

การพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่

นางสาวณัฐชา มิตรกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

THE DEVELOPMENT OF DOCUMENTARY VIDEO TO PROMOTE ATTITUDE TOWARDS
SOCIAL DEVOTION FOR NEW GENERATION OF MUSIC TEACHERS

Miss Natcha Mitrakul

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Music Education

Department of Art, Music and Dance Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศ
ตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

โดย

นางสาวณัฐชา มิตรกุล

สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร. ดนีนญา อุทัยสุข

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รัชกุลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชิต สุธาธรรม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร. ดนีนญา อุทัยสุข)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร. อโณทัย นิติน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ณัฐชา มิตรกุล : การพัฒนาวิดีโอทัศนเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่. (THE DEVELOPMENT OF DOCUMENTARY VIDEO TO PROMOTE ATTITUDE TOWARDS SOCIAL DEVOTION FOR NEW GENERATION OF MUSIC TEACHERS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร. ดนัญญา อุทัยสุข, หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อผลิตวิดีโอทัศนเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ โดยใช้อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกรเป็นแบบอย่าง 2) เพื่อศึกษาทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูคนรุ่นใหม่มาก่อนและหลังรับชมวิดีโอ วิธิตำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการผลิตวิดีโอทัศนเชิงสารคดี 2) บทวิดีโอทัศน 3) แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกรและแบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) แบบสอบถามทัศนคติก่อนและหลังชมวิดีโอ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อพัฒนาวิดีโอ และนำวิดีโอไปเปิดให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการผลิตสื่อวิดีโอทัศนเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ ลักษณะและรายละเอียดของวิดีโอทัศนเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 "เทียนเล่มหนึ่ง" เป็นบทนาที่ใช้อธิบายอัตชีวประวัติ ส่วนที่ 2 "เมื่อเทียนสุกสว่าง" เป็นการดำเนินเรื่องให้เห็นการอุทิศตนจากความประทับใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในคริสตจักรและสถาบันการศึกษา ส่วนที่ 3 "เปลวเทียนในใจคน" เป็นจุดหักมุมที่มุ่งเน้นการอุทิศตนเพื่อทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม และส่วนที่ 4 "จากเล่ม...สู่เล่ม" เป็นบทส่งท้ายของการอุทิศตนเพื่อสังคมและสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมให้กับครูคนรุ่นใหม่ต่อไป ตอนที่ 2 ผลจากการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมจากการชมวิดีโอ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำหน้าที่ครูคนรุ่นใหม่ให้สมบูรณ์ ด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน และด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม พบว่าครูคนรุ่นใหม่เกิดทัศนคติเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้านหลังชมวิดีโอสูงกว่าก่อนชมวิดีโอ (Mก่อน = 3.97; Mหลัง = 4.79) เมื่อเปรียบเทียบผลแต่ละด้าน พบว่าก่อนรับชมวิดีโอทัศนคติครูคนรุ่นใหม่มีทัศนคติทั้ง 3 ด้านในระดับมาก และหลังรับชมวิดีโอทัศนคติในระดับมากที่สุด และเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติก่อนและหลังรับชมวิดีโอมากที่สุด คือ ส่วนทัศนคติที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดที่สุดคือด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน (Mก่อน = 3.89; Mหลัง = 4.80) จากการพัฒนาวิดีโอทัศนเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมให้กับครูคนรุ่นใหม่ มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังรับชมวิดีโออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา ดนตรีศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

ปีการศึกษา 2556

5583385127 : MAJOR MUSIC EDUCATION

KEYWORDS: SOCIAL DEVOTION / NEW GENERATION OF MUSIC / DOCUMENTARY / PROMOTE ATTITUDE

NATCHA MITRAKUL: THE DEVELOPMENT OF DOCUMENTARY VIDEO TO PROMOTE ATTITUDE TOWARDS SOCIAL DEVOTION FOR NEW GENERATION OF MUSIC TEACHERS. ADVISOR: DNEYA UDTAISUK, Ph.D., pp.

The purposes of this research were 1) to produce documentary video to promote attitude towards social devotion among new generation music teachers by using Junram Strausbaugh as a role model 2) to study the social devotion level of new generation music teachers before and after watching video. Quantitative and qualitative research methodology was implications in this research. The tools for this research comprises of 1) Documentary video production plan 2) Video script 3) Interview form for Junram Strausbaugh and interview form for related people 4) Questionnaire for attitude assessment before and after watching video. Analyzed data through interviewing process to produce the video and presented to new generation music teachers, collected and analyzed data from questionnaires.

The results of this research are segmented into two parts. 1) The results of the documentary video to promote attitude of social devotion among new generation music teachers 2) The results from watching the documentary video. Character and details of documentary video to promote attitude of social devotion among new generation music teachers are segmented into four chapters, Chapter 1 "The Candle" is an introduction to describe the biographies, " Chapter 2, "When light the candle," indicates the devotion from the impression of the people who are involved with the church and school. Chapter 3 "The candle light in one's heart" is a turning point focusing on the devotion for benefits to the society. and Chapter 4 "Passing the light forward" is a postscript of social devotion to promote attitude towards social devotion for new generation of music teachers. 2) Results of promotion attitude of social devotion from watching the documentary in three areas including the attitude of work perfection, the attitude of determination and the attitude of social dedication. The research found that the new generation music teachers had more average score in three areas after watching video (M pre = 3.97; M post = 4.79) When compare in each area, found that before watching video, the new generation music teachers had high attitude level in all three areas. After watching video, they had attitude in all three areas in most high level and the highest attitude changed between before and after watching video in area of attitude of determination (M pre = 3.89; M post = 4.80). The results from "development of documentary video in promoting the attitude towards social devotion for new generation of music teacher" show significant difference at 0.01level after watching the vedio.

Department: Art, Music and Dance Education

Student's Signature .....

Field of Study: Music Education

Advisor's Signature .....

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและการถ่ายทอดวิชาความรู้ของ อาจารย์ ดร. ดนีนญา อุทัยสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เสียสละเวลาในการแนะนำ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นอย่างดี ผู้ขอบพระคุณอาจารย์ที่ได้ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ถึง แบบอย่างของครูผู้อุทิศชีวิตเพื่อศิษย์อย่างแท้จริง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอบคุณเสมอมา

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธ์ สุทนต์จิตต์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร. อโณทัย นิติพน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นผู้อบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ทพ. ศึกษา เทพอารีย์ คุณกรรณิการิ์ สงวนชื่อ คุณชุติมา กิตติตระกูล อาจารย์วรนุช พันธุ์พงศ์ อาจารย์เสริมศรี ไชยเศรษฐ์ คุณศศิภา รัศมีทัต คุณรวีอร สวัสดิสุข คุณณัฐธิดา วงศ์พรหม คุณวิจิตรารัชต์ พินธุโสภณการ และศาสตราจารย์ สุนทร สุนทร ธาราวงศ์ คณาจารย์และนิสิต นักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ได้ให้ความร่วมมือในการ ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอบพระคุณ อาจารย์วรรัตน์ สุขชัย คุณศักดิ์ชาย ศรีจำรูญ ที่สละเวลาให้คำแนะนำใน การผลิตและพัฒนาวิดีโอทัศน์ คุณปองภพ สุกิตติวงศ์ คุณธิดารัตน์ ทวีทรัพย์ คุณประพันธ์ รวีรุ่ง จำรัส คุณพันธกร ผลิตาภรณ์ ในการช่วยถ่ายภาพเพื่อเก็บข้อมูลมาใช้ในการผลิตวิดีโอทัศน์

ขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่ให้ความรัก ความอบอุ่น ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาอยู่ ณ ที่แห่งนี้ ขอบพระคุณ เพื่อนร่วมรุ่น รุ่นพี่ และรุ่นน้อง สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้ในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณยุวदनัย มิตรกุล บิดาของผู้วิจัย คุณวิลาวลัย มิตรกุล มารดา ของผู้วิจัย และทุกคนในครอบครัว ที่คอยอบรมสั่งสอนเลี้ยงดู ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนการสนับสนุนในทุกด้านแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถดำรงชีวิต ได้อย่างดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นคนดีของสังคม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
สารบัญรูปภาพ.....	2
สารบัญกราฟ.....	4
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัย	1
คำถามวิจัย	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	1
ตอนที่ 1 ครูดนตรีรุ่นใหม่.....	2
1.1 ลักษณะของครูดนตรีรุ่นใหม่	2
1.2 ลักษณะการทำงานของครูดนตรีรุ่นใหม่	2
1.3 ลักษณะความสนใจของครูดนตรีรุ่นใหม่.....	4
ตอนที่ 2 การสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม.....	5
2.1 ความหมายของทัศนคติ	5
2.2 การอุทิศตนเพื่อสังคม.....	6
2.3 การสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม.....	12
ตอนที่ 3 วิถีทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่.....	13
3.1 ความหมายของสื่อวิถีทัศน์	13
3.2 ประวัติความเป็นมาของสื่อวิถีทัศน์	14
3.3 หลักการและการจัดเนื้อหาของสื่อวิถีทัศน์ทั่วไป	16

3.4 ลักษณะและประเภทของสื่อวีดิทัศน์ทั่วไป	18
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
วิธีดำเนินการวิจัย	27
ตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
ตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวิจัย	28
ตอนที่ 3 การผลิตและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอนุรักษ์ทัศนเพื่อสังคม สำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่	29
ตอนที่ 4 การเผยแพร่วีดิทัศน์สู่ครูคนตรีรุ่นใหม่	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
ขอบเขตการวิจัย.....	35
ตอนที่ 1 การผลิตและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์	35
ตอนที่ 2 การนำไปใช้เพื่อสร้างทัศนคติ	35
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
ตอนที่ 1 การผลิตและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์	36
ตอนที่ 2 การเผยแพร่วีดิทัศน์เพื่อสร้างทัศนคติให้กับครูคนตรีรุ่นใหม่.....	36
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ตอนที่ 1 สื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอนุรักษ์ทัศนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่ 38	
1.1 การอนุรักษ์ทัศนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม	41
1.2 หลักการผลิตวีดิทัศน์ กระบวนการผลิตวีดิทัศน์ ลักษณะและรายละเอียดของวีดิทัศน์เชิง สารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอนุรักษ์ทัศนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่	58
ตอนที่ 2 ผลจากการชมวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอนุรักษ์ทัศนเพื่อสังคมสำหรับครู คนตรีรุ่นใหม่	71
2.1 ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้สมบูรณ์	72
2.2 ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน	74
2.3 ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม.....	76
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	80
วิธีดำเนินการวิจัย	80
ตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	80
ตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวิจัย	81
ตอนที่ 3 การผลิตและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม สำหรับครูคนรุ่นใหม่	82
ตอนที่ 4 การเผยแพร่วีดิทัศน์สู่ครูคนรุ่นใหม่	82
สรุปผลการวิจัย	82
ตอนที่ 1 สื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ ใหม่	82
ตอนที่ 2 ผลจากการชมวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครู คนรุ่นใหม่	85
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	92
รายการอ้างอิง	94
ภาคผนวก ก. อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก	98
ภาคผนวก ข. บทความที่เขียนถึงอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก	105
ภาคผนวก ค. ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของ คริสตจักร	112
ภาคผนวก ง. ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของ สถาบันการศึกษา	129
ภาคผนวก จ. ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของ มูลนิธิเพื่อสังคม	148
ภาคผนวก ฉ. แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ ก่อน และหลังรับชมวีดิทัศน์	157
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	161

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	แสดงความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์วัดการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูตามพระบรมราโชวาท กับความเป็นวิชาชีพในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และลักษณะของครูที่ดี	11
ตารางที่ 2.2	อธิบายส่วนสำคัญในการจัดเนื้อหา 4 ประการ	17
ตารางที่ 2.3	สรุปการแบ่งรูปแบบรายการวิดิทัศน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	19
ตารางที่ 2.4	การจัดประเภทตามวัตถุประสงค์และเนื้อหา	20
ตารางที่ 2.5	ลักษณะของรายการสารคดี	21
ตารางที่ 3.1	แสดงรายละเอียดและแนวทางปฏิบัติในขั้นวางแผน	30
ตารางที่ 3.2	แสดงรายละเอียดและแนวทางการปฏิบัติในขั้นเตรียมการผลิต	32
ตารางที่ 3.3	แสดงรายละเอียดและแนวทางในการปฏิบัติในขั้นหลังการผลิต	33
ตารางที่ 4.1	แสดงบทสัมภาษณ์ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก	57
ตารางที่ 4.2	แสดงขั้นตอนในการวางแผนการผลิตวิดิทัศน์	60
ตารางที่ 4.3	แสดงขั้นตอนการเตรียมการผลิตวิดิทัศน์	61
ตารางที่ 4.4	แสดงขั้นตอนหลังการผลิตวิดิทัศน์	64
ตารางที่ 4.5	แสดงชื่อตอนและสาระสำคัญในวิดิทัศน์	65
ตารางที่ 4.6	แสดงลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่	66
ตารางที่ 4.7	แสดงทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้สมบูรณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดิทัศน์ (n = 49)	73
ตารางที่ 4.8	แสดงทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดิทัศน์ (n = 49)	75
ตารางที่ 4.9	แสดงทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดิทัศน์ (n = 49)	77
ตารางที่ 4.10	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมทั้ง 3 ด้าน ก่อนและหลังรับชมวิดิทัศน์	79

สารบัญรูปภาพ

หน้า

รูปที่ 2.1	การแบ่งความยาวเนื้อหา (ที่มา: วิภา อุตมฉันท, 2544).....	18
รูปที่ 2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	25
รูปที่ 4.1	อาจารย์จันทร์แรมกำลังอำนวยความสะดวกให้กับทีม “แม่จ๋า คุณครูขา” “Still On My Mind”	41
รูปที่ 4.2	งาน Christmas Candle Light Service	42
รูปที่ 4.3	อาจารย์จันทร์แรมฝึกซ้อมและพัฒนาคณะนักร้องประสานเสียงระดับประถมศึกษาของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย	43
รูปที่ 4.4	อาจารย์จันทร์แรมฝึกซ้อม ดุแล และเป็นผู้นำคณะนักร้องประสานเสียงโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย	44
รูปที่ 4.5	ตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา อาจารย์จันทร์แรมยังคงติดต่อกับลูกศิษย์	45
รูปที่ 4.6	อาจารย์จันทร์แรมได้รับเกียรติให้เป็นกรรมการตัดสินการประกวดร้องเพลงประสานเสียง.....	45
รูปที่ 4.7	อาจารย์จันทร์แรมอำนวยความสะดวกนักร้องคริสตจักรวัฒนาในงานคริสตมาสคริสตจักรวัฒนา.....	46
รูปที่ 4.8	อาจารย์จันทร์แรมถ่ายกับลูกศิษย์ที่รักและชอบดนตรี	47
รูปที่ 4.9	การอบรมการอำนวยเพลงขับร้องประสานเสียงเชิงปฏิบัติการจากโครเอเชีย	48
รูปที่ 4.10	งานละครเพลงภาษาอังกฤษของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย “Still On My Mind”	48
รูปที่ 4.11	ที่นั่งประจำของอาจารย์จันทร์แรมเมื่ออยู่ในพิธีภายในพระวิหารคริสตจักรวัฒนา	49
รูปที่ 4.12	นักเรียนโรงเรียนวัฒนา นั่งอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย	50
รูปที่ 4.13	อาจารย์จันทร์แรมอุทิศทั้งชีวิตของท่านให้กับงานในด้านดนตรีเพื่อสังคม.....	51
รูปที่ 4.14	อาจารย์จันทร์แรมนำลูกหลานอธิษฐานขอคุณพระเจ้าสำหรับอาหาร	51
รูปที่ 4.15	อาจารย์จันทร์แรมร่วมแสดงความยินดีและนำคณะนักร้องไปร้องเพลงอวยพร	52
รูปที่ 4.16	เป็นเวลากว่า 20 ปี ที่อาจารย์จันทร์แรมรับผิดชอบเป็นประธานด้านดนตรีของคริสตจักรวัฒนา.....	53
รูปที่ 4.17	อาจารย์จันทร์แรมกำลังร้องเพลงอยู่เบื้องหลังเพื่อเป็นเสียงนำให้กับที่ประชุม	54
รูปที่ 4.18	งาน Christmas Candle Light Service.....	54

รูปที่ 4.19	อาจารย์จันทร์แรม คุณรวีอร สวัสดิสุขและคุณพรวรินทร์ กาลศิริศิลป์ (ลูกศิษย์).....	55
รูปที่ 4.20	ตลอดระยะเวลา 12 ปีที่ผ่านมา อาจารย์จันทร์แรมให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ.....	56
รูปที่ 4.21	กองถ่ายทำวิดีโอทัศน์เชิงสารคดี “ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง”	63

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญกราฟ

หน้า

กราฟที่ 4.1	แสดงทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูให้สมบูรณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวีดิทัศน์	73
กราฟที่ 4.2	แสดงทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวีดิทัศน์.....	75
กราฟที่ 4.3	แสดงทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวีดิทัศน์.....	77

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัย

"...เพราะครูที่ดีควรต้องมีความรู้ดีด้วยเสมอ ท่านทั้งหลายได้รับปริญญาทางการศึกษาแล้วในวันนี้ ต่อไปจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างยิ่งต่อประเทศชาติ เพราะท่านจะออกไปเป็นผู้ให้การศึกษา อบรมแก่เยาวชน ผู้จะเติบโตขึ้นมาเป็นเจ้าของปกครองประเทศในอนาคตและการศึกษาอบรมขั้นพื้นฐานของเยาวชนในปัจจุบันมีความจำเป็นเพื่ออนาคตของชาติมาก เพราะฉะนั้น เมื่อท่านเห็นความสำคัญของการเป็นครู และเมื่อท่านได้เลือกหน้าที่ของท่านเช่นนี้แล้ว ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ด้วยความตั้งใจจริง โดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง..."

จากพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2507 (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556 : ออนไลน์) ดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นครู ผู้มีบทบาทอันสำคัญยิ่งในระบบการศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสังคม เพราะการศึกษาเป็นรากฐานในการพัฒนาสังคม สังคมจะพัฒนาไปในทิศทางใดย่อมขึ้นอยู่กับ "ครู" ผู้ให้การศึกษาแก่คนในสังคม การสนับสนุนและพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสังคม (ยนต์ ชุ่มจิต, 2553; วิไล ตั้งจิตสมคิด, 2544; สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2554) ระบบการศึกษาที่มีความสำคัญเป็นรากฐานของการศึกษาในปัจจุบัน คือ ระบบการศึกษาของชาวกรีกเพลโตกล่าวไว้ว่า การศึกษาทำให้คนมีสถานะที่ดีในสังคม ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กจะต้องเริ่มต้นจากการเรียน ดนตรี และยิมนาสติก หลักสูตรนี้เน้นการฝึกฝนความรู้ด้านภาษา อารมณ์ และความแข็งแกร่งของร่างกาย เนื่องจาก ดนตรี รวมถึงศิลปะและการร่ายรำ คำกลอน ภาษาวาด เป็นการควบคุมด้านจิตใจ ส่วนยิมนาสติก รวมถึงการเคลื่อนไหว กีฬา เป็นการควบคุมด้านร่างกาย (Mark, 2002; Plato, 1961) ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการผู้เรียนที่มุ่งพัฒนาทั้งในด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ในปัจจุบันดนตรีเป็นอีกวิชาหนึ่งที่มีความจำเป็นต้องการเรียนการสอน เนื่องจากดนตรีมีบทบาทสำคัญในการประกอบพิธีกรรม และการละเล่นมาตั้งแต่อดีต ดังนั้นเมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ดนตรี ก็จำเป็นที่จะต้องผลิตนักดนตรี จึงเกิดการเรียนการสอนดนตรีขึ้นที่บ้าน วัด และวัง (ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2555) การเรียนดนตรีมีส่วนช่วยพัฒนาพัฒนาการของผู้เรียนทั้ง 4 ด้านได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงไม่อาจปฏิเสธ

ได้ว่าครูดนตรีมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝัง อบรม สั่งสอน ให้ความรู้เพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคลากรด้านดนตรีที่มีคุณค่าและคุณภาพในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เมื่อสังคมมีการพัฒนาขึ้น การสอนดนตรีในอดีตเคยเกิดขึ้นจากที่บ้าน วัด และวัง เปลี่ยนไปเป็นการสอนดนตรีในระบบโรงเรียน ครูดนตรีก็ได้รับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบันที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชาดนตรีศึกษา เพื่อสร้างบุคลากรเฉพาะวิชาชีพครูดนตรี ครูดนตรีรุ่นใหม่ที่กำลังเข้ามาในตลาดแรงงานสายอาชีพส่วนใหญ่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2524 ถึงพ.ศ. 2539 หรือมีอายุอยู่ในช่วง 17-32 ปี ตามทฤษฎีทางสังคมศาสตร์จะเรียกคนกลุ่มนี้ว่าเจเนอเรชันวาย (Generation Y) (Lipkin, 2009) ผู้ซึ่งเกิดมาในยุคดิจิทัลหรือยุคที่เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา คนกลุ่มนี้เลือกที่จะทำงานที่รักและมีความสุข ชอบที่จะพัฒนาตนเองให้มีความสามารถสูงขึ้นแบบก้าวกระโดด ชอบความก้าวหน้าในอาชีพ จากการที่เจเนอเรชันวายเห็นชีวิตของคนในรุ่นพ่อแม่ที่ทำงานหนัก จึงตัดสินใจเลือกที่จะรักษาความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานให้พอดี ดังนั้นคนในเจเนอเรชันวายจึงไม่ค่อยอุทิศทั้งชีวิตตนเพื่อการทำงานหรือเพื่อองค์กร ไม่มีความอดทนในการทำงานเท่าคนในรุ่นพ่อแม่ เพราะต้องการที่จะใช้เวลาที่เหลือจากการทำงานมาดูแลสุขภาพและพัฒนาตนเอง หรือทำงานอดิเรกที่ตนรักและมีความสุข (ขวัญใจ สมานจิตต์, 2554; ชานนท์ ศิริธร, 2554; ฤทธิจักร คชะ, 2554) อีกทั้งการขยายตัวของโรงเรียนดนตรีนอกระบบที่เกิดขึ้นใหม่เพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจและธุรกิจในปัจจุบัน (ศรายุทธ จันทร์รางกูร, 2548) ส่งผลให้สถาบันการศึกษาหลายสถาบันและองค์กรหลายองค์กรเกิดสภาวะขาดแคลนบุคลากรที่สอนดนตรี มีงานวิจัยหลายชิ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุและแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาครูดนตรีที่ลดจำนวนลง แมดเซน และแฮนด์ค็อก (Madsen & Handcock, 2002) ได้สำรวจสถิติจำนวนครูดนตรี โดยเก็บข้อมูล 2 ครั้ง คือ ในปีค.ศ. 1995 และ ในปีค.ศ. 2001 พบว่าครูดนตรีมีจำนวนลดลงเนื่องจากการตัดสินใจเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น และการศึกษาต่อ ส่วนงานวิจัยของโรบินสัน (Robinson, 2012) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจเลือกทำงานของครูดนตรี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงปัญหาการลดจำนวนลงของครูดนตรี จากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ด้านปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น การสนับสนุนจากผู้บริหาร ประเพณีของโรงเรียน การแข่งขันระหว่างเพื่อนนักเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน ด้านการสอนดนตรี เช่น ทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาอย่างยั่งยืน การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน แฮนด์ค็อก (Handcock, 2008) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกครั้งในปี ค.ศ. 2008 โดยมุ่งเน้นศึกษาที่ครูดนตรีรุ่นใหม่ ซึ่งผลวิจัยชี้ชัดออกมาว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ครูดนตรีลดจำนวนลง เพราะข้อจำกัดในการสนับสนุนจากผู้บริหารและผู้ปกครอง เงินเดือนต่ำ และความไม่พอใจในค่าตอบแทน โดยครูดนตรีผู้หญิงมีความเสี่ยงที่จะลดจำนวนลงมากกว่าครูดนตรีผู้ชายและครูดนตรีรุ่นใหม่ที่อยู่ยังน้อยมีความ

เสี่ยงมากกว่าครูคนตรีที่มีอายุ ทั้งนี้เพราะครูคนตรีรุ่นใหม่ส่วนใหญ่เลือกที่จะทำงานอิสระ ไม่ต้องการมีภาระงานที่หนัก ใช้ความรับผิดชอบที่สูง และทำเป็นงานประจำที่มีเวลาเข้าออกงานตายตัว จากการที่ครูคนตรีรุ่นใหม่พยายามรักษาสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ดังนั้นครูคนตรีรุ่นใหม่จึงชอบที่จะทำอาชีพรับจ้างอิสระ เช่น รับสอนพิเศษตามโรงเรียนคนตรีนอกระบบ เพื่อที่จะสามารถจัดสรรเวลาทำงานได้ตามต้องการ (สิรินิตย์ มังกรพันธุ์, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2556) หรือทำงานประจำในระยะเวลาอันสั้น เปลี่ยนที่ทำงานไปเรื่อย ๆ เพื่อที่จะแสวงหาเรียนรู้ประสบการณ์ที่หลากหลาย (กานต์ อุดมพิทยภูมิพิจารณ์, สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2556) ครูคนตรีรุ่นใหม่บางคนคิดว่าตนควรมีโอกาสได้ทำงานหลาย ๆ อย่าง หลากหลายอาชีพ เพื่อค้นหาสิ่งที่เหมาะกับตัวเองรักและชอบอย่างแท้จริง อีกทั้งต้องการค่าตอบแทนที่สูงจากการทำงาน ที่ไหนเสนอค่าตอบแทนที่มากกว่าก็มีแนวโน้มที่จะไปทำงานที่นั่นสูงกว่า เพราะความต้องการอุปโภคบริโภคของคนในยุคนี้สูงกว่าคนในอดีตเนื่องจากมีการโฆษณาเร้าใจให้เกิดความอยากได้อย่างมีเข้ามาในชีวิตประจำวันทุกรูปแบบ ซึ่งล้วนแต่ทำให้เกิดความอยากได้อย่างอยากเป็นทั้งนั้น จึงทำให้ต้องหาเงินให้ได้มากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ (รัชคม จินดาวัฒน์, สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2556) จึงเป็นเหตุให้ครูคนตรีรุ่นใหม่ไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการทำงานในองค์กร หรือการมีส่วนรับผิดชอบภายในองค์กรและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการมีส่วนในการพัฒนาสังคม

ในการสร้างทัศนคติให้ครูคนตรีรุ่นใหม่รู้สึกและเห็นคุณค่าของการเสียสละอุทิศตนเองเพื่อสังคม จำเป็นต้องพิจารณาในเรื่องอัตลักษณ์ ซึ่งกระบวนการที่จะสร้างอัตลักษณ์ได้ มี 5 ขั้นตอน คือ การรับรู้ การให้ความหมาย องค์ประกอบ อิทธิพล และการพัฒนา (Paise, 2010) ในการสร้างทัศนคติให้ครูคนตรีรุ่นใหม่ แสดงออกถึงการเห็นความสำคัญและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ย่อมต้องเกิดจากการรับรู้จากประสบการณ์ตรง คือการได้พบปะพูดคุย หรือเรียนจากครูคนตรีที่เป็นตัวอย่าง และประสบการณ์อ้อม คือสามารถสร้างประสบการณ์ให้ครูคนตรีรุ่นใหม่ มีโอกาสได้ศึกษาจากครูคนตรีที่เป็นตัวอย่าง ผ่านการดูและการชมจากสื่อ (คณิเทพ พิฎภูมิภาค, 2556) ไพส์ (Paise, 2010) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างอัตลักษณ์ครูคนตรี ได้แก่ สื่อ ครูคนตรี ครูวิชาอื่น ครอบครัวยุทธศาสตร์ และบริบท เป็นต้น การที่ครูคนตรีรุ่นใหม่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้นั้น ย่อมต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นขั้นตอน ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แนวทางในการสร้างและเปลี่ยนทัศนคติ การสร้างทัศนคติของ เพราพรธณ เปลี่ยนภู (2542) 5 ประการ ได้แก่ การให้การเรียนรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับของแต่ละบุคคล อิทธิพลประสบการณ์ที่ร้ายแรง รับเอาทัศนคติผู้อื่นมาเป็นของตน และเกิดจากความต้องการ แต่ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งสร้างทัศนคติโดยการให้การเรียนรู้ กระบวนการเปลี่ยนทัศนคติ มี 5 ขั้นตอน (McGuire, 1969) ได้แก่ การใส่ใจ ความเข้าใจ การยอมรับ การเก็บเอาไว้หรือเกิดความทรงจำ และการกระทำ แต่ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเปลี่ยนทัศนคติใน 2 ขั้นแรก คือ การใส่ใจและความเข้าใจเท่านั้น การสร้างทัศนคติในการอุทิศตน

เพื่อสังคมสำหรับครุชนครรุ่นใหม่จึงเป็นสิ่งที่สังคมกำลังเรียกร้องให้เกิดขึ้น เพื่อให้สังคมที่เราอยู่ในตอนนี้ก้าวขึ้น โดยการที่คนในสังคมเห็นคุณค่าของความเป็นคนและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคมมากขึ้น โดยมีครูเป็นผู้ขับเคลื่อนทิศทางของสังคมหรือชุมชนนี้ และใช้ดนตรีเป็นสื่อในการพัฒนา ขัดเกลาจิตใจ เป็นกิจกรรม เป็นจุดสนใจร่วมกัน

จันทร์แรม สตรอสบอ เป็นครูผู้สอนดนตรีและเป็นผู้อำนวยเพลงในคณะนักร้องประสานเสียงที่เป็นแบบอย่างที่ดีชัดเจนในการเป็นครุชนครที่อุทิศตนเพื่อสังคม อาทิเช่น การอุทิศตนเพื่อพัฒนาดนตรีคริสตจักร ทั้งการเป็นผู้แต่งและสังคายนาเพลงไทยนมัสการ (กรรมการสังคายนาเพลงไทยนมัสการซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการอำนวยการสภาคริสตจักรในประเทศไทย เมื่อปี ค.ศ. 1978, 2010) ทำให้หนังสือเพลงไทยนมัสการกลายเป็นหนังสือเพลงที่ใช้นมัสการอย่างแพร่หลายในประเทศไทย การเป็นผู้อำนวยเพลงวงขับร้องประสานเสียงในคริสตจักรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคริสตจักรวัฒนา ท่านได้เป็นผู้วางรากฐานการขับร้องประสานเสียงของคริสตจักรไว้อย่างเป็นระบบ อาจกล่าวได้ว่า ในด้านดนตรีคริสตจักรท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านดนตรีคริสตจักรในประเทศไทยมากที่สุด (ศึกษา เทพอารีย์, สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2556) การอุทิศตนเพื่อองค์กรและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาจารย์จันทร์แรมได้แต่งเพลงไว้หลายเพลงด้วยกัน เช่น เพลงประจำโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เพลงที่ใช้ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านได้เรียบเรียงเพลงพระราชานิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในรูปแบบเพลงประสานเสียงไว้เกือบทุกเพลง การอุทิศตนเพื่อวงการขับร้องประสานเสียง อาจารย์จันทร์แรมได้เป็นผู้อำนวยเพลงของคณะนักร้องประสานเสียงหลายวงโดยเฉพาะคณะนักร้องประสานเสียงของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยและคณะนักร้องประสานเสียงของคริสตจักรวัฒนา อีกทั้งยังเป็นกรรมการดำเนินงานสมาคมขับร้องประสานเสียงแห่งประเทศไทย การอุทิศตนเพื่อศิษย์ จากการเป็นครูสอนดนตรีและหัวหน้าฝ่ายดนตรีของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยเป็นระยะเวลา 22 ปี อาจารย์จันทร์แรมไม่ได้เพียงแค่ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจทางด้านดนตรีและการขับร้องประสานเสียงเท่านั้น แต่ยังสามารถปลูกฝังเจตคติที่ดีทางด้านดนตรีอีกด้วย ลูกศิษย์ที่เรียนจบไปจำนวนมากตัดสินใจเรียนต่อหรือทำงานด้านดนตรี และสุดท้ายได้อุทิศตนเพื่อสังคม ท่านได้ก่อตั้งและอำนวยเพลงให้คณะนักร้องประสานเสียงผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยการดำเนินงานของมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนและกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจะจัดคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติทุกปี ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โดยจะมีเชื้อพระวงศ์พระองค์ใดพระองค์หนึ่งเสด็จมาทอดพระเนตรทุกครั้ง (พิชญ อรรถกัญญา, 2546) จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่า อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ มีชีวิตที่เป็นแบบอย่างในการอุทิศตนเองเพื่อสังคม กล่าวคือ ท่านมีความเสียสละทั้งเวลาและค่าตอบแทน เห็นคุณค่าและความสำคัญของงานที่ท่านทำ ตลอดชีวิตการทำงานเป็นเวลากว่า 50 ปี แสดงถึงความอดทน มานะ เลือกว่าจะสร้างวงขับร้องประสานเสียงหรือพัฒนาด้านดนตรีใน

สถาบันการศึกษาอย่างเพียรพยายามอุทิศตนลงแรงเพื่อให้เกิดการค่อย ๆ พัฒนาขึ้นทีละขั้น ซึ่งปัจจุบันครุคนตรีรุ่นใหม่ที่จะมองเห็นความสำคัญของการอุทิศตนเองเพื่อสังคมเช่นนี้ได้ยาก

ในปัจจุบันเป็นยุคแห่งสื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ มีสื่อรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อมัลติมีเดีย คือเป็นสื่อที่ผสมผสานภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงพูด เสียงดนตรี และเสียงเอฟเฟกต์เข้าไว้ด้วยกัน การที่สื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อที่นำเสนอภาพและเสียงได้ในเวลาเดียวกัน ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ง่าย มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร สูงกว่าสื่อรูปแบบเดียว ที่นำเสนอข้อมูลไปถึงผู้ชมผู้ฟังโดยอาศัยช่องทางเดียว เช่น การมองเห็น การได้ยิน หรือการสัมผัส เป็นต้น (ณัฐกร สงคราม, 2554) และช่วยแก้ปัญหาการใช้ภาษาในการสื่อสารของสื่อเดียวที่นำเสนอข้อมูลผ่านทางตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว ซึ่งทำให้ผู้สื่อและผู้รับอาจจะไม่เข้าใจกันได้อย่างแจ่มชัด หรือเข้าใจไม่ตรงกัน (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, 2528a) จากการใช้สื่อวีดิทัศน์ ที่ใช้การได้ยินประกอบกับการได้เห็นภาพนี้เองที่มีพลังในการปลุกเร้าอารมณ์ สามารถแนะนำ จูงใจ โน้มน้าวผู้ชมให้คล้อยตามได้ง่าย ซึ่งนำไปสู่การสร้างทัศนคติ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยม (วิภา อุดมฉันท, 2544) นอกจากนี้สื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อใกล้ตัว เพราะเป็นสื่อที่มีความสะดวก ทันสมัย เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน เนื่องจากผู้คนสามารถเชื่อมต่อและเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากทั่วทุกมุม โลกอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นถ้านำสื่อวีดิทัศน์ไปเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต จะส่งผลให้ผู้ชมเข้าถึงได้อย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อวีดิทัศน์นี้สามารถเข้าถึงครุคนตรียุคใหม่ได้อย่างง่ายดาย เนื่องจากที่กล่าวไปข้างต้นว่ากลุ่มคนในเจนเนอเรชันวายเกิดมาในยุคดิจิทัลและเทคโนโลยี ทุกคนมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่จะใช้เข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่กับตัวตลอดเวลา ครุคนตรีในเจนเนอเรชันวายให้ความสนใจและความสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ ฟังเพลง ชมวีดิทัศน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาก ซึ่งจะเปิดรับสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตและดูโทรทัศน์มากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะสื่อที่เป็นตัวอักษร เช่น หนังสือ ตำรา เอกสาร เป็นต้น ในด้านการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสื่อ นั้น ครุคนตรีรุ่นใหม่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางอารมณ์มากกว่าตรรกะเหตุผล (ฤทธิจักร คชะ, 2554)

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม สำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่โดยใช้ตัวอย่างการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก เพื่อให้ครุคนตรีรุ่นใหม่ได้ศึกษาประวัติส่วนตัว ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับดนตรี แนวคิดเกี่ยวกับการสอน และการเป็นครู แนวคิดเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ตลอดจนถึงที่อาจารย์จันทร์แรมคงเหลือไว้ในใจของผู้คนที่อยู่รอบ ๆ ตัว โดยถ่ายทอดเรื่องราวที่น่าสนใจผ่านสื่อวีดิทัศน์ มุ่งเน้นให้ผู้ชมได้เห็นถึงความพยายามทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์ ความตั้งใจจริงในการทำงาน โดยมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม โดยทั้งหมดนี้จะพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของการให้ความรู้และการสร้างทัศนคติในการสังคมให้กับครุคนตรีรุ่นใหม่ โดยจะนำวีดิทัศน์ชุดนี้ไปทดลองใช้กับนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาดนตรี

ศึกษา ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเป็นครู และการมีส่วนร่วมในสังคม

คำถามวิจัย

1. สื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ควรมี ลักษณะอย่างไร
2. สื่อวีดิทัศน์ที่ผลิตสามารถสร้างทัศนคติการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ได้ หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อผลิตวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ โดยใช้อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกเป็นแบบอย่าง
2. เพื่อศึกษาทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูคนรุ่นใหม่ก่อนและหลังรับชมวีดิทัศน์

ขอบเขตของการวิจัย

การอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม โดยมีตัวชี้วัดในประเด็นที่จะศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์
2. การมีความตั้งใจจริงในการทำงาน
3. การมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

นิยามศัพท์

การสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม หมายถึง การใช้วีดิทัศน์ทำให้ครูคนรุ่นใหม่ ใส่ใจและเข้าใจเกี่ยวกับการอุทิศตนเองเพื่อสังคม คือใน 2 ขั้นตอนแรกในกระบวนการเปลี่ยนทัศนคติ ทำให้ครูคนรุ่นใหม่รู้สึกและเชื่อว่าสังคมต้องการครูคนตรีที่พยายามทำหน้าที่ของตนเองให้สมบูรณ์ ด้วยความตั้งใจจริงโดยไม่ได้ทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อตนเองฝ่ายเดียว แต่มุ่งประโยชน์ของสังคมและ ประเทศชาติเป็นที่ตั้ง เป็นการกระตุ้นอารมณ์และความรู้สึก ผ่านการชมวีดิทัศน์ตัวอย่างการอุทิศตน

เพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ซึ่งเร้าให้ผู้ชมมีแนวโน้มที่จะแสดงออกถึงพฤติกรรมในการอุทิศตนเองเพื่อพัฒนาสังคมภายหลังจากการชมวิดีโอ

ครูดนตรีรุ่นใหม่ หมายถึง ครูดนตรีที่เริ่มทำงานสอนดนตรี เกิดอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2523 -2540 (ขวัญใจ สมานจิตต์, 2554) ซึ่งตรงกับเจเนอเรชันวาย เดบโตขึ้นมาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และรับเอาความเจริญรุดหน้าของเทคโนโลยี แต่คนกลุ่มนี้จะไม่ค่อยอดทนเหมือนรุ่นพ่อรุ่นแม่ ไม่พึงพอใจในข้อจำกัดการสนับสนุนจากผู้บริหารและผู้ปกครอง เงินเดือนต่ำ และความไม่พอใจในค่าตอบแทน (Handcock, 2008) ซึ่งมีจำนวนลดลงเนื่องจากการตัดสินใจเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นหรือศึกษาต่อ (Madsen & Handcock, 2002) โดยในวิจัยเล่มนี้ หมายถึง นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาดนตรีศึกษา ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทุกมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรดนตรีศึกษา รวมทั้งสิ้นมี 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สื่อวิดีโอเพื่อสร้างทัศนคติ หมายถึง สื่อวิดีโอที่เป็นภาพเคลื่อนไหวร่วมกับเสียงที่สร้างและพัฒนาขึ้นมาในรูปแบบรายการสารคดี (Documentary Programme) เป็นรูปแบบรายการที่นำเสนอเรื่องราวเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก โดยศึกษาประวัติส่วนตัว ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับดนตรี แนวคิดในการดำเนินชีวิต ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม โดยมุ่งสร้างทัศนคติให้ครูดนตรีรุ่นใหม่ ใน 2 ขั้นตอนแรก ตามกระบวนการเปลี่ยนทัศนคติ คือ การใส่ใจ และความเข้าใจเกี่ยวกับการอุทิศตนเพื่อสังคม เห็นถึงความพยายามทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์ ความตั้งใจจริงในการทำงาน โดยมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ผลิตวิดีโอเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่ โดยใช้อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกเป็นแบบอย่าง
2. ได้ศึกษาทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูดนตรีรุ่นใหม่ก่อนและหลังรับชมวิดีโอ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครู
คนตรีรุ่นใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและครอบคลุม
ประเด็นต่าง ๆ ในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ โดยประเด็นที่ทำการศึกษา ได้แก่ 1) ครูคนตรีรุ่นใหม่ เพื่อให้
เข้าใจถึงลักษณะและลักษณะการทำงานของครูคนตรีรุ่นใหม่ ทราบถึงลักษณะความสนใจของครู
คนตรีรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับการวิเคราะห์กลุ่มผู้ชม 2) การสร้างทัศนคติในการอุทิศตน
เพื่อสังคม เพื่อให้เข้าใจความหมายของทัศนคติ จิตสำนึกและการอุทิศตนเพื่อสังคม เห็นความ
เชื่อมโยงระหว่างทัศนคติและการอุทิศตนเพื่อสังคม 3) วีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศ
ตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่ เพื่อให้ทราบถึงความหมายและประวัติความเป็นมาของสื่อวีดิ
ทัศน์ว่ามีพัฒนาการมาอย่างไร สามารถนำความคิดมาสู่วีดิทัศน์ โดยใช้หลักการในการจัดเนื้อหา
กำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของวีดิทัศน์ ได้ทราบถึงกระบวนการผลิตวีดิทัศน์ตั้งแต่การวางแผน การ
เตรียมการผลิต การผลิตรายการ จนถึงขั้นหลังการผลิต เข้าใจถึงลักษณะและประเภทของวีดิทัศน์
ทั่วไป และเชื่อมโยงเข้ากับรูปแบบของสื่อวีดิทัศน์เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมในรูปแบบ
ของรายการสารคดี และ 4) กรอบแนวคิดการวิจัย โดยผู้วิจัยแบ่งการศึกษาข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ครูคนตรีรุ่นใหม่

- 1.1 ลักษณะของครูคนตรีรุ่นใหม่
- 1.2 ลักษณะการทำงานของครูคนตรีรุ่นใหม่
- 1.3 ลักษณะความสนใจของครูคนตรีรุ่นใหม่

ตอนที่ 2 การสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม

- 2.1 ความหมายของทัศนคติ
- 2.2 การอุทิศตนเพื่อสังคม
- 2.3 การสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม

ตอนที่ 3 วีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรี รุ่นใหม่

- 3.1 ความหมายของสื่อวีดิทัศน์
- 3.2 ประวัติความเป็นมาของสื่อวีดิทัศน์

3.3 หลักการและการจัดเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์ทั่วไป

3.3.1 หลักการในการผลิตสื่อวีดิทัศน์

3.3.2 การจัดเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์

3.4 ลักษณะและประเภทของสื่อวีดิทัศน์ทั่วไป

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ครูคนตรีรุ่นใหม่

1.1 ลักษณะของครูคนตรีรุ่นใหม่

ครูคนตรีรุ่นใหม่ หมายถึง ครูที่เพิ่งเริ่มสอนวิชาดนตรี ส่วนใหญ่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2539 หรือมีอายุอยู่ในช่วง 17-32 ปีตามทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ ครูคนตรีรุ่นใหม่นี้จัดอยู่ในกลุ่ม เจเนอเรชันวาย (Generation Y) ซึ่งเกิดในยุคที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เริ่มมีการใช้ คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตกันอย่างแพร่หลาย เกิดมาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และค่านิยมที่ ขัดแย้งกันระหว่างรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย กับรุ่นพ่อแม่ที่สามารถสร้างเนื้อสร้างตัวจากการฟื้นฟูประเทศหลัง สงครามโลกครั้งที่ 2 คนกลุ่มนี้จึงเกิดขึ้นมาในพื้นฐานครอบครัวที่อบอุ่น และสุขสบาย ได้รับการดูแล จากพ่อแม่เป็นอย่างดี มักจะถูกตามใจแต่เด็ก มีความอิสระทางความคิดสูง เชื่อมั่นในตนเองสูง ชอบ การแสดงออก ไม่ชอบอยู่ในกรอบหรือในขนบประเพณี และค่านิยมแบบเดิม ๆ ไม่ชอบทำตามเงื่อนไข ชอบความท้าทาย ไม่กลัวคำวิพากษ์วิจารณ์ มีความกล้าที่จะถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ อีกทั้งการเกิด มาในยุคที่เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า มีทั้งคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ทำให้มีความสามารถในการใช้ งานเทคโนโลยี สามารถผลิตผลงานดี ๆ ส่งสังคมได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีเทคโนโลยีที่สูงขึ้น และมี ความสามารถในการติดต่อสื่อสารสูง และสามารถเข้าถึงความรู้ได้ตลอดเวลา สามารถทำงานหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันได้ (ขวัญใจ สมานจิตต์, 2554; ชานนท์ ศิริธร, 2554; ฤทธิจักร คชะชา, 2554)

1.2 ลักษณะการทำงานของครูคนตรีรุ่นใหม่

ลักษณะการทำงานของคนในเจเนอเรชันวายมีความแตกต่างไปจากคนในเจเนอเรชันอื่น ๆ จากรายงานการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ สรุปว่า ประชากร ร้อยละ 17.8 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของประเทศ หรือจำนวน 11.3 ล้านคน เป็นกลุ่มเยาวชน อายุระหว่าง 15-24 ปี เป็นคนกลุ่มใหญ่ที่เริ่มทำงาน จากลักษณะการทำงานของครูคนตรีรุ่นใหม่ทำให้

เกิดปัญหาการขาดแคลนครูสอนดนตรีตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เนื่องจากในประเทศไทย ในแต่ละปีมีบุคลากรที่จบด้านดนตรีศึกษาน้อยมาก อีกทั้งครูดนตรีที่จบมาหลายคนได้ตัดสินใจไม่ประกอบวิชาชีพครูดนตรีตามที่ตนเรียนจบมา หรือหลายคนก็ตัดสินใจเปลี่ยนสายอาชีพในการทำงานไปเลย มีงานวิจัยหลายชิ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุและแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาครูดนตรีที่ลดจำนวนลง แมตเซนและแฮนด์ค็อก (Madsen & Handcock, 2002) ได้สำรวจสถิติจำนวนครูดนตรีในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งเก็บข้อมูลเป็น 2 ครั้ง โดยเก็บข้อมูลครั้งแรกในปี ค.ศ. 1995 และ ครั้งที่สองในปี ค.ศ.2001 มีระยะห่าง 6 ปี โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 225 ฉบับ ให้ครูดนตรีที่มีใบประกอบวิชาชีพและจบปริญญาตรีจากสาขาวิชาดนตรีศึกษา (BME) ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเดียวกัน มีแบบสอบถามส่งกลับมาจำนวน 137 ฉบับ โดยมีนักศึกษาที่จบไปจำนวนร้อยละ 17.5 ตัดสินใจไม่สอนดนตรีในช่วงเวลานั้น หลังจากนั้นอีก 6 ปีได้เก็บข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง พบว่านักศึกษาที่จบไปจำนวนร้อยละ 34.4 ตัดสินใจไม่สอนดนตรีในระยะยาวและตัดสินใจไปประกอบอาชีพอื่น เนื่องจากไม่พอใจในระบบการบริหารของสถาบัน แฮนด์ค็อก (Handcock, 2008) ได้กลับมาทำวิจัยเรื่องความเสี่ยงของการลดจำนวนลงและการย้ายงานของครูดนตรีอีกครั้ง ในปี ค.ศ. 2008 โดยการสำรวจผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการลดจำนวนลงและการย้ายถิ่นฐานของครูดนตรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูดนตรีจำนวน 1,931 คน พบว่า ครูดนตรีที่มีอายุน้อย (อายุน้อยกว่า 30 – 39 ปี) มีความเสี่ยงสูงที่จะลดจำนวนลง เนื่องจากข้อจำกัดในการสนับสนุนจากผู้บริหารและผู้ปกครอง ความไม่พอใจเรื่องเงินเดือนเนื่องจากได้ค่าตอบแทนที่ต่ำ ครูดนตรีเพศหญิงมีความเสี่ยงในการลดจำนวนและย้ายสูงกว่าครูดนตรีเพศชาย และครูดนตรีที่มีอายุน้อยมีความเสี่ยงสูงกว่าครูดนตรีที่มีประสบการณ์สอนมายาวนาน โรบินสัน (Robinson, 2012) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเลือกทำงานของครูดนตรี โดยสำรวจนักศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 187 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเลือกทำงานของครูดนตรี คือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน และด้านการสอนดนตรี ซึ่งล้วนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องค่าตอบแทน ยิ่งไปกว่านั้นในปัจจุบันโรงเรียนดนตรีนอกระบบขยายตัวอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจทุนนิยมในปัจจุบัน (ศราวุธ จันทร์รางกูร, 2548) ทั้งโรงเรียนดนตรีนอกระบบที่ขยายตัวในรูปแบบสาขาย่อยที่ซื้อกิจการจากสาขาใหญ่ และโรงเรียนดนตรีนอกระบบของเอกชนที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งมีความต้องการจ้างงานครูดนตรีจำนวนมาก โดยให้ค่าตอบแทนที่สูงกว่าสถาบันการศึกษาในระบบ ซึ่งตรงกับความต้องการของครูดนตรีรุ่นใหม่ที่ต้องการได้รับเงินเดือนและตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูง ชอบการเลื่อนขั้นแบบก้าวกระโดด ต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสายอาชีพที่หลากหลาย (กานต์ อุดมพิทยภูมิ พิจารณ์, สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2556) การมีโอกาสดำรงงานหลาย ๆ อย่าง หลากหลายอาชีพ จะช่วยค้นหาสิ่งที่ตัวเองรักและชอบอย่างแท้จริง (รัชคม จินดาวัฒน์, สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2556) อีก

ทั้งนโยบายของทางโรงเรียนดนตรีนอกระบบที่ครูดนตรีไม่ต้องแบกรับภาระหน้าที่หนัก หรือใช้ความรับผิดชอบที่ต่อเนื่องในระยะเวลาอันยาวนาน มีอิสระสามารถจัดสรรเวลาทำงานได้ตามต้องการ (สิรินิตย์ มังกรพันธุ์, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2556) ในมุมมองหนึ่งความคิดแบบครูดนตรีรุ่นใหม่ อาจดูเหมือนว่าเป็นวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปตามสังคม โดยมีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิด ทักษะคติและแนวทางการใช้ชีวิตของครูดนตรีรุ่นใหม่ จึงเป็นเหตุให้ครูดนตรีรุ่นใหม่ไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการทำงานในองค์กร หรือการมีส่วนร่วมรับผิดชอบภายในองค์กรและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการมีส่วนในการพัฒนาสังคม หากแต่มองอีกมุมหนึ่งจะพบว่า ปัญหาการขาดแคลนครูสอนดนตรีในสถาบันการศึกษาก็เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงทั้งในประเทศไทย สหรัฐอเมริกา และในอีกหลาย ๆ ประเทศ ซึ่งหากครูดนตรีรุ่นใหม่ยังคงมีความคิด ทักษะคติ และแนวทางการใช้ชีวิตแบบเดิมอยู่ในที่สถานศึกษาอาจไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ดังนั้นหากจะแก้ไขทักษะคติ ความเชื่อของครูดนตรีรุ่นใหม่ให้ได้ ย่อมต้องรู้ก่อนว่าครูดนตรีรุ่นใหม่ให้ความสนใจกับอะไร

1.3 ลักษณะความสนใจของครูดนตรีรุ่นใหม่

ผู้คนที่เกิดในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน หมายถึงสังคมในช่วงเวลาที่เกิดมาและเติบโตขึ้นแตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างบุคคลที่อยู่ในแต่ละยุคแต่ละสมัย ทักษะคติ ความเชื่อ และลักษณะความสนใจย่อมแตกต่างกัน ดังนั้นในการทำความเข้าใจครูดนตรีรุ่นใหม่ จำเป็นต้องทราบถึงลักษณะความสนใจของครูดนตรีรุ่นใหม่มาก่อน ฤทธิจักร คชะวา (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัฒนธรรมย่อยในเจนเนอเรชันวาย เพื่อศึกษาความหมายและลักษณะ รวมถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัฒนธรรมย่อยในเจนเนอเรชันวาย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า คนในเจนเนอเรชันนี้เปิดรับสื่อจากอินเทอร์เน็ตได้ง่าย ชอบความมีสาระ มีแนวคิดในการดำเนินชีวิต ชอบใช้ชีวิตที่คาบเกี่ยวกับความมีสาระเสมอ มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางอารมณ์มากกว่าตรรกะเหตุผล กิจกรรมยามว่าง คือ การดูโทรทัศน์ ฟังเพลง อ่านหนังสือ และเล่นอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่อที่ทันสมัย อีกทั้งยังมีทักษะที่ดีต่อบุคคลที่มีความสามารถและประสบความสำเร็จได้ด้วยแนวทางของตนเอง

ถึงแม้ว่าครูดนตรีรุ่นใหม่จะเปิดรับสื่อได้ง่าย แต่ก็มีข้อจำกัดในการเปิดรับสื่อในบางรูปแบบ คือ ครูดนตรีรุ่นใหม่ มีแนวโน้มที่จะเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าครูดนตรีในเจนเนอเรชันอื่น ๆ อีกทั้งชอบเป็นเจ้าของนวัตกรรม สามารถยอมรับนวัตกรรมของผู้อื่น และมีความสนใจนวัตกรรมส่วนบุคคล โดยเฉพาะนวัตกรรมในรูปแบบดิจิทัล (ชานนท์ ศิริธร, 2554) ครูดนตรีรุ่นใหม่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งที่หลายองค์กรและหลายสถาบันการศึกษาต่างต้องการ ความสามารถนี้เพื่อใช้สร้างนวัตกรรมให้แก่องค์กร แต่ด้วยความเป็นตัวของตัวเองสูงของเจนเนอเรชัน

วาย และมีวิถีชีวิตที่ไม่เหมือนคนในเจนเนอเรชันอื่น อาจทำให้การบริหารทรัพยากรบุคคลไม่ใช่เรื่องง่ายอีกต่อไป

จากผลการวิจัยทั้ง 2 เล่ม ชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่ครุชนครรุ่นใหม่ให้ความสนใจ คือ สื่ออินเทอร์เน็ต และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในด้านเทคโนโลยี ดังนั้นวิถีทัศน์จึงเป็นสื่อที่น่าสนใจสำหรับครุชนครรุ่นใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้สื่อทัศน์ที่เร้าอารมณ์มากกว่าตรรกะเหตุผลน่าจะสามารถโน้มน้าวครุชนครรุ่นใหม่ได้อย่างไม่ยาก

ตอนที่ 2 การสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม

2.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ หมายถึง การให้คุณค่าหรือประเมินค่าต่อบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปแบบของความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในตัวบุคคล ในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ (Aronson, Wilson, & Akert, 2004; Silverman, 1971)

ทัศนคติ เป็นส่วนประกอบหนึ่งของจิตสำนึก จิตสำนึก หมายถึง ผลที่ได้จากการประเมินค่าและการเห็นความสำคัญ ของความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ เป็นผลมาจากสภาวะของจิตใจที่แสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึก โดยจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีสิ่งเร้ามากระทบ ผ่านประสบการณ์ฟัง เห็น และอ่าน ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลซึ่งไม่สามารถแยกออกเป็นความรู้สึกหรือความคิดได้เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง (Bloom, Hastings, & Madaus, 1971; Otto, 1971; มัลลิกา มัติโก, 2541; วิโรจน์ โสวัณณะ, 2540)

จากความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่า ทัศนคติเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อจิตสำนึก เพราะทัศนคติเกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลได้รับสั่งสมมาผ่านทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ส่งผลให้เกิดเป็นจิตสำนึก ซึ่งอาจจะแสดงพฤติกรรมตอบสนองโดยทันทีหรือในภายหลัง ดังนั้นจิตสำนึก และทัศนคติที่ดี ย่อมต้องเกิดจากการได้รับประสบการณ์ที่ดีผ่านการฟัง การเห็น และการอ่านเกี่ยวกับค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สิ่งเร้า คือ เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกและอารมณ์บางอย่าง นำไปสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม

ทัศนคติสามารถแยกออกได้เป็น 3 (Aronson et al., 2004)

1. องค์ประกอบด้านความคิดความเข้าใจ (Cognitive Component) คือ องค์ประกอบด้านนี้เกี่ยวข้องกับความคิด ความเชื่อ การรับรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นการรับรู้ถึงสิ่งของวัตถุ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งในทางบวกและทางลบ

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component or Feeling Component) เป็นผลจากองค์ประกอบด้านการรู้ ที่ถูกเร้าและแสดงออกมาในรูปแบบความรู้สึก และอารมณ์ ส่งผลให้เกิดเจตคติในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ได้แก่ ความรู้สึกชอบหรือความรู้สึกไม่ชอบ ซึ่งเจตคติที่เกิดขึ้นนี้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก

3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Action Tendency Component or Behavioral Component) เป็นผลจากองค์ประกอบด้านความรู้สึก คือเมื่อเกิดการรับรู้ เร้าให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์ ส่งผลให้เกิดการตอบสนองแสดงออกในเชิงพฤติกรรมและการลงมือทำในทิศทางเดียวกับอารมณ์และความรู้สึก

ทัศนคติสามารถสร้างได้ และเปลี่ยนแปลงได้ ผ่านการรับรู้ซ้ำ ๆ ซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง หากเราต้องการพัฒนาสังคมไปในทิศทางที่ดี จำเป็นต้องสร้าง ปลูก กระตุ้นทัศนคติที่ดีของคนในสังคม เพื่อให้เกิดการแสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่ดีต่อสังคมนั้น ๆ

2.2 การอุทิศตนเพื่อสังคม

การอุทิศตนเพื่อสังคม เกิดจากรากฐานของความรู้สึกห่วงใยสังคม ความเป็นห่วงเพื่อนมนุษย์ โดยแนวคิดเรื่องการอุทิศตนเพื่อสังคมได้รับอิทธิพลมาจากคำสอนของศาสนาต่าง ๆ ที่ให้ทุกคนเป็นคนดี คิดดี ไม่เห็นแก่ตัว แต่เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่น ซึ่งการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูก็ไม่แตกต่างจากหลักการสังคมสงเคราะห์มากนัก เพราะทั้งสองแนวคิด ต่างก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่เป็นกุศล และต้องการทำหน้าที่ของตนเพื่อสังคมให้ดีที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีและหลักการคิดเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์แรกเริ่มเกิดจากคำสอนของศาสนาฮิว หรือ ศาสนาคริสต์ ต่อมาจึงพัฒนาเป็นสังคมสงเคราะห์ประยุกต์ การอุทิศตนเพื่อสังคมน้อยต้องมีรากฐานมาจาก 2 แนวทาง คือ จิตที่เป็นกุศล กับ ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีต่อสังคม (วันทนิย์ วาสิกะสิน, สุรางค์รัตน์ วศินารมณ, & กิตติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์, 2550)

เกรซ คอยล์ (Coyle, 1947) ได้นำเสนอเกณฑ์สำหรับชี้วัดความเป็นวิชาชีพในการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกันระหว่างความเป็นวิชาชีพของสังคมสงเคราะห์ และความเป็นวิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์การพิจารณาดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ คือ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับการพิสูจน์และทดสอบว่ามีความรู้ที่ถูกต้องในวิชาชีพของตน ได้รับการส่งเสริม ค้นคว้า และพัฒนาความรู้ของตนอยู่เสมอ

2. สร้างและปรับปรุงมาตรฐานของวิชาชีพอยู่เสมอ คือ มีสถาบันทางวิชาชีพ เช่น โรงเรียน สมาคม หรือองค์กรกลาง เป็นต้น
3. สำนักและตระหนักในความเป็นวิชาชีพ คือ มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน
4. เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คือ ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์ในวิชาชีพของตน และมุ่งทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม

มาตรฐานการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพครูของคุรุสภา (คุรุสภา, 2556 : ออนไลน์) ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ แก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

5. จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์ลำดับที่เก้าแห่งราชวงศ์ จักรี ทรงอุทิศกำลังพระวรกาย และทรงพระวิริยะอุตสาหะ ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ นานัปการ เพื่อยังประโยชน์และความเจริญอย่างยั่งยืนมาสู่ประชาชนชาวไทยทั่วประเทศมาโดยตลอด เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก ต่างพากันขนานพระนามว่า เป็น "พระมหากษัตริย์นักพัฒนา" มีพระ ราชหฤทัยเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาต่อพสกนิกรผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส โดยไม่ทรงแบ่งแยกสถานะ ศาสนา ชาติพันธุ์ หรือหมู่เหล่า ทรงรับฟังปัญหาความทุกข์ยากของราษฎร และพระราชทานแนวทาง พระราชดำริ เพื่อประชาชนได้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน สร้างประโยชน์สุขแก่ ประชาชนคนไทย จึงไม่มีข้อกังขาใด หากสายตάνเปี่ยมไปด้วยความชื่นชมในพระอัจฉริยภาพของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากชาวต่างชาติจะนำมาสู่การถวาย รางวัลและเกียรติยศต่างๆ มากมายกว่าร้อยรางวัล อันเนื่องมาจากพระราชกรณียกิจและพระราชอุตสาหะในการแสวงหาความรู้ ของพระองค์ที่สำคัญ (หอจดหมายเหตุอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, 2557 : ออนไลน์) อาทิเช่น

รางวัลสันติภาพ

มอบโดย สมาคมอธิการบดีระหว่างประเทศเพื่อสันติ ปีพ.ศ. 2529

เหรียญทองเฉลิมพระเกียรติคุณในการนำชนบทให้พัฒนา

มอบโดย สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ปีพ.ศ. 2530

เหรียญทองประกาศพระเกียรติคุณด้านสิ่งแวดล้อม

มอบโดย โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ [UNEP] ปีพ.ศ. 2535

เหรียญทองสาธารณสุขเพื่อมวลชน

มอบโดย องค์การอนามัยโลก [WHO] ปีพ.ศ. 2535

เหรียญรางวัลเทิดพระเกียรติในการสงวนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ

มอบโดย คณะกรรมการสมาคมนิเวศวิทยาเชิงเคมีสากล [International Society of Chemical Ecology] ปีพ.ศ. 2536

รางวัลหญ้าแฝกซุบสำริด

มอบโดย ฝ่ายวิชาการภูมิภาคเอเชียของธนาคารโลก ปีพ.ศ. 2536

เหรียญทองคำสดุติพระเกียรติคุณด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

มอบโดย ยูเอ็นดีซีพี [UNDCP] แห่งสหประชาชาติ ปีพ.ศ. 2537

รางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์

มอบโดย โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ [UNDP] ปีพ.ศ. 2549

รางวัล WIPO Global Leaders Award

มอบโดย องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก [WIPO] ปีพ.ศ. 2551

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้รับการถวายพระสมัญญานามหลายพระนาม พระสมัญญานามหนึ่งคือ “ครูของผู้คนในแผ่นดิน” จากการทำทรงมุ่งมั่นทรงงานหนักและเสียสละพระองค์เองอย่างใหญ่หลวงในการพัฒนาการศึกษาของทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติ หลักเกณฑ์เดียวที่สำคัญของการพัฒนาประเทศที่ทรงเน้นย้ำอยู่เสมอคือ การพัฒนาประชาชนให้มีการศึกษา ได้ทรงทำทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับปสกนิก

จากพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556 : ออนไลน์) ได้ตรัสดังนี้

"...เพราะครูที่ดีควรต้องมีความรู้ดีด้วยเสมอ ท่านทั้งหลายได้รับปริญญาทางการศึกษาแล้วในวันนี้ ต่อไปจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างยิ่งต่อประเทศชาติ เพราะท่านจะออกไปเป็นผู้ให้การศึกษา อบรมแก่เยาวชน ผู้จะเติบโตขึ้นมาเป็นเจ้าของปกครองประเทศในอนาคตและการศึกษาอบรมขั้นพื้นฐานของเยาวชนในปัจจุบันมีความจำเป็นเพื่ออนาคตของชาติมาก เพราะฉะนั้น เมื่อท่านเห็นความสำคัญของการเป็นครู และเมื่อท่านได้เลือกหน้าที่ของท่านเช่นนี้แล้ว ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ด้วยความตั้งใจจริงโดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง..."

จากกระแสพระราชดำรัสนี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดี คำว่า "ครู" มาจากศัพท์ภาษาสันสกฤตคือ "คุรุ" และภาษาบาลี "ครุ, คุรุ" แปลว่า ผู้หนัก หมายถึง ผู้ที่ต้องแบกรับภาระหนักในการอบรมสั่งสอนศิษย์และในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ และพระราชดำรัสของพระองค์ท่านมีความสอดคล้องตรงตามมาตรฐานการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพครู

ของครูสภา ทำให้ได้ตระหนักว่าครูควรเป็นผู้มีบทบาทอันสำคัญยิ่งในระบบการศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสังคม เพราะการศึกษาเป็นรากฐานในการพัฒนาสังคม สังคมจะพัฒนาไปในทิศทางใดย่อมขึ้นอยู่กับ "ครู" ผู้ให้การศึกษาแก่คนในสังคม ครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ที่ดี เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ดีต่อไปให้ศิษย์ของตน บทบาทความเป็นครู ย่อมมากับหน้าที่อันใหญ่ยิ่งต่อประเทศชาติ คือการทำหน้าที่รับผิดชอบในการให้การศึกษา ให้ความรู้แก่นักตของชาติ และยิ่งไปกว่าการให้ความรู้ คือ การอบรม แนะนำพร่ำสอนสิ่งดี ๆ แก่ศิษย์ศิษย์ ให้สิ่งเหล่านี้ซึมซาบเข้าไปในตัวจนติดเป็นนิสัย ตลอดจนขัดเกลานิสัยให้อยู่ในกรอบศีลธรรมจริยธรรมอันดีงาม อนาคตของสังคมและประเทศชาติจะเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับเยาวชนเหล่านี้ เพราะเด็กในวันนี้จะต้องโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า เป็นคนที่จะปกครอง ดูแล และขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นพื้นฐานความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยม และความเชื่อที่ถูกปลูกฝัง จะเป็นพื้นฐานและมาตรฐานในการดำเนินชีวิต การตัดสินใจเรื่องต่างๆ เมื่อเขาเหล่านี้โตเป็นผู้ใหญ่ของสังคม จากกระแสพระราชดำริสข้างต้น ที่ว่า "เมื่อท่านเห็นความสำคัญของการเป็นครู และเมื่อท่านได้เลือกหน้าที่ของท่านเช่นนี้แล้ว ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ด้วยความตั้งใจจริง โดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง..." แสดงว่าเมื่อท่านทั้งหลายได้ตัดสินใจเรียนเพื่อเป็นครู และเห็นความสำคัญของครูที่มีต่อสังคมแล้วนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอบรมและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตนเอง ในการทำหน้าที่ความเป็นครูของตนให้สมบูรณ์แบบ ปราศจากข้อเสีย และดีพร้อม ยิ่งไปกว่านั้นคือต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจจริง มุ่งมั่นที่จะกระทำการอันใดก็ทำให้สำเร็จด้วยความเพียรพยายาม ความสม่ำเสมอ ความอดทนต่อความยากลำบาก เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย หรือ จุดหมายที่ตนตั้งไว้เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการอุทิศตนเพื่อสังคมนั้น ต้องเกิดจากองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ

1. ครูต้องพยายามทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์
2. ครูต้องพยายามทำหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจจริง
3. ครูต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง

หากครูดนตรีสามารถอุทิศตนเองได้ทั้ง 3 ข้อนี้ สังคมและประเทศชาติย่อมต้องได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นอย่างแน่นอน

ตารางที่ 2.1 แสดงความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์วัดการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูตามพระบรมราโชวาท กับความเป็นวิชาชีพในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และลักษณะของครูที่ดี

การอุทิศตนเพื่อสังคมของครู		
ตามพระบรมราโชวาท		
การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ <small>เกรซ คอยล์ (Coyle, 1947 :81-97)</small>	พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช <small>(มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556 : ออนไลน์)</small>	มาตรฐานวิชาชีพครู <small>คุรุสภา (คุรุสภา, 2556 : ออนไลน์)</small>
1. องค์ประกอบด้านความรู้ 3. สำนักและตระหนักรู้ในความเป็นวิชาชีพ	1. ครูต้องพยายามทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์	1. จรรยาบรรณต่อตนเอง 2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
1. องค์ประกอบด้านความรู้ 2. สร้างและปรับปรุงมาตรฐานของวิชาชีพอยู่เสมอ	2. ครูต้องพยายามทำหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจจริง	1. จรรยาบรรณต่อตนเอง 4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
4. เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	3. ครูต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง	3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 5. จรรยาบรรณต่อสังคม

จากตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่าแนวคิดในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูตามพระบรมราโชวาท มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาและเกณฑ์วัดความเป็นวิชาชีพในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ที่อาจมีความแตกต่างกันในรายละเอียดองค์ความรู้ระหว่างวิชาชีพครูกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ แต่ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างซื่อสัตย์ และมีจรรยาบรรณแล้ว มีความสอดคล้องกันเพราะทั้งสองวิชาชีพต่างก็มุ่งพัฒนาตนเองให้มีความรู้ และพร้อมสำหรับการนำความรู้ที่ตนมี ไปช่วยเหลือผู้อื่น นักสังคมสงเคราะห์นำความรู้ของตนไปพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่พื้นฐานของชาวบ้าน ช่วยเหลือให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีและสามารถพึ่งพาตนเองได้ ในขณะที่ครูก็นำความรู้ในสาขาวิชาของตนไปถ่ายทอด สั่งสอนลูกศิษย์เยาวชนของชาติ ให้มีความรู้ติดตัวไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่เพียงเท่านั้นหน้าที่อันยิ่งใหญ่ของครู คือ การอบรมเพาะบ่มอุปนิสัยของลูกศิษย์ ให้เป็นคนดี และทำประโยชน์แก่ประเทศชาติต่อไป และอุปนิสัยที่ดีเหล่านี้เป็นสิ่งที่ครูควรปลูกฝังไว้ให้อยู่ติดตัวเขาตลอดไป ในอนาคตลูกศิษย์แต่ละคน จะกลายเป็นกำลังสำคัญของสังคมที่แตกต่างกันไป สังคมไม่ใช่เรื่องไกลตัว หากแต่เราทุกคนล้วนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และได้รับผลกระทบที่เกิดจากสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อมอยู่ตลอดเวลา ภาระ บทบาทหน้าที่ของเรา ล้วนแต่ถูกกำหนดขึ้นโดยสังคมที่เราอยู่ ในมุมมองกลับกันจุดเริ่มต้นของสังคม คือตัวเราเอง สังคมจะพัฒนาไปในทิศทางใด ย่อมขึ้นอยู่กับตัวเรา ดังนั้นการจะเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้นย่อมต้องเกิดจากการเสียสละตนเองในการอุทิศตนเพื่อสังคมนั้น ๆ เพราะการสร้างคนย่อมต้องใช้เวลาในการสร้าง ไม่ใช่เพียงการสอนที่ฉาบฉวย หากครูคิดว่าการเรียนการสอน คือ การซื้อบริการเพื่อให้

ความรู้เป็นชั่วโมง จะเกิดอะไรขึ้นกับประเทศชาติต่อไป คำถามสำคัญคือ แล้วจะอย่างไรให้จิตวิญญาณความเป็นครูตื่นตัวขึ้นมา

2.3 การสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม

ปัญหาการขาดแคลนครูดนตรีจริง ๆ ในสังคมไทย ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย หรือเป็นเพียงวิวัฒนาการทางสังคมที่เปลี่ยนบริบทไปเท่านั้น เพราะปัญหาการขาดแคลนครูดนตรี เกิดขึ้นมาจากการที่ครูดนตรีรุ่นใหม่ ยังไม่ได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการดำรงอยู่ของสังคม และความสำคัญของการอุทิศตนเองเพื่อสังคม แต่โดยพื้นฐานของมนุษย์ และจิตวิญญาณของความเป็นครูที่มีอยู่ในตัวของครูดนตรีรุ่นใหม่นั้น สามารถกระตุ้นให้ครูดนตรีรุ่นใหม่ถูกคิดขึ้นมาได้ไม่ยาก เพราะทัศนคติเป็นสิ่งที่สามารถเกิดจากการเรียนรู้ได้ ดังนั้นเพียงแค่ทำให้ครูดนตรีรุ่นใหม่เห็นความสำคัญของการอุทิศตนเองเพื่อสังคม โดยการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม เป็นการย้ำเตือน หรือหนุนใจครูดนตรีรุ่นใหม่ ให้มีจิตสำนึกในการอุทิศตนเพื่อสังคม เป็นการผสมผสานกันระหว่าง ความเห็น ค่านิยม ทัศนคติ และความเชื่อ ที่เกิดขึ้นจากการเห็นความสำคัญของสังคม ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สังคม กลุ่มเพื่อน และสื่อต่าง ๆ เป็นต้น ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการอุทิศตนเพื่อสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการรับรู้ ความรู้สึก และความพร้อมในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูดนตรีรุ่นใหม่ ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ สามารถสร้างขึ้นจากสถานการณ์ 5 แบบ (เพราพรธณ เปลี้นภู, 2542)

1. การให้การเรียนรู้ โดยรับอิทธิพลจากครอบครัว สถาบันศึกษา สังคม ซึ่งเกิดจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ความรู้ที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นตัวกำหนดทัศนคติของบุคคลได้
2. ประสบการณ์ที่ได้รับของแต่ละบุคคล เป็นการได้รับแรงเสริมด้วยตนเอง ทำให้เกิดหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งนั้น ๆ ได้ทั้งในด้านที่ดีหรือไม่ดี หลังจากที่ได้รับประสบการณ์โดยตรงและโดยอ้อม
3. อิทธิพลของสิ่งที่พบประสบเหตุการณ์ที่ร้ายแรง อาจเป็นความหวาดกลัว ตื่นตระหนก ตกใจ ประทับใจ สะเทือนใจ กลัว ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ทำให้เกิดอารมณ์ที่รุนแรง และสามารถเปลี่ยนทัศนคติได้ทันทีจากประสบการณ์ครั้งนั้น แม้ว่าจะเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวก็ตาม
4. การรับเอาทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน ทัศนคติของผู้อื่นสามารถช่วยส่งเสริมสนับสนุนทัศนคติของบุคคลให้มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งทัศนคติของกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลได้ง่าย โดยเฉพาะในกลุ่มที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก

5. เกิดจากความต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการความปลอดภัย คือถ้าหากผู้ที่มีอิทธิพลในชีวิต หรือสังคม ชอบหรือไม่ชอบอะไรบางอย่าง ก็จะทำให้บุคคลชอบหรือไม่ชอบในทิศทางเดียวกัน เพราะต้องการความรัก ความปลอดภัย ความมั่นคง และการยอมรับ

ดังนั้นการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่ตามกระบวนการสร้างทัศนคติจากสถานการณ์ 5 แบบ การวิจัยเรื่องการพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่ จะสร้างทัศนคติในการอุทิศตนตามสถานการณ์ที่ 1 และ 2 เท่านั้น คือการให้การเรียนรู้ผ่านการได้ยินได้เห็นจากวิดิทัศน์และการให้ประสบการณ์ที่ได้รับของแต่ละบุคคลผ่านชีวิตของอาจารย์จันทร์แรม เพราะสื่อวิดิทัศน์สามารถสร้างความตระหนักทำให้ครูดนตรีรุ่นใหม่หันมาใส่ใจและสร้างความเข้าใจในเรื่องการอุทิศตนเพื่อสังคมได้ทันทีหลังจากรับชม การอุทิศตนเพื่อสังคมเป็นสิ่งที่ดีที่สังคมกำลังเรียกร้องให้เกิดขึ้น เพื่อให้สังคมที่เราอยู่ในตอนนี้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยการที่คนในสังคมเห็นคุณค่าของความเป็นคนและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคมมากขึ้น โดยมีครูเป็นผู้ขับเคลื่อนทิศทางของสังคมหรือชุมชนนี้ และใช้ดนตรีเป็นสื่อในการพัฒนา ชัด เกลาจิตใจ เป็นกิจกรรมและเป็นจุดสนใจร่วมกัน

ตอนที่ 3 วิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่

3.1 ความหมายของสื่อวิดิทัศน์

มนุษย์ใช้สื่อช่วยในการสื่อสารมาตั้งแต่อดีต ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้สื่อที่จับต้องได้มาช่วยทำให้ผู้รับสารเห็นภาพ เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกัน หรือเป็นตัวกลางที่ช่วยให้ติดต่อถึงกันได้ ก่อนที่จะกล่าวถึงสื่อวิดิทัศน์ จำเป็นที่จะต้องรู้และเข้าใจถึงคำว่าสื่อให้ถูกต้อง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของสื่อไว้ดังนี้ สื่อ (Media) หมายถึง วัสดุใดก็ตามที่ใช้เป็นที่บันทึกข้อมูลลงไปเก็บแล้วคอมพิวเตอร์ใช้เป็นสื่อได้ อาจเป็นสื่อแม่เหล็ก สื่อแสง หรือสื่อการพิมพ์ เป็นต้นว่า จานแม่เหล็ก จานแสง (ถ้าเป็นรูปเอกพจน์ ใช้คำว่า medium)

สื่อวิดิทัศน์ หมายถึง สื่อที่มีทั้งภาพและเสียง ซึ่งเกิดจากการบันทึกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงพูด เสียงดนตรี เสียงเอฟเฟกต์ลงไปในสารสังเคราะห์ที่เคลือบด้วยแม่เหล็ก ถูกจัดเก็บอยู่ในม้วนหรือตลับ หรือถูกบันทึกเก็บอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ในระบบอะนาล็อก (Analog) หรือระบบดิจิทัล (Digital) โดยต้องมีวัตถุที่จับต้องได้ใช้สำหรับเปิดเพื่อรับชมรับฟัง ที่มีทั้งภาพและเสียง ได้แก่

โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ รวมไปถึงไอแพด (iPad) และโทรศัพท์มือถือ ทำให้ผู้รับสารเข้าใจได้ง่ายขึ้น สามารถสื่อในเรื่องยาก ๆ ได้ และดึงดูดความสนใจของผู้รับสารได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันเราสามารถแบ่งประเภทของสื่อวีดิทัศน์ได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ตามลักษณะการใช้งาน คือ

1. สื่อวีดิทัศน์เพื่อธุรกิจและการพาณิชย์
2. สื่อวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา
3. สื่อวีดิทัศน์เพื่อการสอน

ในการผลิตวีดิทัศน์จำเป็นต้องวางแผนกระบวนการผลิตให้รอบคอบ คำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องในการผลิต ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนของการผลิตรายการวีดิทัศน์ได้ 4 ขั้นตอน (วชิระ อินทร์อุดม, 2539; สังคม ภูมิพันธ์, 2530) ขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายผู้ชม วิเคราะห์เนื้อหา เขียนร่างวีดิทัศน์ กำหนดวัสดุอุปกรณ์ กำหนดผู้แสดง หรือผู้ดำเนินรายการ จัดทำงบประมาณ

1. ขั้นเตรียมการผลิต ประกอบด้วย การจัดหาบุคลากรและทีมงาน จัดเตรียมสตูดิโอ และสถานที่ถ่ายทำ เตรียมอุปกรณ์ในการผลิตรายการ ติดต่อ ประชุม นัดหมายกับผู้ดำเนินรายการ และผู้ร่วมรายการ
2. ขั้นการผลิตรายการ ประกอบด้วย การถ่ายภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว เก็บภาพ และเสียงจากการสัมภาษณ์ เก็บภาพและเสียงผู้ดำเนินรายการ
3. ขั้นหลังการผลิต ประกอบด้วย การคัดเลือกวัสดุดิบ การลำดับภาพและตัดต่อ การบันทึกเสียง การตรวจสอบความถูกต้องของวีดิทัศน์

โดยผู้วิจัยจะอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการผลิตอยู่ในภาคผนวก ข. และเสนอแนวทางปฏิบัติของผู้วิจัยขึ้นนี้ในบทที่ 3 พร้อมรายละเอียดประกอบ

3.2 ประวัติความเป็นมาของสื่อวีดิทัศน์

วีดิทัศน์ถูกผลิตขึ้นครั้งแรกโดยบริษัทบิง กอสบี้ เอนเตอร์ไพรส์ (Bing Grosby Enterprise) โดยนำมาใช้เป็นตัวอย่างสาธิตการบันทึกภาพสีขาวดำ ที่มีความสามารถในการบันทึกภาพเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถนำมาเล่นซ้ำหรือตัดต่อได้ เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน ค.ศ.1951 3 ปีต่อมาบริษัท แอมเพ็กซ์ คอร์ปอเรชั่น (Ampex Corporation) ได้นำเครื่องวีดิทัศน์ที่ใช้งานได้จริงออกมาสาธิตเป็นครั้งแรก และวางจำหน่ายในวงการการศึกษาและตลาดอุตสาหกรรม ในปี ค.ศ.1954 ซึ่งได้แก้ปัญหาที่บริษัทบิง กอสบี้ เอนเตอร์ไพรส์ ทำไม่สำเร็จ คือ วีดิทัศน์สามารถใช้เล่นกลับและตัดต่อภาพได้ แต่ยังคงต้องใช้อุปกรณ์ต่อพ่วงประกอบมากมาย ไม่ค่อยสะดวกในการใช้งาน ต่อมาในปี ค.ศ.1963 ในรายการ

แข่งขันฟุตบอลที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้นำเครื่องบันทึกวีดิทัศน์ไปบันทึกภาพ และสามารถเล่นกลับได้ทันทีหลังบันทึกภาพเสร็จ การประสบความสำเร็จในครั้งนี้นำมาสู่การแข่งขันกีฬาทางโทรทัศน์ได้รับความนิยมมากที่สุด

ต่อมาในปี ค.ศ.1964 ประเทศญี่ปุ่นได้ผลิตเครื่องวีดิทัศน์ที่มีขนาดเล็กและน้ำหนักเบาเพียง 120 ปอนด์ และสามารถใช้เทคนิคในการถ่ายภาพได้มากขึ้น ซึ่งถูกคิดค้นโดยบริษัทโซนี่ คอร์ปอเรชั่น (Sony Corporation) และบริษัทมัตซุชิตะ อิเล็กทริก (Mutsushita Electric) และในปี ค.ศ.1974 วีดิทัศน์ถูกนำมาใช้งานในรูปแบบอีเอ็นจี (ENG: Electronic News Gathering) ซึ่งในสมัยนั้นมีสงครามเวียดนาม ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงใช้วีดิทัศน์เพื่อถ่ายภาพเหตุการณ์ในสนามรบและเผยแพร่ให้ประชาชนในสหรัฐอเมริการับชม และในปีเดียวกันนี้เอง สถานีโทรทัศน์ซีบีเอส (CBS) ของประเทศญี่ปุ่นร่วมกับบริษัทอิเคกามิ (Ikegami) สร้างกล้องวีดิทัศน์ขนาดเล็กสำหรับพกพาแบบกระเป๋าหิ้ว ที่มีอุปกรณ์ทุกอย่างรวมอยู่ในชุดเดียวกัน ต่อมาในปี ค.ศ. 1975 บริษัทโซนี่ คอร์ปอเรชั่น ได้พัฒนากล้องวีดิทัศน์แบบกระเป๋าหิ้วให้มีความเหมาะสมในการถ่ายทำนอกสถานที่ ซึ่งสามารถตัดต่อภาพและทำเทคนิคพิเศษในภาพได้ทันที เรียกว่าอีเอฟพี (EFP: Electronic Fields Production)

วีดิทัศน์ในอดีตที่กล่าวมาจะบันทึกภาพด้วยระบบอะนาล็อก (Analog) ที่เป็นสัญญาณไฟฟ้า ที่มีลักษณะต่อเนื่องกันตลอด (Linear) ถ้านำข้อมูลภาพและเสียงมาวาดเป็นกราฟจะเห็นว่ากราฟที่ได้มีลักษณะขึ้น ๆ ลง ๆ ไม่คงที่ ไม่แน่นอน ทำให้ข้อมูลผิดเพี้ยนได้ง่าย มีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ด้านคุณภาพ คือคุณภาพของภาพและเสียงไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการส่งสัญญาณออกไปไกล ๆ หรือบันทึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ก็จะทำให้ข้อมูลผิดเพี้ยนไปจากเดิม ด้านความสะดวกในการใช้งาน คือ ตัดต่อวีดิทัศน์ได้ยากกว่าระบบดิจิทัล การเก็บข้อมูลทำได้ยากลำบากกว่า เพราะต้องบันทึกลงในม้วนเทป ซึ่งสามารถเก็บไว้ได้ในระยะเวลาที่จำกัด ด้านการนำไฟล์ไปเชื่อมต่อกับอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่น ๆ ยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงมีการพัฒนาต่อมา เกิดเป็นการบันทึกภาพในระบบดิจิทัล (Digital) ที่เก็บข้อมูลเป็นตัวเลขฐานสอง เป็นรหัสที่มีความหมายว่าใช่หรือไม่ใช่ ถูกหรือผิด เปิดหรือปิดเท่านั้น ใช้ตัวเลข 0 และ 1 แทนทั้งหมด ได้แก่ 00 01 10 11 การทำงานในระบบดิจิทัล มีลักษณะการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง (Non-linear) ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องสัญญาณรบกวนได้เป็นอย่างดี ทำให้การบันทึกภาพในระบบดิจิทัล มีคุณภาพ คมชัดมากกว่าระบบอะนาล็อก ระบบเสียงและภาพเสมือนจริงมากกว่า สามารถส่งสัญญาณออกไปไกล ๆ ได้อย่างเที่ยงตรงและแม่นยำไม่ผิดเพี้ยน สามารถบีบอัดข้อมูลให้มีขนาดเล็กลงเพื่อสะดวกในการรับส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ และสามารถทำงานได้สะดวกรวดเร็วขึ้นเพราะสามารถทำงานโดยไม่ต่อเนื่องได้ ข้อมูลที่ถูกจัดเก็บในระบบดิจิทัลไม่สามารถลบทิ้งได้ ทำให้การถ่ายโอน หรือเชื่อมต่อข้อมูลสามารถทำได้ง่ายตายและสะดวกรวดเร็ว สามารถนำมาใช้งานกับคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่สนับสนุนระบบดิจิทัลได้โดยตรง อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้กับระบบอินเทอร์เน็ตได้โดยทันที ทำให้สะดวกและเข้าถึงได้ง่ายจากทั่วทุก

มุมมอง ค่าใช้จ่ายน้อยลงมาก ในขณะที่คุณภาพและเทคโนโลยีในการบันทึกและการตัดต่อก้าวหน้าขึ้น
มาหลายทศวรรษ ทำให้ในปัจจุบันสามารถผลิตวีดิทัศน์ที่มีคุณภาพดี ๆ ออกมาได้หลายหลาย ใช้ทีมงาน
น้อย และค่าใช้จ่ายไม่สูง (สุทธิ พลพงษ์, 2548)

3.3 หลักการและการจัดเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์ทั่วไป

3.3.1 หลักการในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ (Coburn, 1982; Kemp, 1985; วิภา อุตม
ฉันท, 2544) ได้นำเสนอหลักการในการจัดเนื้อหาการเรียนการสอนวีดิทัศน์ มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. WHY กำหนดวัตถุประสงค์

ผู้ผลิตต้องตอบคำถามให้ได้ก่อนทำว่า ทำขึ้นเพื่ออะไร มีความจำเป็นอย่างไรที่
จะต้องผลิต ซึ่งต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ได้อย่างชัดเจน เพราะมีผลต่อแนวทางในกระบวนการผลิต
ทั้งหมด วัตถุประสงค์ที่ต่างกัน รูปแบบรายการและองค์ประกอบต่าง ๆ ย่อมแตกต่างกัน

2. WHO กำหนดผู้รับสาร

ผู้ผลิตต้องตอบคำถามให้ได้ว่า ทำขึ้นเพื่อใคร ใครเป็นกลุ่มเป้าหมายผู้รับชม
ต้องการสื่อสารกับใคร จากนั้นต้องทำการวิเคราะห์ผู้รับสารด้วยว่าเป็นใคร ส่วนใหญ่มีลักษณะอย่างไร
มีวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างไร พื้นฐานชีวิตเป็นอย่างไร หน้าที่การงาน เศรษฐกิจสังคม สนใจ
อะไร มีรสนิยม ค่านิยม ทศนคติ ความเชื่อเป็นอย่างไร วิทยกับสื่อก็เป็นสิ่งสำคัญ ผู้ผลิตควรให้ความ
สนใจกับช่วงวัยของผู้รับสาร เพื่อที่จะกำหนดเวลาได้เหมาะสมกับสมาธิและการรับรู้ในแต่ละช่วงอายุ
โดยวัยเด็ก 5-10 ควรใช้เวลา 10-15 นาที เด็กวัย 11-15 ปี ควรใช้เวลา 15-20 ปี และเด็กโตและ
ผู้ใหญ่อายุ 16 ปีขึ้นไป ควรใช้เวลาประมาณ 10 นาทีเพื่อให้เกิดทิศทางในการผลิตสื่อที่เข้าถึงผู้รับสาร
ได้ง่ายขึ้น และผู้รับสารจะมีโอกาสเปิดรับสารได้ง่ายและกว้างขึ้น ในทางนิเทศศาสตร์ เรียกผู้รับสาร
แต่ละคนเป็นผู้ถอดรหัสสาร (decode) และเรียกผู้ส่งสารหรือผู้ผลิตสื่อว่าเป็นผู้ใส่รหัส (encode) ใน
การสื่อสารจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การวิเคราะห์ผู้รับสารเป็นสำคัญ

3. WHAT กำหนดเรื่อง

ผู้ผลิตต้องตอบคำถามว่าจะนำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร โดย
กำหนดจากความสนใจของผู้รับสาร ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การที่ผลิตสื่อแล้วจะ
ประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้รับสารหรือผู้ชม การประสบความสำเร็จแบ่งได้เป็น 2 ด้าน
คือ ด้านปริมาณของผู้ชมและด้านคุณภาพของผู้ชม ในด้านปริมาณ คือ มีผู้ชมเป็นจำนวนมากหรือ
น้อย หรือถ้าล้มเหลวคือไม่มีผู้ชมเลย ก็แสดงว่าสารส่งไปไม่ถึงผู้รับสาร ในด้านคุณภาพก็สำคัญ คือ
ผู้ชมดูแล้วเข้าใจวัตถุประสงค์ที่ผู้ผลิตตั้งใจหรือไม่ว่าต้องการผลิตเพื่ออะไร ผู้ชมสามารถเกิดความรู้สึก
หรือความรู้ความเข้าใจตรงตามที่คุณผู้ผลิตต้องกำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงไร ความล้มเหลวจะ
เกิดขึ้นเมื่อ ผู้รับสารไม่สามารถเข้าใจได้ตรงตามที่คุณผู้ส่งสารกำหนดไว้

4. HOW กำหนดการนำเสนอ

เป็นองค์ประกอบสุดท้าย เพราะต้องกำหนดขึ้นหลังจากที่ตอบคำถาม 3 ข้อข้างต้นให้ได้ก่อน จากนั้นจึงกำหนดจากข้อมูลทั้งหมดว่าจะนำเสนอด้วยวิธีการอย่างไร ในรูปแบบใด ซึ่งผู้ผลิตสื่อจะต้องมีความเข้าใจถึงลักษณะของสื่อแต่ละชนิด และรูปแบบสื่อต่าง ๆ กัน ว่ามีจุดเด่นอย่างไร สื่อแบบใดและรูปแบบไหนที่ควรนำมาใช้

3.3.2 การจัดเนื้อหา

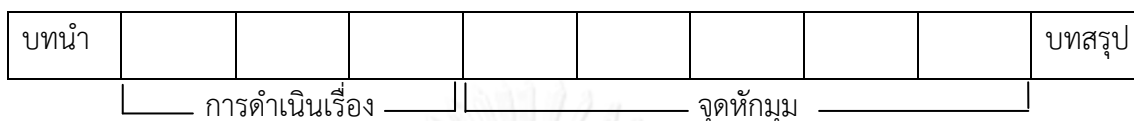
การจัดเนื้อหา คือ กระบวนการร้อยเนื้อหาเข้าด้วยกันเป็นเรื่องราว โดยเนื้อหาจะต้องสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงเรื่อง และรูปแบบการนำเสนอ ในขั้นนี้เป็นการคิดหาวิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องออกมาให้ผู้ชมรู้สึกน่าสนใจ น่าเชื่อถือ มีน้ำหนัก คล้ายการเขียนบทความ (วิภา อุตมฉันท, 2544) ซึ่งโดยปกติจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ประการ คือ

1. บทนำ
2. การดำเนินเรื่อง
3. จุดหักมุม
4. การสรุป

ตารางที่ 2.2 อธิบายส่วนสำคัญในการจัดเนื้อหา 4 ประการ

ส่วนสำคัญในการจัดเนื้อหา	อธิบาย
บทนำ	<ul style="list-style-type: none"> - ดึงดูดความสนใจ - สั้น กระชับ - เข้าใจง่าย
การดำเนินเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอสาระ เนื้อหา - สร้างความเข้าใจ - ใช้ความต่อเนื่อง
จุดหักมุม	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอทัศนะหรือมุมมองที่แตกต่างออกไป - ผู้ชมไม่คาดคิด คิดไม่ถึง - ช่วยเสริมจุดสุดยอดของเรื่องให้เด่น - ช่วยพัฒนาแก่นของเรื่องจนถึงจุดสูงสุด
การสรุป	<ul style="list-style-type: none"> - ขมวดเรื่องทั้งหมด - มีศิลปะ - สัมพันธ์กับเนื้อหาและคำนำ - นำเสนอแง่คิด ความเห็น คำถาม ข้อเตือนใจของผู้ผลิต - ตอกย้ำผู้ชม ให้นำไปขบคิดต่อ

จากส่วนสำคัญในการจัดเนื้อหาข้างต้นที่กล่าวมา เพื่อให้การจัดเนื้อหาที่มีความเหมาะสม จึงต้องคำนึงถึงเรื่องเวลาที่จะนำเสนอส่วนสำคัญในแต่ละส่วนด้วย การผลิตสื่อที่มีความยาว 20 นาที โดยทั่วไปควรจะแบ่งเนื้อหาเป็นตอน (Segment) ออกเป็น 10 ตอน ตอนละ 2 นาที ดังตัวอย่างด้านล่าง

รูปที่ 2.1 การแบ่งความยาวเนื้อหา (ที่มา: วิชา อุดมฉันท, 2544)

สื่อที่มีความยาว 20 นาที แบ่งความยาว ได้ดังนี้

บทนำ	ใช้เวลา ประมาณ 2 นาที
การดำเนินเรื่อง	ใช้เวลา ประมาณ 6 นาที
จุดหักมุม	ใช้เวลา ประมาณ 10 นาที
บทส่งท้าย	ใช้เวลา ประมาณ 2 นาที

เพื่อป้องกันความล้มเหลวในการสื่อสาร การกำหนดเนื้อหาสาระ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับผู้ผลิต ดังนั้นก่อนลงมือผลิตวีดิทัศน์ ผู้ผลิตควรวิเคราะห์ให้ดีกว่าก่อนว่า การกำหนดเนื้อหาสาระเป็นอย่างไร โดยควรคำนึงถึงข้อดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่ต้องการสื่อเกี่ยวข้องกับผู้รับสารหรือไม่ อย่างไร เนื้อหาที่นำเสนอควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสารโดยตรงหรือโดยอ้อม เพราะถ้าเนื้อหาที่นำเสนอไม่เกี่ยวข้องกับผู้รับสารเลย ผู้รับสารก็ไม่สนใจ
2. เนื้อหาที่มีความขัดแย้ง โดยเฉพาะเป็นความขัดแย้งด้านความคิดเห็นของคนมีความน่าสนใจว่าการนำเสนอเรื่อง que ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน หรือดำเนินเรื่องไปอย่างราบเรียบ การโต้แย้งทางความคิดนี้เองที่นำไปสู่ประเด็นคำถามที่ท้าทายในใจของผู้ชม
3. เนื้อหาต้องมีความต่อเนื่อง และเข้าใจได้ไม่ยากเกินไป ให้ผู้ชมสามารถคิดต่อได้ จะได้รับความนิยมนมากกว่าการวางเนื้อหาที่ยาก ล้าลึกและซับซ้อนเกินไป จนผู้ชมเข้าใจไม่ถึง

3.4 ลักษณะและประเภทของสื่อวีดิทัศน์ทั่วไป

สื่อวีดิทัศน์ เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารสูงกว่าสื่อรูปแบบเดียว ที่นำเสนอข้อมูลไปถึงผู้ชมผู้ฟังโดยอาศัยช่องทางเดียว เช่น การมองเห็น การได้ยิน หรือการสัมผัส เป็นต้น (ณัฐกร สงคราม, 2554) และช่วยแก้ปัญหาการใช้ภาษาในการสื่อสารของสื่อเดียวที่นำเสนอข้อมูลผ่านทางตัวหนังสือ

เพียงอย่างเดียว ซึ่งทำให้ผู้สื่อและผู้รับอาจจะไม่เข้าใจกันได้อย่างแจ่มชัด หรือเข้าใจไม่ตรงกัน (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, 2528b)จากการใช้สื่อวีดิทัศน์ที่ใช้การได้ยินประกอบกับการได้เห็นภาพนี้เอง ที่มีพลังในการปลุกเร้าอารมณ์ สามารถแนะนำ จูงใจโน้มน้าวผู้ชมให้คล้อยตามได้ง่าย นำไปสู่การสร้างทัศนคติ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมได้ด้วย (วิภา อุตมฉันท, 2544)

จากการศึกษาการจำแนกรูปแบบรายการของสื่อวีดิทัศน์ มีผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อวีดิทัศน์หลายท่าน ได้แบ่งรูปแบบรายการของสื่อวีดิทัศน์ไว้หลายแบบ ในที่นี้ ได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบรายการของสื่อวีดิทัศน์ 3 ฉบับ (วสันต์ อดิศัพท์, 2533; วิภา อุตมฉันท, 2544)

ตารางที่ 2.3 สรุปการแบ่งรูปแบบรายการวีดิทัศน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ณรงค์ สมพงษ์ (2535)	วสันต์ อดิศัพท์ (2533)	วิภา อุตมฉันท (2538)
จำนวน 9 รูปแบบ	จำนวน 5 รูปแบบ	จำนวน 3 รูปแบบ
1. รูปแบบรายการพูดคนเดียว มีพิธีกรเป็นผู้ดำเนินรายการพูดอยู่คนเดียวตลอดรายการ	1. รายการตรง นำเสนอเนื้อหาสาระตรง ๆ ไข่มุกที่สุดในสื่อการศึกษา	1. รายการพูดคนเดียว มีผู้ดำเนินรายการเพียงคนเดียว พูดคุยกับผู้ชม
2. รูปแบบรายการสนทนา มีผู้ดำเนินรายการกับผู้ร่วมอภิปราย ผลัดกันแสดงความคิดเห็น ไม่มีลำดับการพูดก่อนหลัง	2. รายการบรรยาย มีผู้ดำเนินรายการสอน ให้ความรู้ในเรื่องที่ตนถนัดและเชี่ยวชาญ	2. รายการสัมภาษณ์และสนทนา การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. รูปแบบรายการอภิปราย เหมือนรายการสนทนาแต่ มีลำดับการพูดก่อนหลัง	3. รายการสอนแบบจุลภาค การจำลองห้องเรียนขนาดย่อมมาอยู่ในสตูดิโอถ่ายทำ	3. รายการสารคดี นำเสนอเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง
4. รูปแบบสัมภาษณ์ มีผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ ตอบประเด็นคำถาม	4. รายการสถานการณ์จำลอง จำลองสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอเนื้อหาสาระให้เห็นภาพ	
5. รูปแบบรายการเล่นเกมและตอบปัญหา เกมแข่งขันหรือการตอบปัญหาเพื่อชิงรางวัล	5. รายการสาธิต บรรยายสอนขั้นตอนในการทำบางสิ่งบางอย่างให้กับผู้ชม	
6. รูปแบบสารคดี รายการที่เสนอเนื้อหาสาระตามสภาพจริง	6. รายการสารคดี นำเสนอเรื่องจริงที่น่าสนใจ เร้าอารมณ์และโน้มน้าว	
	7. รายการดนตรีและรำร่า นำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับดนตรี นาฏศิลป์ และการแสดง	

ณรงค์ สมพงษ์ (2535)	วสันต์ อดิศักดิ์ (2533)	วิภา อุตมฉันท (2538)
จำนวน 9 รูปแบบ	จำนวน 5 รูปแบบ	จำนวน 3 รูปแบบ

7. รูปแบบละคร

เป็นการแสดงดำเนินเรื่องให้เหมือนจริงมากที่สุด

8. รูปแบบการสาธิต ทดลอง นำเสนอ

ขั้นตอนในการทำงานบางอย่าง เพื่อให้ปฏิบัติตาม

9. รายการเพลงและดนตรี นำเสนอ

เนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพลงและดนตรี

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดตามลักษณะการนำไปใช้ สามารถจัดประเภทได้ดังนี้

ตารางที่ 2.4 การจัดประเภทตามวัตถุประสงค์และเนื้อหา

รูปแบบรายการ	ณรงค์ สมพงษ์ (2535)	วสันต์ อดิศักดิ์ (2533)	วิภา อุตมฉันท (2544)
รายการเพื่อการศึกษาและการสาธิต : มุ่งให้องค์ความรู้ข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น ตรง ๆ แก่ผู้ชม มีความน่าเชื่อถือ	1. รายการพูดคนเดียว 2. รายการสนทนา 3. รายการอภิปราย 4. รายการสัมภาษณ์ 8. สาธิต ทดลอง	1. รายการตรง 2. รายการบรรยาย 3. รายการสอนแบบจุลภาค 4. รายการสถานการณ์จำลอง 5. รายการสาธิต	1. รายการพูดคนเดียว 2. รายการสัมภาษณ์และสนทนา
รายการสารคดี : มุ่งให้เห็นเรื่องจริง เหตุการณ์จริง โดยร้อยเรียงและนำเสนอออกมาเป็นเรื่อง มีความน่าเชื่อถือ	4. รายการสัมภาษณ์ 6. รายการสารคดี	2. รายการบรรยาย 6. รายการสารคดี	3. รายการสารคดี
รายการบันเทิง : มุ่งให้ผู้ชมได้รับความเพลิดเพลิน และความสุขสนาน	1. รายการพูดคนเดียว รายการสนทนา 3. รายการอภิปราย 4. รายการสัมภาษณ์ 5. รายการเล่นเกมและตอบปัญหา 7. ละคร 9. รายการเพลงและดนตรี	4. รายการสถานการณ์จำลอง 7. รายการดนตรีและรำยรำ	1. รายการพูดคนเดียว 2. รายการสัมภาษณ์และสนทนา

จากการศึกษาลักษณะและประเภทของสื่อวีดิทัศน์ทั่วไป รูปแบบรายการที่น่าสนใจและสามารถนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ คือรูปแบบรายการสารคดี ที่นำเสนอเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง โดยบรรยายถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง สามารถนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือเรื่องราวในอดีตก็ได้ตามแต่โอกาส เช่น สามารถใช้ฟิล์มภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ รูปภาพ หรือ โบราณวัตถุต่าง ๆ มาใช้ในการผลิตรายการสารคดีขึ้นมาใหม่ก็ได้ (วิภา อุตมฉันท, 2544) มุ่งให้ความรู้ ความเพลิดเพลินเร้าอารมณ์ และโน้มน้าวจิตใจ ซึ่งสามารถนำเสนอได้หลายรูปแบบ (วสันต์ อดิศัพท์, 2533)

ตารางที่ 2.5 ลักษณะของรายการสารคดี

ลักษณะของรายการสารคดี	จุดเด่น
ตั้งอยู่บนหลักการของการสร้าง ความน่าเชื่อถือ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้และเนื้อหาสาระได้ในปริมาณมาก - ให้ความเพลิดเพลิน - เร้าอารมณ์ผู้ชมได้อย่างดี - สามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ชมได้ - ใช้ความจริง การนำเสนอความจริงด้วยข้อมูล - ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ - เรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นจริงในอนาคต
การดำเนินเรื่อง: ด้วยภาพ หรือ ภาพและเสียงบรรยายประกอบ	<p>การดำเนินเรื่องด้วยภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอด้วยข้อเท็จจริง เรื่องจริง เหตุการณ์จริง - ภาพบางภาพสามารถสื่อได้ด้วยตนเอง ชัดเจนเพียงพอ ไม่จำเป็นต้องมีการบรรยายเพิ่มเติม เพราะจะเป็นการลดคุณค่าของภาพ - สามารถนำเสนอได้ด้วยภาพจริงในปัจจุบัน และภาพจริงในอดีต <p>การดำเนินเรื่องด้วยภาพและเสียงบรรยายประกอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วยเพิ่มเติมในกรณีที่ภาพไม่มีความชัดเจนเพียงพอในตัวเอง ต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม - เพิ่มความน่าสนใจ - สามารถชี้แจงจุดที่ต้องการให้ผู้ชมสนใจ - ช่วยประหยัดเวลา
การให้รายละเอียด ทั้งข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น	<p>การให้รายละเอียด โดยผู้ให้สัมภาษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ชมได้รู้จักตัวตน และเห็นหน้าผู้ให้สัมภาษณ์ - ข้อมูลปฐมภูมิ - ในประเด็นที่ผู้ดำเนินรายการคิดว่ายังชัดเจนไม่เพียงพอ สามารถตั้งคำถามเพิ่มเติมให้ผู้สัมภาษณ์ตอบได้

ลักษณะของรายการสารคดี	จุดเด่น
	<p>การให้รายละเอียด โดยผู้ดำเนินรายการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การได้ตั้งคำถามให้กับผู้ชมให้ผู้ชมได้คิดตาม - โนมิน่าผู้ชม - แสดงความคิดเห็นของตัวเอง - ซีจุดที่น่าสนใจหรือประเด็นที่น่าสนใจให้ผู้ชมเห็นได้
สาระ	<p>นำเสนอสาระความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอกเล่าเรื่องราว - ให้ผู้ชมได้รับองค์ความรู้ - เป็นข้อเท็จจริง <p>นำเสนอแนวคิด แนวทางการใช้ชีวิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - เน้นให้เห็นมุมมองและแนวทางในการใช้ชีวิตของคน - แสดงถึงแนวคิดของคนต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว - ให้ความสำคัญกับข้อคิดเห็นส่วนบุคคลมากกว่าข้อเท็จจริง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นสมควรเลือกใช้การดำเนินรายการแบบสารคดีเนื่องด้วยต้องการนำเสนอให้ผู้ชมรับรู้ผ่านเรื่องจริงของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในฐานะครุฑนตรีคนหนึ่งที่อุทิศชีวิตของตนเองเพื่อสังคม โดยสามารถนำแนวคิดในการใช้ชีวิตในฐานะครุฑนตรี นำเสนอเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง ผ่านการสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก และผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีผู้ดำเนินรายการซีประเด็นให้ผู้ชมคิดตาม แสดงความคิดเห็น และโนมน่าให้เห็นคุณค่าของการอุทิศตนเพื่อสังคม ผ่านสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบของวีดิทัศน์ซึ่งมีความยาวประมาณ 20 นาที นำเสนอด้วยภาพเคลื่อนไหว มีเสียงดนตรี และเสียงบรรยายตลอดรายการ โดยจัดเนื้อหาเป็น 4 ช่วง ได้แก่ บทนำ : ใช้ภาพเหตุการณ์สลับกับผู้ดำเนินรายการซีให้เห็นประเด็นปัญหา การดำเนินเรื่อง : การนำเสนอเรื่องราวการอุทิศตัวของอาจารย์จันทร์แรม ผ่านการสัมภาษณ์และภาพกิจกรรมประจำวันของอาจารย์จันทร์แรม จุดหักมุม : หักมุมอย่างไม่คาดคิดหรือเสนอทัศนะจากมุมมองอื่น การสรุป : ขมวดเรื่องทั้งหมดให้แง่คิด ความเห็น คำถาม และข้อเตือนใจ เพื่อให้ผู้ดูนำไปขบคิดต่อ โดยในการนำเสนอนี้ทำการตัดต่อโดยใช้โปรแกรม Adobe Premiere Pro CS6 และตัดต่อเสียงโดยใช้โปรแกรม Logic Pro 9

ดังนั้นสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุฑนตรีรุ่นใหม่ในวิจัยครั้งนี้จะแสดงลักษณะสำคัญของของรายการสารคดี ได้ทั้งหมด 4 ประการ คือ

1. ตั้งอยู่บนหลักการของการสร้างความน่าเชื่อถือ โดยการใช้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง เรื่องจริงเหตุการณ์จริง การนำเสนอความจริงด้วยข้อมูลจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นจริงในอนาคต จากแหล่งข้อมูลทั้งแบบปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ

2. การดำเนินเรื่อง เน้นการดำเนินเรื่องด้วยภาพ กับการดำเนินเรื่องด้วยภาพและเสียง บรรยายประกอบ โดยมีวิธีการเสนอ 2 วิธี คือ

1. ดำเนินเรื่องด้วยภาพตลอดรายการ ใช้เสียงบรรยาย อาจมีการสัมภาษณ์แทรก ในบางช่วง
2. ดำเนินเรื่องด้วยพิธีกร พูดคุยกับผู้ชมแบบเห็นหน้า สลับกับดำเนินเรื่องด้วยภาพ และให้เสียงบรรยายตลอดรายการ โดยพิธีกรจะปรากฏตัวเท่าที่จำเป็น ส่วนใหญ่พิธีกรจะปรากฏตัวในตอนต้น ตอนกลาง และตอนท้ายของรายการ ซึ่งพิธีกรอาจจะอยู่ในสถานที่จริงหรือในห้องส่งก็ได้ ซึ่งในปัจจุบันการถ่ายทำรายการสารคดีสามารถทำได้ง่ายขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีอุปกรณ์ในการถ่ายทำ และตัดต่อถูกพัฒนาไปมาก ทำให้คน ๆ เดียวสามารถสร้างรายการสารคดีได้จากที่บ้าน (วิภา อุตมฉันท, 2544)

3. การให้รายละเอียด ทั้งข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ๆ หรือเรื่องนั้น ๆ และผู้ดำเนินรายการพูดคุยกับผู้ชม นำเสนอเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง มีผู้ดำเนินรายการปรากฏตัวเป็นบางครั้ง

4. สาระ นำเสนอเนื้อหาสาระความรู้ และนำเสนอแนวคิด แนวทางการใช้ชีวิตด้วยการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสอบอก เพื่อรื้ออารมณ์ โน้มน้าวให้ผู้ชมได้ติดตามประเด็นเนื้อหาสาระที่ผู้ดำเนินรายการได้เสนอ

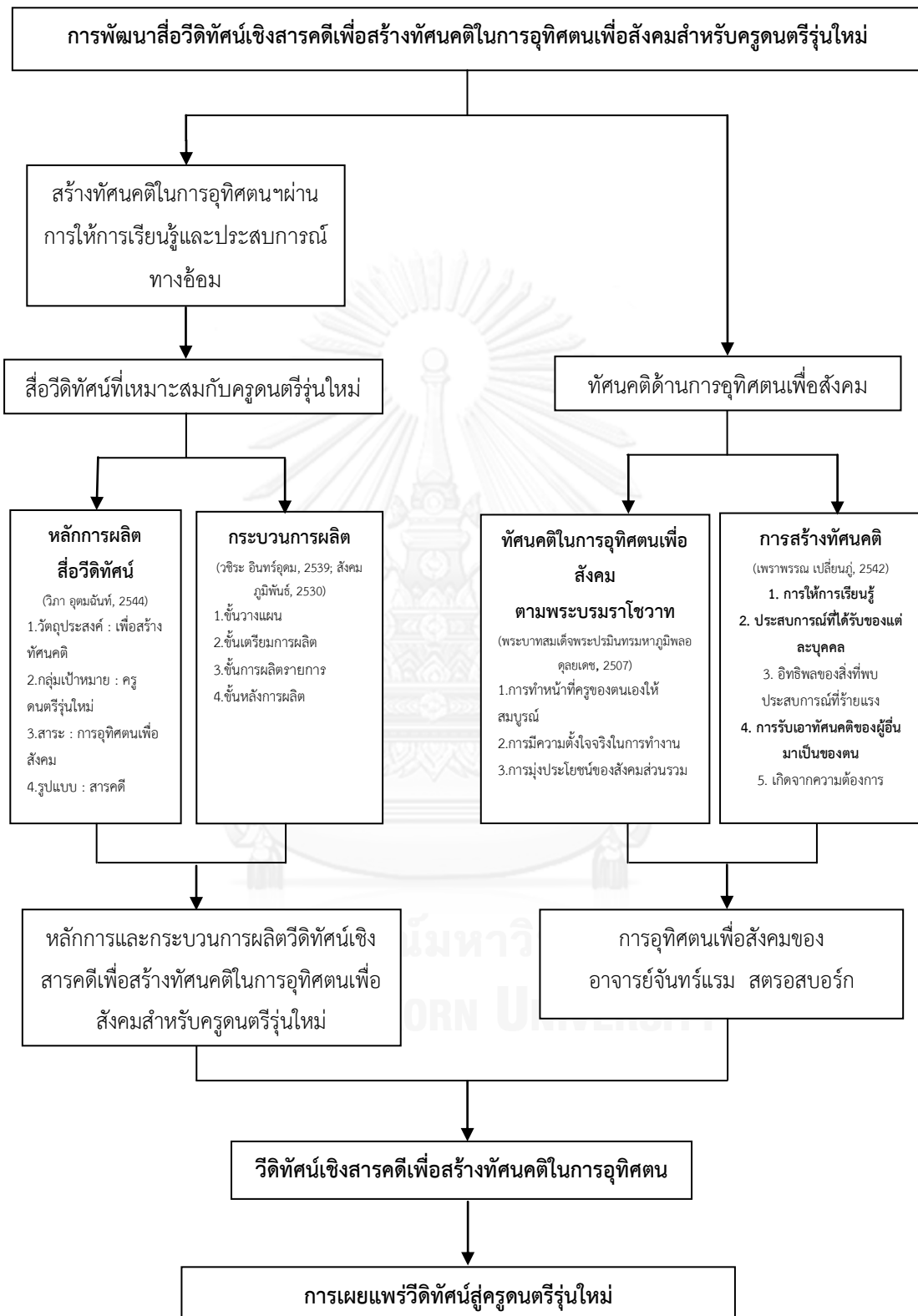
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการพัฒนาวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่ โดยได้ศึกษาหลักการพื้นฐาน 2 ด้าน ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์ที่เหมาะสมกับครูดนตรีรุ่นใหม่ และ การสร้างทัศนคติด้านการอุทิศตนเพื่อสังคม ดังนี้

สื่อวีดิทัศน์ที่เหมาะสมกับครูดนตรีรุ่นใหม่ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะหลักการผลิตสื่อวีดิทัศน์และกระบวนการผลิต ในด้านหลักการผลิตสื่อวีดิทัศน์ (วิภา อุตมฉันท, 2544) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย สาระ และรูปแบบ การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ในครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทัศนคติ กลุ่มเป้าหมายคือครูดนตรีรุ่นใหม่ นำเสนอสาระเรื่องการอุทิศตนเพื่อสังคม โดยใช้รูปแบบสารคดีในการนำเสนอ ส่วนในด้านกระบวนการผลิต (วชิระ อินทร์อุดม, 2539; สังคม ภูมิพันธ์, 2530) ประกอบด้วย ขั้นตอนการเตรียมการผลิต ขั้นตอนการผลิตรายการ และขั้นหลังการผลิต

การสร้างทัศนคติด้านการอุทิศตนเพื่อสังคม ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการสร้างทัศนคติ กระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (McGuire, 1969) มี 5 ขั้นตอนเรียงตามลำดับ ได้แก่ การใส่ใจ ความเข้าใจ การยอมรับ การเก็บเอาไว้หรือเกิดความทรงจำ และการกระทำ แต่ในพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่นี้จะสร้างทัศนคติใน 2 ขั้นตอนแรก คือ การใส่ใจ และความเข้าใจเท่านั้น และการสร้างทัศนคติ (เพราพรธรณ เปลี่ยนภู, 2542) ประกอบด้วย 5 วิธีการ ได้แก่ การให้การเรียนรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับของแต่ละบุคคล อิทธิพลของสิ่งที่พบหรือประสบการณ์ที่ร้ายแรง การรับเอาทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน และเกิดจากความต้องการ แต่ในการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่เลือกสร้างทัศนคติโดยใช้วิธีการ 3 วิธี ได้แก่ การให้การเรียนรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับของแต่ละบุคคล และการรับเอาทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตนเท่านั้น โดยใช้ตัวอย่างอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556 : ออนไลน์) ใน 3 ด้าน ได้แก่ การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์ การมีความตั้งใจจริงในการทำงาน และการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

จากหลักการพื้นฐานทั้ง 2 ด้าน ดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาพัฒนาเป็นสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่ โดยสื่อวีดิทัศน์ที่พัฒนาขึ้นจะนำไปเผยแพร่สู่ครูดนตรีรุ่นใหม่

รูปที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนา (วรรณิ แกมเกตุ, 2551; สุวิมล ติรกานันท์, 2553) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการแก้ปัญหาดังกล่าวในการมีส่วนร่วมทำประโยชน์เพื่อสังคมของครุคนตรีรุ่นใหม่ โดยการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่ผ่านสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีที่นำเสนอตัวอย่างการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ศึกษาลักษณะและความสนใจของครุคนตรีรุ่นใหม่
- ศึกษาการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม
- ศึกษาการผลิตวีดิทัศน์
- ศึกษาการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

ตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวิจัย

- สร้างแบบสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
- สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
- สร้างแบบสำรวจเกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนจากการชมวีดิทัศน์

ตอนที่ 3 การผลิตและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่

- ขั้นตอนวางแผน
- ขั้นตอนเตรียมการผลิต
- ขั้นตอนการผลิตรายการ
- ขั้นตอนหลังการผลิต

ตอนที่ 4 การเผยแพร่วิดิทัศน์สู่ครุคนตรีรุ่นใหม่

- นำวิดิทัศน์ไปเปิดให้นิสิตครุคนตรีรุ่นใหม่ชม
- เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลจากแบบสำรวจ

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่ มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปร ดังนี้

รายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นและเป็นแนวทางในการวิจัย โดยแบ่งหัวข้อดังนี้

- 1.1 ศึกษาลักษณะและความสนใจของครุคนตรีรุ่นใหม่ ประกอบด้วย ลักษณะของครุคนตรีรุ่นใหม่ และลักษณะความสนใจของครุคนตรีรุ่นใหม่
- 1.2 ศึกษาการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม ประกอบด้วย ความหมายและองค์ประกอบของจิตสำนึก ความหมายและองค์ประกอบของการอุทิศตนเพื่อสังคม และเชื่อมโยงระหว่างการสร้างทัศนคติกับการอุทิศตนเพื่อสังคม
- 1.3 ศึกษาการผลิตวิดิทัศน์ ประกอบด้วย ความหมายและความเป็นมาของวิดิทัศน์ หลักการและการจัดเนื้อหาของสื่อวิดิทัศน์ทั่วไป กระบวนการผลิตวิดิทัศน์ ลักษณะและประเภทของสื่อวิดิทัศน์ทั่วไปรูปแบบของสื่อวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่
- 1.4 ศึกษาการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ประกอบด้วย การศึกษาจากเอกสารที่เขียนโดยอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก การศึกษาจากการสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไว้ 8 ฉบับ เพื่อเก็บข้อมูลและตรวจคุณภาพได้แก่

2.1 สร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

2.1.1 แบบสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก (ภาคผนวก ก.) ประกอบด้วยข้อคำถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับ ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ผลงานที่โดดเด่นในด้านดนตรี โล่ประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ และข้อคำถามเกี่ยวกับแนวคิดในการใช้ชีวิตอุทิศตนเพื่อสังคม

2.1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ได้แก่

1. ในมุมมองของคริสตจักร (ภาคผนวก ค.)

- ศิษยาภิบาลคริสตจักรวัฒนาและประธานคณะกรรมการบริหารโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย คือ ศาสนาจารย์ ดร.ทพ.ศึกษา เทพอารีย์
- สมาชิกคณะนักร้องประสานเสียงคริสตจักรวัฒนา คือ คุณกรรณิการ์ สงวนชื่อ, คุณชุตินา กิตติตระกูล
- ญาติสนิทและคณะนักร้องประสานเสียงคริสตจักรวัฒนา คือ คุณวรรณุช พันธุ์พงศ์

2. ในมุมมองของสถาบันการศึกษา (ภาคผนวก ง.)

- อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย คือ อาจารย์เสริมศรี ไชยเศรษฐ์
- ลูกศิษย์ คือ คุณณัฐธิดา วงศ์พรหม คุณรวีอร สวัสดิสุข และคุณศศิภา รัศมีทัต
- ผู้ปกครองนักเรียน คือ คุณวิจิตรราชต์ พินธุโสภณการ

3. ผู้เห็นประโยชน์ในการอุทิศตนเพื่อทัณฑสถาน (ภาคผนวก จ.)

- ประธานมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน คือ ศาสนาจารย์สุนทร สุนทรธารวงศ์

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน คือ ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ และ ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวคิดในการใช้ชีวิตอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกและความประจวบเหมาะที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

2.2 สร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมก่อนและหลังรับชมวิดีโอได้แก่ แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครุฑนตรีรุ่นใหม่ (ภาคผนวก ฉ.) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครุฑนตรีรุ่นใหม่มาก่อนและหลังรับชมวิดีโอได้แก่ ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครุฑนตรีให้สมบูรณ์ ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม ในรูปแบบของแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า ระดับ 1-5

ตอนที่ 3 การผลิตและพัฒนาสื่อวิดีโอเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุฑนตรีรุ่นใหม่

ผู้วิจัยได้นำความคิดไปสู่วิดีโอ โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อนำมาพัฒนาเป็นสื่อวิดีโอเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุฑนตรีรุ่นใหม่ วางแผนกำหนดสิ่งต่าง ๆ ให้ออกมาเป็นรูปธรรมและชัดเจนมากขึ้น เตรียมการผลิต การถ่ายทำ คัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ การลำดับภาพและตัดต่อ บันทึกเสียง สามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน (วชิระ อินทร์อุดม, 2539; สังคม ภูมิพันธ์, 2530) ได้แก่

1. ขั้นวางแผน ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายผู้ชม วิเคราะห์เนื้อหา เขียนร่างวิดีโอ กำหนดวัสดุอุปกรณ์ กำหนดผู้แสดงหรือผู้ดำเนินรายการ จัดทำงบประมาณ
2. ขั้นเตรียมการผลิต ประกอบด้วย การจัดหาบุคลากรและทีมงาน จัดเตรียมสตูดิโอและสถานที่ถ่ายทำ เตรียมอุปกรณ์ในการผลิตรายการ ติดต่อ ประชุม นัดหมายกับผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการ
3. ขั้นการผลิตรายการ ประกอบด้วย การถ่ายภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว เก็บภาพและเสียงจากการสัมภาษณ์ เก็บภาพและเสียงผู้ดำเนินรายการ
4. ขั้นหลังการผลิต ประกอบด้วย การคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ การลำดับภาพและตัดต่อ การบันทึกเสียง การตรวจสอบความถูกต้องของวิดีโอ

3.1 ขั้นวางแผน

เป็นขั้นตอนในการวางแผนการดำเนินงานทั้งหมด สิ่งที่ต้องทำและต้องเตรียมตัว ซึ่งแผนการดำเนินงานที่ได้วางไว้จะเปรียบเสมือนคู่มือหรือเข็มทิศที่จะบอกเราว่าต้องดำเนินการไปในทิศทางไหน ต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งสามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดและแนวทางปฏิบัติในชั้นวางแผน

ขั้นตอน	รายละเอียด	แนวทางปฏิบัติ
แสวงหาแนวคิด	หาแนวคิด เรื่องราวที่จะนำมาผลิต ใช้ความคิดสร้างสรรค์สูง	- ต้องการสื่อเรื่องราวของอาจารย์ท่านหนึ่งที่เป็นแบบอย่างของการอุทิศตนเพื่อสังคม - ดูรายการโทรทัศน์หลาย ๆ รายการ และหลากหลายรูปแบบ รายการที่น่าสนใจและสามารถใช้เป็นตัวอย่างได้ คือ รายการคนค้นคน และรายการวัฒนธรรมขบแป๋งทอด
กำหนดวัตถุประสงค์	ความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ชมรับชมรายการ มุ่งให้ผู้ชมเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ หรือพฤติกรรมในด้านใดบ้าง	- เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครุคนตรีรุ่นใหม่ ให้ครุคนตรีรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญของสังคม และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่อันสำคัญของครุคนตรี
วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	กำหนดว่าต้องสื่อสารถึงใคร ใครเป็นผู้ชม และวิเคราะห์ว่าผู้ชมกลุ่มนี้มีความสนใจ ทัศนคติ ระดับการศึกษา และมีพื้นฐานชีวิตอย่างไร เพื่อให้สามารถผลิตรายการได้ตรงตามความต้องการและความสนใจของผู้ชมมากที่สุด	- เพื่อครุคนตรีรุ่นใหม่ คือ นิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นิสิตหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
วิเคราะห์เนื้อหา	ศึกษาเนื้อหาและข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องและเนื้อหาที่จะผลิต นำข้อมูลมาวิเคราะห์ กลับกรองข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันท่วงที นำเนื้อหาที่น่าสนใจ นำเสนอเป็นลำดับขั้นตอนให้เหมาะสม	- ศึกษาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับครุคนตรีรุ่นใหม่ในสังคมไทย พบว่าไม่เพียงแต่ในประเทศไทย แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกา กำลังประสบปัญหาขาดแคลนครูสอนดนตรี - สัมภาษณ์ ศึกษาชีวิตอาจารย์จันทร์แรม สตรอ สบอ กเบื้องตัน เพื่อร่างโครงเรื่อง
การเขียนบทโทรทัศน์	นำแนวคิด กลุ่มเป้าหมาย การวิเคราะห์เนื้อหา มารวมเข้าไว้ด้วยกัน จนเห็นประเด็นหลักและประเด็นย่อยของรายการ แล้วนำมาเขียนเป็นบท เพื่อให้ผู้ชมได้รับสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	แยกเนื้อหาทั้งหมดเป็น 2 ประเด็น คือ - กระบวนการขัดเกลาตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเป็นครู - แนวคิดในการใช้ชีวิตในฐานะครุคนตรี

ขั้นตอน	รายละเอียด	แนวทางปฏิบัติ
การกำหนดวัสดุและอุปกรณ์	กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดหาและเตรียมการ	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์ในการถ่ายทำ กล้องDSLR 1-2 ตัว, กล้องiPhone5 1 ตัว, ขาตั้งกล้อง 2-3 ตัว, แบตเตอรี่สำรอง, สายไฟ, เครื่องบันทึกเสียง - อุปกรณ์ในการตัดต่อ คอมพิวเตอร์ iMac 1 เครื่อง, External Hardisk, ฮาร์ดการ์ด, ไมโครโฟน
การกำหนดผู้แสดงหรือผู้ดำเนินรายการ	คัดเลือกตามความเหมาะสมของเนื้อหาและตามรูปแบบรายการที่จะนำเสนอ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินรายการ ผู้หญิงที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จะนำเสนอ มีทักษะในการพูด - ผู้แสดงหลัก คือ อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ - ผู้แสดงสมทบ คือ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ คณะนักร้อง และอื่น ๆ
การจัดทำงบประมาณ	เป็นการตั้งงบประมาณไว้โดยละเอียด เพื่อให้สามารถคาดเดางบประมาณที่จะใช้ได้ และเพื่อให้ค่าใช้จ่ายในการผลิตไม่บานปลาย	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าทีมงาน - ค่าผลิตงานกราฟิก - ค่าวัสดุรายการ - ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าพาหนะ

3.2 ขั้นเตรียมการผลิต

ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ก่อนผลิตรายการ ต้องกำหนดการประชุมร่วมกันระหว่างที่ปรึกษาและทีมงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันก่อนการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้เกิดปัญหาในการผลิตน้อยที่สุด เพราะทีมงานทุกคนจำเป็นต้องเข้าใจตรงกันว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร บทบาทหน้าที่ของแต่ละคนคืออะไร และมีหน้าที่ของตนเองชัดเจนไม่ทับซ้อนหน้าที่กัน ขั้นเตรียมการผลิตสามารถแบ่งออกได้ 3 ด้านด้วยกัน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงรายละเอียดและแนวทางการปฏิบัติในขั้นเตรียมการผลิต

ขั้นเตรียมการผลิต	รายละเอียด	แนวทางการปฏิบัติ
ด้านบุคลากร	บุคลากรคือทีมงานที่มาจากหลายอาชีพที่แตกต่างกัน มีความถนัดแตกต่างกัน การจะประสบความสำเร็จย่อมเกิดจากทีมงานที่ดี มีความเข้าใจกัน สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี ให้ความสำคัญซึ่งกันและกัน	<ul style="list-style-type: none"> - นักแสดง (ผู้ดำเนินรายการ ,ตัวละครหลัก, ตัวละครสมทบ) - คนเขียนบทและสคริปต์ - คนวางเรื่องติดต่อ - คนเก็บรายละเอียดในการติดต่อ
ด้านสถานที่	สถานที่ในการผลิตรายการแบ่งได้เป็น 2 สถานที่ คือ 1. ห้องผลิตรายการหรือสตูดิโอ 2. สถานที่จริง	<ul style="list-style-type: none"> - ในการถ่ายทำ ใช้สถานที่จริงทั้งหมด - ในการผลิตและติดต่อ ใช้ที่สตูดิโอ
ด้านอุปกรณ์ในการผลิตรายการ	ฝ่ายเทคนิคจะเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต เช่น กล้อง เครื่องบันทึกเสียง สายไฟ เป็นต้น รวมไปถึงอุปกรณ์ที่ใช้สำรองด้วย เช่น แบตเตอรี่ สายไฟ หัวแปลงต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้การถ่ายทำไม่สะดุดเนื่องจากปัญหาที่มาจากอุปกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากไม่มีฝ่ายเทคนิค ผู้ผลิตและช่างกล้องจะเป็นผู้เตรียมอุปกรณ์เอง โดยประชุมวางแผนอุปกรณ์ที่จะต้องจัดเตรียมและพยายามจัดหาอุปกรณ์ไว้ก่อนล่วงหน้า เนื่องจากถ้าหากมีอุปกรณ์ที่ไม่ครบจะได้มีเวลาสำหรับการจัดหาเพิ่มเติม
ด้านผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการ	คัดเลือก ติดต่อ ประชุม ชักซ้อมบทล่วงหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการควรคุยรายละเอียดก่อนถ่ายทำจริง เพื่อให้การถ่ายทำสะดวกและรวดเร็วขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกและนำเสนอชื่อผู้ร่วมรายการกับอาจารย์ที่ปรึกษา - ติดต่อและชักซ้อมกับผู้ร่วมรายการหลักไว้ก่อน - เนื่องจากเป็นรายการสารคดีที่ถ่ายทำจากเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น ดังนั้นต้องพูดคุยหารือเรื่องวันและเวลาที่เหมาะสม

3.3 ขั้นการผลิตรายการ

ข้อมูลและอุปกรณ์ส่วนใหญ่จะถูกจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าในขั้นวางแผนและเตรียมการผลิตแล้ว ในขั้นการผลิตรายการจึงมีแค่การถ่ายทำในสภาพจริงตามที่ได้วางแผนและเตรียมการไว้เท่านั้น นอกจากนั้นจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ดังนั้นในการเตรียมการควรคำนึงถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ เพื่อจะได้ป้องกันและจัดเตรียมอุปกรณ์บางอย่างไว้ล่วงหน้า ในขณะที่บันทึกถ่ายทำวิดีโอทัศน์ ควรตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเทคนิคการถ่ายทำด้วย ถ้าพบข้อบกพร่องจะได้เร่งแก้ไขในทันที เนื่องจากถ้าเกิดข้อผิดพลาดจากการถ่ายทำแล้วไม่ได้ตรวจสอบ จะไม่สามารถกลับมาแก้ไขใหม่ได้ หรือต้องใช้งบประมาณและกำลังคนในการถ่ายทำอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งไม่สะดวกต่อทีมงานและผู้ร่วมรายการ

3.4 ขั้นหลังการผลิต

หลังจากได้วัตถุดิบ ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว फिल्मภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ เป็นต้น นำวัตถุดิบมาคัดเลือกสำหรับการใช้งาน จากนั้นเริ่มนำข้อมูลที่มีอยู่มาลำดับภาพก่อนหลัง ตัดต่อบันทึกเสียงบรรยายเพิ่มเติม เมื่อตัดต่อเสร็จสิ้น ให้ตรวจสอบความเรียบร้อยของวีดิทัศน์ หากพบจุดบกพร่อง ให้กลับไปแก้ไข และตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง ประเมินผลเพื่อพัฒนาแก้ไขในครั้งต่อไป

ตารางที่ 3.3 แสดงรายละเอียดและแนวทางในการปฏิบัติในขั้นหลังการผลิต

ขั้นหลังการผลิต	รายละเอียด	แนวทางในการปฏิบัติ
การลำดับภาพ หรือ การตัดต่อ	การนำภาพวิดีโอที่ถ่ายมาตัดต่อตามลำดับที่ได้วางบทไว้ โดยใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องตัดต่อเป็นอุปกรณ์ในการตัดต่อ มีการตัดต่อ 2 แบบด้วยกัน คือ 1. Linear Editing คือการตัดต่อตามความต่อเนื่อง เป็นการตัดต่อแบบโบราณระหว่างเครื่องเล่นวีดิทัศน์ 2 เครื่อง ซึ่งไม่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน 2. Non-Linear Editing คือการตัดต่อที่ไม่ต้องใช้ความต่อเนื่อง ซ้ำไปซ้ำมาได้ เนื่องจากการตัดต่อโดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งสะดวกรวดเร็ว และผิดพลาดน้อย ใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน	- ใช้การตัดต่อแบบ Non-Linear Editing โดยใช้คอมพิวเตอร์ iMac เป็นอุปกรณ์ในการตัดต่อ และใช้โปรแกรม Adobe Premiere Pro CS6 ในการตัดต่อ
การบันทึกเสียง	เป็นการบันทึกเสียงหลังจากที่ได้ดำเนินการตัดต่อภาพเรียบร้อยแล้ว จึงบันทึกเสียงต่าง ๆ ลงไป	การบันทึกเสียงมีหลายเสียงด้วยกันที่ต้องบันทึก ลงไปในการตัดต่อ ได้แก่ - เสียงบรรยาย - เสียงดนตรี - เสียงเอฟเฟ็กต์ - เสียงสัมภาษณ์ เสียงบรรยายบางส่วน หรือเสียงสภาพแวดล้อม จะถูกบันทึกในขั้นการผลิตรายการเรียบร้อยแล้ว
การฉายเพื่อ ตรวจสอบ	หลังจากการตัดต่อและบันทึกเสียงเสร็จสิ้นทั้งหมดแล้ว จะต้องนำมาฉายเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อย หาข้อผิดพลาดเพื่อแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง	- การฉายเพื่อตรวจสอบ สามารถตรวจสอบได้ 2 ครั้ง เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด คือ 1. การฉายเพื่อตรวจสอบก่อนใช้คอมพิวเตอร์ประมวลผลรายการทั้งหมดออกมาเป็นวีดิทัศน์ 2. การฉายเพื่อตรวจสอบหลังจากที่ประมวลผลออกมาเป็นวีดิทัศน์แล้ว

ชั้นหลังการผลิต	รายละเอียด	แนวทางในการปฏิบัติ
ประเมินผล	1. ประเมินกระบวนการผลิต - ความถูกต้องของเนื้อหา - คุณภาพของเทคนิคการนำเสนอ - ความสมบูรณ์ของเทคนิคการผลิต 2. ประเมินผลผลิต - ความน่าสนใจ - ความเข้าใจในเนื้อหา - สารที่นำเสนอ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เขียนบท ผู้กำกับ รายการ ทีมงานการผลิต และกลุ่มเป้าหมายหลัก	มีการประเมินผลกระบวนการผลิต และผลผลิต โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบ ประเมินร่างวีดิทัศน์ในการเก็บข้อมูลเพื่อนำ คำแนะนำที่ได้ กลับมาแก้ไขวีดิทัศน์อีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปเปิดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีศึกษาชม

ตอนที่ 4 การเผยแพร่วีดิทัศน์สู่ครุชนตรรุ่นใหม่

ผู้วิจัยนำวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุชนตรรุ่นใหม่ไปเผยแพร่ให้ครุชนตรรุ่นใหม่ได้รับชม เก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจปลายปิด และนำข้อมูลกลับมาวิเคราะห์ผล

4.1 นำวีดิทัศน์ไปเปิดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีรุ่นใหม่ชม ประกอบด้วย การนำวีดิทัศน์ไปเปิดให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาครุศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

4.2 เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม ประกอบด้วย การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำข้อมูลที่ได้กลับมาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังชมวีดิทัศน์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาครุศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2556 จากมหาวิทยาลัยรัฐทุกแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในหลักสูตรนี้ทั้งหมดจำนวน 3 สถาบัน ได้แก่

- หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับจิตสำนึกในการอุทิศตนเพื่อสังคมจากการ
ชมวีดิทัศน์

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ขอบเขตของคำถามวิจัยที่ 1 การผลิต
และพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ และขอบเขตของคำถามวิจัยที่ 2 การนำไปใช้เพื่อสร้างทัศนคติ

ตอนที่ 1 การผลิตและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์

ด้านประเด็นที่จะศึกษา การอุทิศตนเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนของอาจารย์จันทร์แรม
โดยมีตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

1. การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์
2. การตั้งใจจริงในการทำงาน
3. การเห็นประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ตอนที่ 2 การนำไปใช้เพื่อสร้างทัศนคติ

ด้านประเด็นที่จะศึกษา สร้างทัศนคติเกี่ยวกับทัศนคติในการทำหน้าที่ครูของตนเอง ใน
มุมมองใหม่ ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์
2. การตั้งใจจริงในการทำงาน
3. การเห็นประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ สื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครู
คนตรีรุ่นใหม่

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูคนตรีรุ่นใหม่ ซึ่งประกอบด้วย
องค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วนคือ การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์ การตั้งใจจริงในการทำงาน
และการเห็นประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ สามารถแยกวิเคราะห์ข้อมูลได้ 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การผลิตและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์

ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาในสื่อวีดิทัศน์ ได้จากข้อมูลที่เก็บจากการสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสื่อวีดิทัศน์ ได้จากการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ได้แก่ อ.วรารัตน์ สุขชัย อติตออาจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน และคุณศักดิ์ชาย ศรีจำรูญ ฝ่ายมีเดีย ศูนย์รวมนักศึกษาแบ็บติสต์ เพื่อสร้างและพัฒนาโครงร่างวีดิทัศน์

นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และพัฒนาเป็นวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่

ตอนที่ 2 การเผยแพร่วีดิทัศน์เพื่อสร้างทัศนคติให้กับครูดนตรีรุ่นใหม่

ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างทัศนคติ เปรียบเทียบผลการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม ก่อนและหลังการรับชมวีดิทัศน์ โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบ ตาราง แผนภูมิสถิติและความเรียง พร้อมทั้งจัดทำรูปเล่มโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อจัดพิมพ์เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

แผนการดำเนินงานวิจัย (สิงหาคม 2556 - มีนาคม 2557)

ที่	รายการ	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1	พบอาจารย์ที่ปรึกษา	←————→							
2	พบผู้ให้ข้อมูลสำคัญขั้นต้น		↔						
3	เขียนโครงร่างวิจัยขั้นต้น	←————→							
4	แก้โครงร่างขั้นต้น			←————→					
5	สอบโครงร่าง				↔				
6	เก็บข้อมูล พัฒนาตัวชี้วัด				←————→				
7	พัฒนาร่างวិธีทัศน์				←————→				
8	ประเมินร่างวិธีทัศน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ				↔				
9	ถ่ายทำ				←————→				
10	สร้างวិธีทัศน์						←————→		
11	ประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญ							↔	
12	นำวิธีทัศน์ไปใช้จริง							↔	
13	วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และอภิปรายผล							←————→	
13	สอบวิทยานิพนธ์								↔

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่องการพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ แบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สื่อวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

- 1.1 การอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม
- 1.2 หลักการผลิตวิดิทัศน์ กระบวนการผลิตวิดิทัศน์ ลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

ตอนที่ 2 ผลจากการชมวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

- 2.1 ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนรุ่นใหม่ให้สมบูรณ์
- 2.2 ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน
- 2.3 ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ตอนที่ 1 สื่อวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

ในการนำเสนอข้อมูล เรื่อง การพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ เป็นการนำเสนอข้อมูลในลักษณะบรรยายเพื่อให้ทราบถึงหลักการและกระบวนการผลิตวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ และลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ หลักการและกระบวนการผลิตวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ที่ผู้วิจัยพัฒนาวิดิทัศน์บนพื้นฐานของหลักการในการผลิตสื่อวิดิทัศน์ 4 องค์ประกอบ (Coburn, 1982; Kemp, 1985; วิภา อุดมฉันท, 2544) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย สาร และรูปแบบ โดยยึดองค์ประกอบของกระบวนการผลิตวิดิทัศน์ 4 ขั้นตอน ตามหลักในการผลิตวิดิทัศน์ (วชิระ อินทร์อุดม, 2539; สังคม ภูมิพันธ์, 2530) ได้แก่ ขั้นวางแผน ขั้นเตรียมการผลิต ขั้นการผลิตรายการ และขั้นหลังการผลิต ในส่วนของลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจาก

องค์ประกอบของการจัดเนื้อหา 4 ประการ (วิภา อุตมฉันท, 2544) ได้แก่ บทนำ การดำเนินเรื่อง จุดหักมุม และบทสรุป

ผู้วิจัยได้แบ่งการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1.1 การอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม

1.1.1 ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์

1.1.1.1 ผลของงานต้องดนตรีต้องดีและมีคุณภาพ

1.1.1.2 มีความตรงต่อเวลาในการสอน

1.1.1.3 รักการถ่ายทอด มีความสามารถสอนได้ดี และสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสอนสิ่งที่ยากให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย รู้หลักจิตวิทยาทางการศึกษา

1.1.1.4 สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.1.1.5 อบรมบ่มนิสัย รู้จักผู้เรียนแต่ละคนว่ามีนิสัยอย่างไร ส่งเสริมสิ่งที่ดีและแก้ไขในสิ่งที่ไม่ดี แก่ผู้เรียน ทุ่มเทพพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ไม่สอนแบบฉาบฉวย

1.1.1.6 มีความรู้มีความถนัด ความเชี่ยวชาญทั้งทางทฤษฎีและทักษะในด้านดนตรี

1.1.1.7 มีความรู้รอบและรู้ลึกในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.1.1.8 สามารถสร้างเจตคติที่ดีต่อดนตรีให้กับผู้เรียน มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเกิด ความรัก ความชอบ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของดนตรี

1.1.2 ทัศนคติด้านการมีความตั้งใจจริงในการทำงาน

1.1.2.1 พัฒนาตนเอง มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝนทักษะจนเกิดความชำนาญ

1.1.2.2 มีความอดทนต่ออุปสรรคปัญหาต่างๆ ไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้ต่ออุปสรรค และเรียนรู้ที่จะเติบโตผ่านปัญหา

1.1.2.3 มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

1.1.2.4 มีวินัยในการทำงาน และการดำเนินชีวิต รู้จักบังคับตน ไม่ทำสิ่งต่างๆตามอำเภอใจตนเอง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน

- 1.1.2.5 มีความรักและมีความสุขในงานที่ทำ ใส่ใจกับงานของตนเอง สร้างทัศนคติที่ดีให้กับงานที่ตนทำอยู่เสมอ ไม่รู้สึกว่างงานเป็นภาระหนัก
- 1.1.2.6 มีคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานยึดมั่นประพฤติตนตามข้อกำหนดและข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ
- 1.1.3 ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม
  - 1.1.3.1 รักลูกศิษย์ รักชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ ตัดสินใจและกระทำสิ่งต่างๆบนพื้นฐานของความรัก
  - 1.1.3.2 สามารถเสียสละเวลาและแรงกายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
  - 1.1.3.3 ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ชื่อเสียง เกียรติยศ ค่าเงินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทุนสนับสนุนเป็นสำคัญ
  - 1.1.3.4 ทำงานด้วยใจจริง เพราะบางครั้งผลตอบแทนของงานที่เห็นัดเหนือคือความสุขในจิตใจ
  - 1.1.3.5 มีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความคิดดี มีจิตที่เป็นกุศล และกระทำในสิ่งที่ดี สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นมาก่อนประโยชน์ส่วนตน
  - 1.1.3.6 มีความห่วงใยเพื่อนมนุษย์และสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและสังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น
- 1.2 หลักการผลิตวิดิทัศน์ กระบวนการผลิตวิดิทัศน์ ลักษณะและรายละเอียดวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูต้นตวรรษใหม่
  - 1.2.1 หลักการในการผลิตสื่อวิดิทัศน์เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม
    - 1.2.1.1 วัตถุประสงค์
    - 1.2.1.2 กลุ่มเป้าหมาย
    - 1.2.1.3 สารระ
    - 1.2.1.4 รูปแบบ
  - 1.2.2 กระบวนการผลิตวิดิทัศน์เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม
    - 1.2.2.1 ชั้นวางแผน
    - 1.2.2.2 ชั้นเตรียมการผลิต
    - 1.2.2.3 ชั้นการผลิตรายการ
    - 1.2.2.4 ชั้นหลังการผลิต

1.2.3 ลักษณะและรายละเอียดวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่

1.1 การอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม

จากการสัมภาษณ์สดพร้อมบันทึกภาพอาจารย์จันทร์แรมและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์จันทร์แรม เกี่ยวกับการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม เพื่อมุ่งเน้นให้เห็นทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม 3 ด้าน ตามพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556 : ออนไลน์) ได้แก่ 1) การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์ 2) การมีความตั้งใจจริงในการทำงาน 3) การมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม จากมุมมองของอาจารย์จันทร์แรม และผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์จันทร์แรม ประกอบด้วย ผู้เห็นประโยชน์ในการอุทิศตนเพื่อคริสตจักร ผู้เห็นประโยชน์ในการอุทิศตนเพื่อองค์กรและสถาบันการศึกษา และผู้เห็นประโยชน์ในการอุทิศตนเพื่อพัฒนาสถาน ดังต่อไปนี้

1.1.1 ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์

ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์นี้ เกี่ยวข้องกับการความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ของครูให้สมบูรณ์ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู การทำงานด้านดนตรีให้มีคุณภาพ ตลอดจนการมีทักษะความรู้ความสามารถในด้านดนตรีเป็นอย่างดี จำแนกได้เป็น 8 ข้อ ดังต่อไปนี้

1.1.1.1 ผลของงานดนตรีต้องดีและมีคุณภาพ

เมื่ออาจารย์จันทร์แรมรับผิดชอบทำงานอะไรก็ตาม ท่านจะทำอย่างดีที่สุด ทุกงานที่ท่านรับผิดชอบจะสามารถวางใจได้ว่าผลของงานจะออกมาดีและมีคุณภาพอย่างแน่นอน ด้วยนิสัยของท่านที่เป็นคนละเอียดอ่อนท่านใส่ใจไม่มองข้ามในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ และด้วยความที่ท่านเป็นคนมีระเบียบ เข้มงวดมาก ท่านไม่เคยปล่อยผ่านงานให้ออกมาอย่างไม่มีคุณภาพเลยสักครั้ง

รูปที่ 4.1 อาจารย์จันทร์แรมกำลังอำนวยการบันทึกเทป “แม่จ๋า คุณครูขา” “Still On My Mind”

เทปละครคริสตมาส ฯลฯ ของคณะนักร้องประสานเสียงโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

1.1.1.2 มีความตรงต่อเวลาในการสอน

อาจารย์จันทร์แรมเป็นตัวอย่างที่ดีของการมีวินัยและตรงต่อเวลามาก ท่านไม่เคยมาสาย ท่านจะมาก่อนเวลาเสมอ “ในคริสตจักรของเราก็มีหลาย ๆ ครั้งทีเดียว ที่จะต้องมาร้องเพลงตอนตี 5 เพราะฉะนั้นนักเรียนทุกคนต้องพร้อมตอนตี 4ครึ่ง ท่านอาจารย์จันทร์แรมจะมาตี 4”(ศึกษา เทพอารีย์, สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2557) เพราะท่านเป็นผู้นำในวงขับร้องประสานเสียง ต้องทำงานกับคนจำนวนมาก ถ้าหากท่านหรือสมาชิกในวงขับร้องประสานเสียงไม่มีความตรงต่อเวลามาสายกันก็ทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ จะต้องมานั่งรอและเริ่มต้นซ้อมกันอย่างพร้อมเพรียงไม่ได้ ดังนั้นท่านเองเป็นผู้นำ ท่านจึงต้องมีความตรงต่อเวลามาก และท่านต้องปลูกฝังความตรงต่อเวลาให้แก่สมาชิกทุกคนในวงขับร้องประสานเสียงด้วยเช่นกัน และด้วยความรับผิดชอบที่มีต่องานของท่าน ท่านทำเสร็จในเวลาที่กำหนดเสมอ ท่านมีตารางเวลากำหนดการไว้สำหรับทุกอย่าง แม้ท่านจะมีความรับงานไว้จากหลายแห่ง แต่ท่านจะมีความรับผิดชอบสามารถจัดสรรและแบ่งเวลาได้อย่างเป็นระบบ

รูปที่ 4.2 งาน Christmas Candle Light Service

วันที่ 25 ธันวาคม 2556 เวลา 5.00 น. ณ พระวิหารคริสตจักรวัฒนา

อาจารย์จันทร์แรมมาถึงที่คริสตจักรตั้งแต่เวลา 4.00 น.

1.1.1.3 รักการถ่ายทอด มีความสามารถสอนได้ดี และสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสอนสิ่งที่ยากให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย รู้หลักจิตวิทยาทางการศึกษา

ในการเรียนการสอนการขับร้องประสานเสียง หลายครั้งท่านไม่ได้สอนแก่นักเรียนที่มีความรู้ด้านดนตรีอยู่แล้ว หรือเด็กเล็ก ๆ ที่ยังสามารถฝึกได้ไม่ยาก หากแต่ท่านทำงานจิตอาสาสอนแก่สมาชิกในคริสตจักรวัฒนาและผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งโดยสมาชิกโดยส่วนมากในขณะนักเรียนเหล่านี้ไม่ได้มีความรู้ด้านดนตรีและหลายท่านไม่มีความถนัดทางด้านดนตรีมาก่อนเลย ท่านต้องเริ่มสอนตั้งแต่ต้นสอนดนตรีกับคนที่ไม่รู้จักตัวโน้ตและบรรทัดห้าเส้น เป็นเรื่องที่ทำทนายครูดนตรีมาก แต่ท่านก็

สามารถถ่ายทอดให้คณะนักร้องเหล่านี้เข้าใจได้ และปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง ดังที่ญาติสนิทของ อาจารย์จันทร์แรมได้กล่าวไว้ว่า “ก็เห็นความพากเพียรของอาจารย์ พยายามจะทำให้นักร้องให้ดีขึ้นนี่ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เหมือนกับเป็นการให้กำลังใจ ทุกครั้งที่มาร้องเพลง” (วรรณุช พันธุ์พงศ์, สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2557)

รูปที่ 4.3 อาจารย์จันทร์แรมฝึกซ้อมและพัฒนาคณะนักร้องประสานเสียงระดับประถมศึกษาของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ได้รับรางวัลชนะเลิศในงานประกวดการขับร้องเพลงหมู่ระดับประถมศึกษาครั้งที่ 1

วังไกล่พระราชทานหม่อมเจ้าหญิงสิริวิมลวรี มหิตล ณ ศูนย์การค้าแฟชั่นไอส์แลนด์

1.1.1.4 สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

รู้จักลูกศิษย์แต่ละคนที่ท่านสอน ท่านจะมองหาความสามารถของลูกศิษย์แต่ละคนว่าอะไรคือสิ่งที่ชอบ ถนัด หรือมีลักษณะเสียงแบบใด เช่น ผู้เรียนบางคนมีความสามารถในการเล่นเปียโน ท่านก็จะให้โอกาสและสร้างความเชื่อมั่นส่งเสริมให้เขามีโอกาสในการเล่นเปียโนและพัฒนาศักยภาพความสามารถไปเรื่อย ๆ

รูปที่ 4.4 อาจารย์จันทร์แรมฝักข้อม ดุแล และเป็นผู้นำคณะนักร้องประสานเสียงโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ร้องเพลงในงานสำคัญของประเทศและนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศชาติ

1.1.1.5 อบรมบ่มนิสัย รู้จักผู้เรียนแต่ละคนว่ามีนิสัยอย่างไร ส่งเสริมสิ่งที่ดีและแก้ไขในสิ่งที่ไม่ดี แก่ผู้เรียน ทุ่มเทพพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ไม่สอนแบบฉาบฉวย

อาจารย์จันทร์แรมไม่เป็นแต่เพียงครูผู้สอนดนตรีเท่านั้น แต่ท่านยังสอนชีวิตให้กับลูกศิษย์ ด้วยความรัก ความเอาใจใส่ ไม่เพียงแต่การเรียนการสอนดนตรีในแต่ละคาบ ท่านยังได้เพาะบ่มอบรม นิสัยให้กับผู้เรียนด้วย เมื่อท่านเห็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องท่านไม่ได้ละเลยหรือเพิกเฉยแต่ท่านจะแก้ไขในสิ่งที่ ผิดหรือข้อบกพร่องของผู้เรียน ยกย่องส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี เมื่อคณะนักร้องหรือลูกศิษย์ทำบางสิ่ง บางอย่างได้ดีอาจารย์จันทร์แรมจะชื่นชมเสมอ

รูปที่ 4.5 ตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา อาจารย์จันทร์แรมยังคงติดต่อกับลูกศิษย์
คุณศศิภา รัศมิทัต (ภาพบน : คนตรงกลาง, ภาพล่าง : คนด้านขวา)
ปัจจุบันเป็นนักเล่นเปียโนประกอบในวงบางกอก ซิมโฟนี ออร์เคสตรา

1.1.1.6 มีความรู้มีความถนัด ความเชี่ยวชาญทั้งทางทฤษฎีและทักษะในด้านดนตรี

อาจารย์จันทร์แรมเป็นคนไทยคนแรกที่ได้มีโอกาสไปเรียนดนตรีคริสตจักรที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านมีความรู้ความสามารถในด้านดนตรี ท่านมีความสามารถในการร้องเพลง เล่นเปียโน เล่นออร์แกนได้เป็นอย่างดี มีความเชี่ยวชาญทั้งการปฏิบัติและมีความรู้ในศาสตร์ด้านดนตรีเป็นอย่างดี

รูปที่ 4.6 อาจารย์จันทร์แรมได้รับเกียรติให้เป็นกรรมการตัดสินการประกวดร้องเพลงประสานเสียง
ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ภายใต้โครงการ “เก่งสร้างชาติ”

1.1.1.7 มีความรู้รอบและรู้สึกในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากความรู้ความถนัดในด้านทฤษฎีและปฏิบัติดนตรี ทั้งขับร้อง เปียโน และออร์แกน อาจารย์จันทร์แรมยังเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประพันธ์เพลง การเรียบเรียงเสียงประสาน และการอำนวยเพลงอีกด้วย และในการเป็นผู้นำด้านดนตรีคริสตจักรอาจารย์จันทร์แรมไม่เพียงแต่รู้รอบรู้สึกในด้านดนตรีเท่านั้น แต่ยังมีความเข้าใจในเรื่องคริสตศาสนาอย่างถ่องแท้

รูปที่ 4.7 อาจารย์จันทร์แรมอำนวยเพลงคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนาในงานคริสตมาสคริสตจักรวัฒนา
อาจารย์จันทร์แรมเป็นผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านดนตรีคริสตจักร

1.1.1.8 สามารถสร้างเจตคติที่ดีต่อดนตรีให้กับผู้เรียน มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความชอบ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของดนตรี

ไม่ว่าอาจารย์จันทร์แรมจะไปสอนดนตรีที่สถาบันการศึกษาใด หรือจะเป็นการอำนวยเพลงวงขับร้องประสานเสียงใด สิ่งหนึ่งที่อาจารย์จันทร์แรมได้ปลูกฝังไว้ให้แก่ลูกศิษย์และคณะนักร้องเสมอมาคือ เจตคติที่ดีต่อดนตรี ลูกศิษย์ของท่านหลายคนรัก ชอบและเห็นความสำคัญของดนตรี หลายท่านได้ตัดสินใจเรียนต่อทางด้านดนตรี หลายท่านตัดสินใจเป็นนักร้องนักดนตรี หลายท่านตัดสินใจเรียนต่อด้านดนตรีศึกษาเพราะอยากเป็นครูเพื่อที่จะสร้างเจตคติที่ดีต่อดนตรีให้กับผู้อื่นต่อไป

รูปที่ 4.8 อาจารย์จันทร์แรมถ่ายกับลูกศิษย์ที่รักและชอบดนตรี
คุณรวีอร สวัสดิสุข (ด้านซ้าย) และคุณณัฐธิดา วงศ์พรหม (ด้านขวา)
ผู้เข้าประกวดในรายการเดอะวอยซ์ (The Voice)

1.1.2 ทศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน

ทศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน เกี่ยวข้องกับความรักความชอบในหน้าที่การงานของตนเอง ตลอดจนมีความตั้งใจและสัจย์ซื่อในการพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการทำงาน จำแนกได้เป็น 6 ข้อ ดังนี้

1.1.2.1 พัฒนาตนเอง มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝนทักษะจนเกิดความชำนาญ

อาจารย์จันทร์แรมเป็นตัวอย่างของผู้ที่มีความใฝ่รู้ ขยันที่จะแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ปัจจุบันนี้ในวัยหลังเกษียณอายุการทำงาน อาจารย์จันทร์แรมได้พักอยู่ที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ แต่ท่านไม่ได้พักผ่อน หรือวางมือจากการทำงานด้านดนตรี ในทุก ๆ วันท่านยังคงทำงานเตรียมการสอนและเพลงที่จะฝึกซ้อมให้กับคณะนักร้อง ถึงท่านจะอาวุโสมากแล้วแต่ท่านยังเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ค้นคว้าหาความรู้และทำงานอยู่เสมอเพราะท่านไม่เคยหยุดที่จะพัฒนาตนเอง

รูปที่ 4.9 การอบรมการอ่านวยเพลงขับร้องประสานเสียงเชิงปฏิบัติการจากโครเอเชีย

1.1.2.2 มีความอดทนต่ออุปสรรคปัญหาต่างๆ ไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้ต่ออุปสรรค และเรียนรู้ที่จะเติบโตผ่านปัญหา

การต่อสู้กับอุปสรรคในการดำเนินชีวิต หน้าที่การงาน การพัฒนาด้านสังคม นอกจากอาศัยสติปัญญาแล้ว สิ่งหนึ่งซึ่งขาดไม่ได้คือความอดทน ความมุ่งมั่น บากบั่น เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งงาม อาจารย์จันทร์แรมมีความอดทนในการทำงานมาก ท่านไม่เคยบ่น หรือแสดงความไม่พอใจใด ๆ ที่ท่านทำงานต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้เพราะอาจารย์จันทร์แรมท่านมีความอดทน ผู้มีความอดทนย่อมมีพลังใจมหาศาล

รูปที่ 4.10 งานละครเพลงภาษาอังกฤษของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย “Still On My Mind”

อาจารย์จันทร์แรมได้เรียบเรียงเขียนเสียงประสานเพลงพระราชนิพนธ์ที่ใช้แสดงในละครเพลงครั้งนี้

ในการรับผิดชอบงานใหญ่ย่อมมาพร้อมกับอุปสรรคและปัญหาในการทำงาน

แต่อาจารย์จันทร์แรมใช้ความอดทนแก้ปัญหาจนกระทั่งประสบความสำเร็จ

1.1.2.3 มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

เมื่ออาจารย์จันทร์แรมได้รับผิดชอบทำงาน ท่านจะทำเต็มที่อุทิศตัวทุ่มเทให้กับงานที่ได้รับมอบหมาย “ทุก ๆ ที่ที่เขาไป ทุก ๆ งานที่เขาเข้ามา เขาทำดีที่สุด นั่นคือแบบอย่างของความเป็นครู” (ศศิภา รัศมิทัต, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2557) ท่านไม่เคยทิ้งงานที่ท่านรับผิดชอบหรือทำเพียงครั้ง ๆ กลาง ๆ ท่านจะวางแผนกำหนดวันเวลาและเป้าหมายในการทำงานทุกครั้ง เช่น ในการเดินทางนำคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนาไปร้องเพลงที่คริสตจักรโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้อาจารย์จันทร์แรมไม่สามารถดูแลดนตรีนมัสการพระเจ้าที่คริสตจักรวัฒนาได้ในอาทิตย์นั้น ท่านจะกังวลและเป็นห่วงงานมากแม้ว่าท่านจะได้มอบหมายงานให้ผู้อื่นดูแลแล้วก็ตาม “แถมจะห่วงงานมาก ขนาดแกมาบุรีรัมย์ครั้งนี้นะ แกยังห่วงงานแกต้องขอให้ใครเคลียร์งานที่คริสตจักรเอาไว้ด้วยนะ ” (ชุตินา กิตติตระกูล, สัมภาษณ์, 14 กุมภาพันธ์ 2557)

รูปที่ 4.11 ที่นั่งประจำของอาจารย์จันทร์แรมเมื่ออยู่ในพิธีภายในพระวิหารคริสตจักรวัฒนา อาจารย์นั่งอยู่กับนักดนตรีเสมอเพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล และจัดเตรียมนักดนตรี

1.1.2.4 มีวินัยในการทำงาน และการดำเนินชีวิต รู้จักบังคับตน ไม่ทำสิ่งต่างๆตามอำเภอใจตนเอง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์จันทร์แรมล้วนกล่าวยกย่องถึงเรื่องวินัยของอาจารย์จันทร์แรม ว่าท่านเป็นครูที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการมีระเบียบวินัยในชีวิตมาก “คิดว่าครูจันทร์แรมอาจจะไม่ได้สอนโดยตรง แต่ว่าครูจันทร์แรมสอนโดยพฤติกรรม พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ครูจันทร์แรมทำออกมาอย่างนั้น เป็นเรื่องของความมีวินัยและความรับผิดชอบ” (ศศิภา รัศมิทัต, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2557) เนื่องจากอาจารย์จันทร์แรมท่านเป็นครูและเป็นผู้อำนวยเพลงในวงขับร้องประสานเสียงวินัยจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการฝึกซ้อมและท่านต้องสร้างวินัยให้กับคณะนักร้องในวงประสานเสียง

วินัยในที่นี้ ได้แก่ วินัยในเรื่องความตรงต่อเวลา การแบ่งเวลา วินัยของคณะนักร้อง ตลอดจนกฎระเบียบต่างๆ ท่านมีความเข้มงวดเรื่องระเบียบวินัยและกฎระเบียบมาก ท่านจะใช้วินัยในชีวิตของตนเองในการสอนลูกศิษย์ของท่านให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยเช่นเดียวกับท่าน

รูปที่ 4.12 นักเรียนโรงเรียนวัฒนาฯ นั่งอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย เพราะอาจารย์จันทร์แรมเข้มงวดในเรื่องของระเบียบวินัยและเป็นตัวอย่างให้แก่นักเรียนเสมอมา

1.1.2.5 มีความรักและมีความสุขในงานที่ทำ ใส่ใจกับงานของตนเอง สร้างทัศนคติที่ดีให้กับงานที่ตนทำอยู่เสมอ ไม่รู้สึกว่างานเป็นภาระหนัก

อาจารย์จันทร์แรมรักและมีความสุขกับการทำงานด้านดนตรีโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานด้านดนตรีเพื่อคริสตจักรและการทำงานด้านดนตรีเพื่อสังคม “ถ้าคนที่ไม่ได้ทุ่มเท ไม่ได้ตั้งใจ หรือมีจิตวิญญาณของการอยากจะช่วยคนจริง ๆ ทำงานแบบนี้ไม่ได้ ไม่มีทาง เพราะฉะนั้นต้องยกความดีความชอบให้กับความตั้งใจของท่าน” (สุนทร สุนทรธรรารวงศ์, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2557) ในแต่ละแห่งที่อาจารย์จันทร์แรมได้เข้าไปช่วยทำงานด้านดนตรีท่านไม่ได้เข้าไปทำงานแค่ชั่วคราวหรือในระยะเวลาสั้น ๆ หากแต่ทุก ๆ แห่งที่ท่านไป ท่านล้นแล้วแต่ยังอุทิศตัวทำงานอยู่จนทุกวันนี้ โดยไม่ได้รู้สึกว่างานที่ท่านทำอยู่เป็นภาระหนักที่ต้องทำไปโดยหน้าที่เท่านั้น

รูปที่ 4.13 อาจารย์จันทร์แรมอุทิศทั้งชีวิตของท่านให้กับงานในด้านดนตรีเพื่อสังคม

1.1.2.6 มีคุณธรรมและจริยธรรม ยึดมั่นประเพณีตนตามข้อกำหนดและข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ

ผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านการศึกษหลายท่านได้กล่าวตรงกันว่า อาจารย์จันทร์แรมเป็นแบบอย่างของการเป็นครู คือ ท่านมีความประพฤติที่เหมาะสม มีคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่เราเห็นได้ชัดเจนที่สุดในชีวิตของอาจารย์จันทร์แรม คือ ท่านเป็นผู้มีความศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือมาก ท่านประพฤติและยึดมั่นชีวิตของท่านตามข้อกำหนดและข้อแนะนำของคริสตศาสนา คือ ท่านทำทุกสิ่งด้วยความรัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ เพราะความรักของพระเจ้าที่อยู่ในตัวท่าน ทำให้ท่านเห็นชีวิตคนอื่นมีคุณค่า และเชื่อในความศรัทธาที่ท่านเชื่อว่าพระเจ้าได้มีพระประสงค์และแผนการในชีวิตของท่านให้ท่านได้มีความรู้ความสามารถ มีโอกาสที่ดีทางด้านดนตรี ทำให้ท่านทำงานด้านดนตรีให้กับคริสตจักรและสังคมคริสเตียนด้วยความสัตย์ซื่อต่อพระเจ้าตลอดชีวิตของท่าน “เพราะความรักของพระเจ้าด้วยนะ ที่อยู่ในตัวของท่าน ทำให้ท่านเห็นคนอื่นมีคุณค่า” (สุนทร สุนทรธรรารวงศ์, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2557)

รูปที่ 4.14 อาจารย์จันทร์แรมนำลูกหลานอธิษฐานขอบคุณพระเจ้าสำหรับอาหาร

1.1.3 ทศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ทศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม เกี่ยวข้องกับความรักที่มีต่อผู้อื่น จิตที่เป็นกุศล และการเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม ต้องการพัฒนาสังคมและประเทศชาติไปในทิศทางที่ดีขึ้น จำแนกได้เป็น 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1.1.3.1 รักลูกศิษย์ รักชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ ตัดสินใจและกระทำสิ่งต่างๆบนพื้นฐานของความรัก

อาจารย์จันทร์แรมเป็นครูคนตรีที่ใช้หัวใจทำงานอย่างแท้จริง ท่านให้ความรัก ความเอื้ออาทร ความเมตตา ความอบอุ่น และมีความจริงใจ ต่อลูกศิษย์ ต่อสมาชิกในคณะนักร้องประสานเสียง และผู้คนในสังคมที่อาจารย์จันทร์แรมอยู่ ท่านไม่เพียงแต่สอนและให้ความรู้เท่านั้นแต่ท่านสนใจและใส่ใจความรู้สึกด้วย ท่านยังเป็นทั้งครู มิตรสหาย และพี่น้อง ผู้คนที่อยู่รอบ ๆ ตัวท่านสามารถปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับท่านได้ “อาจารย์จันทร์แรมจะเป็นทั้งครู ทั้งพี่ ในบางครั้งก็จะเป็นทั้งเพื่อนที่ให้คำแนะนำ เวลาเรามีอะไรไม่สบายใจก็จะขอคำปรึกษาจากอาจารย์จันทร์แรม” (กรรณิการ์ สงวนชื้อ, สัมภาษณ์, 14 กุมภาพันธ์ 2557) หรือเมื่อท่านเข้าไปสอนผู้ต้องขังในเรือนจำหลายครั้งท่านก็หยุดสอนและพูดให้กำลังใจแก่ผู้ต้องขัง อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาไต้กล่าวไว้ว่า “อาจารย์จันทร์แรมก็เป็นทั้งครูผู้ฝึกสอนและเป็นครูที่สัมผัสจิตใจของนักเรียน คือครูถ้าเราสัมผัสเขาด้วยหัวใจ ไม่ใช่สัมผัสเขาด้วยเฉพาะหน้าที่จะมีความภาคภูมิใจและเด็กก็ได้สัมผัสสิ่งเหล่านี้จากอาจารย์จันทร์แรม คือว่าอุทิศการทำงานด้วยหัวใจ หัวใจแห่งการทำงานรับใช้” (เสริมศรี ไชยเศรษฐ์, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2557)

รูปที่ 4.15 อาจารย์จันทร์แรมร่วมแสดงความยินดีและนำคณะนักร้องไปร้องเพลงอวยพร

ในงานมงคลสมรสของนางสาวชนิกานต์ กิตติตระกูล

ลูกสาวของคุณชุติมา กิตติตระกูล สมาชิกคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา

1.1.3.2 สามารถเสียสละเวลาและร่างกายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

ในการอุทิศตนทำงานด้านดนตรีในทุก ๆ แห่งที่ท่านไป ท่านต้องเสียสละและจัดสรรเวลาให้แต่ละที่อย่างสม่ำเสมอ เช่น ในการเข้าไปทำงานเป็นวิทยากรอาสาสมัครให้กับมูลนิธิพันธกิจเรือนจำ คริสเตียนท่านได้เสียสละเวลาของท่านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อเข้าไปสอนผู้ต้องขังในเรือนจำตลอด 12 ปีที่ผ่านมาอย่างสม่ำเสมอ หรือในการทำงานเป็นอาจารย์พิเศษวิชาดนตรีให้กับโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ท่านจะมาเตรียมการสอนแต่เช้าตรู่และหลายครั้งเลิกงานล่วงเวลาจากชั่วโมงสอนของท่าน แต่ท่านก็ไม่ได้เรียกร้องขอรับค่าตอบแทนจากการทำงานล่วงเวลาของท่านสักครั้ง ท่านก็รับค่าตอบแทนตามจำนวนคาบที่ท่านได้รับผิดชอบสอนดนตรีเท่านั้น เป็นต้น

รูปที่ 4.16 เป็นเวลากว่า 20 ปี ที่อาจารย์จันท์แรมรับผิดชอบเป็นประธานด้านดนตรีของคริสตจักรวัฒนา เสียสละเวลา เงินทอง และร่างกาย ทำงานด้านดนตรีให้ดีที่สุด โดยไม่เคยรับค่าตอบแทนใด ๆ

1.1.3.3 ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทุนสนับสนุนเป็นสำคัญ

อาจารย์จันท์แรม เป็นผู้ที่ไม่ได้ทำงานโดยคาดหวังผลตอบแทนที่เป็นเงินทอง ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ หรือสวัสดิการ เมื่ออาจารย์จันท์แรมทำงานด้านดนตรีให้กับคริสตจักรหรือมูลนิธิพันธกิจเรือนจำหรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร “ท่านไม่ได้เป็นลูกจ้าง ไม่ได้กินเงินเดือน ไม่ได้อะไร แต่มาช่วยเราในฐานะที่เป็นวิทยากรอาสาสมัคร เป็นผู้ที่มีความตั้งใจให้กับคน ท่านไม่เคยเรียกร้องค่าตอบแทน ไม่เคยขอค่าตอบแทนอะไร” (สุนทร สุนทรธรรารวงศ์, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2557) “แต่ก็รู้สึกอาจารย์ท่านก็สอนให้โดยที่ท่านไม่เคยคิดอะไรเลย ถ้าเรามีความสนใจและต้องการร้องเพลงจริง ๆ อาจารย์จันท์แรมท่านก็จะยินดีสอนโดยที่ไม่คิดอะไร” (วิจิตรราชต์ พิณสุโสภณการ, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2557) ตรงกันข้ามท่านยังได้อุทิศเสียสละเวลาและเงินทองของตนเองให้อีกด้วย ส่วนเกียรติยศและชื่อเสียงท่านทำไว้ให้แก่องค์กร สถาบันต่าง ๆ เช่น โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยมีชื่อเสียงใน

ด้านการขับร้องประสานเสียงมาก แต่หากจะมีสักกี่คนที่รู้จักชื่อจันทร์แรม สตรอสบอก อาจารย์จันทร์แรมได้กล่าวถึงเหตุผลที่ไม่รับค่าตอบแทนหรือเกียรติยศว่า *“ที่ไม่ขอรับค่าตอบแทนหรือเกียรติยศใด ๆ เพราะคิดว่าความภาคภูมิใจและความสุขใจนั้น ย่อมเป็นค่าตอบแทนที่คุ้มค่าที่สุด”* (จันทร์แรม สตรอสบอก, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2557)

รูปที่ 4.17 อาจารย์จันทร์แรมกำลังร้องเพลงอยู่เบื้องหลังเพื่อเป็นเสียงนำให้กับที่ประชุมบ่อยครั้งที่จะเห็นภาพอาจารย์จันทร์แรมทำงานแบบผู้ปิดทองหลังพระ

1.1.3.4 ทำงานด้วยใจจริง เพราะบางครั้งผลตอบแทนของงานที่เหน็ดเหนื่อยคือความสุขในจิตใจ

ผู้ที่เกี่ยวข้องและเห็นชีวิตของอาจารย์จันทร์แรมล้วนกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า อาจารย์จันทร์แรมทำงานด้วยความเสียสละ ทุ่มเททุกอย่าง และทำอย่างสุดจิตสุดใจ ท่านรับผิดชอบงานต่าง ๆ และทุ่มเททำมาจนถึงทุกวันนี้ ถึงแม้ท่านจะเป็นครูผู้อาวุโสแล้ว แต่ท่านก็ยังทำงานอย่างเต็มกำลังและเต็มความสามารถของท่าน แม้กระทั่งเวลาที่ท่านควรพักผ่อนอยู่ที่บ้าน ท่านก็ไม่ได้พักแต่ยังทำงานและจัดเตรียมทุก ๆ อย่างสำหรับคณะนักร้องประสานเสียงอยู่ที่บ้าน ท่านทำงานไม่เคยหยุดพักเลย

รูปที่ 4.18 งาน Christmas Candle Light Service ของนักเรียนวัดนารีวิทยาลัยที่จัดขึ้นก่อนวันคริสตมาสทุกปี โดยมีอาจารย์จันทร์แรมเป็นผู้จัดเตรียมงานและฝึกซ้อมเพลงทั้งหมด

1.1.3.5 มีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความคิดดี มีจิตที่เป็นกุศล และกระทำในสิ่งที่ดี สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นมาก่อนประโยชน์ส่วนตน

จากการทำงานของอาจารย์จันทร์แรม และวิถีในการดำเนินชีวิตของอาจารย์จันทร์แรม สะท้อนให้เห็นถึงการมีจิตสาธารณะได้เป็นอย่างดี หากพื้นฐานของอาจารย์จันทร์แรมไม่ใช่คนที่คิดดี ทำดี มีจิตที่เป็นกุศล อยากที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ทุกวันนี้ท่านคงจะได้ใช้ชีวิตอย่างสุขสบายในวัยเกษียณอายุจากการทำงานหรือท่านอาจจะกลับไปอยู่กับลูก ๆ หลาน ๆ ของท่านที่ต่างประเทศก็ได้ แม้จะต้องอยู่บ้านเพียงลำพังคนเดียวในทุก ๆ วัน แต่ท่านยังเลือกที่จะอยู่ในประเทศไทยและทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อองค์กร สถานบัน หรือสังคมที่ท่านอยู่ เพราะท่านไม่ได้เห็นแก่ตัวท่านเองเลย ท่านเห็นผู้อื่นสำคัญกว่าตัวท่านและให้ประโยชน์ของผู้อื่นมาก่อนตัวท่านเองเสมอ และอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อผู้อื่นของท่านแบบนี้ได้สัมผัสจิตใจของลูกศิษย์ที่ได้เห็นการทำงานของท่านที่ท่านทำเพื่อส่วนรวม ทำให้ลูกศิษย์ของท่านหลายคนได้ตัดสินใจที่จะรับเอาอุดมการณ์ในการทำงานของท่านมายึดถือในการใช้ชีวิตของตนเองด้วยเพื่อตอบแทนพระคุณครูจันทร์แรมที่ท่านได้สอนสั่งด้วยชีวิตของตัวเอง ดังที่ลูกศิษย์ของท่านได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “สำหรับเรา เราก็เห็นครูมาเห็นสิ่งที่ครูทำเห็นสิ่งที่ครูสอนกับเรากับที่สอนข้างนอก ก็เห็นครูไปสอนในคุกก็รู้สึกว่ามันเป็นอะไรที่ดีมาก ๆ มันคือการให้ต่อส่วนรวม สำหรับเรา เราคิดว่าถ้าเรามีอะไรที่ครูให้เราแล้วเราสามารถให้กับคนอื่นได้เราก็อยากจะทำ มันก็เหมือนเป็นแรงผลักดันหรืออะไรสักอย่างที่ทำให้เราอยากจะทำเพื่อคนอื่น ๆ เพื่อตอบแทนบุญคุณครูบ้าง เพื่อตอบแทนสังคมบ้าง” (รวิอร สวัสดิสุข, สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2557) (ณัฐธิดา วงศ์พรหม, สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2557)

รูปที่ 4.19 อาจารย์จันทร์แรม คุณรวิอร สวัสดิสุขและคุณพรวิรินทร์ กาลศิริศิลป์ (ลูกศิษย์)

เข้าไปสอนดนตรีที่ทัณฑสถานหญิงกลาง

1.1.3.6 มีความหวังใฝ่ฝันเพื่อมนุษยและสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและสังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

จากความหวังของมิชชันนารีที่ได้จัดเตรียมให้อาจารย์จันทร์แรมไปเรียนดนตรีที่ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ต้องการให้อาจารย์จันทร์แรมได้เรียนในสิ่งที่จะนำกลับมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติได้ และความหวังของคุณพ่อที่อยากจะเห็นท่านเป็นผู้นำด้านดนตรีในคริสตจักรและในโรงเรียนคริสเตียน ท่านได้กลับมาและทำให้ความหวังของคุณพ่อและมิชชันนารีสำเร็จ โดยการนำความรู้ นำสิ่งที่ท่านได้เรียนในด้านดนตรีกลับมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อคริสตจักร สถาบันการศึกษา และสังคม ท่านได้เป็นผู้นำด้านดนตรีคริสตจักรในประเทศไทยอย่างแท้จริง ท่านได้เข้าร่วมเป็นกรรมการสังคายนานาหนังสือเพลงไทยนมัสการที่คริสเตียนใช้ขับร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้าทุกคริสตจักรทั่วประเทศไทย ไม่เพียงเท่านั้นท่านได้เป็นผู้นำการขับร้องประสานเสียงคริสตจักรในประเทศไทยด้วย และสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ท่านได้ทำให้กับประเทศชาติ คือ การที่ท่านนำดนตรีเข้าไปสอนผู้ต้องขังในเรือนจำเพื่อบำบัดทางด้านจิตใจให้กับผู้ต้องขังให้เขาเหล่านั้นได้มีชีวิตที่ดีขึ้น เพราะดนตรีและเสียงเพลงทำให้ผู้ต้องขังเปลี่ยนแปลงชีวิตใหม่ ตามที่ประธานมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนได้กล่าวไว้ว่า “ฉะนั้นถ้าพูดถึง 12 ปีมานี้ ท่านทำผลงานเยอะในการช่วยให้คณะนักร้องประสานเสียงที่เป็นนักโทษ สามารถออกไปแสดงให้สังคมเกิดการยอมรับ เพราะว่าการเล่นเพลงข้างนอกคนมากมายได้เห็นแล้วก็มาเห็นภาพนี้ว่านักโทษไม่เห็นน่ากลัวอะไรเลย ทำให้สังคมยอมรับบรรดาชีวิตของคนที่เป็นนักโทษมากขึ้นด้วย” (สุนทร สุนทรธรรมาวงศ์, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2557) การที่ผู้ต้องขังเหล่านั้นได้มีโอกาสออกมาแสดงดนตรีต่อหน้าสังคม ทำให้สังคมยอมรับและเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อผู้ต้องขัง ให้เขาเหล่านั้นได้มีชีวิตใหม่และมีความหวังที่จะยืนอยู่ในสังคมได้อีกครั้งหนึ่ง

รูปที่ 4.20 ตลอดระยะเวลา 12 ปีที่ผ่านมา อาจารย์จันทร์แรมให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการจัดงานคอนเสิร์ต “คืนคนดีสู่สังคมเพื่อพ่อหลวง” ที่จัดโดยกระทรวงยุติธรรมร่วมกับกรมราชทัณฑ์ ให้เขาเหล่านั้นได้มีชีวิตใหม่และมีความหวังที่จะยืนอยู่ในสังคมได้อีกครั้งหนึ่ง

ตารางที่ 4.1 แสดงบทสัมภาษณ์ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์
จันทร์แรม สตรอสบอก

ที่	ตัวชี้วัดทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของ อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก	ผู้ให้สัมภาษณ์								
		อ.จันทร์แรม	ศจ.ศึกษา	คุณธรรมการ	คุณชุตินา	อ.วราษ	อ.เสริมศรี	คุณณัฐธิดา/คุณรวีอร	คุณศศิภา รัศมิทัต	คุณวิจิตรารัชต์
ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนดีให้สมบูรณ์										
1	ผลของงานคนดีต้องดีและมีคุณภาพ		✓				✓		✓	✓
2	มีความตรงต่อเวลาในการสอน		✓		✓	✓				
3	รักการถ่ายทอด มีความสามารถสอนได้ดี และสอนอย่าง ประสิทธิภาพ สามารถสอนสิ่งที่ยากให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย รู้ หลักจิตวิทยาทางการศึกษา			✓	✓	✓	✓		✓	✓
4	สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ ผู้เรียน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน						✓	✓	✓	
5	อบรมบ่มนิสัย รู้จักผู้เรียนแต่ละคนว่ามีนิสัยอย่างไร ส่งเสริมสิ่ง ที่ดีและแก้ไขในสิ่งที่ไม่ดี แต่ผู้เรียน ทุ่มเทพลังงานผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่องเป็นเวลานาน ไม่สอนแบบฉาบฉวย			✓		✓	✓	✓		✓
6	มีความรู้มีความถนัด ความเชี่ยวชาญทั้งทางทฤษฎีและทักษะใน ด้านดนตรี	✓	✓			✓	✓			✓
7	มีความรู้รอบและรู้จักในด้านดนตรีและศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง		✓			✓	✓			
8	สามารถสร้างเจตคติที่ดีต่อดนตรีให้กับผู้เรียน มุ่งสร้างให้ผู้เรียน เกิดความรัก ความชอบ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของ ดนตรี						✓	✓	✓	✓
ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน										
9	พัฒนาตนเอง มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝน ทักษะจนเกิดความชำนาญ				✓		✓		✓	
10	มีความอดทนต่ออุปสรรคปัญหาต่างๆ ไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้ ต่ออุปสรรค และเรียนรู้ที่จะเติบโตผ่านปัญหา					✓		✓		✓
11	มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจน สำเร็จ		✓		✓		✓		✓	✓
12	มีวินัยในการทำงาน และการดำเนินชีวิต รู้จักบังคับตน ไม่ทำสิ่ง ต่างๆตามอำเภอใจตนเอง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
13	มีความรักและมีความสุขในงานที่ทำ ใส่ใจกับงานของตนเอง สร้างทัศนคติที่ดีให้กับงานที่ตนทำอยู่เสมอ ไม่รู้สึกว่าเป็น ภาระหนัก						✓		✓	
14	มีคุณธรรม และจริยธรรม ยึดมั่นประพฤติตนตามข้อกำหนด และข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม										
15	รักลูกศิษย์ รักชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ ตัดสินใจและกระทำสิ่ง ต่างๆบนพื้นฐานของความรัก		✓		✓	✓	✓	✓		✓
16	สามารถเสียสละเวลาและแรงกายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม		✓				✓			✓
17	ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ คำตอบแทน สวัสดิการ หรือ เงินทุนสนับสนุนเป็นสำคัญ		✓		✓	✓	✓			✓

18	ทำงานด้วยใจจริง เพราะบางครั้งผลตอบแทนของงานที่เห็นดี เหนือคือความสุขในจิตใจ	✓		✓	✓	✓	✓	✓
19	มีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความคิด มีจิตที่เป็นกุศล และกระทำในสิ่งที่ดี สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เห็นแก่ ประโยชน์ของผู้อื่นมาก่อนประโยชน์ส่วนตน	✓	✓	✓		✓	✓	✓
20	มีความห่วงใยเพื่อนมนุษย์และสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและ สังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น	✓	✓			✓	✓	✓

1.2 หลักการผลิตวิดิทัศน์ กระบวนการผลิตวิดิทัศน์ ลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์เชิง สารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

ผู้วิจัยพัฒนาวิดิทัศน์บนพื้นฐานของหลักการในการผลิตสื่อวิดิทัศน์ 4 องค์ประกอบ (Coburn, 1982; Kemp, 1985; วิภา อุตมฉันทน์, 2544) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย สารระ และรูปแบบ โดยยึดองค์ประกอบของกระบวนการผลิตวิดิทัศน์ 4 ขั้นตอน ตามหลักในการผลิต วิดิทัศน์ (วชิระ อินทร์อุดม, 2539; สังคม ภูมิพันธ์, 2530) ได้แก่ ขั้นตอนวางแผน ขั้นตอนเตรียมการผลิต ขั้นตอนการผลิตรายการ และขั้นตอนหลังการผลิต

1.2.1 หลักการในการผลิตสื่อวิดิทัศน์เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม

หลักการในการผลิตสื่อวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครู คนรุ่นใหม่ "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" ยึดหลักการในการผลิตสื่อวิดิทัศน์ 4 องค์ประกอบ (Coburn, 1982; Kemp, 1985; วิภา อุตมฉันทน์, 2544) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย สารระ และรูปแบบ

1.2.1.1 วัตถุประสงค์ในการผลิตสื่อวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม สำหรับครูคนรุ่นใหม่ : เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ 3 ด้าน ได้แก่ การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์ การมีความตั้งใจจริงในการทำงาน และการมุ่งประโยชน์ ของสังคมส่วนรวม

1.2.1.2 กลุ่มเป้าหมาย : ครูคนรุ่นใหม่ คือ ครูคนตรีที่เริ่มทำงานสอนคนตรีที่จัดอยู่ในเจนเอเรชั่น วาย เติบโตขึ้นมาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และรับเอาความเจริญรุดหน้าของเทคโนโลยี แต่คน กลุ่มนี้จะไม่ค่อยอดทนเหมือนรุ่นพ่อรุ่นแม่ ไม่พึงพอใจในข้อจำกัดการสนับสนุนจากผู้บริหารและ ผู้ปกครอง เงินเดือนต่ำ และความไม่พอใจในค่าตอบแทน (Handcock, 2008) ซึ่งมีจำนวนลดลง เนื่องจากการตัดสินใจเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นหรือศึกษาต่อ (Madsen & Handcock, 2002) โดย

ในวิจัยเล่มนี้ หมายถึง นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาดนตรีศึกษา ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทุกมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรดนตรีศึกษา รวมทั้งสิ้นมี 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1.2.1.3 สาระของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่
: นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องราวเกี่ยวกับการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก โดยกล่าวรายละเอียดไว้ในลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่

1.2.1.4 รูปแบบของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่
: นำเสนอในรูปแบบรายการสารคดี โดยนำเสนอเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง โดยบรรยายถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง ประกอบด้วยภาพชีวิตและการทำงานของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก และการเล่าเรื่องจากการสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเร้าอารมณ์ และโน้มน้าวจิตใจครูดนตรีรุ่นใหม่ในการอุทิศตนเพื่อสังคม

1.2.2 กระบวนการผลิตวิดิทัศน์เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม

ในการผลิตและพัฒนาวิดิทัศน์ "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" ผู้วิจัยได้วางแผนกำหนดสิ่งต่าง ๆ ให้ออกมาเป็นรูปธรรมและชัดเจนมากขึ้น เตรียมการผลิต การถ่ายทำ คัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ การลำดับภาพ และตัดต่อ บันทึกเสียง สามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน (วชิระ อินทร์อุดม, 2539; สังคม ภูมิพันธ์, 2530) ได้แก่ ขั้นตอนวางแผน ขั้นตอนเตรียมการผลิต ขั้นตอนผลิตรายการ และขั้นตอนหลังการผลิต

1.2.2.1 ขั้นตอนวางแผน

เป็นขั้นตอนในการวางแผนการดำเนินงานทั้งหมด สิ่งที่ต้องทำและต้องเตรียมตัว ซึ่งแผนการดำเนินงานที่ได้วางไว้จะเปรียบเสมือนคู่มือหรือเข็มทิศที่จะบอกเราว่าต้องดำเนินการไปในทิศทางไหน ต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งสามารถสรุปเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงขั้นตอนในการวางแผนการผลิตวีดิทัศน์

ขั้นวางแผน	แนวทางปฏิบัติ	ใช่	ไม่ ใช่	รับ	ปฏิบัติจริง
แสวงหาแนวคิด	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการสื่อเรื่องราวของอาจารย์ท่านหนึ่งที่เป็นแบบอย่างของการอุทิศตนเพื่อสังคม - ดูรายการโทรทัศน์หลาย ๆ รายการ และหลากหลายรูปแบบ รายการที่น่าสนใจและสามารถใช้เป็นตัวอย่างได้ 	✓			<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เรื่องราวของอาจารย์จันทร์แรม แบบอย่างของการอุทิศตนเพื่อสังคม - ดูรายการโทรทัศน์หลายรายการและหลากหลายรูปแบบ อีกทั้งคุยกับผู้เชี่ยวชาญในการผลิตวีดิทัศน์และสื่อโทรทัศน์ เพื่อแสวงหาแนวคิดในการนำเสนอ
กำหนดวัตถุประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม สำหรับครูคนรุ่นใหม่ให้ตระหนักถึงความสำคัญของสังคม และบทบาท หน้าที่ของครูคนตรี 	✓			<ul style="list-style-type: none"> - วีดิทัศน์ "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" ได้นำเสนอเรื่องราวการอุทิศตนเพื่อสังคมของจันทร์แรม เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่
วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อครูคนตรีรุ่นใหม่ คือ นิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร 			✓	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหามุ่งเน้นสร้างทัศนคติสำหรับครูคนตรีใหม่ที่สอนวิชาดนตรีสากล(ตะวันตก)มากกว่าครูคนตรีไทย เนื่องจากครูคนตรีไทยส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการอุทิศตนเพื่อสังคมและตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ของครูคนตรีอยู่แล้ว
วิเคราะห์เนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับครูคนตรีรุ่นใหม่ในสังคมพบว่ากำลังประสบปัญหาขาดแคลนครูสอนดนตรี - สัมภาษณ์ ศึกษาชีวิตอ.จันทร์แรม สตรอสบอกเบื้องต้น เพื่อร่างโครงเรื่อง 	✓			<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับครูคนตรีรุ่นใหม่จากงานวิจัย และสัมภาษณ์ครูคนตรีรุ่นใหม่เกี่ยวกับลักษณะการทำงานและแนวโน้มในการประกอบอาชีพ - เก็บข้อมูลเพื่อร่างโครงเรื่องจากการสัมภาษณ์อ.จันทร์แรม และผู้ที่เกี่ยวข้องกับอ.จันทร์แรม
การเขียนบทวีดิทัศน์	<ul style="list-style-type: none"> - แยกเนื้อหาทั้งหมดเป็น 2 ประเด็น คือ - กระบวนการขัดเกลาตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเป็นครู - แนวคิดในการใช้ชีวิตในฐานะครูคนตรี 		✓		<ul style="list-style-type: none"> - แยกเนื้อหาเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 บทนำ "เทียนเล่มหนึ่ง" ตอนที่ 2 การดำเนินเรื่อง "เมื่อเทียนสุกสว่าง" ตอนที่ 3 จุดหักมุม "เปลวเทียนในใจคน" และตอนที่ 4 บทสรุป "จากเล่ม...สู่เล่ม"
การกำหนดวัสดุและอุปกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์ในการถ่ายทำ กล้องDSLR 1-2 ตัว, กล้องiPhone5 1 ตัว, ขาดังกล้อง 2-3 ตัว, แบตเตอรี่สำรอง, สายไฟ, เครื่องบันทึกเสียง - อุปกรณ์ในการตัดต่อ คอมพิวเตอร์ iMac 1 เครื่อง, External Hardisk, ซาวด์การ์ด, ไมโครโฟน 			✓	<ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง ทำให้ในขั้นผลิตรายการสามารถใช้วัสดุและอุปกรณ์ได้เหมือนในขั้นวางแผนแค่สองครั้ง หลังจากนั้นต้องปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ในการทำเหลือแค่กล้องiPhone5 1 ตัว, ขาดังกล้อง 1 ตัว, แบตเตอรี่สำรอง, สายชาร์จ, เครื่องบันทึกเสียง - ในขั้นหลังการผลิตยังใช้อุปกรณ์ในการตัดต่อเหมือนทำกำหนดไว้และได้เพิ่มเติมเปียโนไฟฟ้า Korg SP250, และM-Audio Keystudio 49 สำหรับการทำดนตรี

ชั้นวางแผน	แนวทางปฏิบัติ	ใช่	ไม่ ใช่	ปรับ	ปฏิบัติจริง
การกำหนดผู้ แสดงหรือผู้ ดำเนินรายการ	- ผู้ดำเนินรายการ ผู้หญิงที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่จะนำเสนอ มีทักษะในการพูด		✓		- ใช้การเล่าเรื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับ อ.จันทร์แรมเป็นผู้ ดำเนินเรื่องและภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน เพียงพอจึงไม่จำเป็นต้องมีผู้ดำเนินรายการ
	- ผู้แสดงหลัก คือ อาจารย์จันทร์แรม	✓			- อ.จันทร์แรมผู้คลี่คลายปมของเรื่อง โดยการเปิดเผย อุดมการณ์ในใจของตนเอง
	- ผู้แสดงสมทบ คือ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับ อาจารย์จันทร์แรม	✓			- ผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละคนเป็นเสียงสะท้อนของการอุทิศตนของ อ.จันทร์แรมจากมุมมองที่แตกต่างกัน
การจัดทำ งบประมาณ	- ค่าทีมงาน		✓		- ทีมงานที่มาช่วยไม่รับค่าตอบแทน
	- ค่าผลิตงานกราฟิก		✓		- ผู้วาดภาพการ์ตูนอ.จันทร์แรมไม่รับค่าตอบแทน
	- ค่าวัสดุรายการ	✓			- จัดซื้อ External Hardisk สำหรับการตัดต่อ ยี่ห้อ WD My Book Studio REFRESH ราคา 3,500 บาท
	- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าพาหนะ	✓			- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ประมาณ 5,000 บาท ค่าโรงแรมโนนทอง จ.บุรีรัมย์ 2 คืน 650 บาท

1.2.2.2 ชั้นเตรียมการผลิต

ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ก่อนผลิตรายการ ต้องกำหนดการประชุมร่วมกันระหว่างที่ปรึกษาและทีมงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันก่อนการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้เกิดปัญหาในการผลิตน้อยที่สุด เพราะทีมงานทุกคนจำเป็นต้องเข้าใจตรงกันว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร บทบาทหน้าที่ของแต่ละคนคืออะไร และมีหน้าที่ของตนเองชัดเจนไม่ทับซ้อนหน้าที่กัน ชั้นเตรียมการผลิตสามารถแบ่งออกได้ 3 ด้านด้วยกัน

ตารางที่ 4.3 แสดงขั้นตอนการเตรียมการผลิตวีดิทัศน์

ชั้นเตรียมการ ผลิต	แนวทางการปฏิบัติ	ใช่	ไม่ ใช่	ปรับ	ปฏิบัติจริง
ด้านบุคลากร	- นักแสดง	✓			- นักแสดง ได้แก่ ผู้เล่าเรื่อง ประกอบด้วย อ.จันทร์แรม และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้คนที่อยู่ในภาพเหตุการณ์จริง
	- ช่างกล้อง			✓	- สองครั้งแรกใช้ช่างกล้องทั้งหมด 5 คน หลังจากนั้นใช้แค่ 1 คน
	- คนเขียนบทและสคริปต์	✓			- อ.วรารัตน์ สุขชัย อดีตอาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ ม.คริส เตียน และคุณศักดิ์ชาย ศรีจำรูญ ฝ่ายมีเดีย ศูนย์รวม นักศึกษาแบบติสต์
	- คนวางเรื่องติดต่อ	✓			- วางเรื่องติดต่อเองทั้งหมด ปรับแก้จากสคริปต์ที่เขียนไว้
	- คนเก็บรายละเอียดในการติดต่อ	✓			- เก็บรายละเอียดในการติดต่อเองทั้งหมด ตามความ เหมาะสม

ด้านสถานที่	- ในการถ่ายทำ ใช้สถานที่จริงทั้งหมด ✓	- สถานที่ถ่ายทำ ได้แก่ โรงเรียนวัฒนา คริสตจักรวัฒนา มุลินิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน คริสตจักรโนนดินแดง โรงแรมโนนทอง จ.บุรีรัมย์
	- ในการผลิตและตัดต่อ ใช้ที่สตูดิโอ ✓	- ผลิตและตัดต่อในสตูดิโอที่บ้านของผู้วิจัย
ด้านอุปกรณ์ในการผลิตรายการ	- เตรียมอุปกรณ์เอง โดยประชุมวางแผนอุปกรณ์ที่จะต้องจัดเตรียมและพยายามจัดหาอุปกรณ์ไว้ก่อนล่วงหน้า ✓	- ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอุปกรณ์ในการผลิตที่ต้องใช้ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการผลิตรายการทั้งหมดล่วงหน้า
ด้านผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการ	- คัดเลือกและนำเสนอชื่อผู้ร่วมรายการกับอาจารย์ที่ปรึกษา ✓	- ดำเนินการตามที่วางแผนไว้
	- ติดต่อและชักชวนกับผู้ร่วมรายการหลักไว้ก่อน ✓	
	- กำหนดวันและเวลาในการถ่ายทำ ✓	

1.2.2.3 ชั้นผลิตรายการ

ในการผลิตวีดิทัศน์ "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" ได้ถ่ายทำเก็บข้อมูลแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ภาพวิดีโอที่บันทึกจากชีวิตและการทำงานของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
2. ภาพวิดีโอและเสียงที่บันทึกจากการสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรมและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ได้แก่ ศิษยาภิบาลคริสตจักรวัฒนา คณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนา ลูกศิษย์ และประธานมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน

ในการถ่ายทำเก็บข้อมูลในชั้นผลิตรายการเกิดปัญหาเฉพาะหน้าที่จะต้องตัดสินใจแก้ไข 3 ประการ ได้แก่

1. เหตุการณ์ความไม่สงบจากการชุมนุมทางการเมือง มีการปิดการจราจรทั่วกรุงเทพมหานครในเดือนมกราคม-มีนาคม 2557 ผู้ให้สัมภาษณ์และทีมงานไม่สะดวกในการเดินทาง ทำให้ต้องยกเลิกนัดถ่ายทำหลายครั้ง จึงแก้ไขปัญหาโดยการลดขนาดกองถ่ายทำลง เหลือเพียงกล้อง iPhone5 เพียงตัวเดียว คือผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทำด้วยตนเอง และเดินทางไปเก็บข้อมูลในสถานที่ที่สะดวกต่อผู้ให้สัมภาษณ์ และตัดสินใจเดินทางไปเก็บข้อมูลบางส่วนที่จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้การถ่ายทำยังดำเนินต่อไปได้ ถึงแม้จะเกิดความล่าช้าจากแผนการวิจัยเดิมเล็กน้อย

2. เนื่องจากวีดิทัศน์ให้ความสำคัญกับการเก็บข้อมูลปฐมภูมิที่เกิดขึ้นจริง ทำให้ผู้ผลิตต้องมีการปรับแก้บทวีดิทัศน์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ทำให้ผู้ผลิตไม่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ผู้วิจัยจึงต้องถ่ายทำตามโครงร่างวีดิทัศน์อย่างยืดหยุ่น บางฉากอาจจะต้องถูกปรับเปลี่ยนหรือตัดทิ้งไป ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามถ่ายทำเก็บข้อมูลที่อยู่นอกเหนือจากโครงร่างวีดิทัศน์ไว้อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้มีวัตถุดิบที่หลายหลายเวลาคัดเลือกข้อมูลในชั้นหลังการผลิต เป็นเหตุให้ต้องมีการปรับแก้โครงร่างวีดิทัศน์อีกครั้งหลังจากชั้นผลิตรายการ

3. การสัมภาษณ์สดพร้อมกับการบันทึกภาพทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกประหม่าเวลาและเกร็ง ส่งผลให้การสื่ออารมณ์ในส่วนที่เป็นอวัจนภาษาขาดหายไป เช่น สีหน้า แววตา ท่าทาง หรืออารมณ์ที่ออกมาจากข้างใน เป็นต้น แตกต่างจากการพูดคุยก่อนและหลังการถ่ายทำที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะพูดและแสดงออกได้อย่างเต็มที่ตามอารมณ์ความรู้สึกจริง ในบางครั้งผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านถึงกับร้องไห้ออกมา ผู้วิจัยจึงแก้ไขปัญหาโดยการพยายามเข้าไปสัมผัสชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา ไปฝึกซ้อมและแสดงกับคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งในคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา หรือพยายามพูดคุยกับผู้สัมภาษณ์ก่อนและหลังถ่ายทำ เพื่อสร้างความคุ้นเคยจนผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเป็นกันเองมากขึ้นและเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในครั้งนี้

รูปที่ 4.21 กองถ่ายทำวิดีโอทัศนเชิงสารคดี “ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง”

1.2.2.4 ขั้นหลังการผลิต

หลังจากได้วัตถุดิบ ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ฟิล์มภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ เป็นต้น นำวัตถุดิบมาคัดเลือกสำหรับการใช้งาน แก้ไขโครงร่างวิดีโอทัศนอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุดิบที่มีอยู่ จากนั้นเริ่มนำข้อมูลที่มีอยู่มาลำดับภาพก่อนหลัง ตัดต่อ บันทึกเสียงบรรยายเพิ่มเติม เมื่อตัดต่อเสร็จสิ้น ให้ตรวจสอบความเรียบร้อยของวิดีโอทัศน หากพบจุดบกพร่อง ให้กลับไปแก้ไข และตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง ประเมินผลเพื่อพัฒนาแก้ไขในครั้งต่อไป

ตารางที่ 4.4 แสดงขั้นตอนหลังการผลิตวีดิทัศน์

ขั้นหลังการผลิต	แนวทางในการปฏิบัติ	ใช่	ไม่ ใช่	ปรับ	ปฏิบัติจริง
การลำดับภาพ หรือ การตัดต่อ	- ใช้การตัดต่อแบบ Non-Linear Editing โดยใช้คอมพิวเตอร์ iMac เป็นอุปกรณ์ในการตัดต่อ และใช้โปรแกรม Adobe Premiere Pro CS6 ในการตัดต่อ	✓			- ดำเนินการตัดต่อตามที่วางแผนไว้ แต่มีการปรับแก้โครงร่างวีดิทัศน์อีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากมีหลายฉากในโครงร่างวีดิทัศน์ฉบับเดิมที่ถูกตัดออกไป แต่ในขั้นการผลิตได้เก็บข้อมูลไว้จำนวนมาก จึงได้ทำการคัดเลือกข้อมูลก่อนปรับแก้โครงร่างวีดิทัศน์
การบันทึกเสียง	การบันทึกเสียงมีหลายเสียงด้วยกันที่ต้องบันทึกลงไปในการตัดต่อ ได้แก่ เสียงบรรยาย เสียงดนตรี เสียงเอฟเฟ็กต์ เสียงสัมภาษณ์ เสียงบรรยายบางส่วน หรือเสียงสภาพแวดล้อมจะถูกบันทึกในขั้นการผลิตรายการเรียบร้อยแล้ว			✓	- ในขั้นตอนการบันทึกเสียง ได้บันทึกเสียงบรรยายอ่านบรมราชาบาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และบันทึกเสียงดนตรี บรรเลงเปียโนเพลงแม่ครู เสียงสัมภาษณ์และเสียงสภาพแวดล้อมถูกบันทึกในขั้นการผลิตรายการ ไม่ได้ใช้เสียงเอฟเฟ็กต์
การฉายเพื่อ ตรวจสอบ	- การฉายเพื่อตรวจสอบ สามารถตรวจสอบได้ 2 ครั้ง เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด คือ 1. การฉายเพื่อตรวจสอบก่อนใช้คอมพิวเตอร์ประมวลผลรายการทั้งหมดออกมาเป็นวีดิทัศน์ 2. การฉายเพื่อตรวจสอบหลังจากที่ประมวลผลออกมาเป็นวีดิทัศน์แล้ว	✓			- ดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้ คือ ฉายเพื่อตรวจสอบ 2 ครั้งเสมอที่มีการประมวลผลรายการทั้งหมดออกมาเป็นวีดิทัศน์
ประเมินผล	มีการประเมินผลและตรวจสอบวีดิทัศน์โดยอาจารย์ที่ปรึกษา นำคำแนะนำที่ได้ กลับมาแก้ไขวีดิทัศน์อีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปเปิดให้บัณฑิตสาขาวิชาดนตรีศึกษาม	✓			- อัฟโหลดไฟล์วีดิทัศน์ทาง https://www.youtube.com/watch?v=QBxjdzlclb0 เพื่อนำเสนอผลงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และนำคำแนะนำที่ได้กลับมาแก้ไขปรับปรุงวีดิทัศน์อีกครั้ง

ในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" เรื่องราวการอุทิศตนของครูดนตรีเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกรเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมให้กับครูดนตรีรุ่นใหม่ จำเป็นต้องมีการวางแผนที่ดี ชัดเจน รอบคอบ และยืดหยุ่นในแต่ละขั้นตอน เพราะมีผลต่อแนวทางในกระบวนการผลิตทั้งหมด เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ทำให้ผู้ผลิตวีดิทัศน์มีภาพที่ชัดเจนว่าวีดิทัศน์จะมีลักษณะอย่างไร อีกทั้งการวางแผนที่ดียังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย ข้อมูลและอุปกรณ์ส่วนใหญ่จะถูกจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าในขั้นวางแผนและเตรียมการผลิตแล้ว ในขั้นการผลิตรายการจึงมีแค่การถ่ายทำในสภาพจริงตามที่ได้วางแผนและเตรียมการไว้เท่านั้น นอกจากนั้นจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า เพื่อให้การตัดสินใจแก้ปัญหาสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและฉับไวที่สุด ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักในการผลิตวีดิทัศน์

ทัศน์ ดังนั้นในการเตรียมการควรจะคำนึงถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ เพื่อจะได้ป้องกันและจัดเตรียมอุปกรณ์บางอย่างไว้ล่วงหน้า

1.2.3 ลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

วิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" เป็นวิดิทัศน์ที่นำเสนอเรื่องราวการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกร ครูสอนดนตรีและผู้อำนวยการวงขับร้องประสานเสียง ผ่านมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องจาก 3 องค์กร ได้แก่ มุมมองจากทางคริสตจักร ประกอบด้วย มุมมองของศิษยาภิบาลคริสตจักรวัฒนาและคณะนักร้องประสานเสียงคริสตจักรวัฒนา มุมมองจากทางโรงเรียน ประกอบด้วย อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ลูกศิษย์และผู้ปกครอง มุมมองจากมูลนิธิเพื่อสังคม ประกอบด้วย ประธานมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน ทั้งหมดจะเป็นผู้เล่าเรื่องราวว่าอาจารย์จันทร์แรมเป็นใครและได้ทำอะไรเพื่อสังคม โดยอาจารย์จันทร์แรมเปิดเผยถึงความเชื่อ ความศรัทธา อุทิศตนที่เป็นพลังขับเคลื่อนในการทำอะไรเพื่อผู้อื่น ตลอดจนสิ่งที่ได้รับการเป็นผู้อุทิศตนเพื่อสังคม การนำเสนอเรื่องราวในวิดิทัศน์แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 บทนำ "เทียนเล่มหนึ่ง" ตอนที่ 2 การดำเนินเรื่อง "เมื่อเทียนสุกสว่าง" ตอนที่ 3 จุดหักมุม "เปลวเทียนในใจคน" และตอนที่ 4 บทส่งท้าย "จากเล่ม...สู่เล่ม"

วิดิทัศน์ "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" นำเสนอเรื่องราวในวิดิทัศน์แบ่งเป็น 4 ตอน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงชื่อตอนและสาระสำคัญในวิดิทัศน์

ตอนที่	ชื่อตอน	สาระสำคัญ	วัตถุประสงค์ในการนำเสนอ
ตอนที่ 1 บทนำ	"เทียนเล่มหนึ่ง"	อธิบายอัตชีวประวัติของอาจารย์จันทร์แรม ว่าท่านเป็นใคร ทำอะไร อยู่ที่ไหน	ให้ผู้ชมรู้จักอาจารย์จันทร์แรมในเบื้องต้น
ตอนที่ 2 การดำเนินเรื่อง	"เมื่อเทียนสุกสว่าง"	การอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรมในมุมมองความประทับใจของคริสตจักรและสถาบันการศึกษา	ให้ผู้ชมเห็นทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมด้านการทำหน้าที่ ครูคนตรีให้สมบูรณ์และความตั้งใจจริงในการทำงานของอาจารย์จันทร์แรม

ตอนที่ 3 จุดหักมุม	"เปลวเทียนในใจคน"	การอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรมที่มีต่อสังคมคือมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน	ให้ผู้ชมเห็นทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม
ตอนที่ 4 บทส่งท้าย	"จากเล่ม...สู่เล่ม"	สิ่งที่อาจารย์จันทร์แรมได้รับการอุทิศตนเพื่อสังคมและการสานต่อการสอนดนตรีของคุณศิษย์ของอาจารย์	มุ่งสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมทั้ง 3 ด้านให้แก่ผู้ชม

ตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่

ที่	ตอน	ภาพ	รายละเอียด	เสียง	เอฟเฟกต์					สถานที่	ดนตรี
					Fade in	Fade out	ซ้อนภาพ	ตัดภาพกลับ	Slow motion		
1	ตอนที่ 1 บทนำ "เทียนเล่มหนึ่ง"		ชื่อวิดิทัศน์ ฉาก หลังเป็นแห่ง เทียนไขที่กำลัง ถูกจุดขึ้นมาส่อง แสงสว่าง		✓	✓			✓	แห่งเทียน ไข	บทสวดไหว้ ครู (ท่อนเปิด)
2			อ.จันทร์แรมคุณ นักเรียน.ร. พัฒนาวิทยาลัย ร้องเพลงในงาน "Christmas Candle Light Service"		✓	✓			✓	ข้างเปียโน หน้าพระ วิหารคจ. วัดนา	บทสวดไหว้ ครู (ท่อนเปิด)
3			"เทียนเล่มหนึ่ง"		✓	✓			✓	แห่งเทียน ไข	Somewhere Over The Rainbow
4			คณะนักร้องคจ. พัฒนากำลัง เดินทางไป จ.บุรีรัมย์เพื่อ ร้องเพลงที่คจ. โนนดิน					✓		- ร.ร. วัดนา วิทยาลัย - บน รถทัวร์	Somewhere Over The Rainbow

5		คณะนักร้องคจ. วัฒนา ก่าลิ่ง ฝึกซ้อมเพลง ตัดสลับกับภาพ การเตรียมตัว ก่อนขึ้นร้อง เพลงที่ คริสตจักร โนนดินแดง จ. บุรีรัมย์	เสียง นักร้อง ตอน ฝึกซ้อม เพลง	✓	- ห้องซ้อม เพลง - คจ.โนน ดินแดง จ.บุรีรัมย์	Somewhere e Over The Rainbow
6		คณะนักร้อง เพลงหน้าพระ วิหารที่คจ.โนน ดินแดง จ. บุรีรัมย์ โดยมี. จันทร์แรมเป็นผู้ อำนวยการเพลง	เสียงเพลง จากคณะ นักร้อง	✓	หน้าพระ วิหาร คจ. โนนดิน แดง จ.บุรีรัมย์	พระองค์รัก เราเสมอ
7	 	ศึกษานิเทศคจ. วัฒนา อดีต ผู้อำนวยการ.ร .วัฒนา และ ประธานมูลนิธิ พันธกิจ เรือนจำคริส เตียน พุดถึง ตำแหน่งหน้าที่ ของอ.จันทร์ แรมที่มีต่อ องค์กรต่างๆ	ศจ.ศึกษา, อ.เสริมศรี และ ศจ.สุนทร ผู้ให้ สัมภาษณ์	✓	- ห้อง ทำงาน ศบ.คจ. วัฒนา - หอสมุด ปัญญา การร.ร. วัฒนา วิทยาลัย - ห้อง ทำงาน ประธาน มูลนิธิพันธ กิจ เรือนจำค ริสเตียน	พระองค์รัก เราเสมอ
8		ตัดภาพกลับมา ที่คณะ นักร้องคจ. วัฒนา ร้องเพลง หน้าพระวิหารที่ คริสตจักรโนน ดินแดง	เสียงเพลง จากคณะ นักร้อง	✓	หน้าพระ วิหาร คริสตจักร โนนดิน แดง จ. บุรีรัมย์	พระองค์รัก เราเสมอ
9		อ.จันทร์แรม เล่าถึงจุดเริ่มต้น ของการเรียน ดนตรี	อ.จันทร์ แรมให้ สัมภาษณ์	✓ ✓	สวนหน้า บ้าน อ.จันทร์ แรม	บรรเลง เปียโนเพลง แม่ครู
10	ตอนที่ 2 	"เมื่อเทียน สุกสว่าง"		✓ ✓	✓	แห่งเทียน ไข บรรเลง เปียโนเพลง แม่ครู

11	การ ดำ เนิน เรื่อง "เมื่อ เทียน สุก สว่าง"		อ.จันทร์แรม อำนวยการเพลง ให้กับคณะ นักร้อง คริสตจักรวัฒนา	-เสียงเพลง - ศจ. ศึกษา ให้ สัมภาษณ์	✓	✓	✓	หน้าพระ วิหาร ศจ. วัฒนา	Long time ago in bethlehem	
12			ศจ.ดร.ทพ. ศึกษา กล่าวการ อุทิศตัวของอ. จันทร์แรมเพื่อ คริสตจักรใน ด้านดนตรี ตัด สลับกับภาพ การทำงานของ อาจารย์จันทร์ แรม	ศจ. ศึกษา ให้ สัมภาษณ์	✓	✓	✓	- ห้อง ทำงาน ศบ.คจ. วัฒนา -ห้องซ่อม เพลง -พระ วิหารศจ. วัฒนา	บรรเลง เปียโนเพลง แม่ครู	
13			อ.วรุณฯ, คุณ กรรณิการ์ และ คุณชุตินา กล่าวถึง สิ่งที่ ได้รับจากอ. จันทร์แรม ตัด สลับกับภาพอ. จันทร์แรม ทักทายลูกศิษย์ และผู้ศรัทธา ข้างอย่างสนิท สนม	อ.วรุณฯ คุณ กรรณิการ์ และ คุณชุตินา ให้ สัมภาษณ์	✓	✓	✓	✓	-ลานหิน หลังพระ วิหารศจ. วัฒนา - ห้องพัก ในโรงแรม โนนทอง - ห้อง อาหารศจ วัฒนา	บรรเลง เปียโนเพลง แม่ครู
14			ตัดภาพมาที่งาน Christmas Candle Light Service อติ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัฒนา วิทยาลัยได้พูด ถึงการเสียดสละ อุทิศตัวของอ. จันทร์แรม	- อ.เสริม ศรี ให้ สัมภาษณ์	✓	✓	✓	✓	- พระ วิหารศจ. วัฒนา - หอสมุด ปัญญาคาร ร.ร.วัฒนา วิทยาลัย	เพลงแม่ครู
15			คุณรวีอรและ คุณณัฐธิดา พูด ความประทับใจ ที่มีต่ออ.จันทร์ แรม ภาพตัด สลับกับ การศึกษาดูงาน ด้านการเรียน การสอนดนตรี	คุณรวีอร และคุณ ณัฐธิดา ให้ สัมภาษณ์	✓	✓	✓	-สวนพฤษ ศาสตร์ ร.ร.วัฒนา วิทยาลัย - โรงเรียน มีชัย พัฒนา จ.บุรีรัมย์	เพลงแม่ครู	

16		อ.เสริมศรีเล่าถึง อ.จันทร์แรมผู้ เป็นแบบอย่าง ของการเป็นครู คุณศศิภาเล่าถึง การเห็น แบบอย่างความ เป็นครูในฐานะ ลูกศิษย์ ตัดสลับ กับภาพการ ทำงานของอ. จันทร์แรม	อ.เสริมศรี และ คุณศศิภา ให้ สัมภาษณ์	✓	✓	✓	✓	✓	- หอสมุด ปัญญาคาร ร.ร.วัฒนา วิทยาลัย - เป็โยโน บนเวที - โรงเรียน มีชัย พัฒนา จ.บุรีรัมย์	เพลงแม่ครู
17		คุณวิจิตรราชต์ เล่าถึงความ ประทับใจที่มี ต่ออ.จันทร์แรม ในฐานะ ผู้ปกครอง นักเรียนที่เป็น นักร้องประสาน เสียง ตัดภาพ สลับกับภาพร. วัฒนาและภาพ นักร้องประสาน เสียง	คุณวิจิตร ราชต์ให้ สัมภาษณ์	✓	✓	✓	✓	✓	- ตึก อำนวยการ ร.ร.วัฒนา วิทยาลัย - หน้าพระ วิหารคจ. วัฒนา - ร้านอาหาร ร เหลาริม ทาง	เพลงแม่ครู
18	ตอนที่ 3 จุด หักมุม "เปลว เทียน ในใจ คน"	 	"เปลวเทียนใน ใจคน"	✓	✓			✓	แห่งเทียน ใจ	เพลงแม่ครู
19		อ.จันทร์แรมเล่า ถึงจุดเปลี่ยนที่ สำคัญในชีวิต	อ.จันทร์ แรม ให้ สัมภาษณ์	✓	✓			✓	สวนหน้า บ้านอ. จันทร์แรม	บรรเลง เปียโนเพลง แม่ครู
20		ประธานมูลนิธิ พันธกิจ เรือนจำคริส เตียน เล่าถึงสิ่ง ที่อ.จันทร์แรม ได้ทำเพื่อ เปลี่ยนแปลง ทัศนคติของคน ในสังคมที่มีต่อ ผู้ต้องขัง ภาพ ตัดสลับกับภา พอ.จันทร์แรม อ่านวยเพลง ให้กับคณะ นักร้องประสาน เสียงผู้ต้องขัง กว่า 300 ชีวิต	- ศจ.สุนทร ให้สัมภาษณ์ - เสียง เพลงที่ขับ ร้องโดย ผู้ต้องขัง	✓	✓	✓	✓	✓	- ห้อง ทำงาน ประธาน มูลนิธิทั้นธ กิจเรือนจำ คริสเตียน - ศูนย์ วัฒนธรรมแห่ง ประเทศ ไทย	- Amazing Grace

21	ตอนที่ 4 บท สรุป "จาก เล่ม ... สู่ เล่ม"		"จากเล่ม...สู่ เล่ม"	✓	✓	✓	แห่งเทียน ไข	เพลงแม่ครู	
22			อ.จันทร์แรม เล่าถึง การ ตัดสินใจใช้ชีวิต เพื่อสังคมและ ประโยชน์ของ ส่วนรวม ตลอดจนสิ่งที่ ได้รับจากการ อุทิศตนเพื่อ สังคม	อ.จันทร์ แรม ให้ สัมภาษณ์	✓	✓	✓	สวนหน้า บ้านอ. จันทร์แรม	แม่ครู
23			ได้เขียนยอม ต้องอาศัยไข่มุ่ ห่ออยู่โดยรอบ ฉันใด ความรู้ ความสามารถ ยอมต้องอาศัย ความเชื่อความ ศรัทธาในการ ส่องสว่างแก่ ผู้คนอันนั้น	✓	✓	✓	พระ วิหารคจ. วัฒนา	บทสวดไหว้ ครู (ก่อนเปิด)	
24			อัญเชิญพระ บรมราชาบาท เกี่ยวกับการทำ หน้าที่ครูให้ สมบูรณ์ ด้วย ความตั้งใจจริง โดยมุ่ง ประโยชน์ ส่วนรวมของ ประเทศชาติ เป็นที่ตั้ง	Voiceove ร อ่านพระ บรม ราชาบาท	✓	✓		ตัวหนังสือ สีขาว บน พื้นหลังสี ดำ	บรรเลง เปียโนเพลง แม่ครู
25			ภาพตัวหนังสือ วิ่ง เกี่ยวกับ เจตนารมณ์ขอ อ.จันทร์แรมที่ ในวันนี้ได้ถูก ถ่ายทอดไปสู่ลูก ศิษย์หลายคน แล้ว เปรียบ เหมือนแสง เทียนที่จะส่อง สว่างอย่างไม่มี วันดับ เพราะ เทียนเล่มหนึ่งได้	✓	✓			ตัวหนังสือ สีขาว บน พื้นหลังสี ดำ	เพลงแม่ครู

26		ถูกจุดขึ้นและส่ง ต่อไปยังอีกเล่ม แล้ว	ทีมผู้สร้างและ คำขอบคุณ ตอนท้าย ที่วิ่ง ขึ้นมาพร้อมกับ เสียงสะท้อน ของความหมาย จากคำว่า "อุทิศ ตน" ที่อยู่ ในใจ ของผู้คนที่มี ต่ออ.จันทร์แรม	เสียงของ ✓ ผู้คน ✓ รอบๆตัว อ.จันทร์ แรม	ตัวหนังสือ สีขาว บน พื้นหลังสี ดำ	เพลงแม่ครู
----	---	---	--	---	--	------------

จากการพัฒนาวิดิทัศน์การอุทิศตนของครูดนตรีเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า ผู้วิจัยสามารถดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ได้ดีพอสมควร เมื่อมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ผู้วิจัยจะดำเนินการตามวัตถุประสงค์หลักในการผลิตวิดิทัศน์

เนื่องจาก "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" เป็นวิดิทัศน์เชิงสารคดี ทำให้การถ่ายทำและการตัดต่อ วิดิทัศน์ไม่สามารถทำตามไม่เป็นไปตามลักษณะและรายละเอียดของวิดิทัศน์ที่วางไว้ในเบื้องต้น ต้องปรับแก้อีกครั้งหนึ่งหลังจากการคัดเลือกข้อมูลหลังการถ่ายทำให้เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่ แต่สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุดในการวางโครงสร้างวิดิทัศน์ คือ หลักการผลิตสื่อวิดิทัศน์ 4 ประการ (วิภา อุตมฉันท, 2544) โดยการผลิตวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่ได้กำหนดหลักการไว้ ดังนี้ 1.วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างทัศนคติ 2.กลุ่มเป้าหมาย : ครูดนตรีรุ่นใหม่ 3.สาระ : การอุทิศตนเพื่อสังคม และ 4.รูปแบบ : สารคดี ทำให้การปรับแก้โครงสร้างวิดิทัศน์ไม่หลงจากประเด็น อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ ผู้ผลิตต้องตั้งคำถามกับตนเองว่าผู้ชมอยากเห็นอะไรในวิดิทัศน์และเราอยากทิ้งอะไรไว้ในใจของผู้ชม

ตอนที่ 2 ผลจากการชมวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่

จากแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมให้กับครูดนตรีรุ่นใหม่ (ภาคผนวก ฉ.) ที่ครูดนตรีรุ่นใหม่ได้ประเมินทัศนคติของตนเองก่อนและหลังรับชมวิดิทัศน์ ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรเป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2556 จากมหาวิทยาลัยรัฐทุกแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในหลักสูตรนี้มีทั้งหมดจำนวน 3 สถาบัน จำนวน 49 คน ได้แก่

- หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 23 คน
- หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 12 คน
- หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 14 คน

ผลจากการขมวดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- 2.1 ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้สมบูรณ์
- 2.2 ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน
- 2.3 ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ในการประเมินนี้ ใช้เกณฑ์คะแนนในการแปลความหมายของคะแนน แบ่งออกเป็น 6 ระดับ สามารถแปลความหมายได้ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย
4.50 - 5.00	เกิดขึ้นในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	เกิดขึ้นในระดับมาก
2.50 - 3.49	เกิดขึ้นในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	เกิดขึ้นในระดับน้อย
0.50 - 1.49	เกิดขึ้นในระดับน้อยที่สุด
0.00 - 0.49	ไม่มีการเกิดขึ้นหรือไม่ชัดเจน ไม่สามารถวัดได้

2.1 ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้สมบูรณ์

ข้อความด้านทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้สมบูรณ์ แบ่งออกเป็น 8 ข้อคำถาม ดังนี้

1. ผลของงานต้องดีและมีคุณภาพ
2. มีความตรงต่อเวลาในการสอน
3. รักการถ่ายทอด มีความสามารถสอนได้ดี และสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสอนสิ่งที่ยากให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย รู้หลักจิตวิทยาทางการศึกษา
4. สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
5. อบรมบ่มนิสัย รู้จักผู้เรียนแต่ละคนว่ามีนิสัยอย่างไร ส่งเสริมสิ่งที่ดีและแก้ไขในสิ่งที่ไม่ดี แก่ผู้เรียน พุ่มเทพพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ไม่สอนแบบฉาบฉวย

6. มีความรู้มีความถนัด ความเชี่ยวชาญทั้งทางทฤษฎีและทักษะในด้านดนตรี
7. มีความรู้รอบและรู้จักในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
8. สามารถสร้างเจตคติที่ดีต่อดนตรีให้กับผู้เรียน มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความชอบ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของดนตรี

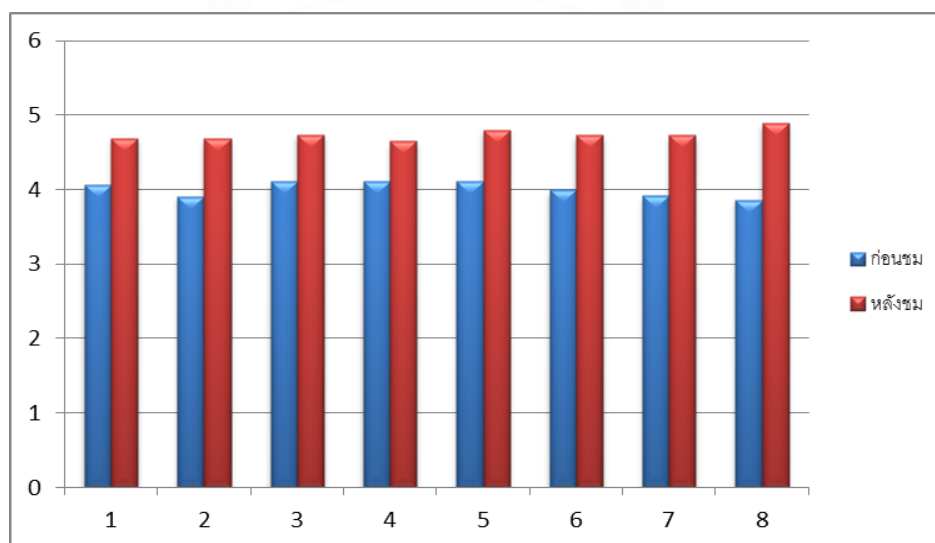
ตารางที่ 4.7 แสดงทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดีโอทัศน (n = 49)

ข้อที่	1		2		3		4		5	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
ก่อนชม	4.06	0.26	3.91	0.40	4.11	0.39	4.11	0.32	4.11	0.32
หลังชม	4.69	0.10	4.68	0.06	4.74	0.08	4.65	0.08	4.80	0.05
เปลี่ยนแปลง	0.63		0.77		0.63		0.54		0.69	
ข้อที่	6		7		8		<i>M</i>	<i>SD</i>		
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>				
ก่อนชม	4.00	0.34	3.92	0.25	3.86	0.49	4.01	0.10		
หลังชม	4.73	0.06	4.73	0.11	4.89	0.10	4.74	0.08		
เปลี่ยนแปลง	0.73		0.81		1.03		0.73	0.15		

*ตัวหนา แสดง ทัศนคติในข้อที่สูงที่สุด

**ตัวเอียง แสดง ทัศนคติในข้อที่ต่ำที่สุด

กราฟที่ 4.1 แสดงทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดีโอทัศน

จากตารางที่ 4.7 และกราฟที่ 4.1 พบว่าครูดนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์ก่อนชมวิดีโอทัศนคติในระดับมาก ($M = 4.01$, $SD = 0.10$) และมีทัศนคติด้านนี้ในระดับมากที่สุดหลังชมวิดีโอทัศนคติ ($M = 4.74$, $SD = 0.08$)

ทัศนคติในข้อที่สูงสุดเท่ากัน 3 ข้อก่อนชมวิดีโอทัศนคติ คือ ข้อ 3) รักการถ่ายทอดมีความสามารถสอนได้ดี และสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสอนสิ่งที่ยากให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย รู้หลักจิตวิทยาทางการศึกษา ($M = 4.11$, $SD = 0.39$) ข้อ 4) สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ ($M = 4.11$, $SD = 0.32$) ข้อ 5) ผู้เรียนเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($M = 4.11$, $SD = 0.32$) ทัศนคติในข้อที่ต่ำสุดก่อนชมวิดีโอทัศนคติ 1 ข้อ คือ ข้อ 8) มีความรู้รอบและรู้สึกในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($M = 3.86$, $SD = 0.49$)

ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์สูงที่สุดหลังชมวิดีโอทัศนคติ คือ ข้อ 8) มีความรู้รอบและรู้สึกในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($M = 4.89$, $SD = 0.10$) และมีทัศนคติในด้านนี้ต่ำที่สุดหลังชมวิดีโอทัศนคติในข้อ 4) สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ ($M = 4.65$, $SD = 0.08$)

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังชมวิดีโอทัศนคติเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความแตกต่างกันมากที่สุดระหว่างก่อนและหลังชมวิดีโอทัศนคติคือ ข้อ 8) มีความรู้รอบและรู้สึกในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ก่อนชมวิดีโอทัศนคติ $M = 3.86$, $SD = 0.49$, หลังชมวิดีโอทัศนคติ $M = 4.89$, $SD = 0.10$) ข้อที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ข้อ 4) สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ (ก่อนชมวิดีโอทัศนคติ $M = 4.11$, $SD = 0.32$, หลังชมวิดีโอทัศนคติ $M = 4.65$, $SD = 0.08$)

ก่อนและหลังรับชมวิดีโอทัศนคติครูดนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติในด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิดีทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูดนตรีรุ่นใหม่ในการอุทิศตนเพื่อสังคมในด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์

2.2 ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน

ข้อคำถามด้านทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานแบ่งออกเป็น 6 ข้อคำถาม ดังนี้

1. พัฒนาตนเอง มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝนทักษะจนเกิดความชำนาญ
2. มีความอดทนต่ออุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้ต่ออุปสรรค และเรียนรู้ที่จะเติบโตผ่านปัญหา
3. มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
4. มีวินัยในการทำงาน และการดำเนินชีวิต รู้จักบังคับตนเอง ไม่ทำสิ่งต่าง ๆ ตามอำเภอใจตนเอง

เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน

5. มีความรักและมีความสุขในงานที่ทำ ใส่ใจกับงานของตนเอง สร้างทัศนคติที่ดีให้กับงานที่ตนทำอยู่เสมอ ไม่รู้สึกว่างงานเป็นภาระหนัก
6. มีคุณธรรม และจริยธรรม ยึดมั่นประพฤติตนตามข้อกำหนดและข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ

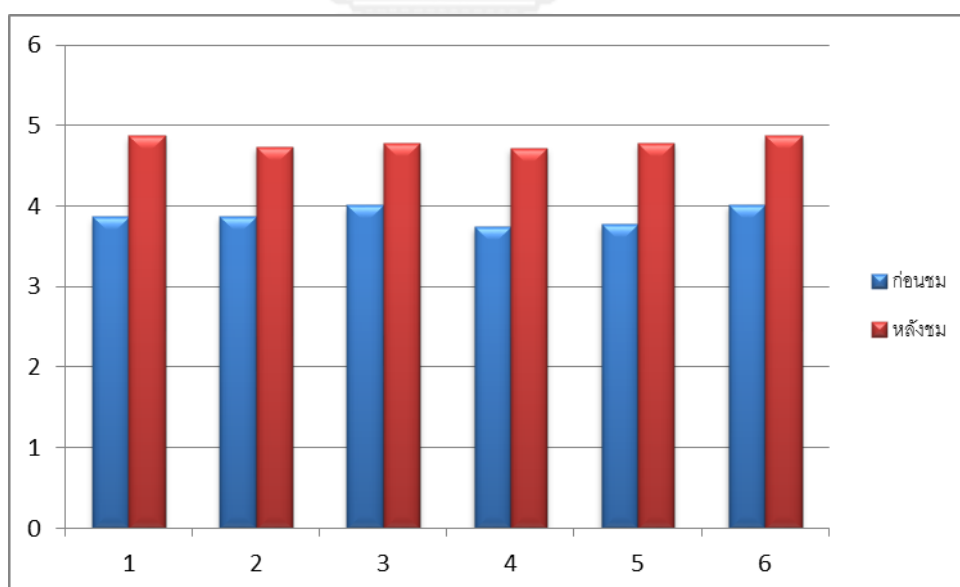
ตารางที่ 4.8 แสดงทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดีโอ (n = 49)

ข้อที่	1		2		3		4		5		6		M	SD
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD		
ก่อนชม	3.87	0.31	3.88	0.35	4.01	0.29	3.75	0.23	3.78	0.40	4.02	0.33	3.89	0.11
หลังชม	4.87	0.11	4.74	0.21	4.78	0.06	4.72	0.12	4.79	0.21	4.88	0.07	4.80	0.07
เปลี่ยนแปลง	1.00		0.59		0.77		0.97		1.01		0.86		0.91	0.16

*ตัวหนา แสดง ทัศนคติในข้อที่สูงที่สุด

**ตัวเอียง แสดง ทัศนคติในข้อที่ต่ำที่สุด

กราฟที่ 4.2 แสดงทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดีโอ

จากตารางที่ 4.8 และกราฟที่ 4.2 พบว่าครูดนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานก่อนชมวิดีโอในระดับมาก ($M = 3.89$, $SD = 0.11$) และมีทัศนคติด้านนี้ในระดับมากที่สุดหลังชมวิดีโอ ($M = 4.80$, $SD = 0.07$)

ทัศนคติในข้อที่สูงสุดก่อนชมวิดิทัศน์ คือ ข้อ 6) มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ยึดมั่นประพฤติตนตามข้อกำหนดและข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมกับความเป็นครู ($M = 4.02, SD = 0.33$) ทัศนคติในข้อที่ต่ำสุดก่อนชมวิดิทัศน์ คือ ข้อ 4) มีวินัยในการทำงาน และการดำเนินชีวิต รู้จักบังคับตน ไม่ทำสิ่งต่าง ๆ ตามอำเภอใจตนเอง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน ($M = 3.75, SD = 0.23$)

ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานสูงที่สุดหลังชมวิดิทัศน์ คือ ข้อ 6) มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ยึดมั่นประพฤติตนตามข้อกำหนดและข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมกับความเป็นครู ($M = 4.88, SD = 0.07$) และมีทัศนคติในด้านนี้ต่ำที่สุดหลังชมวิดิทัศน์ในข้อ 4) สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ ($M = 4.72, SD = 0.12$)

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังชมวิดิทัศน์เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความแตกต่างกันมากที่สุดระหว่างก่อนและหลังชมวิดิทัศน์คือ ข้อ 5) มีความรักและมีความสุขในงานที่ทำ ใส่ใจกับงานของตนเอง สร้างทัศนคติที่ดีให้กับงานที่ตนทำอยู่เสมอ ไม่รู้สึกว่างานเป็นภาระหนัก (ก่อนชมวิดิทัศน์ $M = 3.78, SD = 0.40$, หลังชมวิดิทัศน์ $M = 4.79, SD = 0.21$) ข้อที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุดคือ ข้อ 2) มีความอดทนต่ออุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้ต่ออุปสรรค และเรียนรู้ที่จะเติบโตผ่านปัญหา (ก่อนชมวิดิทัศน์ $M = 3.88, SD = 0.35$, หลังชมวิดิทัศน์ $M = 4.74, SD = 0.21$)

ก่อนและหลังรับชมวิดิทัศน์ครูคุณตรีนุใหม่มีทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูคุณตรีนุใหม่ในการอุทิศตนเพื่อสังคมในด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน

2.3 ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ข้อคำถามด้านทัศนคติทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมแบ่งออกเป็น 6 ข้อคำถาม ดังนี้

1. รักลูกศิษย์ รักชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ ตัดสินใจและกระทำการสิ่งต่างๆบนพื้นฐานของความรัก
2. สามารถเสียสละเวลาและแรงกายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
3. ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทุนสนับสนุนเป็นสำคัญ
4. ทำงานด้วยใจจริง เพราะบางครั้งผลตอบแทนของงานที่เห็นเด็น้อยคือความสุขในจิตใจ

5. มีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความคิดดี มีจิตที่เป็นกุศล และกระทำในสิ่งที่ดี
สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นมาก่อนประโยชน์ส่วนตน
6. มีความห่วงใยเพื่อนมนุษย์และสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและสังคมพัฒนาไปในทิศทาง
ที่ดีขึ้น

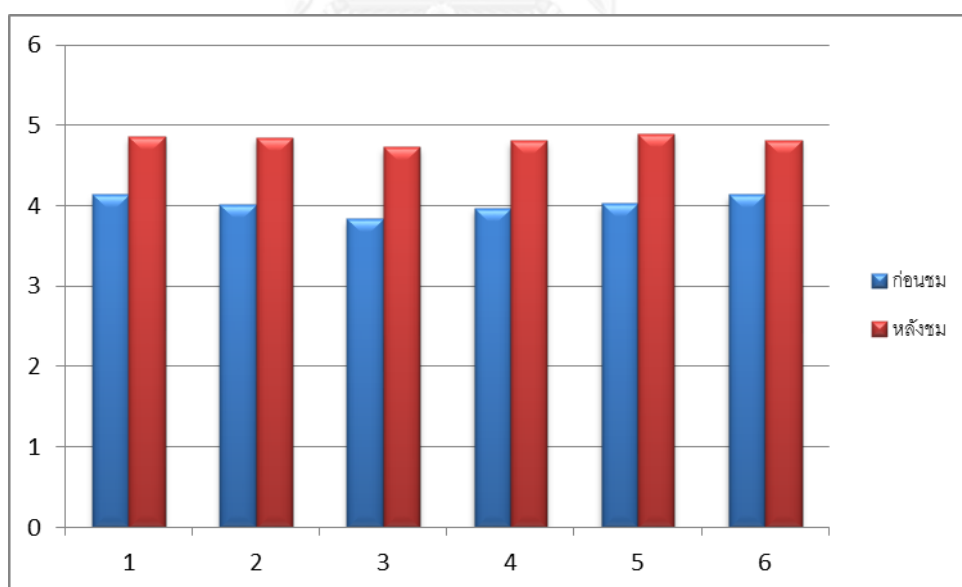
ตารางที่ 4.9 แสดงทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดีโอ
($n = 49$)

ข้อที่	1		2		3		4		5		6		<i>M</i>	<i>SD</i>
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>		
ก่อนชม	4.14	0.22	4.02	0.24	3.84	0.20	3.97	0.19	4.03	0.17	4.14	0.18	4.02	0.11
หลังชม	4.86	0.06	4.85	0.07	4.73	0.02	4.81	0.08	4.90	0.03	4.82	0.04	4.83	0.06
เปลี่ยนแปลง	0.72		0.83		0.89		0.84		0.87		0.68		0.81	0.09

*ตัวหนา แสดง ทัศนคติในข้อที่สูงที่สุด

**ตัวเอียง แสดง ทัศนคติในข้อที่ต่ำที่สุด

กราฟที่ 4.3 แสดงทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมที่เกิดขึ้นก่อนและหลังชมวิดีโอ

จากตารางที่ 4.9 และกราฟที่ 4.3 พบว่าครุคนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมก่อนชมวิดีโอในระดับมาก ($M = 4.02$, $SD = 0.11$) และมีทัศนคติด้านนี้ในระดับมากที่สุดหลังชมวิดีโอ ($M = 4.83$, $SD = 0.06$)

ทัศนคติในข้อที่สูงสุดก่อนชมวิดีโอเท่ากับ 2 ข้อ คือ ข้อ 1) รักลูกศิษย์ รักชุมชนและสังคม ที่ตนอยู่ ตัดสินใจและกระทำการต่างๆบนพื้นฐานของความรัก ($M = 4.14, SD = 0.22$) และข้อ 6) มีความหวังใฝ่เพื่อนมนุษย์และสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและสังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ($M = 4.14, SD = 0.18$) ทัศนคติในข้อที่ต่ำสุดก่อนชมวิดีโอคือ ข้อ 3) ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทุนสนับสนุนเป็นสำคัญ ($M = 3.84, SD = 0.20$)

ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมสูงที่สุดหลังชมวิดีโอคือ ข้อ 5) มีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความคิดดี มีจิตที่เป็นกุศล และกระทำในสิ่งที่ดี สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นมาก่อนประโยชน์ส่วนตน ($M = 4.90, SD = 0.03$) และมีทัศนคติในด้านนี้ต่ำที่สุดหลังชมวิดีโอในข้อ 3) ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทุนสนับสนุนเป็นสำคัญ ($M = 4.73, SD = 0.02$)

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังชมวิดีโอเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความแตกต่างกันมากที่สุดระหว่างก่อนและหลังชมวิดีโอคือ ข้อ 3) ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทุนสนับสนุนเป็นสำคัญ (ก่อนชมวิดีโอ $M = 3.84, SD = 0.20$, หลังชมวิดีโอ $M = 4.73, SD = 0.02$) ข้อที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ข้อ 6) มีความหวังใฝ่เพื่อนมนุษย์และสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและสังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น (ก่อนชมวิดีโอ $M = 4.14, SD = 0.18$, หลังชมวิดีโอ $M = 4.82, SD = 0.04$)

ก่อนและหลังรับชมวิดีโอครูดนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิดีทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูดนตรีรุ่นใหม่ในการอุทิศตนเพื่อสังคมในด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

สรุปผลจากการชมวิดีโอเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่พบว่าเกิดทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมเฉลี่ยก่อนและหลังรับชมวิดีโอมีความแตกต่างกัน โดยครูดนตรีรุ่นใหม่เกิดค่าเฉลี่ยของทัศนคติรวมทั้งหมดหลังชมวิดีโอสูงกว่าก่อนรับชมวิดีโอ ก่อนชมวิดีโอ ($M = 3.97, SD = 0.07$; หลังชมวิดีโอ $M = 4.79, SD = 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบผลแต่ละด้าน พบว่าก่อนรับชมวิดีโอครูดนตรีรุ่นใหม่เกิดทัศนคติทั้ง 3 ด้าน คือ ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์ ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน และทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมในระดับมาก และหลังรับชมวิดีโอครูดนตรีรุ่นใหม่เกิดทัศนคติทั้ง 3 ด้านในระดับมากที่สุด และเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติก่อนและหลังรับชมวิดีโอ

มากที่สุด คือ ทักษะด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน (ก่อนชมวิดีโอทัศน์ $M = 3.89$, $SD = 0.11$; หลังชมวิดีโอทัศน์ $M = 4.80$, $SD = 0.07$) ด้านที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติก่อนและหลังรับชมวิดีโอทัศน์น้อยที่สุด คือ ทักษะด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์ (ก่อนชมวิดีโอทัศน์ $M = 4.01$, $SD = 0.10$; หลังชมวิดีโอทัศน์ $M = 4.74$, $SD = 0.08$) ก่อนและหลังรับชมวิดีโอทัศน์ครูดนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิดีทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมส่งผลให้ผู้ชมเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมทั้ง 3 ด้าน

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมทั้ง 3 ด้าน ก่อนและหลังรับชมวิดีโอทัศน์

ทัศนคติ	ทัศนคติด้านที่ 1		ทัศนคติด้านที่ 2		ทัศนคติด้านที่ 3		รวม	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ก่อนชม	4.01	0.10	3.89	0.11	4.02	0.11	3.97	0.07
หลังชม	4.74	0.08	4.80	0.07	4.83	0.06	4.79	0.05
เปลี่ยนแปลง	0.73		0.91		0.81		0.82	
t-test		-16.56		-18.32		-17.01		-29.71
p-value		p=0.00**		p=0.00**		p=0.00**		p=0.00**

** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพัฒนาวิดีโอทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่ ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยใช้ชีวิตของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกลงตัวอย่าง และให้ประสบการณ์ทางอ้อมผ่านการรับชมจากสื่อวิดีโอทัศน์นี้ (เพราพรรณ เปลี่ยนภู, 2542) ส่งผลครูดนตรีรุ่นใหม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมทั้ง 3 ด้านหลังจากรับชมวิดีโอทัศน์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครู
คนตรีรุ่นใหม่ มีสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อผลิตสื่อวิดิทัศน์เชิงสารคดีการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกเพื่อ
สร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่
2. เพื่อศึกษาทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูคนตรีรุ่นใหม่มาก่อนและหลังรับชมวิดิทัศน์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไป
ใช้ในการแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนา (วรวิณี แกมเกตุ, 2551; สุวิมล ติรกานันท์, 2553) ในการ
วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการแก้ปัญหาจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมทำประโยชน์เพื่อสังคมของครูคนตรีรุ่นใหม่
โดยการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่ผ่านสื่อวิดิทัศน์เชิงสารคดีที่
นำเสนอตัวอย่างการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็น
ข้อมูลเบื้องต้นและเป็นแนวทางในการวิจัย โดยแบ่งหัวข้อดังนี้

- 1.1 ศึกษาลักษณะและความสนใจของครูคนตรีรุ่นใหม่ ประกอบด้วย ลักษณะของครู
คนตรีรุ่นใหม่ และลักษณะความสนใจของครูคนตรีรุ่นใหม่
- 1.2 ศึกษาการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม ประกอบด้วย ความหมายและ
องค์ประกอบของจิตสำนึก ความหมายและองค์ประกอบของการอุทิศตนเพื่อสังคม
และเชื่อมโยงระหว่างการสร้างทัศนคติกับการอุทิศตนเพื่อสังคม
- 1.3 ศึกษาการผลิตวิดิทัศน์ ประกอบด้วย ความหมายและความเป็นมาของวิดิทัศน์
หลักการและการจัดเนื้อหาของสื่อวิดิทัศน์ทั่วไป กระบวนการผลิตวิดิทัศน์ ลักษณะ

และประเภทของสื่อวีดิทัศน์ทั่วไปรูปแบบของสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

- 1.4 ศึกษาการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ประกอบด้วย การศึกษาจากเอกสารที่เขียนโดยอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก การศึกษาจากการสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไว้ 8 ฉบับ เพื่อเก็บข้อมูลและตรวจสอบคุณภาพได้แก่

- 2.3 สร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
- 2.3.1 แบบสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก (ภาคผนวก ก.) ประกอบด้วยข้อคำถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับ ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ผลงานที่โดดเด่นในด้านดนตรี โล่ประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ และข้อคำถามเกี่ยวกับแนวคิดในการใช้ชีวิตอุทิศตนเพื่อสังคม
- 2.3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ได้แก่
1. ผู้เห็นประโยชน์ในการอุทิศตนเพื่อคริสตจักร (ภาคผนวก ค.)
  2. ผู้เห็นประโยชน์ในการอุทิศตนเพื่อองค์กรและสถาบันการศึกษา (ภาคผนวก ง.)
  3. ผู้เห็นประโยชน์ในการอุทิศตนเพื่อสังคม (ภาคผนวก จ.)

แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน คือ ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ และ ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวคิดในการใช้ชีวิตอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม และความประทับใจที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม

2.4 สร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมก่อนและหลังรับชม วีดิทัศน์ ได้แก่ แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของครูคนรุ่นใหม่ (ภาคผนวก ฉ.) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม ได้แก่ ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนรุ่นใหม่ให้สมบูรณ์ ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม ในรูปแบบของแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า

ตอนที่ 3 การผลิตและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม สำหรับครูคนรุ่นใหม่

3.1 ขั้นวางแผน ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายผู้ชม วิเคราะห์เนื้อหา เขียนร่างวีดิทัศน์ กำหนดวัสดุอุปกรณ์ กำหนดผู้แสดงหรือผู้ดำเนินรายการ จัดทำงบประมาณ

3.2 ขั้นเตรียมการผลิต ประกอบด้วย การจัดหาบุคลากรและทีมงาน จัดเตรียมสตูดิโอ และสถานที่ถ่ายทำ เตรียมอุปกรณ์ในการผลิตรายการ ติดต่อ ประชุม นัดหมายกับผู้ดำเนินรายการ และผู้ร่วมรายการ

3.3 ขั้นการผลิตรายการ ประกอบด้วย การถ่ายภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว เก็บภาพ และเสียงจากการสัมภาษณ์ เก็บภาพและเสียงผู้ดำเนินรายการ

3.4 ขั้นหลังการผลิต ประกอบด้วย การคัดเลือกวีดิทัศน์ การลำดับภาพและตัดต่อ การบันทึกเสียง การตรวจสอบความถูกต้องของวีดิทัศน์

ตอนที่ 4 การเผยแพร่วีดิทัศน์สู่ครูคนรุ่นใหม่

4.1 นำวีดิทัศน์ไปเปิดให้นิสิตครูคนรุ่นใหม่ชม ประกอบด้วย การนำวีดิทัศน์ไปเปิดให้นิสิตที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

4.2 เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลจากแบบสำรวจ ประกอบด้วย การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำข้อมูลที่ได้กลับมาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังชมวีดิทัศน์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

สื่อวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1.1 การอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม

วิถีทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่มุ่งเน้นให้เห็นทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม 3 ด้าน ดังนี้

1. การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์ ประกอบด้วย ผลงานงานดนตรีต้องดีและมีคุณภาพ มีความตรงต่อเวลาในการสอน ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด รักการถ่ายทอด มีความสามารถสอนได้ดี และสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสอนสิ่งที่ยากให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย รู้หลักจิตวิทยาทางการศึกษา สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันอบรมบ่มนิสัย รู้จักผู้เรียนแต่ละคนว่ามีนิสัยอย่างไร ส่งเสริมสิ่งที่ดี และแก้ไขในสิ่งที่ไม่ดีแก่ผู้เรียน ทุ่มเทพพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ไม่สอนแบบฉาบฉวย มีความรู้มีความถนัด ความเชี่ยวชาญทั้งทางทฤษฎีและทักษะในด้านดนตรี มีความรู้รอบและรู้จักในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การมีความตั้งใจจริงในการทำงาน ประกอบด้วย พัฒนาตนเอง มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ฝึกฝนทักษะจนเกิดความชำนาญ มีความอดทนต่ออุปสรรคปัญหาต่างๆ ไม่ท้อถอย หรือยอมแพ้ต่ออุปสรรค และเรียนรู้ที่จะเติบโตผ่านปัญหา มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ มีวินัยในการทำงาน และการดำเนินชีวิต รู้จักบังคับตน ไม่ทำสิ่งต่างๆตามอำเภอใจตนเอง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน มีความรักและมีความสุขในงานที่ทำ ใส่ใจกับงานของตนเอง สร้างทัศนคติที่ดีให้กับงานที่ตนทำอยู่เสมอ ไม่รู้สึกว่างานเป็นภาระหนัก มีคุณธรรม และจริยธรรม ยึดมั่นประพฤติตนตามข้อกำหนดและข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ

3. การมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม ประกอบด้วย รักลูกศิษย์ รักชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ ตัดสินใจและกระทำการต่างๆบนพื้นฐานของความรัก สามารถเสียสละเวลาและแรงกายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ ค่าเงินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทุนสนับสนุนเป็นสำคัญ ทำงานด้วยใจจริง เพราะบางครั้งผลตอบแทนของงานที่เห็นดเห็น้อยคือความสุขในจิตใจ มีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความคิดดี มีจิตที่เป็นกุศล และกระทำในสิ่งที่ดี สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นมาก่อนประโยชน์ส่วนตน มีความห่วงใยเพื่อนมนุษย์และสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและสังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

1.2 หลักการผลิตวิถีทัศน์ กระบวนการผลิตวิถีทัศน์ ลักษณะและรายละเอียดวิถีทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่

หลักการในการผลิตวิถีทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุคนตรีรุ่นใหม่ 3 ด้าน

ได้แก่ การทำหน้าที่ครูของตนเองให้สมบูรณ์ การมีความตั้งใจจริงในการทำงาน และการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูคนตรีรุ่นใหม่ นำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องราวเกี่ยวกับการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก นำเสนอในรูปแบบรายการสารคดี โดยนำเสนอเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงและใช้การเล่าเรื่องจากการสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกและผู้ที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการผลิตวีดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นวางแผน ประกอบด้วย แสวงหาแนวคิด กำหนดวัตถุประสงค์ วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์เนื้อหา การเขียนบทวีดิทัศน์ การกำหนดวัสดุและอุปกรณ์ การกำหนดผู้แสดงหรือผู้ดำเนินรายการ การจัดทำงบประมาณ โดยได้วางแผนทางในการปฏิบัติเปรียบเทียบกับการปฏิบัติจริง

2. ขั้นเตรียมการผลิต เป็นการวางแผนทางในการปฏิบัติเปรียบเทียบกับการปฏิบัติจริง ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ ด้านอุปกรณ์ในการผลิตรายการ ด้านผู้ดำเนินรายการและผู้ร่วมรายการ

3. ขั้นผลิตรายการ เป็นการปฏิบัติจริงตามแนวทางที่ได้วางแผนไว้ในขั้นวางแผนและขั้นเตรียมการผลิต โดยได้ถ่ายทำเก็บข้อมูลแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.5 ภาพวิดีโอที่บันทึกจากชีวิตและการทำงานของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

3.6 ภาพวิดีโอและเสียงที่บันทึกจากการสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรมและผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. ขั้นหลังการผลิต เป็นการวางแผนแนวทางในการปฏิบัติเปรียบเทียบกับการปฏิบัติจริง ประกอบด้วย การลำดับภาพหรือการตัดต่อ การบันทึกเสียง การฉายเพื่อตรวจสอบ และการประเมินผล

ในการผลิตสื่อวีดิทัศน์จำเป็นต้องมีการวางแผนที่ดี ชัดเจน รอบคอบ และยืดหยุ่นในแต่ละขั้นตอน เพราะมีผลต่อแนวทางในกระบวนการผลิตทั้งหมด ข้อมูลและอุปกรณ์ส่วนใหญ่จะถูกจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าในขั้นวางแผนและเตรียมการผลิตแล้ว ในขั้นการผลิตรายการจึงมีแค่การถ่ายทำในสภาพจริงตามที่ได้วางแผนและเตรียมการไว้เท่านั้น นอกจากนั้นจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า เพื่อให้การตัดสินใจแก้ปัญหาสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและฉับไวที่สุด ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักในการผลิตวีดิทัศน์ ดังนั้นในการเตรียมการควรคำนึงถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ เพื่อจะได้ป้องกันและจัดเตรียมอุปกรณ์บางอย่างไว้ล่วงหน้า

ลักษณะและรายละเอียดของวาทิตศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ "ก้าวออกไปเพื่อส่องสว่าง" เป็นวาทิตศน์ที่นำเสนอเรื่องราวการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกร ผ่านมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องจาก 3 องค์กร ได้แก่ มุมมองจากทางคริสตจักร มุมมองจากทางโรงเรียน มุมมองจากมูลนิธิเพื่อสังคม ผู้คนทั้งหมดเป็นผู้เล่าเรื่องราวอาจารย์จันทร์แรมเป็นใครและได้ทำอะไรเพื่อสังคม โดยอาจารย์จันทร์แรมเปิดเผยถึงความเชื่อ ความศรัทธา อุดมการณ์ที่เป็นพลังขับเคลื่อนในการทำเพื่อผู้อื่น ตลอดจนสิ่งที่ได้รับการเป็นผู้อุทิศตนเพื่อสังคม การนำเสนอเรื่องราวในวาทิตศน์แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 บทนำ "เทียนเล่มหนึ่ง" เนื้อหาภายในตอนที่ 1 จะอธิบายอัตชีวประวัติเกี่ยวกับอาจารย์จันทร์แรมว่าท่านเป็นใคร ทำอะไรอยู่ที่ไหน ตอนที่ 2 การดำเนินเรื่อง "เมื่อเทียนสุกสว่าง" นำเสนอเรื่องการอุทิศตนเพื่อสังคมด้วยการบอกเล่าความประทับใจต่ออาจารย์จันทร์แรมจากผู้ที่เกี่ยวข้องในคริสตจักรและสถาบันการศึกษานอกจากนั้นอาจารย์จันทร์แรมเล่าถึงที่มาของการทำหน้าที่ครูให้สมบูรณ์ด้วยความตั้งใจจริง ความตอนที่ 3 จุดหักมุม "เปลวเทียนในใจคน" เนื้อหาภายในตอนที่ 3 มุ่งให้ผู้ชมเห็นถึงการอุทิศชีวิตและการทำงานของอาจารย์ที่ให้ประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ถ่ายทอดเรื่องราวจากมุมมองของมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน และตอนที่ 4 บทส่งท้าย "จากเล่ม...สู่เล่ม" เนื้อหาภายในบทนี้จะโดยการทิ้งบทสรุปไว้ให้ผู้ชมได้คิดใคร่ครวญตามเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมให้กับครูคนรุ่นใหม่

ตอนที่ 2 ผลจากการชมวาทิตศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่

ผลจากการชมวาทิตศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนรุ่นใหม่ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้จากตารางที่ 4.7 และกราฟที่ 4.1 พบว่าครูคนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้สมบูรณ์ก่อนชมวาทิตศน์ในระดับมาก ($M = 4.01$, $SD = 0.10$) และมีทัศนคติด้านนี้ในระดับมากที่สุดหลังชมวาทิตศน์ ($M = 4.74$, $SD = 0.08$)

ทัศนคติในข้อที่สูงสุดเท่ากัน 3 ข้อก่อนชมวาทิตศน์ คือ ข้อ 3) รักการถ่ายทอด มีความสามารถสอนได้ดี และสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสอนสิ่งที่ยากให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย รู้หลักจิตวิทยาทางการศึกษา ($M = 4.11$, $SD = 0.39$) ข้อ 4) สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ ($M = 4.11$, $SD = 0.32$) ข้อ 5) ผู้เรียน เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($M = 4.11$, $SD = 0.32$) ทัศนคติในข้อที่ต่ำสุดก่อนชมวาทิตศน์ 1 ข้อ คือ ข้อ 8) มีความรู้รอบและรู้จักในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($M = 3.86$, $SD = 0.49$)

ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์สูงสุดหลังชมวิดีโอ คือ ข้อ 8) มีความรู้รอบ และรู้จักในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($M = 4.89$, $SD = 0.10$) และมีทัศนคติในด้านนี้ต่ำที่สุดหลังชมวิดีโอในข้อ 4) สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ ($M = 4.65$, $SD = 0.08$)

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังชมวิดีโอเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความแตกต่างกันมากที่สุดระหว่างก่อนและหลังชมวิดีโอคือ ข้อ 8) มีความรู้รอบและรู้จักในด้านดนตรีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ก่อนชมวิดีโอ $M = 3.86$, $SD = 0.49$, หลังชมวิดีโอ $M = 4.89$, $SD = 0.10$) ข้อที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ข้อ 4) สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ (ก่อนชมวิดีโอ $M = 4.11$, $SD = 0.32$, หลังชมวิดีโอ $M = 4.65$, $SD = 0.08$)

ก่อนและหลังรับชมวิดีโอครูดนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิดีทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูดนตรีรุ่นใหม่ในการอุทิศตนเพื่อสังคมในด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์

2.2 ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน จากตารางที่ 4.8 และกราฟที่ 4.2 พบว่าครูดนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานก่อนชมวิดีโอในระดับมาก ($M = 3.89$, $SD = 0.11$) และมีทัศนคติด้านนี้ในระดับมากที่สุดหลังชมวิดีโอ ($M = 4.80$, $SD = 0.07$)

ทัศนคติในข้อที่สูงสุดก่อนชมวิดีโอ คือ ข้อ 6) มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ยึดมั่นประพฤติตนตามข้อกำหนดและข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมกับความเป็นครู ($M = 4.02$, $SD = 0.33$) ทัศนคติในข้อที่ต่ำสุดก่อนชมวิดีโอ คือ ข้อ 4) มีวินัยในการทำงาน และการดำเนินชีวิต รู้จักบังคับตน ไม่ทำสิ่งต่าง ๆ ตามอำเภอใจตนเอง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน ($M = 3.75$, $SD = 0.23$)

ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานสูงสุดหลังชมวิดีโอ คือ ข้อ 6) มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ยึดมั่นประพฤติตนตามข้อกำหนดและข้อแนะนำตามศาสนาที่ตนนับถือ ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมกับความเป็นครู ($M = 4.88$, $SD = 0.07$) และมีทัศนคติในด้านนี้ต่ำที่สุดหลังชมวิดีโอในข้อ 4) สอนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของ ($M = 4.72$, $SD = 0.12$)

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังชมวิดีโอเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความแตกต่างกันมากที่สุดระหว่างก่อนและหลังชมวิดีโอคือ ข้อ 5) มีความรักและมีความสุขในงานที่ทำ ใส่ใจกับงานของตนเอง สร้างทัศนคติที่ดีให้กับงานที่ตนทำอยู่เสมอ ไม่รู้สึกว่างานเป็นภาระหนัก (ก่อนชมวิดีโอ $M = 3.78$, $SD = 0.40$, หลังชมวิดีโอ $M = 4.79$, $SD = 0.21$) ข้อที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด

คือ ข้อ 2) มีความอดทนต่ออุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้ต่ออุปสรรค และเรียนรู้ที่จะเติบโตผ่านปัญหา (ก่อนชมวิดิทัศน์ $M = 3.88$, $SD = 0.35$, หลังชมวิดิทัศน์ $M = 4.74$, $SD = 0.21$)

ก่อนและหลังรับชมวิดิทัศน์ครูคนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูคนตรีรุ่นใหม่ในการอุทิศตนเพื่อสังคมในด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน

2.3 ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม จากตารางที่ 4.9 และกราฟที่ 4.3 พบว่าครูคนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมก่อนชมวิดิทัศน์ในระดับมาก ($M = 4.02$, $SD = 0.11$) และมีทัศนคติด้านนี้ในระดับมากที่สุดหลังชมวิดิทัศน์ ($M = 4.83$, $SD = 0.06$)

ทัศนคติในข้อที่สูงสุดก่อนชมวิดิทัศน์เท่ากัน 2 ข้อ คือ ข้อ 1) รักลูกศิษย์ รักชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ ตัดสินใจและกระทำสิ่งต่างๆบนพื้นฐานของความรัก ($M = 4.14$, $SD = 0.22$) และข้อ 6) มีความห่วงใยเพื่อนมนุษย์และสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและสังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ($M = 4.14$, $SD = 0.18$) ทัศนคติในข้อที่ต่ำสุดก่อนชมวิดิทัศน์ คือ ข้อ 3) ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทูลสนับสนุนเป็นสำคัญ ($M = 3.84$, $SD = 0.20$)

ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมสูงที่สุดหลังชมวิดิทัศน์ คือ ข้อ 5) มีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความคิดดี มีจิตที่เป็นกุศล และกระทำในสิ่งที่ดี สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นมาก่อนประโยชน์ส่วนตน ($M = 4.90$, $SD = 0.03$) และมีทัศนคติในด้านนี้ต่ำที่สุดหลังชมวิดิทัศน์ในข้อ 3) ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทูลสนับสนุนเป็นสำคัญ ($M = 4.73$, $SD = 0.02$)

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังชมวิดิทัศน์เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความแตกต่างกันมากที่สุดระหว่างก่อนและหลังชมวิดิทัศน์คือ ข้อ 3) ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ตัดสินใจทำงานเพราะเห็นแก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ คำเยินยอ ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือเงินทูลสนับสนุนเป็นสำคัญ (ก่อนชมวิดิทัศน์ $M = 3.84$, $SD = 0.20$, หลังชมวิดิทัศน์ $M = 4.73$, $SD = 0.02$) ข้อที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ข้อ 6) มีความห่วงใยเพื่อนมนุษย์และสังคม ต้องการเห็นผู้อื่นและสังคมพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น (ก่อนชมวิดิทัศน์ $M = 4.14$, $SD = 0.18$, หลังชมวิดิทัศน์ $M = 4.82$, $SD = 0.04$)

ก่อนและหลังรับชมวิดิทัศน์ครูคนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการ

อุทิศตนเพื่อสังคมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูคนตรีรุ่นใหม่ในการอุทิศตนเพื่อสังคมในด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

สรุปผลจากการชมนวัตกรรมเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่พบว่า หลังชมนวัตกรรมครูคนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติทั้ง 3 ด้าน แตกต่างจากก่อนชมนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูคนตรีรุ่นใหม่เกิดค่าเฉลี่ยของทัศนคติรวมทั้งหมดหลังชมนวัตกรรมสูงกว่าก่อนรับชมนวัตกรรม ก่อนชมนวัตกรรม ($M = 3.97, SD = 0.07$; หลังชมนวัตกรรม $M = 4.79, SD = 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบผลแต่ละด้าน พบว่าก่อนรับชมนวัตกรรมครูคนตรีรุ่นใหม่เกิดทัศนคติทั้ง 3 ด้าน คือ ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้สมบูรณ์ ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน และทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวมในระดับมาก และหลังรับชมนวัตกรรมครูคนตรีรุ่นใหม่เกิดทัศนคติทั้ง 3 ด้านในระดับมากที่สุด และเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติก่อนและหลังรับชมนวัตกรรมมากที่สุด คือ ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน (ก่อนชมนวัตกรรม $M = 3.89, SD = 0.11$; หลังชมนวัตกรรม $M = 4.80, SD = 0.07$) ด้านที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติก่อนและหลังรับชมนวัตกรรมน้อยที่สุด คือ ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูคนตรีให้สมบูรณ์ (ก่อนชมนวัตกรรม $M = 4.01, SD = 0.10$; หลังชมนวัตกรรม $M = 4.74, SD = 0.08$) ก่อนและหลังรับชมนวัตกรรมครูคนตรีรุ่นใหม่มีทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่ ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยใช้ชีวิตของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกเป็นตัวอย่าง และให้ประสบการณ์ทางอ้อมผ่านการรับชมจากสื่อวิดิทัศน์นี้ (เพราพรรณ เปลี่ยนภู, 2542) ส่งผลครูคนตรีรุ่นใหม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมทั้ง 3 ด้านหลังจากรับชมนวัตกรรม

อภิปรายผล

จากการพัฒนาวิดิทัศน์เชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูคนตรีรุ่นใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. **ความเชื่อ ความศรัทธา และอุดมการณ์ของครูคนตรีคนหนึ่งมีพลังในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสังคม** ความเชื่อ ความศรัทธาที่อยู่ภายในจิตใจของคนเรา เป็นแรงขับเคลื่อนการกระทำและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เราทำ สิ่งที่เราทำจะมีพลังมากหรือน้อยในการสร้างหรือเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง ย่อมขึ้นอยู่กับพลังของความเชื่อ ความศรัทธาและอุดมการณ์ มีสุภาวิชิตจินได้กล่าวไว้ว่า “ศรัทธาโยกย้ายภูเขา” มีความหมายว่าพลังแห่งความเชื่อย่อมมีผลเป็นการ

เปลี่ยนแปลง เพียงแค่เราเชื่อและศรัทธาในสิ่งที่เราทำ พลังแห่งความศรัทธาย่อมจะส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในที่สุด ไม่ว่าจะเป็ความศรัทธาต่อตนเอง หรือความศรัทธาต่องานที่ทำ อาจจะดูเป็นสิ่งที่เล็กน้อยในสายตาของผู้อื่น แต่ถ้าศรัทธานั้นเป็นพลังที่เกิดจากความตั้งใจ สิ่งที่ตั้งใจจะเกิดขึ้นจากความมุ่งมั่นของเราแน่นอน จากการวิจัยครั้งนี้เห็นได้ชัดเจนที่สุดจากการที่อาจารย์จันทร์ แรมได้อุทิศตนเองในการไปสอนดนตรีให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งการนำดนตรีเข้าไปสอนสามารถช่วยปรับสภาพจิตใจของผู้ต้องขังให้อยู่ในสภาวะสมดุล ให้มีมุมมองในเชิงบวก และผ่อนคลายความตึงเครียด และช่วยให้ผู้ต้องขังมีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการร้องเพลงติดตัวไป เมื่อผู้ต้องขังเหล่านี้พ้นโทษหลายคนก็สนุกและเอาใจจริงเอาใจกับการร้องเพลงประสานเสียง แต่สิ่งที่ยิ่งใหญ่มากกว่านั้นคือ อาจารย์จันทร์แรมได้ทำงานร่วมกับมูลนิธิพันธกิจเรือนจำในการฝึกซ้อมผู้ต้องขังเหล่านี้ให้สามารถร้องเพลงประสานเสียงในคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติ เกือบสิบปีทีแล้วตัวผู้วิจัยเคยมีโอกาสได้ไปช่วยอยู่เบื้องหลังคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติ มีโอกาสได้สัมผัสกับผู้ต้องขังเหล่านี้ และเป็นอย่างที่ศาสนาจารย์สุนทร สุนทรธาราวงศ์กล่าวไว้ในวิดิทัศน์ว่าเมื่อสังคมมีโอกาสได้เห็นและสัมผัสกับผู้ต้องขังออกมาร้องเพลงในขณะที่ยังไม่พ้นโทษ ทศนคติที่เคยมีต่อนักโทษผู้ต้องขังเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง ภาพของผู้ต้องขังในวันนั้นไม่ได้น่ากลัวหรืออันตรายแต่อย่างใด ภาพของผู้ต้องขังที่ยิ้ม ทักทายและร้องเพลงทำให้อใจของเราถูกเปิดออกและหยิบยื่นพื้นที่ในสังคมให้เขาเหล่านี้ได้มีโอกาสดีที่มีชีวิตใหม่ได้อีกครั้งหนึ่ง จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าความเชื่อความศรัทธาที่อาจารย์จันทร์แรมมีต่อตัวเองในการทำหน้าที่ครูดนตรีให้ดีที่สุด สอนให้ดีที่สุด หยิบยื่นสิ่งที่ดีที่สุดในที่ตนเองมีอยู่เพื่อสังคม ตลอดจนความเชื่อความศรัทธาในคริสตศาสนาที่อาจารย์เชื่อว่าพระเจ้าได้จัดวางชีวิตของท่านไว้ให้เป็นครูสอนดนตรี ให้ท่านใช้ความรู้ความสามารถที่ท่านมีให้ดีที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้ความสามารถที่ท่านมีเพื่อผู้อื่น เพื่อสร้างให้ผู้อื่นมีชีวิตที่ดี เพื่อสร้างสรรค์สังคมให้น่าอยู่ขึ้นด้วยความสามารถด้านดนตรีที่มีอยู่ในตัวท่านนี้ไม่ใช่หรือ คือ ที่สุดของหน้าที่ครูที่ดีคนหนึ่ง

2. **บทเรียนที่ดีที่สุด คือ บทเรียนที่ครูเขียนด้วยชีวิตของตัวเอง** มีคำกล่าวไว้ว่า “A good teacher is like a candle, it consumes itself to light the way for others.” ครูที่ดีก็เปรียบเสมือนเทียนที่ส่องสว่าง ต้องเผาไหม้ตัวเองเพื่อที่จะจุดไฟส่องนำทางให้กับผู้อื่น อาจารย์จันทร์แรมเปรียบเสมือนเทียนไขเล่มหนึ่งได้เลือกจุดไฟและใช้ชีวิตของตนเองเพื่อที่จะส่องสว่างให้แก่ผู้คนมากมาย ท่านได้ทำหน้าที่ของครูดนตรีคนหนึ่งไว้อย่างดีที่สุด ถ้าวันหนึ่งข้างหน้าที่เทียนเล่มนี้จะดับแสงลง แสงสว่างจะไม่ได้ดับสูญไป เพราะในชีวิตของอาจารย์จันทร์แรมได้จุดตัวเองและส่งต่อแสงสว่างให้กับเทียนอีกหลายต่อหลายเล่ม ลูกศิษย์ของท่านหลายคนได้ตัดสินใจเรียนต่อในด้านดนตรีหลายคนตัดสินใจเป็นครูสอนดนตรี และอีกหลายคนก็ตัดสินใจกลับมาช่วยสอนดนตรีที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย คุณณัฐริตา วงศ์พรหม ผู้ให้สัมภาษณ์ในวิดิทัศน์ในฐานะลูกศิษย์ ก็ได้กลับมาช่วยสอนดนตรีที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย และหลังจากการนัดสัมภาษณ์ประมาณ 1 สัปดาห์ คุณรวีร สวัสดิสุข ผู้ให้

สัมภาษณ์ในวิถีทัศน์ในฐานะลูกศิษย์อีกท่าน ได้ตัดสใจที่เข้าไปช่วยอาจารย์จันทร์แรมสอนผู้ต้องขัง ในเรือนจำภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน ถ้าในวันนี้อาจารย์จันทร์แรมมองไปรอบ ๆ ตัว ท่านคงจะเห็นแสงสว่างจากเทียนหลายต่อหลายเล่มที่ถูกจุดขึ้นและส่งต่อไปเรื่อย ๆ ครูส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญดีอยู่แล้วในศาสตร์ที่ท่านสอน เพราะได้ร่ำเรียนมาเฉพาะทาง หากแต่สิ่งที่ครูที่ดีควรมีให้มาก คือด้านความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี ใช้ชีวิตทั้งชีวิตของตนเองให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียน จะมีประโยชน์อะไรหากครูพร่ำสอนลูกศิษย์ในสิ่งที่ครูไม่ได้เป็น ตามที่อัลเบิร์ต บันดูรา (Albert Bandura) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ค้นคว้าทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้โดยการสังเกต (Observational Learning) เกิดจากการที่บุคคลสังเกตการกระทำของผู้อื่นแล้วพยายามเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางสังคมเราสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน (สุรางค์ ใควัดระกุล, 2554) ซึ่งทฤษฎีนี้สามารถอธิบายได้ว่าทำไมลูกศิษย์ของอาจารย์จันทร์แรมหลายท่าน ตัดสใจที่จะดำเนินชีวิตตามอุดมการณ์ของอาจารย์จันทร์แรม เพราะอาจารย์จันทร์จันทร์แรมได้สร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคม เป็นแบบอย่างให้แก่ลูกศิษย์และคนอื่น ๆ ได้เรียนรู้จากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นเกี่ยวกับชีวิตและการทำงานของอาจารย์จันทร์แรม (เพราะพรณ เปลียนภู, 2542) จะเห็นได้ว่าเมื่อครูที่สอนสิ่งใด ครูต้องทำสิ่งนั้นให้ได้ให้เป็นเสียก่อน เพราะเด็กจะไม่เป็นเช่นครูสอน แต่เขาจะเป็นเช่นที่ครูเป็น

3. **รากฐานของชีวิตคนคือความศรัทธาในศาสนา** ทุกศาสนาล้วนมีหลักคำสอนทางศาสนาให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี อาจารย์จันทร์แรมเป็นคริสตศาสนิกชนที่มีความศรัทธาในศาสนาของตน ศาสนาคริสต์ถือว่าความรักคือสิ่งสูงสุด คือทุกสิ่ง คือพระลักษณะของพระเจ้า คือพระเจ้า พระเจ้าคือความรัก ความรักของพระองค์ไม่มีที่สิ้นสุด เปรียบเสมือนความรักที่พระเยซูมีต่อเรา โดยลงมาตายบนไม้กางเขน ที่หาค่าไม่ได้ และไม่ต้องการสิ่งใดตอบแทน คริสตศาสนิกชนมีความเชื่อว่าพระเจ้าเป็นพระผู้สร้างมนุษย์แต่ละคนขึ้นมา โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแต่ละคนขึ้นมาแตกต่างกันไป เพื่อเพิ่มเติมบางสิ่งแก่ชีวิตในโลก ไม่ใช่แค่หนีบฉวยเอาจากโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้กล่าวสอนไว้ถึงเรื่องความรักและการรักผู้อื่นไว้หลายบทหลายตอน ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ได้กล่าวไว้ใน 1 ยอห์น บทที่ 4 ข้อ 7-8 ว่า “ท่านที่รักทั้งหลาย ขอให้เรารักซึ่งกันและกัน เพราะว่าความรักมาจากพระเจ้า และทุกคนที่รักก็บังเกิดจากพระเจ้า และรู้จักพระเจ้า ผู้ที่ไม่รักก็ ไม่รู้จักพระเจ้า เพราะว่าพระเจ้าทรงเป็นความรัก” และใน 1 เปโตร บทที่ 4 ข้อ 10 กล่าวว่า “พระเจ้าประทานความสามารถพิเศษบางอย่างแก่เราแต่ละคน อย่าลืมนำสิ่งเหล่านั้นเพื่อช่วยเหลือกันและกัน ส่งมอบพระพรนานาประการของพระเจ้าแก่ผู้อื่น” ดังนั้นอาจารย์จันทร์แรมท่านเป็นคริสตศาสนิกชนที่ยึดถือหลักคำสอนทางศาสนา คือ ท่านมีความเชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้จัดวางชีวิตของท่านไว้ให้ท่านทำหน้าที่ในด้านดนตรีทั้งในคริสตจักร โรงเรียน และสังคมคริสเตียน เชื่อว่าพระเจ้าได้

จัดเตรียมชีวิตของท่านผ่านทางบิดาของท่านและมีขันทันนารีผู้มีพระคุณ ทำให้ท่านยึดมั่นถือมั่นเอาความใฝ่ฝันของบิดาและความคาดหวังของมิชชันนารีผลักดันตัวเองจนเรียนจบดนตรีจากประเทศสหรัฐอเมริกากลับมาทำงานคืนกลับสู่สังคมโดยไม่คิดถึงเกียรติยศ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียงและเงินทองที่ตนเองจะได้รับ แต่กลับเสียสละ ทุ่มเท อุทิศชีวิตตนเองเพื่อคนอื่นอย่างไม่มีเงื่อนไข แม้กระทั่งเมื่อท่านเกษียณอายุไปแล้ว ด้วยวัย 75 ปีในตอนนี้ ท่านควรได้พักผ่อนให้สบายหลังจากการทำงานที่แสนเหน็ดเหนื่อยมาอย่างยาวนาน แต่ท่านไม่ได้หยุดพักจากการทำงานด้านดนตรีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม ทุกวันนี้ท่านยังคงไปช่วยสอนนักเรียนวัฒนาวิทยาลัยอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะงานใหญ่ที่ผ่านมาก็คืองาน Christmas Candle Light Service ท่านเป็นผู้อยู่เบื้องหลังจัดเตรียมงานทั้งหมดและฝึกซ้อมนักเรียนวัฒนาวิทยาลัยในการซ้อมเพลงสำหรับที่จะร้องในงานนี้ด้วย สำหรับการเข้าไปช่วยมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน ตลอด 12 ปีที่ผ่านมาจนกระทั่งวันนี้ ท่านยังคงเข้าไปเป็นวิทยากรอาสาสมัครของมูลนิธิอยู่เป็นประจำทุกสัปดาห์ และสำหรับการดูแลดนตรีคริสตจักรซึ่งถือว่าเป็นศาสตร์ที่ท่านจบมาโดยตรง ท่านก็ยังคงทำอยู่จนทุกวันนี้เป็นอย่างดีที่สุดโดยที่ท่านไม่ได้รับค่าตอบแทนใด ๆ จากความเหน็ดเหนื่อยเหล่านี้เลย เพราะความรักที่ท่านมีต่อผู้อื่น และความรักที่ท่านให้กับงานที่ท่านทำ ทำให้ท่านยังคงไม่วางมือจากการทำงานแม้จะเกษียณอายุการทำงานมา 15 ปีแล้ว ทั้งนี้เป็นเพราะความศรัทธาในศาสนาและความดีที่ศาสนาหล่อหลอมจิตใจของท่านให้คิดดี ทำดีและรักผู้อื่น สังคมไม่อาจพัฒนาก้าวหน้าในทางวัตถุเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องอาศัยความเชื่อความศรัทธาในศาสนาของผู้คนในการพัฒนาสังคมไปพร้อม ๆ กัน ไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่าศาสนายังมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เช่นเดียวกับในทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมา

4. **วิถีทัศนไม่สามารถพูดแทนความรู้สึกของผู้คนได้ทั้งหมด** วิถีทัศนเชิงสารคดีเพื่อสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมนี้เป็นเพียงสื่อที่ส่งผ่านข้อความหรือสารจากผู้คน ให้ผู้รับสารหรือผู้ชมได้เข้าใจและเห็นภาพตามความต้องการของผู้จัดทำ ในการไปเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์สดพร้อมการบันทึกภาพ ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกประหม่าและเกร็ง โดยจะไม่สามารถพูดให้สัมภาษณ์ได้อย่างเป็นธรรมชาติเมื่ออยู่ต่อหน้ากล้องบันทึกภาพ ซึ่งแตกต่างจากการพูดคุยกับผู้สัมภาษณ์ก่อนและหลังการถ่ายทำ โดยส่วนใหญ่หลังการสัมภาษณ์พร้อมการบันทึกภาพ ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเป็นอิสระและไม่มี ความกดดัน ทำให้นึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่อยากจะพูดถึงอาจารย์จันทร์แรมขึ้นมาและพูดคุยกับผู้วิจัยได้อย่างเต็มที่และเปี่ยมไปด้วยอารมณ์และความรู้สึกจริง ๆ ที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม ในบางครั้งผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านเมื่อพูดถึงอาจารย์จันทร์แรมถึงกับร้องไห้ออกมา อาทิเช่น อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เมื่อจบการสัมภาษณ์พร้อมบันทึกภาพ ผู้จัดทำมีโอกาสได้ใช้เวลาพูดคุยกับอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยต่อ เมื่อท่านเล่าถึงเรื่องราวเกี่ยวกับตัวท่านและอาจารย์จันทร์แรมให้ฟังท่านก็ร้องไห้ออกมา สมาชิกคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา คุณกรรณิการ์ และคุณชุติมา ก็เช่นกัน เมื่อผู้จัดทำมีโอกาสพูดคุยถามท่านเกี่ยวกับอาจารย์จันทร์แรมหลังจากเสร็จ

จากการสัมภาษณ์สดพร้อมบันทึกภาพ เมื่อท่านทั้งสองคนเล่าถึงความสัมพันธ์ ตลอดจนเรื่องราวเล็ก ๆ น้อย ๆ ในความทรงจำของท่านทั้งสองคนและอาจารย์จันทร์แรมให้ฟัง ท่านก็กลั้นน้ำตาไว้ไม่อยู่ เนื่องจากคิดถึงความรัก ความผูกพันที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม และนึกถึงสิ่งดี ๆ ที่อาจารย์จันทร์แรม ทำให้กับท่าน ผู้วิจัยรู้สึกเสียดายทุกครั้งหลังจากปิดกล้องวิดีโอบันทึกภาพการสัมภาษณ์ลง เพราะภาพ และอารมณ์ที่มีคุณค่ามักจะเกิดขึ้นในตอนที่คุณผู้วิจัยมีโอกาสได้คุยกับผู้ให้สัมภาษณ์อย่างเป็นทางการเป็นกันเอง จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์จันทร์แรม และการได้ออกเดินทางเก็บภาพของอาจารย์จันทร์แรม ผู้คนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนภาพการทำงานของอาจารย์จันทร์แรม ทำให้ผู้จัดทำได้หวนคิดขึ้นมาว่า ในฐานะที่ผู้วิจัยกำลังจะเป็นครุคนตรีคนหนึ่ง จะมีผู้คนพูดถึงเรื่องราวของเราไว้อย่างไร จะมีผู้คนประทับใจ ร้องไห้ เวลาเล่าถึงเรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเราหรือสิ่งที่เราทำไว้ในอดีตอย่างไร ในวันที่เราจะสร้างอดีตไว้สำหรับอนาคตข้างหน้าอย่างไร

5. **สังคมยังต้องการคนดี** สังคมจะตั้งอยู่ได้ต้องมีคนที่รู้จักเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ ปัจจุบันขณะที่เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกดูเหมือนว่าจะเจริญก้าวหน้าขึ้น แต่ทว่าจิตใจของผู้คนในสังคมกลับเสื่อมลง ความรักของผู้คนเยือกเย็นลงอย่างน่ากลัว ไม่มีใครคิดที่จะเป็นผู้ให้หรือคิดถึงผู้อื่น ทุกคนล้วนแล้วแต่คิดถึงผลประโยชน์ของตัวเองเป็นสำคัญ คิดแต่ว่าตัวฉันจะได้รับอะไร แต่ยังมีผู้คนในสังคมอีกจำนวนไม่น้อยที่ต้องการจะเป็นผู้ให้ ให้สิ่งดี ๆ กับสังคมอยากเห็นสังคมได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ต่างก็มีจิตที่เป็นกุศล มีความคิดดีและทำในสิ่งที่ดี ใช้ชีวิตของตัวเองเพื่อผู้อื่น เป็นผู้ให้ประโยชน์สูงสุดแก่สังคม พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชท่านเป็นพระราชทานก็ทรงทำหน้าที่พระราชทานอย่างดีที่สุด เพื่อผลกนิกรของท่าน อาจารย์จันทร์แรมท่านเป็นครุสอนดนตรี เป็นผู้อำนวยเพลง ท่านก็ทำหน้าที่ของท่านอย่างดีที่สุดเช่นกัน เพื่อลูกศิษย์ เพื่อผู้คนที่อยู่รอบ ๆ ตัวท่าน ท่านทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรัก ด้วยความดีที่อยู่ในตัวท่าน เพื่อผู้อื่น โดยไม่ได้คิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ไม่เพียงเท่านั้น ชีวิตของท่านทั้งสองยังเป็นต้นแบบให้ผู้คนในสังคมที่ได้เห็นและสัมผัสชีวิตของท่าน หันมาหยิบยื่นสิ่งดี ๆ กับสังคมต่อไป สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ควรมีอยู่ในตัวของครุคนตรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยครั้งนี้ ครุคนตรีสาขากลุ่มโน้มนุ่มที่จะไม่เห็นความสำคัญของการอุทิศตนเพื่อสังคมมากกว่า และอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ครูผู้เป็นแบบอย่างในวิถีทัศน์ก็เป็นครุคนตรี

สากล ดังนั้นผลการวิจัยมีแนวโน้มในการสร้างทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีสากลรุ่นใหม่มากกว่าครูดนตรีไทยรุ่นใหม่

1.2 จากการวิจัยครั้งนี้ ในการใช้การอุทิศชีวิตเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบออกเป็นแบบอย่าง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการอุทิศตนเพื่อสังคมให้กับครูดนตรีรุ่นใหม่ ครูดนตรีรุ่นใหม่ควรแสวงหาแนวทางในการอุทิศชีวิตตนเพื่อสังคมในรูปแบบของตนเองเพื่อให้มีความเหมาะสมกับบุคลิกตนเอง สังคม และสภาพแวดล้อม

1.3 จากการวิจัยครั้งนี้ ในการขอสัมภาษณ์พร้อมบันทึกภาพ มีผู้ให้สัมภาษณ์หลายคน ปฏิเสธที่ให้การสัมภาษณ์ ควรแก้ไขปัญหาการถูกปฏิเสธการให้สัมภาษณ์พร้อมบันทึกภาพด้วยการบันทึกเสียงอย่างเดียว เพื่อนำเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์มาตัดต่อกับภาพเหตุการณ์อื่น ๆ ในขั้นตอนหลังการถ่ายทำต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 หากมีการทำการวิจัยครั้งต่อไปนั้น ควรใช้ครูดนตรีรุ่นใหม่ที่อุทิศชีวิตตนเองเพื่อสังคมหรือมีอุดมการณ์ในการทำงานที่น่าสนใจมานำเสนอเป็นแบบอย่าง เพราะหากครูที่เป็นแบบอย่างมีวัยใกล้เคียงกับประชากรน่าจะสื่อสารให้ประชากรสนใจและคล้อยตามได้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทัศนคติของครูดนตรีในด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนาชีวิตทัศน์เพื่อสร้างความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนดนตรีสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรรณิการ์ สงวนชื้อ. 14 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.

กานต์ อุดมพิทยภูมิพิจารณ์. 9 กันยายน 2556. สัมภาษณ์.

ขวัญใจ สมานจิตต์. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกทำงานของเจนเอเรชั่นวาย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณิเทพ ปิตุภูมิภาค. (2556). ศิลปะความเป็นมืออาชีพของครูดนตรีไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา
ดุริยางค์บัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.

คุรุสภา. (2556 : ออนไลน์). มาตรฐานการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครู. แหล่งที่มา:

<http://www.ksp.or.th/ksp2013/content/view.php?mid=136&did=254> [11 ธันวาคม 2556].

จันทร์แรม สตรอสบอ. 16 ธันวาคม 2557. สัมภาษณ์.

ชานนท์ ศิริธร. (2554). การเปิดรับสื่อและการยอมรับนวัตกรรมของผู้บริโภคเจนเอเรชั่นเอ็กซ์และเจนเอ
เรชั่นวาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชุตินา กิตติตระกูล. 14 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). ดนตรีศึกษา: หลักการและสาระสำคัญ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐกร สงคราม. (2554). การออกแบบและพัฒนาโมดูลมีเดียเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
วี.พี.เอ็นท์ จำกัด.

ณัฐธิดา วงศ์พรหม. 11 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.

รัชคม จินดาวัฒน์. 13 ตุลาคม 2556. สัมภาษณ์.

พิชญ อรรถมัญญ์. (2546). บทเพลงที่มาจากชีวิต. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เบสส์ซิงการพิมพ์ จำกัด.

เพชรพรรณ เปลี่ยนภู. (2542). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2556 : ออนไลน์). พระบรมราโชวาทด้านการศึกษา. แหล่งที่มา:

http://lib.swu.ac.th/th/index.php?option=com_content&view=article&id=414%3A2011-11-23-07-16-26&catid=188%3A2&Itemid=100092 [19 กันยายน 2556].

มัลลิกา มัติโก. (2541). จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

รวีอร สวัสดิสุข. 11 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556 : ออนไลน์). สื่อ. แหล่งที่มา: www.royin.go.th/ [30 ตุลาคม 2556].

ฤทธิจักร คชะ. (2554). รูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัฒนธรรมย่อยในเจนเอเรชั่นวาย. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วชิระ อินทร์อุดม. (2539). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน : ทฤษฎี หลักการและการออกแบบ. ขอนแก่น :

ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- วรรณช พันธ์พงศ์. 5 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2551). วิถีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสันต์ อดิศักดิ์. (2533). การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- วันทนี วาสิกะสิน, สุรางค์รัตน์ วศินารมณ, & กิตติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. (2550). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิจิตรารัตน์ พิณสุโสภณการ. 15 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.
- วิภา อุตมฉันท. (2544). การผลิตสื่อโทรทัศน์และสื่อคอมพิวเตอร์ : กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิคการผลิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บ๊อค พอยท์.
- วิโรจน์ ไสวณณะ. (2540). การสร้างจิตสำนึกสากล. กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย.
- วิล ตั้งจิตสมคิด. (2544). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ศรายุ จันทรางกูร. (2548). โรงเรียนสอนดนตรีเอกชน: สภาพทั่วไป ต้นทุน และความต้องการครูสอนดนตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิภา รัศมิทัต. 6 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.
- ศึกษา เทพอารีย์. 9 กันยายน 2556. สัมภาษณ์.
- สังคม ภูมิพันธ์. (2530). เอกสารประกอบการสอน “การผลิตรายการโทรทัศน์” ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม. มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม
- สิรินิตย์ มังกรพันธ์. 10 กันยายน 2556. สัมภาษณ์.
- สุธี พลพงษ์. (2548). การลำดับภาพอย่างสร้างสรรค์สำหรับงานผลิตวีดิทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สุนทร สุนทรธรรวรงค์. 4 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2554). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ติरणันท์. (2553). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศรี ไชยเศรษฐ์. 6 กุมภาพันธ์ 2557. สัมภาษณ์.
- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- หोजดหมายเหตุอัศจรรย์สมเด็จพระเทพฯ. (2557 : ออนไลน์). ราชวัลและพระเกียรติยศ. แหล่งที่มา: <http://haab.catholic.or.th/photo/king/theking/s9/9-10/9-10.html> [8 พฤษภาคม 2557].

ภาษาอังกฤษ

- Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2004). *Social Psychology*. Boston : Pearson Education.
- Bloom, B. S., Hastings, T. J., & Madaus, G. F. (1971). *Handbook on Formative and Sumative Evaluation of Student Learning*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Coburn, P. (1982). *Practical Guide to Computers in Education Reading*. MA : Addison-Wesley.
- Coyle, G. L. (1947). *On Becoming Professional*. New York : Basic Books.
- Handcock, C. B. (2008). Music Teachers at Risk for Attrition and Migration An Analysis of the 1999-2000 Schools and Staffing Survey. *Journal of Research in Music Education* Volume 56 Number 2. (July 2008) : 130-144.
- Kemp, J. E. (1985). *Planning and Producing Instructional Media. 5th Edition*. New York : Harper & Row.
- Lipkin, N. A. (2009). *Y in the workplace : managing the "me first" generation*. Franklin Lakes, N.J. : Career Press.
- Madsen, C. K., & Handcock, C. B. (2002). Support for Music Education: A Case Study of Issues Concerning Teacher Retention and Attrition. *Journal of Research in Music Education, Volume 50 Number1. (Spring 2002) : p 6-19*.
- Mark, M. L. (2002). *Music Education Source Readings from Ancient Greece to Today*. New York : Sheridan Books, Inc.
- McGuire, W. J. (1969). The Nature of Attitudes and Attitude Change. In *Londzey G. and Aronson, E. (eds.) Handbook of Social Psychology, Vol. 3*. Reading, Mass : Addison-Wesley.
- Otto, H. A. (1971). *Ways of Growth/Approaches to Expanding Awareness*. New York : The Viking Press.
- Paise, M. P. (2010). *Six beginning music teachers' music teacher role identities. (Unpublished doctoral dissertarion)*. Arizona State University, USA.
- Plato, P. (1961). *The Collected Dialogues of Plato*. Edith Hamilton and Huntington Cairns. Princeton University Press.
- Robinson, N. R. (2012). Preservice Music Teachers' Employment Preferences Consideration Factors. *Journal of Research in Music Education*.
- Silverman, R. E. (1971). *Psychology*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก.
อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

วัน/เดือน/ปี ในการสัมภาษณ์.....

1. การศึกษา (โดยสังเขป)

.....

.....

.....

2. การทำงานด้านดนตรี (โดยสังเขป)

.....

.....

.....

3. ผลงานที่โดดเด่นด้านดนตรี

.....

.....

.....

4. รางวัล/โล่ประกาศเกียรติคุณที่เคยได้รับ

.....

.....

.....

5. สิ่งที่ขับเคลื่อนชีวิตของอาจารย์จันทร์แรมและจุดเปลี่ยนในชีวิตที่ทำให้อาจารย์ตัดสินใจ
อุทิศตนเองคืออะไร

.....

.....

.....

บทสัมภาษณ์อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2556

อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก รักการแต่งเพลงและเรียบเรียงเสียงประสาน เริ่มเรียนเปียโนในโรงเรียนดาราวิทยาลัย จ.เชียงใหม่ โดยมีมิชชันนารีเป็นผู้สอน รับการศึกษาด้านดนตรีเบื้องต้นในแผนกดนตรีวิทยาลัยพระคริสตธรรมแมคกิลวารี เชียงใหม่ (ปัจจุบัน คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ) สำเร็จการศึกษา Bachelor of Arts (Music) เอกออร์แกน จาก Western College for Women เมือง Oxford รัฐ Ohio สหรัฐอเมริกา

เมื่อเรียนจบจากสหรัฐอเมริกาก็ได้แต่งงานกับชาวต่างประเทศและเดินทางไปย้ายไปประเทศต่างๆ เช่น ฟิลิปปินส์ ฮาวาย เป็นต้น ในขณะที่ย้ายไปอยู่ในประเทศต่าง ๆ ก็ได้มีโอกาสเป็นผู้อำนวยการนักร้องประสานเสียงสตรีในเมืองมินิลา ประเทศฟิลิปปินส์ และที่เมือง Honolulu รัฐฮาวาย เมื่อกลับมายังประเทศไทย ได้ทำงานเป็นอาจารย์พิเศษ (อย่างเต็มเวลา) และวางรากฐานด้านดนตรีให้กับโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย จนได้รับตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายดนตรี และผู้อำนวยการคณะนักร้องประสานเสียงที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สืบทอดจาก คุณหญิงมาลัยวัลย์ บุญยะรัตเวช เป็นเวลา 23 ปี จนเกษียณอายุ ส่วนหนึ่งของประสบการณ์ และผลงานของอาจารย์จันทร์แรม มีดังต่อไปนี้

- อำนวยการเพลงในคอนเสิร์ต “อีกครั้งกับวัฒนาฯ” “ประสานฝัน” ฯลฯ อำนวยการเพลงในละครเพลงภาษาอังกฤษ “Fantasy Dreams” “Still On My Mind” ฯลฯ
- อำนวยการเพลงในการร้องประสานเสียงถวายพระพรในวโรกาสครบรอบวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เหยแพร่ภาพทางโทรทัศน์ต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี
- อำนวยการบันทึกเทป “แม่จ๋า คุณครูฯ” “Still On My Mind” เทปละครคริสตมาส ฯลฯ ของคณะนักร้องประสานเสียงโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- ร่วมงานกับบริษัทแกรมมี่ เอนเตอร์เทนเมนต์ จำกัด, บริษัท เจ เอส แอล, บริษัทเอไทม์มีเดีย, บริษัทอาร์เอสโปรดักชั่น โดยนำคณะนักร้องประสานเสียงวัฒนาวิทยาลัยร้องเพลงในโอกาสต่าง ๆ

- อำนวนยเพลงในโอกาสสำคัญของมูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย, ทำเนียบรัฐบาล, สมาคมนักศึกษาแห่งประเทศไทย, สำนักงานเขตวัฒนา และองค์กรอื่น ๆ อีกมากมาย
  - นำคณะ Wattana Girl's Chorus ไปแสดงในต่างประเทศ พ.ศ. 2539 “The 4th International Choral Festival” เมือง Missoula รัฐ Montana สหรัฐอเมริกา “2001 International Children’s Choral Festival” เมืองเฉินโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2545 “Hong Kong International Children’s Choral Festival 2002” เมืองฮ่องกง “The International Concert of Children’s Choir 2002” เมืองมาเก๊า
  - ปัจจุบันอาจารย์จันทร์แรม เป็นผู้อำนวนยเพลงคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา ซึ่งก่อตั้งมานานกว่า 40 ปีแล้ว และดำรงตำแหน่งประธานกรรมการดนตรีคริสตจักรหลายวาระติดต่อกัน ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 มาจนถึงปัจจุบัน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสังคายนาเพลงไทยนมัสการของสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นกรรมการฝ่ายงานบริหารสมาคมขับร้องประสานเสียง (ประเทศไทย)
  - ในปี พ.ศ. 2548 ได้รับเชิญจากมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน เป็นอาสาสมัครเข้าร่วมฝึกซ้อมและอำนวนยเพลงคณะนักร้องผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงกลาง (คลองเปรม) ทัณฑสถานหญิงธนบุรี และเรือนจำพิเศษธนบุรี มาจนถึงปัจจุบัน
- โล่ประกาศเกียรติคุณบางส่วนของอาจารย์จันทร์แรม มีดังต่อไปนี้
- สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ขอมอบโล่เกียรติคุณนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่านางจันทร์แรม สตรอสบอ ก ได้รับคัดเลือกเป็นครูตัวอย่าง (ครูพิเศษ) ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2542
  - China Quanzhou International Children’s Chorus Festival 2001, A Prize For Presentation of Peace & Friendship, Awarded by China Chorus Association CCTV Children & Youth Department The Municipal People’s Government Of Quanzhou City
  - โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ขอมอบโล่เกียรติคุณแต่

นางจันทร์แรม สตรอสบอ ก เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับโรงเรียนด้านการศึกษา มอบโดย
ให้ไว้ ณ วันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2548

- กระทรวงยุติธรรม ขอมอบโล่เกียรติคุณแด่ อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ ผู้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการจัดงานคอนเสิร์ต “ซ่องเสียงจำเรียงถวายเป็นในวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเจริญพระชนมายุครบ 84 พรรษา ให้ไว้ ณ วันที่ 1 กันยายน 2550
- กระทรวงยุติธรรม ขอมอบโล่เกียรติคุณแด่ อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ ผู้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการจัดงานคอนเสิร์ต “คืนคนดีสู่สังคมเพื่อพ่อหลวง” ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 ให้ไว้ ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2550
- กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ขอมอบโล่ขอบคุณ อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ ผู้ให้การสนับสนุนโครงการขับร้องเพลงประสานเสียง ของคณะนักร้องผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ ด้วยดีตลอดมา ให้ไว้ ณ วันที่ 30 มกราคม 2552
- กระทรวงยุติธรรม ขอมอบโล่เกียรติคุณแด่ อาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ ผู้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการจัดงานคอนเสิร์ต “คืนคนดีสู่สังคมเพื่อพ่อหลวง ครั้งที่ 2” ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 82 พรรษา ให้ไว้ ณ วันที่ 9 ธันวาคม 2552
- พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จเป็นองค์ประธานทอดพระเนตรคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติ “คู่พระบารมี ศรีแผ่นดิน” วันที่ 16 สิงหาคม 2554 ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กระทรวงยุติธรรม ขอมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ นางจันทร์แรม สตรอสบอ ผู้ให้การสนับสนุนงานคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติครั้งนี้ ให้ไว้ ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2554

สิ่งที่ขับเคลื่อนชีวิตของอาจารย์จันท์แรมและจุดเปลี่ยนในชีวิตที่ทำให้อาจารย์ตัดสินใจอุทิศตนเองคืออะไร

สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้ามีอยู่ 3 อย่างในชีวิตนะคะ ตั้งแต่เป็นเด็กขึ้นจนโต ตอนเป็นเด็กเนี่ยคุณพ่อก็ใฝ่ฝันที่จะให้ข้าพเจ้าเรียนดนตรี แล้วก็เป็นนักดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นนักร้องในโบสถ์ ก็เป็สิ่งที่คุณพ่อชอบ คุณพ่อก็เลยสอนเพลงเด็กๆให้ร้องตั้งแต่เด็ก เพื่อที่เราจะได้ร้องได้ ก็ชอบการร้องเพลงมาตั้งแต่เด็ก เมื่อโตแล้วคุณพ่อก็อยากให้เราสอนดนตรี เรียนดนตรี เล่นดนตรี เล่นเปียโน เล่นออร์แกนในโบสถ์ เป็สิ่งที่คุณพ่อใฝ่ฝันมากอยากที่จะเห็นลูกสาวเป็อย่างนั้น พอเรียนในโรงเรียนดาราวิทยาลัย เชียงใหม่ ก็มีมิชชันนารีมีแหม่มอยู่ที่นั่นหลายคน แหม่มก็จะสอนภาษาอังกฤษ สอนเปียโน แล้วแหม่มก็คงจะเห็นความสามารถในทางดนตรี เช่น การเล่นเปียโน และการร้องเพลง แหม่มจึงเลือกให้เราว่า น่าจะเป็ผู้นำด้านดนตรีในคริสตจักรต่อไปในอนาคต พวกมิชชันนารีจึงปรึกษากัน หาทุนและก็หาโรงเรียนที่สหรัฐอเมริกาให้เราไปเรียน จัดให้หมด หาให้หมดเลย เพื่อให้เราไปเรียน โดยที่ครอบครัวก็ไม่ต้องเกี่ยวข้องตรงนั้นนะคะ ก็จัดให้หมดเพื่อให้เราไปเรียน ทุกอย่าง แหม่มยังคุยกับ dean มหาวิทยาลัยด้วยว่า ฉันจะส่งคนไทยคนหนึ่งมานะ ขอให้วิทยาลัยช่วยดูแลให้ด้วย แล้วก็ขอให้เขาได้เรียนสิ่งที่เขาจะได้นำกลับไปใช้ในเมืองไทยได้ แม้ว่าเป็ในสังคม ในโบสถ์ หรือในโรงเรียนก็ตาม อยากจะให้ทุกสิ่งที่เขาเรียนจะเป็ประโยชน์ต่อประเทศชาติ ทาง dean ก็รับปากอย่างดี เมื่อไปถึงเขาก็ดูแลอย่างดีเลย แล้วเขาก็ถามว่าจะเรียนอะไร ตอนนั้นเราก็ไม่รู้ว่าเรียนอะไรดี ก็มีที่ปรึกษาแนะนำให้ว่าก็มีวิชานี้ละ วิชานี้เมื่อเรียนแล้วจะแต่งเพลงได้ ทำประสานเสียงได้ อะไรต่างๆเหล่านี้ แล้วก็เป็ผู้นำนักร้องประสานเสียงได้ ก็ทำให้เราตื่นเต้น แล้วก็อยากจะทำสิ่งเหล่านั้น ก็เลยเลือกเรียนวิชาเหล่านั้นนะคะ เมื่อเรียนจบแล้ว ก็กลับมา ก็ได้ทำอย่างที่มีมิชชันนารีอยากให้เราทำจริงๆ ทำทุกอย่างเหล่านั้นจริงๆ ทำจนมาถึงเดี๋ยวนี้อยู่ ก็คือ สอนในโรงเรียน อยู่ที่โบสถ์ ก็ใช้ความรู้ เล่นเปียโน เล่นออร์แกน แล้วก็ตอนนั้นเอกออร์แกนด้วย เรียนออร์แกนเป็วิชาหลักเลย ก็เลยได้ใช้สิ่งเหล่านั้นจริงๆ จนถึงทุกวันนี้ ทำให้เราเห็นว่าสิ่งที่เราเรียนมาเราได้ใช้ ไม่มีอะไรที่เราจะไม่ได้ใช้เลย ดังนั้นการที่เราไปเรียนนี้คุ้มค่ามาก แล้วก็เป็ประโยชน์สำหรับส่วนรวมด้วย ไม่ใช่ตัวเราเอง ยิ่งทำก็ยิ่งรู้ว่าเราไม่ได้ทำเพื่อตัวเราเอง ทำเพื่อส่วนร่วมเสียมากกว่า ก็ทำให้มีความภูมิใจมาก แล้วอีกอย่างหนึ่ง เราก็ไม่คิดว่าเนื่องจากว่าการที่เราเป็คริสเตียนตั้งแต่เกิดแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของเรานี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าพระเจ้าไม่ได้ช่วยกำหนดสิ่งเหล่านี้ให้ โดยที่ให้มีคุณพ่อก่อนที่เราในเรื่องการร้องเพลง แล้วก็มิชชันนารี

ช่วยเหลือเราอย่างนี้ เหมือนว่าพระเจ้าจับเรามาวางตรงนี้แล้วบอกว่า นะยูเรียนคนตรินะ ให้ใช้สิ่งเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ก็ทำให้คิดว่า 3 อย่างนี้ เราต้องทำตามแล้วละ ก็ทำให้คิดว่า เราจึงต้องทำสิ่งเหล่านั้นมาตลอด และเราจะต้องทำต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าเราจะไม่มีแรงแล้ว เพราะว่า เป็นสิ่งที่เราทำเพื่อสังคมมากกว่าตัวเราเอง เกียรติยศที่ได้รับก็ให้แก่สถาบัน ให้ทุกแห่งที่เราไปช่วย โดยที่เราไม่ขอรับค่าตอบแทนใดๆ เพราะว่าความภูมิใจ ความสุขนั้นเป็นค่าตอบแทนที่คุ้มค่ามาก แล้วก็ทำให้นึกถึงพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัวที่ตรัสไว้ว่าการที่จะเป็นครู เป็นอะไรก็ตาม ต้องทำให้ดีที่สุด ทำให้สมบูรณ์แบบที่สุด แล้วก็ทำให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่ได้เป็นประโยชน์สำหรับตัวเอง ไม่ได้คิดถึงตัวเอง ให้คิดถึงส่วนรวมเป็นใหญ่ เราควรจะทำให้สิ่งเหล่านี้ให้สมบูรณ์แบบ

ภาคผนวก ข.

บทความที่เขียนถึงอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

อาจารย์จันทร์แรมยังอยู่กับเรา

พิษณุ อรรถมพิญญ์

“เหมือนอยู่ในสวรรค์”

นักการธนาคารผู้หนึ่งพูดด้วยความซาบซึ้งหลังจาก Candle Light Service เสร็จสิ้นลง

ท่านผู้นี้ได้รับการศึกษาจากหลายประเทศในยุโรปและได้รับปริญญาเอกจากอังกฤษ เป็นผู้ที่หนึ่งที่พยายามมาร่วม Candle Light Service หลายปีติดต่อกัน บางครั้งถึงกับมานอนค้างอยู่ที่บ้านศิษยาภิบาลในคืนวันที่ 24 ธันวาคม เพื่อจะให้แน่ใจว่าจะได้เข้าร่วมนมัสการ Candle Light Service ทั้ Candle Light Service นับว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญอย่างหนึ่งทางดนตรีในกรุงเทพฯ ที่เกิดขึ้นในวันคริสตมาสอันเป็นผลงานของนักเรียนและโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยที่ได้ทำต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน เนื่องจากในระยะหลัง ๆ มีผู้คนมาร่วมด้วยเป็นจำนวนมาก และจำนวนนักเรียนของวัฒนาวิทยาลัยก็เพิ่มมากขึ้น สถานที่คือโบสถ์ของคริสตจักรวัฒนาไม่สามารถที่จะรับผู้คนที่ได้หมด ในที่สุดจึงได้งดการนมัสการ Candle Light Service สำหรับชุมชนทั่วไปเสีย แต่ยังคงทำกันอยู่ในโรงเรียนสำหรับนักเรียนและครูอาจารย์โรงเรียนวัฒนาฯ

ดนตรี การร้องเพลง และคณะนักร้องนั้น นับว่าเกิดขึ้นมาพร้อมกับโรงเรียนวัฒนาฯ มีกิจกรรมและประเพณีที่ทำกันจนเป็นกิจวัตรปกติ ที่ทำให้โรงเรียนนี้มีชื่อเสียงในเรื่องการร้องเพลง ประสานเสียง และยังผลิตนักดนตรีออกไปมากมาย มีชื่อเสียงในระดับชาติ คงจะไม่เกินไปถ้าจะกล่าวว่าผลผลิตในเรื่องเพลง ผู้ประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียง ซึ่งออกไปจากโรงเรียนด้วยกันแล้ว ก็ต้องนับว่าจำนวนมากที่สุดนั้นออกมาจากโรงเรียนวัฒนาฯ

ภายใต้การนำและการฝึกของอาจารย์จันทร์แรม คณะนักร้องประสานเสียงวัฒนาวิทยาลัย ได้มีโอกาสออกไปร้องเพลงในพิธีและการแสดงต่าง ๆ หลายครั้งหลายคราวในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา คณะนักร้องวัฒนาวิทยาลัยได้ออกไปแสดงในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน ฮ่องกง และมาเก๊า “การออกไปร้องเพลงถึงต่างประเทศนี้ สิ่งดีที่เกิดขึ้นนอกจากการร้องเพลงแล้วก็คือ ทำให้เกิดความรักความสามัคคีกันในคณะนักร้อง ทุกคนรู้ว่าความสำเร็จของคณะนักร้องนั้นเกิดขึ้นได้เพราะทุกคนยอมเหน็ดเหนื่อย อดทน และพร้อมที่จะเสียสละ อันเป็นลักษณะของการทำงานแบบ Team work ที่ทำให้นักร้องทุกคนมีความภาคภูมิใจในผลงานที่พวกเขาได้ทุ่มเทมาด้วยกัน นี่คือความประทับใจของอาจารย์จันทร์แรมที่ได้รับจากลูกศิษย์

ความรักดนตรี รักการร้องเพลง และการร้องเพลงประสานเสียง ที่ทำให้วัฒนาวิทยาลัย มีชื่อเสียงนั้น มิได้เกิดขึ้นจากการทำงานเพียงปีสองปี แต่เมื่อพลิกไปดูประวัติศาสตร์ตอนไหนของ

โรงเรียนก็จะพบว่า มีเรื่องของดนตรีและเพลงอยู่ด้วยเสมอ อาจารย์จันทร์แรม พันธุ์พงศ์ สตรอสบอกล่าว่า คุณครูผิน หิตะศักดิ์ เก็บหนังสือเพลงเก่า ๆ ไว้ และท่านก็มักจะร้องเพลงเหล่านั้นได้ทั้งหมด แม้ว่าท่านชรามากแล้วก็ตาม

นักเรียนวัฒนาต้องร้องเพลงกันเกือบทุกเช้า ก็เพราะพวกเขาต้องเข้านมัสการในโบสถ์ ซึ่งเป็นโอกาสสอบรมจิตใจ และความพร้อมทาง E.Q. ดังนั้นนักเรียนจึงคุ้นเคยกับทำนองและวิธีการร้องตามแบบของตะวันตก ในครั้งกระโน้นโรงเรียนจะสั่งหนังสือเพลง Youth Hymnal จากสหรัฐฯ มาใช้สำหรับร้องในการนมัสการที่โบสถ์สลับกับเพลงนมัสการภาษาไทย ศิษย์เก่าของวัฒนาฯ เมื่อไปศึกษาต่อต่างประเทศจึงไม่เคยละทิ้ง เมื่อไปร่วมนมัสการกับโบสถ์ฝรั่ง เพราะพวกเขาเคยร้องเพลงเหล่านั้นมาก่อนแล้ว

ดนตรี เพลง และคณานักร้องของโรงเรียนวัฒนาฯ นั้น ได้รับการปลูกฝังและทะนุถนอมต่อเนื่องกันมาตลอดประวัติศาสตร์ของโรงเรียน ผู้ที่ให้การฝึกและอบรมดนตรีและเพลงนั้นแม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม ท่านเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเป็นที่ยอมรับกันความสามารถเป็นผู้ที่ทุ่มเทให้แก่โรงเรียนอย่างแท้จริง ผู้หนึ่งก็คือ **อาจารย์จันทร์แรม พันธุ์พงศ์ สตรอสบอกล่า** ท่านได้มีส่วนสร้างดนตรีการในหัวใจให้แก่วัฒนาฯ มานานกว่า 20 ปี เป็นช่วงเวลาแห่งการทุ่มเทและทำงานหนัก ต้องสอนเพลงในการนมัสการของนักเรียนที่โบสถ์ เพลงพิเศษของนักเรียนในโอกาสต่าง ๆ และต้องรับผิดชอบเรื่องซึ่งเป็นหน้าตาของโรงเรียนในพิธีการต่าง ๆ งานหนักประจำปีที่ได้ทำสืบเนื่องกันมานาน และจะต้องเป็นงานซึ่งมีผลงานที่เรียกว่าซินโบว์แดงทุกปีก็คือ เพลงสำหรับ Candle Light Service เพลงในการนมัสการให้โอวาทแก่นักเรียนที่จะสำเร็จการศึกษาและเพลงซึ่งจะต้องซาบซึ้งที่สุดในวันรับประกาศนียบัตร ซึ่งเรียกกันติดปากว่า **ดีโพลมา**

ทุกคนใจหายเมื่อทราบว่า อาจารย์จันทร์แรม พันธุ์พงศ์ สตรอสบอกล่า เป็นผู้หนึ่งที่ถึงวาระเกษียณ ถึงแม้ตลอดเวลาที่อาจารย์ทำงานในโรงเรียนนั้น อาจารย์ทำในฐานะของอาจารย์พิเศษ แต่ก็ต้องมีวาระเกษียณด้วยตามระเบียบของโรงเรียนและสภาคริสตจักรในประเทศไทย แต่ทุกคนก็โล่งใจเมื่อได้ทราบว่าอาจารย์จันทร์แรมยังไม่ไปไหน จะยังใช้เวลาและความสามารถแก่โรงเรียนต่อไปในฐานะที่ปรึกษาด้านดนตรีและการขับร้องประสานเสียง อาจารย์จันทร์แรมกล่าวว่า เป็นการดีที่มีวาระเช่นนั้น เพราะเท่ากับว่าให้มีกำหนดไว้ที่จะวางมือ เพื่อคนรุ่นใหม่จะได้มีโอกาสรับช่วง ด้วยความคิดใหม่ นวัตกรรมใหม่และความก้าวหน้าที่จะสร้างดนตรีการในหัวใจ ต่อเนื่องจากมรดกที่ได้สั่งสมกันมานานจนถึงพวกเราวันนี้ แล้วเราจะได้เห็นความก้าวหน้าใหม่ ๆ ต่อไป

พัฒนาดนตรีให้แก่คริสตจักร

เพียงเดินข้ามสะพานไปอีกฝั่งหนึ่งของคลอง 5 นาที ก็ถึงโบสถ์คริสตจักรวัฒนาแล้ว จึงทำให้อาจารย์จันทร์แรม พันธุ์พงศ์ สตรอสบอก เกือบจะกลายเป็นศาสนาจารย์หรือศิษยาภิบาลฝ่ายดนตรีของคริสตจักรวัฒนาไป อาจารย์เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเรื่องดนตรีของคริสตจักร โดยเฉพาะในกิจกรรมและคณะนักร้องของคริสตจักร และยังให้เวลาในการพัฒนาด้านดนตรีแก่คนรุ่นใหม่ จัดให้นักดนตรีรุ่นเล็ก ๆ ได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตน ซึ่งก็เป็นเวลาเดียวกันที่จะได้เห็นศักยภาพทางดนตรีของคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นผู้นำของคริสตจักรต่อไป ปริมาณงานที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ถ้าเป็นคริสตจักรในสหรัฐอเมริกา นี่ก็คืองานเต็มเวลาซึ่งคริสตจักรจะต้องจ้างศาสนาจารย์ที่เป็นนักดนตรีมาทำหน้าที่ศิษยาภิบาลฝ่ายดนตรีของคริสตจักร

แต่ที่อาจารย์จันทร์แรมได้ทำมากกว่าศิษยาภิบาลฝ่ายดนตรีจะต้องทำก็คือ แปลเพลงเป็นภาษาไทย เพื่อให้นักร้องของคริสตจักรได้ร้อง งานเช่นนี้ศิษยาภิบาลทางดนตรีของคริสตจักรในอเมริกาไม่ต้องทำ เพราะเพลงของเขาก็เป็นภาษาของเขาทั้งหมดอยู่แล้ว ศิษยาภิบาลทางดนตรีก็มีหน้าที่ไปเลือกแล้วก็สั่งมาใช้ อาจารย์จันทร์แรมได้แปลเพลงออกมาแล้ว จำนวนมากมาย ส่วนมากก็ให้นักร้องได้ร้องกันครั้งเดียว แล้วก็ทำเพลงบทใหม่สำหรับร้องกันต่อไปอีก

อาจารย์จันทร์แรม นอกจากจะแปลเพลงและเรียบเรียงเสียงประสานให้แก่เพลงต่าง ๆ มากมายแล้ว ยังได้ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองไว้อีกหลายบท เช่น เมื่ออาจารย์จันทร์แรมเริ่มงานที่โรงเรียนวัฒนา นั้น ได้ให้ข้อสังเกตว่า เพลงส่วนใหญ่ของโรงเรียน เป็นเพลงลาจึงได้พยายามหาเพลงใหม่ให้แก่โรงเรียน นอกจากจะประพันธ์ขึ้นเองแล้ว ก็ยังได้ฝากความทรงจำไว้ให้แก่โรงเรียนและนักเรียน โดยได้ประพันธ์เพลงใหม่ชื่อว่า “วัฒนาวิทยาลัย” ข้อความได้ชื่อเพลงมีความว่า ทำนอง-เสียงประสาน : จันทร์แรม สตรอสบอก เนื้อร้อง : นักเรียน ม.ศ.5 ปี 2524 และยังได้ประพันธ์เพลงสำหรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นให้โรงเรียนและโบสถ์ เช่น ในวันครู วันพ่อ วันแม่ เป็นต้น ชื่อของอาจารย์จันทร์แรม จะเป็นอมตะ เพราะในเพลงไทยนมัสการเล่มแดง มีผลงานอยู่ 3 บท ที่เราร้องกันทั่วประเทศไทย

การฝึกซ้อมนักร้องต้องทำกันวันเสาร์เย็น จึงเป็นเวลาที่อาจารย์จันทร์แรมต้องกำหนดเวลาไว้ให้แก่คริสตจักร ไม่มีโอกาสที่จะไปงานอื่นใดที่จัดขึ้นในวันเสาร์บ่ายหรือเย็น แม้จะเป็นงานแต่งงานของคนสนิทก็ตาม ที่ทำได้อย่างดีก็ฝากของบัตรอวยพรไปเท่านั้น เพราะอาจารย์จันทร์แรมรู้ว่า ถ้าไปงานอื่นก็ต้องทิ้งนักร้องของคริสตจักรไว้ หรืออาจต้องยกเลิกการซ้อมไป นั่นหมายความว่ากระทบกระเทือนไปถึงผู้มีเจตนาจะรับใช้พระเจ้าด้วยการถวายเสียงอีกไม่ต่ำกว่า 20 คน นักร้องเหล่านี้ส่วนมากเป็นผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานต้องรับผิดชอบงานสำคัญและครอบครัว แต่ก็ยอมให้

เวลาที่จะมาซ้อมเพลงกันทุกวันเสาร์จนถึงดึกตื่น ส่วนมากบ้านก็อยู่ไกลกันทั้งนั้น ต้องขับรถกันไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมงโดยเฉลี่ย “แล้วจะให้ที่คณะกรรมการได้อย่างไร” อาจารย์จันทร์แรมกล่าว

งานหลักสำคัญที่โบสถ์ก็คือการฝึกคณะนักร้องที่จะต้องร้องเป็นประจำในการนมัสการของโบสถ์ และก็ยังมีโอกาสสำคัญพิเศษต่าง ๆ ที่คณะนักร้องจะต้องร้องอีกด้วย เช่น งานแต่งงาน งานศพ และพิธีต่าง ๆ ของภาคและของสภาคริสตจักรฯ เป็นต้น

อาจารย์จันทร์แรม มีความพยายามที่จะให้การนมัสการของโบสถ์และการร้องเพลงมีชีวิตชีวา ดังนั้น จึงต้องเตรียมเพลงที่จะใช้ในการนมัสการ เพื่อสอนให้แก่ผู้ที่มานมัสการก่อนที่จะเริ่มต้นในเช้าวันอาทิตย์ คริสตจักรวัฒนาจึงร้องเพลงนมัสการได้ถูกต้องตามโน้ตและร้องเพลงใหม่ ๆ กันเสมอ

คณะนักร้องของคริสตจักรวัฒนานั้น เป็นคณะที่ก่อตั้งกันขึ้นมาเมื่อ 35 ปีมาแล้ว และก็ยังร้องกันตลอดเรื่อยมาโดยไม่ได้หยุดยั้ง นักร้องคณะนี้จึงประกอบด้วยสมาชิกหลายอายุ หลายวัย บางคนก็เป็นคุณย่าคุณยายแล้ว ที่ร้องกันมาตั้งแต่ยังหนุ่มยังสาวจนบัดนี้ก็ยังไม่หยุด ในเวลาเดียวกันก็มีคนใหม่ ๆ ที่เป็นหนุ่มสาวเข้ามาร่วมและมีส่วนสำคัญในชีวิตคณะนักร้องด้วย คณะนักร้องชุดนี้อายุ 35 ปีแล้ว ก็ยังเข้มแข็งอยู่ เพราะมีการบริหารภายในกันเอง อธิษฐานและนมัสการก่อนจะเริ่มซ้อม มีกิจกรรมนอกสถานที่เป็นบางครั้งบางคราว เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศและความซ้ซากจำเจ เมื่อไม่นานมานี้คณะนักร้องคริสตจักรวัฒนาก็ได้เดินทางไปเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ แล้วตอนเย็นก็กลับมาร่วมในการประกวดกลางแจ้งของคริสตจักรที่จังหวัดสระบุรี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเป็นกันเอง จนเป็นเหมือนพี่เหมือนน้องกัน เราก็ต้องยอมรับว่า เพราะความอดทนของอาจารย์จันทร์แรม ที่ท่านมีคำพูดเพราะ ๆ สนุกสนานและตลก ๆ ให้ทุกคนสบายใจ เราแน่ใจว่ามีไม่กี่คณะในคริสตจักร ตั้งแต่เหนือจดใต้ที่มีอายุมาแล้ว 35 ปี และทุกคนก็ชื่นชมยินดีที่อาจารย์จันทร์แรมไม่เคยพูดในคณะนักร้องเพลงว่า “เกษียณแล้ว” มีแต่ว่า “งานของพระเจ้า เกษียณเมื่อวันนั้นที่เราทำไม่ได้แล้ว”

เย็นวันนั้นที่สนามของโรงเรียนวัฒนาฯ เป็นวันที่โรงเรียนแจกประกาศนียบัตร (Diploma) ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพิธีการใหญ่ ผู้คนมาเต็มโบสถ์ บุคคลสำคัญมากหน้าหลายตา เพลงที่นักเรียนร้องกันวันนั้น ซาบซึ้ง ประทับใจ และคงจะเป็นส่วนหนึ่งที่นักเรียน ม.6 เหล่านั้นจะไม่ลืมครูฝึกของเขาก็ได้ทำงานหนัก ก่อนหน้านี้มาแล้วหลายเดือน

เมื่อเสร็จพิธีในโบสถ์แล้ว ทุกคนก็ออกไปที่สนามโรงเรียน ภายใต้อันฟ้ายอันสดใสในเวลาเย็น ทุกคนสนุกสนาน รับประทานของว่าง เด็ก ๆ และผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ต่างชื่นชมเพื่อนฝูงพากันมาถ่ายรูปด้วยมากมาย ในขณะที่ทุกคนสนุกสนานและมีความสุขกันอยู่นั้นอาจารย์จันทร์แรมก็ต้องเปลี่ยนสภาพของตนเองอย่างรวดเร็ว เพื่อจะไปสอนเพลงให้แก่คณะนักร้องของคริสตจักรวัฒนา จากสนามที่กำลังครื้นเครงกันอยู่ ช้ามสะพานมาอีกฟากหนึ่ง เดินไปจนถึงหลังโบสถ์ก็จะเห็นบรรดาสมาชิกคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนานั่งรออาจารย์จันทร์แรมอยู่แล้วเงียบ ๆ เขาจะทราบบหรือเปล่าว่ Conductor ของเขา วันนั้นเหนื่อยแค่ไหน

พระเจ้าเตรียมไว้ให้รับใช้

“รู้ดีว่า พระเจ้าเตรียมเราไว้ให้อยู่ตรงนี้ ให้รับใช้พระเจ้าด้วยการสอนเพลง” อาจารย์จันท์แรมกล่าว แล้วเล่าต่อไปว่า “เซียงใหม่สมัยนั้นไม่มีใครที่ไหนเขาสอนดนตรีกัน ไม่มีโรงเรียนดนตรีอย่างสมัยนี้ แต่ก็เพราะคนของพระเจ้าผู้หนึ่ง คือแฮมมเฮเลน แม็คคริว ได้รวบรวมเด็ก ๆ ที่มีแววดนตรีไปเรียนเปียโนกับท่าน เรารู้ว่าความตั้งใจของท่านนั้นก็เพื่อให้เราที่เป็นเด็กได้เรียนเปียโนเพื่อว่าวันหนึ่งจะได้ไปเล่นเปียโนหรือออร์แกนให้กับโบสถ์นอกจากนั้นก็ยังมีอีกหลายคนที่ไม่เรียนด้วยกันรวมทั้งบัณฑิต วัฒนาพร ซึ่งก็เป็นบุคคลที่มีค่ามากสำหรับคริสตจักรในเรื่องดนตรี”

“ที่บ้านไม่มีเปียโนหรือเครื่องดนตรีใด ๆ แล้วเซียงใหม่ก็ไม่มีที่ไหนที่มีเปียโนด้วยนอกจากบ้านมิชชันนารีไม่คนเมื่อจะซ้อมก็ต้องไปซ้อมที่บ้านของแฮมมแม็คคริวในโรงเรียนดาราวิทยาลัยนั่นเอง” อาจารย์จันท์แรมกล่าวพร้อมกับหัวเราะเล่าต่อไปว่า “เกือบจะเลิกเรียนเปียโนแล้วหลายครั้ง เพราะไม่ชอบที่แฮมมแม็คคริวมักจะเอาดินสอเคาะมือเมื่อเล่นผิด พอกลับถึงบ้านก็บอกแม่ว่าไม่เรียนแล้วนะ คุณแม่ก็ปลอบใจต่าง ๆ นานาให้อดทนเรียนเพื่ออีกหน่อยจะได้ไปเล่นออร์แกนให้โบสถ์ ท่านก็ดีแสนดี เพราะกลัวเราจะไม่เรียน ก็เลยผูกมัดเราโดยไปซื้อออร์แกนเก่า ๆ มาให้หลังหนึ่งเป็นออร์แกนที่ต้องใช้เท้าถีบ บางครั้งก็ต้องถีบแรง ๆ หนัก ๆ เพื่อให้เสียงมันออก แต่ในเวลาเดียวกันเท้าถีบนั่นมันก็ส่งเสียงดังด้วย จนเสียงออร์แกนเกือบจะไม่ได้ยิน ก็เพราะได้เล่นออร์แกนตั้งแต่เป็นเด็กนี่เอง ที่ทำให้รักออร์แกน เมื่อไปเรียนต่างประเทศก็เลือกเอาออร์แกนเป็นวิชาเอก” อาจเป็นเพราะเหตุนี้เองที่โบสถ์ของเราทุกวันนี้ มีอาจารย์จันท์แรมเพียงคนเดียวที่สามารถเล่นออร์แกนของโบสถ์ซึ่งมีเสียงไพเราะไม่ต่างอะไรกับไปป์ออร์แกนของโบสถ์ใหญ่ ๆ ในสหรัฐฯ

แฮมมแม็คคริวเตรียมคนไว้สำหรับโบสถ์ ดังนั้นเพลงที่ใช้สำหรับเป็นบทเรียนเปียโนนั้น ก็ล้วนเป็นเพลงที่ดัดแปลงมาจากเพลงนมัสการทั้งสิ้น เพราะเหตุนี้เองอาจารย์จันท์แรมจึงสามารถเล่นเพลงนมัสการให้แก่โบสถ์ได้ เมื่อยังเป็นนักเรียนมัธยมเล่นให้แก่การนมัสการของโรงเรียนทั้งดาราวิทยาลัยและปรีนส์รอยแยลส์วิทยาลัย

เมื่อจบการศึกษาชั้นมัธยมแล้ว ก็ได้เข้าเรียนในแผนกดนตรีของวิทยาลัยพระคริสตธรรมปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยพายัพแผนกดนตรี ที่ได้ผลิตคนสร้างคน ออกไปเป็นนักดนตรีสำหรับคริสตจักรและรับใช้คริสตจักรมากมาย แต่เสียดายที่แผนกนี้ได้ยุบไปเสียแล้ว

อาจารย์จันท์แรมได้มีโอกาสไปศึกษาต่อทางดนตรีที่ Western College for Women มลรัฐโอไฮโอ แล้วกลับมาสอนอยู่ที่แผนกดนตรี วิทยาลัยพระคริสตธรรมอยู่พักหนึ่ง ต่อมาได้ติดตามสามีซึ่งรับราชการเป็นทหารอเมริกันไปอยู่ตามฐานทัพต่าง ๆ ซึ่งทุกแห่งก็ได้มีโอกาสรับใช้พระเจ้าด้วยความสามารถด้านดนตรีอยู่เสมอ ที่ฟิลิปปินส์ได้มีโอกาสเป็นผู้นำนักร้องสตรีและเล่นออร์แกนในโบสถ์ของฐานทัพ ที่ฮาวายก็ได้เป็นผู้นำนักร้องผู้ใหญ่ นักร้องเด็ก และผู้นำ Bells Choir เมื่อกลับมา

ประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง ก็ได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมากมายแล้วนั้นให้แก่โรงเรียนวัฒนาฯ และคริสตจักรวัฒนา

สิ่งที่เราส่วนใหญ่อาจจะไม่ทราบว่าส่วนหนึ่งของความสามารถทางดนตรีของอาจารย์จันทร์ แรมนั้น ก็เพราะท่านเป็นเลือกเนื้อเชื้อไขของอาจารย์ทองคำ พันธุ์พงศ์ บุคคลสำคัญของสภา คริสตจักรที่ได้ล่วงลับไปนานแล้ว ท่านเป็นนักประกาศตัวยง และเป็นผู้อำนวยการแผนกอนุชนที่ได้ทิ้ง ผลงานไว้มากมาย อาจารย์ทองคำ มีหัวใจเป็นนักดนตรี ถึงแม้ว่าวันเวลาของท่านไม่ได้อำนวยให้แก่ ท่านที่จะฝึกเป็นนักดนตรี แต่ท่านเป็นผู้แต่งเพลงไว้มากมายซึ่งล้วนเป็นภาษาไทยที่ไพเราะ คำร้อง สามารถเข้ากับทำนองได้ดี ในเวลานั้นอนุชนไม่มีเพลงสั้นที่จะร้องกัน เมื่อประชุมก็ต้องร้องเพลงฝรั่ง ซึ่งล้วนเป็นเพลงพื้นเมืองของอเมริกัน เช่น Home Sweet Home, Old folks at Home เป็นต้น สมควรแก่การจดจำไว้ด้วยว่า อาจารย์ทองคำ ได้แต่งเพลงและแปลเป็นภาษาไทยไว้หลายบท เพื่อให้ อนุชนได้ใช้ร้องกัน อนุชนรุ่นนั้นจึงลืมท่านไม่ได้ ก็เพราะเราไม่มีเพลงอื่นใดหรือเพลงสั้นร้องกัน นอกจากเพลงของท่าน เพลงที่เราไม่รู้ว่าเป็นผู้แปล และควรจะรู้ไว้เสียเลยว่า อาจารย์ทองคำเป็นผู้ แปล อาทิเช่น เพลงไทยนมัสการบทที่ 151 “**โอเจ้าแห่งดวงจิตเป็นนิมิตของข้า**” และเพลง “**มีวิหาร ในหุบผา**” เราจะเห็นว่าท่านมีความสามารถทางวรรณศิลป์เพียงไร ก็ให้ช่วยกันนับคำว่า คำที่มีความหมายว่า ป่า ในเพลงนี้ว่ามีกี่คำ และมีอีกกี่คำที่แปลว่า ป่า แล้วอาจารย์ทองคำไม่ได้เอามาใช้ใน เพลงนี้

อาจารย์จันทร์แรมพูดด้วยความสำนึกว่า “แม่เป็นผู้ที่สอนให้อดทน พ่อเป็นผู้สอนให้มีดนตรี การในหัวใจ เพราะทุกครั้งที่ออกไปไหนมาไหนด้วยกัน พ่อก็จะร้องเพลงให้ฟังซึ่งล้วนเป็นเพลงพระเจ้า ที่ท่านรัก เพลงที่ท่านรักนั้นก็ไม่มีเพลงอื่นนอกจากเพลงพระเจ้า วันที่ท่านจะสิ้นใจนอนอยู่บนเตียง นั้น ท่านขอให้ทุกคนที่ยืนอยู่ที่นั่นร้องเพลง **พระเยซูเป็นร่มเย็นของข้า**”

ภาคผนวก ค.

ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของคริสตจักร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของคริสตจักร

- แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของศิษยาภิบาลคริสตจักรวัฒนา
- บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกใน มุมมองของศิษยาภิบาลคริสตจักรวัฒนา
- แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของคณบดีโรงเรียนคริสตจักรวัฒนา
- บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกใน มุมมองของคณบดีโรงเรียนคริสตจักรวัฒนา
- แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของญาติสนิทและคณบดีโรงเรียนประสานเสียงคริสตจักรวัฒนา
- แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของญาติสนิทและคณบดีโรงเรียนประสานเสียงคริสตจักรวัฒนา

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของศิษยาภิบาลคริสตจักรวัฒนา

วัน/เดือน/ปี ในการสัมภาษณ์.....

ชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

1. อาจารย์จันทร์แรมทำงานด้านดนตรีให้กับคริสตจักรอย่างไร

.....

.....

.....

2. ในการทำงานเพื่อคริสตจักรอาจารย์จันทร์แรมเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นอย่างไร

.....

.....

.....

3. ความประทับใจอะไรที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม

.....

.....

.....

บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ

ในมุมมองของคริสตจักร

สัมภาษณ์ศาสตราจารย์ ดร.ทพ. ศึกษา เทพอารีย์ ศิษยาภิบาลคริสตจักรวัฒนา

และประธานกรรมการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557

1. อาจารย์จันทร์แรมทำงานด้านดนตรีให้กับคริสตจักรอย่างไร
2. ในการทำงานเพื่อคริสตจักรอาจารย์จันทร์แรมเป็นตัวอย่งที่ดีให้แก่ผู้อื่นอย่างไร
3. ความประทับใจอะไรที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม

1. อาจารย์จันทร์แรมทำงานด้านดนตรีให้กับคริสตจักรอย่างไร

อาจารย์จันทร์แรมเป็นประธานฝ่ายดนตรีของคริสตจักรวัฒนาและเป็นวาทยากรของคณะนักร้องของคริสตจักรด้วย ผลงานของท่านมีมากมายทั้งในวงการสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย ในวงการคริสเตียน และนอกวงการคริสเตียน เช่น ท่านเป็นกรรมการชำระและเรียบเรียงเพลงไทยนมัสการซึ่งใช้อยู่ในคริสตจักร 1,000 กว่าแห่งในสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย และเพลงไทยนมัสการนี้ได้มีการส่งคายนามาหลายรอบ และทุกๆครั้งที่มีการส่งคายนาคณะกรรมการก็ต้องเรียนเชิญอาจารย์จันทร์แรมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และเป็นหนึ่งในคณะกรรมการด้วย นี่คือนี่ที่ท่านอาจารย์จันทร์แรมได้ทำให้กับสภาคริสตจักรและได้ทำให้กับคริสตจักรวัฒนา ท่านมีบทบาทเป็นผู้นำของคริสตจักรในเรื่องของดนตรี มีการร้องเพลงหรืออะไรก็ตาม หรือมีการจัดนมัสการในพิธีต่าง ๆ ก็จะต้องเรียนปรึกษาท่านอาจารย์จันทร์แรมเสมอเพราะว่าท่านเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ ถ้าเรารู้ประวัติของท่านเราจะรู้ว่าท่านเป็นคริสเตียนคนแรกที่จบดนตรีคริสตจักรมาโดยตรงจากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นคนไทยคนแรกด้วย ตรงนี้เองทำให้ท่านมีบทบาทเพราะเนื่องจากประวัติของท่านนั้น ท่านเป็นลูกของศาสตราจารย์ ซึ่งมีชื่อนารีในสมัยก่อนนั้นได้เห็นว่าคุณอาจารย์จันทร์แรมมีแวว มีอัจฉริยภาพทางด้านดนตรี ท่านก็เลยสนับสนุนให้ท่านอาจารย์จันทร์แรมได้มีโอกาสไปศึกษาต่อด้านดนตรีในต่างประเทศ จากตรงนี้เองทำให้ท่านได้ใกล้ชิดกับคนที่มีความเชื่อความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้า และท่านก็ได้ไปเรียนวิชาดนตรีคริสตจักร และสิ่งที่ท่านเรียนนั้นก็คือพูดง่ายๆว่าเหมือนกับเป็นการบวชเรียนทางศาสนา แต่เป็นศาสนาที่เกี่ยวข้องกับทางดนตรีและดนตรีนี้ในสมัยก่อนก็เป็นดนตรีที่

มาตรฐานด้วยเป็นดนตรีคลาสสิก เป็นดนตรีที่เรียกว่าฮิม (Hymn) ซึ่งตรงนี้เองทำให้ท่านอาจารย์จันทร์แรมกลับมากลายเป็นผู้นำของคริสตจักรในเรื่องของดนตรีโดยตรง ถ้าจะให้พูดถึงว่าท่านอาจารย์จันทร์แรมมีความสำคัญในระดับไหน ผมใช้คำว่า"ปูชนียบุคคล"ได้เลย

2. ในการทำงานเพื่อคริสตจักรอาจารย์จันทร์แรมเป็นตัวอย่งที่ดีให้แก่ผู้อื่นอย่างไร

เรื่องความเอาจริงเอาจังของท่าน การอุทิศชีวิตของท่าน ผมก็ถือว่าถ้าจะเรียกอาจารย์จันทร์แรมว่าเป็น "Professional" ผมก็ขอเรียกท่านว่าท่านเป็น "Dedicated professional" หมายความว่าท่านเป็นมืออาชีพทางด้านดนตรีที่คล้ายๆกับว่าท่านอุทิศตัวให้กับงานของพระเจ้าจริง ๆ แล้วท่านไม่ได้ทำงานเต็มเวลาของคริสตจักร แต่ว่าท่านได้เข้ามาในสถานภาพที่คริสตจักรเชิญท่าน ถ้าพูดแบบธรรมดา ๆ ก็คือ ท่านอาสาเข้ามา ท่านเข้ามาทำงานของพระเจ้าด้วยจิตอาสา คือปกติแล้วใครที่มีจิตอาสา คือคิดอยากจะทำก็ทำ คิดว่าตัวเองไม่อยากทำแล้วเขาก็ไม่ทำ คิดว่าตัวเองต้องไปทำอย่างอื่นท่านก็จะไม่ทำ แต่ไม่ใช่อาจารย์จันทร์แรม คืออาจารย์จันทร์แรมถ้าท่านบอกว่าท่านจะทำอะไรแล้ว ท่านจะรับผิดชอบอะไรแล้ว ท่านทำเต็มที่ คือท่านอุทิศตัวทุ่มเทให้กับงานที่ได้รับมอบหมาย หรืองานที่ได้รับการเรียนเชิญท่าน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าสิ่งที่สำคัญในชีวิตของท่านก็คือการเป็นผู้ที่อุทิศตนมาก ๆ เมื่ออุทิศตนมาก ๆ ถ้ามองคุณสมบัติของ "Dedicated professional" คืออะไร ผมก็นั่งคิดว่าน่าจะเป็นเรื่องของวินัย เพราะท่านเป็นนักดนตรี เราเห็นเลยว่าท่านมีวินัยในการฝึกซ้อม ไม่ว่าจะเป็นครีษตจักรระดับไหนก็แล้วแต่ จะเป็นดนตรีที่ดูเหมือนไม่สำคัญ อาจจะเป็นการร้องเพลงที่ไม่ได้เป็นหลัก อาจารย์จันทร์แรมท่านให้ความสำคัญกับเรื่องพวกนี้มากในการฝึกซ้อม ไม่ว่าจะเป็นการแสดงเล็กแสดงใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงที่อยู่นอกคริสตจักรหรืออยู่ในคริสตจักร อยู่ในพิธีหรืออยู่นอกพิธี ล้วนแล้วแต่ว่าท่านอาจารย์จันทร์แรมเรียกหรือว่าเชิญคณะนักร้องให้มาซ้อมพร้อมกัน และทุกๆครั้งจะมีการซ้อมหลายรอบนะครับ เป็นหลาย ๆ ชั่วโมงเนื่องจากว่าเท่าที่ทราบคือบรรดานักร้องต่างก็เป็นอาสาสมัครด้วยกัน เพราะฉะนั้นเมื่อนักร้องเป็นอาสาสมัครทุกคนก็จะต้องกันเวลาของตัวเองออก เพื่อการนี้โดยเฉพาะ นั่นคือการแยกเวลาลงเวลาให้กับงาน หรือว่าอุทิศเวลาให้กับงานที่เรารับผิดชอบ วินัยในชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักดนตรี ถ้าเราพูดถึงนักดนตรีทั่ว ๆ ไป เขาจะเล่นก็ต้องมีอารมณ์ถึงจะเล่นได้ใช่ไหม แต่เราจะเห็นว่าท่านอาจารย์จันทร์แรมไม่ได้เป็นอย่างนั้น คือ ไม่ว่าท่านมีหรือไม่มีอารมณ์จะเล่นก็ตาม เมื่อท่านปวารณาตัวแล้วท่านจะทำอย่างดีที่สุด อันนี้คือประการแรก

ประการที่สอง คือ ไม่ว่าจะป็นวินัยการซ้อม การฝึกฝน เราจะเห็นว่าท่านมาตรงเวลา เราจะเห็นว่าท่านมีวินัยเรื่องการตรงเวลาและวินัยในชีวิต ถ้าท่านนัด7โมงก็คือ7โมง 2ทุ่มก็คือ2ทุ่ม 7โมงเช้าก็คือ7โมงเช้า ในคริสตจักรของเราก็มีหลายๆครั้งที่เดี่ยวที่จะต้องมาร้องเพลงตอนตี5เพราะฉะนั้นนักร้องทุกคนต้องพร้อมตอนตี 4ครึ่ง ท่านอาจารย์จันทร์แรมจะมาตี 4 นี่คือนี่ที่เป็นสิ่งที่พวกเราซึ่งเป็นผู้รับใช้พระเจ้าเป็นศิษยาภิบาลเต็มเวลาจะสังเกตและเห็น เพราะเราอยู่ที่โบสถ์และเราจะรู้ว่าใครมาโบสถ์ก่อน เวลาที่ท่านมาสอนนักเรียนที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยก็เหมือนกันครับ เราจะเห็นว่านักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยเข้าโบสถ์เพื่อที่จะซ้อมเพลง หรือว่านมัสการพระเจ้าประมาณเวลา 7 โมง 45 นาที 7 โมงท่านจะมาถึงแล้วอย่างช้าๆไม่เกิน 7 โมง 15 นาที และคนที่มาร่วมงานกับท่านอย่างสมาชิกคณะนักร้องจะมาบอกว่า"อาจารย์ขานหนูขอโทษ รดติดมาไม่ได้ มาไม่ทัน มาสาย" ท่านก็จะให้กำลังใจว่าทำไมไม่มาก่อนเวลา รู้ล่วงหน้าแล้วไม่ใช่หรือว่ารถจะติด ท่านก็พูดให้กำลังใจ ไม่ใช่ตุตว่ากล่าว นี่คือนี่ที่เกิดขึ้นในคณะนักร้องที่พวกเราเห็นกัน ก็อยากจะบอกว่าท่านไม่เคยรับค่าตอบแทนเลยนะครับ คริสตจักรมีค่าตอบแทนให้แต่ท่านขอไม่รับ และหลายๆที่หลายๆแห่งที่ผมทราบว่าคุณเดินทางไปสอนเดินทางไปช่วยนะครับ ท่านก็ไม่รับค่าตอบแทน เราจะเห็นว่านี่คือการทำอย่างเรียกว่าทำอย่างสุดจิตสุดใจ ทำเพื่อถวายพระเจ้าโดยเฉพาะนะครับ นี่คือนี่ชีวิตของท่าน

3. ความประทับใจอะไรที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม

สิ่งสุดท้ายนะครับที่ผมอยากจะเล่าเรื่องของท่านให้ฟัง ความประทับใจต่าง ๆ ก็คือว่าเมื่อก่อนนี่เอง มีน้องคนหนึ่งที่เป็นนักเปียโนเล่นประกอบให้กับเรา คือน้องเซมิน เป็นคนเกาหลี เขามาอยู่เมืองไทย เขารักเมืองไทย แล้วก็ฝีมือทางด้านดนตรี เขาเป็นนักเปียโนเล่นประกอบให้ เมื่อก่อนนี่เขาจะต้องไปทำธุระอย่างหนึ่ง แล้วโดนโจรปล้น คือ เขาปืนมาจ่อแล้วเอากระเป๋ามาในกระเป๋าก็มีเงิน มีบัตรเครดิต มีมือถือ แล้วก็มือถือเอกสารต่างๆนะครับซึ่งสำคัญมากก็เป็นพาสปอร์ต ปรากฏว่าหลังจากเรื่องเกิดขึ้นไม่นานเราก็กระจายข่าวไป ปรากฏว่าท่านอาจารย์จันทร์แรมก็เสนอการช่วยเหลือขึ้นมา ก็คือว่า "เราจะช่วยเขาอย่างไรดี เราน่าจะลงขันกันช่วยคุณเซมินนะ" ซึ่งคุณเซมินก็ถือว่าเป็นลูกได้เลยนะครับ ท่านก็มีจิตใจที่มีความเมตตากรุณาแล้วก็ช่วยคนอื่น อันนี้คือนี่สิ่งที่ผมคิดว่าสำคัญที่สุดครับ นักดนตรีไม่เพียงแต่ร้องเพลงเพราะ เล่นเพลงไพเราะ แต่จิตใจสวยงาม ผมเห็นอาจารย์จันทร์แรมทั้งร่างกายและจิตวิญญาณ คือท่านมีความสามารถในการร้องเพลง ในการเป็นวาทยากร แต่ในขณะที่เดียวกันท่านก็มีจิตใจที่งดงาม ตรงนี้เป็นสิ่งที่หายากนะครับ ในส่วนตัวของผม ผมรู้สึกรักและ

เคารพท่านอาจารย์จันทร์แรมมาก และก็มีความรู้สึกว่าท่านอยู่กับคริสตจักรวัฒนา ท่านเป็นพระพร และท่านก็ช่วยหลายอย่างเลยนะครับ โดยที่ว่าท่านเองไม่ได้หวังอะไรตอบแทนเลย ผมรู้ว่าท่านรู้ว่าท่านจะได้รับการตอบแทนจากองค์พระผู้เป็นเจ้า ที่คริสเตียนเราเรียกว่าบำเหน็จบนสวรรค์ พวกเราทุกคนก็เช่นเดียวกัน ก็เลยขอฝากว่าในฐานะที่ได้ใกล้ชิดกับนักดนตรีมืออาชีพ และเป็นนักดนตรีที่อุทิศตนให้กับพระเจ้า ผมก็เห็นชีวิตของท่านอาจารย์จันทร์แรมเป็นตัวอย่างให้กับพวกเราในหลาย ๆ เรื่องนะครับ คุณค่าของนักดนตรีที่เขาอุทิศตัว เขาจะมีผลกระทบเยอะแยะมากมายต่อชีวิตของคนรอบข้าง ไม่ใช่เล่นดนตรีเพื่อความสนุก หรือเล่นดนตรีเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเล่นดนตรีเพื่ออะไรบางอย่างของเราเท่านั้น แต่ดนตรีสามารถเป็นประโยชน์ต่อสังคมและคนอื่น ๆ อีกมากมาย ดนตรีสามารถช่วยคนที่ท้อแท้ใจให้มีกำลังใจขึ้นมาได้ อย่างดนตรีในโบสถ์ร้องแล้วเกิดความสันติสุข เกิดความสงบ แล้วก็เกิดความรู้สึกถ่อมตัวถ่อมใจ เมื่อถ่อมตัวถ่อมใจแล้วชีวิตของเราก็จะได้รับการพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ ดนตรีนำความเจริญสู่ชีวิตได้นะครับ

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา

วัน/เดือน/ปี ในการสัมภาษณ์.....

ชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

1. อะไรที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมากกว่าการขับร้องประสานเสียง

.....

.....

.....

2. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม

.....

.....

.....

3. มีเหตุการณ์อะไรที่ทำให้ท่านประทับใจในตัวอาจารย์จันทร์แรม

.....

.....

.....

บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ

ในมุมมองของคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา

สัมภาษณ์คุณกรรณิการ์ สงวนชื่อ ประธานคณะนักร้องประสานเสียงคริสตจักรวัฒนา

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2557

1. อะไรที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมากกว่าการขับร้องประสานเสียง
2. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม
3. มีเหตุการณ์อะไรที่ทำให้ท่านประทับใจในตัวอาจารย์จันทร์แรม

1. อะไรที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมากกว่าการขับร้องประสานเสียง

มีหลายสิ่งหลายอย่างที่อาจารย์จันทร์แรมได้ให้ความรู้แก่พวกเรา ในการวางตัว ในการที่เราจะร้องเพลง เราควรจะเตรียมตัวอย่างไร มีระเบียบวินัยของการเป็นนักร้อง สอนทุกอย่าง ตั้งแต่การออกเสียงร้องเพลง หรือว่าการนั่งร้องหรือแม้กระทั่งจะยืนร้อง การหายใจ การออกเสียง นอกเหนือจากนั้นก็สอนมารยาทในการที่จะเป็นนักร้อง ว่าเราจะต้องมีระเบียบวินัยอย่างไร นอกเหนือจากที่อาจารย์จะเกี่ยวเชิญเราในด้านร้องเพลง

2. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม

โดยส่วนตัวของป้าจูปตั้งแต่ได้สัมผัสกับอาจารย์จันทร์แรม ในที่นี้ป้าจูปรักอาจารย์จันทร์แรมมาก เป็นพี่สาวคนหนึ่งที่เราประทับใจและให้ความเคารพเสมอมา ซึ่งสิ่งนี้เราเชื่อว่ามาตั้งนานแล้ว ตั้งแต่เด็ก ๆ เราได้ยินชื่อเสียงของอาจารย์จันทร์แรมในการที่เป็นวาทยากร เราก็อยากที่จะรู้จักจริงๆ พอป้าได้ย้ายมาอยู่คริสตจักรวัฒนา ก็ได้เห็นอาจารย์จันทร์แรม เราก็รู้สึกประทับใจอยากจะเป็นนักร้องมาเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ในการที่จะเข้ามาร้องเพลงตั้งแต่ป้าได้เข้ามาร้องเพลง จนกระทั่งได้เป็นประธานนักร้อง 5 ปี 2 สมัย เกือบจะ 3 สมัยแล้ว ก็ประทับใจอาจารย์จันทร์แรมมาก อาจารย์จันทร์แรมจะเป็นทั้งครู ทั้งพี่ ในบางครั้งก็จะเป็นทั้งเพื่อนที่ให้คำแนะนำเวลาเรามีอะไรไม่สบายใจก็จะขอคำปรึกษาจากอาจารย์จันทร์แรม

3. มีเหตุการณ์อะไรที่ทำให้ท่านประทับใจในตัวอาจารย์จันทร์แรม

ตอนที่ป้าไม่สบายป่วยอยู่ที่จังหวัดแพร่เป็นเบาหวาน คนแรกในคณะนักร้องที่ป้านึกถึงคือ อาจารย์จันทร์แรมแล้วจะมีอีกคนก็คือน้ำแป้ว ซึ่งสองคนนี้จะป้าให้ความรัก ให้ความสนิทสนมเป็นพิเศษกว่าคนอื่น เพราะว่าเวลาเราคุยแล้วก็ได้คำแนะนำที่ดี ให้ความอบอุ่น ให้ความเอื้ออาทรแก่เราในยามที่เราเจ็บไข้ได้ป่วย พอเราเห็นอาจารย์จันทร์แรมเราก็อยากเข้าไปกอดแล้วเราก็จะร้องไห้กัน ก็ประทับใจ ก็ขอเป็นน้องของอาจารย์จันทร์แรมคนหนึ่ง บางครั้งป้าก็ทำอะไรผิดไปบ้างก็จะขอคำแนะนำจากท่าน ท่านก็จะให้ความรักให้คำปรึกษาที่ดี อันนี้ก็ประทับใจเป็นพิเศษนอกจากที่เป็นวาทยากรที่สอนพวกเราในด้านดนตรีแล้ว อันนี้ก็ถือเป็นความประทับใจส่วนตัวเลยก็คือเป็นพี่คนหนึ่ง แล้วเราก็คุยกันสามคนก็คืออาจารย์จันทร์แรม ป้าจู้บ แล้วก็น้ำแป้ว เราสัญญากันว่าเราจะเป็นพี่น้องกัน มีอะไรเราจะปรึกษากัน มีอะไรไม่สบายใจเราก็จะคุยกันสามคนนะคะ ซึ่งอันนี้เป็นสิ่งที่พิเศษที่ป้าว่าอาจารย์จันทร์แรมให้กับเรา

**บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา**

สัมภาษณ์คุณชุตินา กิตติตระกูล สมาชิกคณะนักร้องประสานเสียงคริสตจักรวัฒนา
วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2557

1. อะไรที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมากกว่าการขับร้องประสานเสียง
2. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม
3. มีเหตุการณ์อะไรที่ทำให้ท่านประทับใจในตัวอาจารย์จันทร์แรม

1. อะไรที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมากกว่าการขับร้องประสานเสียง

อาจารย์จะสอนเกี่ยวกับชีวิตในการรับใช้ที่อาจารย์เป็นแบบอย่าง เช่นที่อาจารย์รับใช้พระเจ้า อาจารย์ไม่ได้คิดถึงตัวเองเลย แก่ทุ่มเทในการรับใช้ไม่หวังผลตอบแทนอะไรเลย เป็นสิ่งที่ป่าแป้วประทับใจมาก ไม่ได้คิดถึงเงินเลย ไม่ได้คิดถึงชื่อเสียง แก่ได้ไปสอนเพลงตามเรือนจำ ก็ให้เห็นความทุ่มเททั้ง ๆ ที่แกไม่ได้อะไรเลยเพื่องานพระเจ้า เพราะแกบอกว่าตอนแกเด็ก ๆ แกได้ทุนจากมิชชันนารีไปเรียนดนตรี แล้วคุณพ่อก็สั่งให้แกรับใช้พระเจ้าในด้านดนตรี ซึ่งแกก็ทำสำเร็จแล้วในตรงนี้ให้กับคุณพ่อและมิชชันนารีที่ส่งแกไปเรียนจนจบที่อเมริกา

2. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม

ตอนแรกที่ป่าแป้วมาเรียนร้องเพลงใหม่ ๆ แกให้ความรู้ได้ดีมาก ทักษะในการร้องเพลง ร้องอย่างไร ใช้พลังเสียงแบบไหน ร้องออกมาให้เสียงแบนหรือเสียงกลม ร้องอย่างไรให้เวลาที่เราร้องออกมาฟังแล้วดูดี ซึ่งเป็นเทคนิคที่เราได้รับมาแบบฟรี ๆ เลย ถ้าเราเอาสิ่งที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมาใช้มันก็จะเกิดผล แล้วอาจารย์จันทร์แรมก็มีความจริงใจ มีความเอื้ออาทรกับทุกคนเลย แล้วแกก็มีความรักระหว่างป่าแป้วกับป่าจู้บ อย่างที่ป่าจู้บพูดเมื่อกี้ว่าเหมือนพี่น้องก็ใช่ จริง มีอะไรเราจะคุยกัน มีอะไรเราจะปรึกษากัน แล้วก็ช่วยอะไรได้ก็ช่วยกันไป แต่อาจารย์จันทร์แรมเป็นผู้รับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับด้านดนตรีนี้แหละ สุดยอดจริง ๆ แล้วป่าแป้วก็เคยตามไปในงานต่าง ๆ เห็นภาพที่ประทับใจ

มากพอแก่เดินลงจากเวทีมา แกเหมือนดาราคณหนึ่งเลย ทั้ง ๆ ที่แกไม่ได้ยกตัวเอง แต่สิ่งนี้เป็นพระเจ้ายกแกขึ้น เพราะฉะนั้นคือความถ่อมของอาจารย์ในการรับใช้พระเจ้า คือการไม่หวังผลตอบแทน ไม่คิดอะไรเลย ถึงแม้บางครั้งแกน้อยใจในการรับใช้ แต่แกก็สามารถที่จะผ่านจุดนั้นไป แกบอกว่าแกมองที่พระเจ้า สิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญมากในการรับใช้

3. มีเหตุการณ์อะไรที่ทำให้ท่านประทับใจในตัวอาจารย์จันทร์แรม

แกจะเป็นผู้ที่ให้ มีอะไรแกจะคิดถึงป่าแป้วก่อน แกจะให้ลูก ๆ กี้ก ๆ บางทีก็จะมีแอบใส่ซองเอาเงินให้เป็นของขวัญวันเกิดนะ หรือบางทีก็ซื้อเสื้อผ้ามาให้ ซึ่งแกจะสนใจ แกให้ความรัก ป่าแป้วไม่ได้มองที่สิ่งของนะคะ แต่เราต่างคนต่างคิดถึงกัน อาจารย์จันทร์แรมชอบแบบนี้ะ ป่าแป้วชอบแบบนี้ะ ต่างคนจะต่างรู้ว่าเราชอบอะไรกัน แล้วเราจะเทคแคร์ซึ่งกันและกันจะให้ในสิ่งที่ต่างคนต่างชอบ คือสิ่งที่ป่าแป้วรู้จักอาจารย์จันทร์แรมมากที่สุดคือการแต่งตัว อะไรที่แกชอบก็จะรู้มากที่สุด เพราะใกล้ชิดแก ต่างคนต่างประทับใจซึ่งกันและกันมา

แต่สิ่งที่ป่าแป้วประทับใจในตัวอาจารย์จันทร์แรมมาก คือ การรับใช้พระเจ้าซึ่งเป็นแบบอย่างตรงต่อเวลาและแกจะทำงานมาก ขนาดแกมาบุรีรัมย์ครั้งนี้นะ แกยังทำงานแกต้องขอให้ใครเคลียร์งานที่คริสตจักรเอาไว้ด้วยนะ ก็จะมีอิทธิที่ต้องร้องเพลงอาทิตย์นี้แทน แกเป็นคนรักงาน แกอยู่บ้านก็ไม่อยู่เฉย ๆ นะคะ แกอยู่หน้าคอมตลอด แกทำงานหนักมาก ทำงานหนักมาก ซึ่งถ้าหากอาจารย์จันทร์แรมทำงานตรงนี้ไม่ไหวแล้ว คริสตจักรวัดนาคคงหอยเพราะจะหาคนที่มาแทนอาจารย์จันทร์แรมยาก อาจารย์จันทร์แรมแกทุ่มเทและเสียสละสุดยอดอย่างหาตัวจับยาก แกไม่ได้เงินจากคริสตจักรสักบาทเดียว เมื่อก่อนป่าแป้วก็สงสัยว่าอาจารย์จันทร์แรมขยันขนาดนี้คงได้เงินเยอะ แต่แกไม่ได้ แกไม่ได้เลย รักพระเจ้าและแกก็ทำตามสิ่งที่พระเจ้าประทานทุนผ่านทางมิชชันนารีให้แกเรียนจบ แล้วก็ตอบแทนสิ่งที่พระเจ้าให้แกมา เพราะแกจะพูดตรงนี้ตลอดเวลา

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของญาติสนิทและคณะนักร้องประสานเสียงคริสตจักรวัฒนา

วัน/เดือน/ปี ในการสัมภาษณ์.....

ชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

1. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งและหน้าที่อะไรในคริสตจักรวัฒนา
.....
.....
2. เมื่อกลับมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย อาจารย์จันทร์แรมได้เริ่มต้นทำงานอย่างไร
.....
.....
3. อะไรที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมากกว่าการขับร้องประสานเสียง
.....
.....
4. ท่านประทับใจอะไรในตัวอาจารย์จันทร์แรม
.....
.....
5. ท่านเคยเห็นอาจารย์ท้อแท้บ้างหรือไม่
.....
.....
6. ยากไหมกับการสอนคณะนักร้องที่คริสตจักรวัฒนา
.....
.....
7. ถ้าอาจารย์จันทร์แรมทำงานไม่ไหวแล้วท่านคิดว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับคริสตจักรวัฒนา
.....
.....

บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ

ในมุมมองของญาติสนิทและคณะนักร้องประสานเสียงคริสตจักรพัฒนา

สัมภาษณ์อาจารย์วรณัฐ พันธุ์พงศ์ ญาติสนิทและคณะนักร้องประสานเสียงคริสตจักรพัฒนา

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2557

1. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งและหน้าที่อะไรในคริสตจักรพัฒนา
2. เมื่อกลับมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย อาจารย์จันทร์แรมได้เริ่มต้นทำงานอย่างไร
3. อะไรที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมากกว่าการขับร้องประสานเสียง
4. ท่านประทับใจอะไรในตัวอาจารย์จันทร์แรม
5. ท่านเคยเห็นอาจารย์ท้อแท้บ้างหรือไม่
6. ยากไหมกับการสอนคณะนักร้องที่คริสตจักรพัฒนา
7. ถ้าอาจารย์จันทร์แรมทำงานไม่ไหวแล้วท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับคริสตจักรพัฒนา

1. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งและหน้าที่อะไรในคริสตจักรพัฒนา

ปัจจุบันนี้อาจารย์จันทร์แรมเป็นประธานดนตรีคริสตจักร เพราะฉะนั้นอาจารย์ก็ดูแลคณะนักร้องด้วย แต่ที่นี้เนื่องจากอาจารย์ทำหน้าที่มานานมาก จนอาจารย์ก็บอกว่าอยากพัก จุดนี้ที่อาจารย์ก็คิดว่าทางคริสตจักรน่าจะจะมีคนที่จะมาสืบทอดต่อ และคน ๆ นั้นจะต้องเป็นคนที่มีความสามารถ และอีกอย่างอาจารย์นึกถึงว่าเวลาที่คนอื่น เพราะปกติอาจารย์จะไม่ได้รับค่าตอบแทน ก็นึกถึงว่าถ้าเกิดว่าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบอะไรที่จะต้องให้ค่าตอบแทน เพราะฉะนั้นตอนนี้ได้อาจารย์ฤทธิ์มา ถึงได้มีค่าตอบแทน เพราะเชิญเขามา ในขณะที่เดียวกันอาจารย์จันทร์แรมก็ยังคงคอยดูแลพวกเราอยู่ เพราะบางที่อาจารย์ฤทธิ์อาจจะไม่อยู่ อาจารย์ก็เหมือนกับยังต้องดูแลอยู่ ต้องช่วยฝึกซ้อมนะคะ ในปัจจุบันนี้ก็เป็นอย่างนั้น อาจารย์ก็ยังไม่วางมือ เพราะว่าอาจารย์ไม่กล้าวาง ต้องว่าอย่างนั้น เพราะว่าป็นมากับมือ เพราะฉะนั้นก็ยังอยากให้ดำเนินต่อไป ก็เห็นว่าอาจารย์ก็ยังเป็นผู้อำนวยเพลงต้องว่าอย่างนั้น ถึงแม้ว่าจะมีคนอื่นมาช่วยก็ตาม แต่ว่าอาจารย์ก็ยังถือว่าเป็นผู้อำนวยเพลงของคณะนักร้องคริสตจักรพัฒนาอยู่ค่ะ

2. เมื่อกลับมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย อาจารย์จันทร์แรมได้เริ่มต้นทำงานอย่างไร

ก็มาที่นี้ละคะ เพราะพวกเราพี่น้องอยู่ที่คริสตจักรนี้ แล้วก็ก่อนที่จะเป็นอาจารย์จันทร์แรม ก็เป็นอาจารย์รัศมี คือคุณแม่ของพี่กุกโก่พี่หนูย ภรรยาของดร.นิพนธ์ เป็นคอนดักเตอร์อยู่ อาจารย์จันทร์แรมก็มาช่วยกันกับอาจารย์รัศมีด้วย แล้วก็ตอนที่อาจารย์รัศมีไม่อยู่แล้วท่านทำไม่ได้แล้ว ก็เลยมาเป็นอาจารย์จันทร์แรมคะ แต่ก่อนหน้านั้นตอนที่อาจารย์จันทร์แรมอยู่ต่างประเทศ ก็มีอาจารย์รัศมีเห็นไหมคะว่าโบสถ์เราไม่ขาดคน เพื่อที่จะมารับใช้ในคริสตจักร

3. อะไรที่อาจารย์จันทร์แรมสอนมากกว่าการขับร้องประสานเสียง

อาจารย์ก็เป็นแบบอย่างที่ดี ในการอุทิศตัว หุ่นแท้จริง ๆ เพราะว่า การที่จะฝึกซ้อมคณะนักร้องไม่ใช่ง่าย ๆ อาจารย์ก็มีความอดทนมาก อดทน เพราะว่าสอนก็หนักว่าสอนเหมือนเด็กนะคะ เพราะว่าพวกนี้บางทีก็จำยาก เพราะว่าบางคนก็ไม่มีพื้นมาเลย ก็เพียงแต่ว่า สมมติว่าถ้าเกิดอาจารย์จะสอนโน้ตก็แค่ให้เห็นว่า อันนี้โน้ตมันสูงขึ้น เสียงมันจะต้องสูงขึ้น อันนี้จะต้องต่ำลงคล้ายแบบนี้ ข้อสำคัญคือพยายามที่จะฝึกระเบียบวินัยด้วยการเป็นนักร้อง ไม่ใช่เข้ามาแล้วก็มานั่งคุยกัน แต่ว่าตั้งใจ ก็ขนาดแค่นี้ก็ยังนั่งฟัง ก็ต้องนั่งตัวตรง คือระเบียบทุกอย่างของคณะนักร้องที่ต้องเรียกว่ามาตรฐาน นักร้องอาจจะบอกว่าเข้มงวดจัง แต่อันนี้ก็ต้องการมาตรฐานของการร้องเพลง ไม่ใช่เข้ามาร้องกันสนุก ๆ เพราะฉะนั้นที่อาจารย์ให้ นอกเหนือจากการสอนก็คือแบบอย่างที่ดีของการอดทนแล้วก็ระเบียบวินัยของคณะนักร้องประสานเสียง การที่จะร้องเพลง ก็ไม่ใช่การที่จะร้องไปเรื่อย ร้องให้มันออกมาจากปาก ไม่ใช่ ก็จะต้องบอกว่า เสียงมันจะต้องออกมาจากข้างใน เวลาร้องเพื่อไม่ให้เสียงแบน ก็จะต้องทำปากกลม ๆ ซึ่งสิ่งที่นักร้องก็อาจจะจำได้ ต้องบอกว่าทำหน้าที่ ทำปากกลม ๆ

4. ท่านประทับใจอะไรในตัวอาจารย์จันทร์แรม

ในฐานะญาติกันก็มีความผูกพันกันอยู่แล้ว แต่ที่นี้ในฐานะที่มาร้องเพลงด้วย ก็อยากจะหนุนใจว่า พยายามช่วยเหลือ หนุนน้ำใจ เพราะว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่ถ้าเพื่อเราช่วยได้ก็ช่วย เพราะบางทีอาจารย์จันทร์แรมก็ขอให้ช่วยในบางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับแปลเพลงบ้าง แต่สำหรับในการร้องเพลงก็เป็นการหนุนน้ำใจกันด้วย และก็อีกอย่างหนึ่งคือก็เห็นความพากเพียรของอาจารย์พยายามจะทำให้

นักร้องให้ตี อันนี้ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เหมือนกับเป็นการให้กำลังใจ ทุกครั้งที่มาร้องเพลง นอกจากบางครั้งที่ไม่ได้มาเพราะติดธุระอะไรก็อีกอย่างหนึ่ง เพราะว่าส่วนมากการทำแบบนี้ ถ้าไม่รักงานจริง ๆ มันก็บางครั้งนักร้องมาสาย แต่อาจารย์ไม่เคย ทุกครั้งจะมาก่อน นอกจากถ้าเกิดมันติดอะไรก็บอกยกเลิกชั้นนั้นและก็ไปนัดกันใหม่ แต่ไม่ใช่ว่าปล่อยให้นักร้องมารอ แล้วอาจารย์ไม่มา ไม่ใช่เลย แต่อาจารย์มา ก็เป็นแบบนี้ เป็นสิ่งที่น่าชมเชย

5. ท่านเคยเห็นอาจารย์ท้อแท้บ้างหรือไม่

ก็มี ก็คงต้องมี คือบางทีเหนื่อย เพราะเราพยายามทุ่มเท นึกถึงมันก็อ่อนกำลัง บางทีสปีริตเราอาจจะเข้มแข็ง แต่ว่าบางครั้งฝายร่างกายเราก็จะอ่อนกำลังเหมือนกัน แต่ว่าอาจารย์ก็ไม่เคยบ่น หรือว่าจะบอกว่าไม่เอาแล้ว ไม่เคย ก็มีบ้าง แต่อาจารย์ก็ไม่ได้มาคุยให้ฟังนะคะ แต่เราก็ทราบว่าจะอาจจะมีผู้ใหญ่กว่าที่อาจารย์นับถือ ก็อาจจะคุยกันแบบนั้น แต่กับอาจารย์เองไม่เคย

6. ยากไหมกับการสอนคณะนักร้องที่คริสตจักรวัฒนา

ไม่อันนี้ไม่เลย เพราะว่านักร้องคณะนี้ นับย้อนหลังไปประมาณ 40 กว่าปี ตอนนั้นเราเรียกว่าคณะนักร้องชาวเหนือ เพราะว่ามีแต่คนเชียงใหม่ที่มาร้องกัน เพลงก็เป็นเพลงคำเมือง เราก็มาร้องกันในกลุ่มนี้ จนกระทั่งมีนักร้องอื่นๆมาสมทบ เราถึงได้เปลี่ยนเป็นคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา เพราะไม่ใช่ชาวเหนืออย่างเดียว แต่มีชาวอื่น ๆ ด้วย เพราะฉะนั้น เป็นสิ่งที่อาจารย์รักที่จะทำ ก็ไม่ได้นึกว่าไปทำที่อื่น แต่ที่โรงเรียนอาจารย์ก็ทำ เพราะอาจารย์ก็ถือว่ารับใช้ที่โรงเรียน แต่ที่โรงเรียนก็มีค่าตอบแทนแน่นอน แต่ที่โบสถ์นี้ไม่มี แต่ว่าอาจารย์รักที่จะทำ ก็ขนาดที่ว่าทำจนถึงขณะนี้ ที่อาจารย์บอกว่าอยากพัก แต่ก็ยังพักไม่ได้ ก็ยังทำอยู่ ขอขอบคุณพระเจ้าที่พระเจ้ายกย่องเสริมกำลัง ก็ยังเห็นอาจารย์ไม่เป็นอะไร ก็ยังมีกำลังใจที่จะมาสอน แล้วก็พยายามให้นักร้องเห็นว่าอาจารย์ก็ยังมาสอนเลย ก็พยายามที่จะสอนเรา ก็เรียกว่าตั้งต๊ะตั้งแยะนะคณะนักร้อง เท่าที่เห็นมา สอนยาก แต่เดี๋ยวนี้ตั้งตรงที่ว่าหลายสิ่งหลายอย่างอาจารย์อาจจะพอใจขึ้น อันนี้คงต้องถามอาจารย์เอง แต่คิดว่า เพราะว่าเห็นเองว่านักร้องก็ดีขึ้น

7. ถ้าอาจารย์จันทร์แรมทำงานไม่ไหวแล้วท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับคริสตจักรวัฒนา

ควรจะมีคนแทน ที่จริงอาจารย์ก็พยายามฝึกคนอื่นขึ้นมา แต่สำหรับคนที่แทน อย่างนี้กว่าคนที่แทนจะต้องเหมือนอาจารย์ ทุกคนก็มีสไตล์ของแต่ละคน แต่ถ้าเผื่อตรงนี้อาจารย์ไม่ทำแล้ว ทำไม่ไหวแล้ว จะมีคนทำไหม ก็คงจะมี แต่มันก็ต้องเป็นสไตล์ของเขา ถ้าเกี่ยวกับดนตรีคริสตจักร ก็อาจจะเพราะอาจารย์เรียนมาโดยตรง เฉพาะในโบสถ์เราที่จะเรียนดนตรีคริสตจักร ก็ไม่เห็นมีใครเรียนดนตรีคริสตจักร จะมีก็อาจารย์ที่โบสถ์สองที่จะเรียนดนตรีคริสตจักร จะต้องเรียนดนตรีคริสตจักรที่จะทำแบบนี้ ถึงได้บอกว่าถ้าเผื่อมีคนอื่นมาแทนก็อาจจะเป็นสไตล์ของเขาที่เขาจะทำแบบของเขา แต่ว่าเรื่องดนตรีรับรองว่าโบสถ์เราไม่ขาด ใช่มั้ยขาด

ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของสถาบันการศึกษา

- แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกใน มุมมองของอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของลูกศิษย์
- บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกใน มุมมองของลูกศิษย์
- แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก ในมุมมองของผู้ปกครองนักเรียน
- บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอกใน มุมมองของผู้ปกครองนักเรียน

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

วัน/เดือน/ปี ในการสัมภาษณ์.....

ชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

1. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งหน้าที่อะไรในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยและได้ทำผลงานอะไรให้กับโรงเรียน

.....
.....

2. ท่านคิดว่าอาจารย์จันทร์แรมเอาจริงเอาจังในการทำงานอย่างไร

.....
.....

3. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรที่มากกว่าการสอนดนตรีบ้าง

.....
.....

4. อาจารย์จันทร์แรมมีส่วนสำคัญในการสร้างศิษย์รุ่นต่อรุ่นให้ก้าวไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในด้านดนตรีหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

5. ความประทับใจที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม

.....
.....

บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ

ในมุมมองของอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

สัมภาษณ์อาจารย์เสริมศรี ไชยเศรษฐ์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

(วาระการทำงาน พ.ศ. 2538 – 2551)

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2557

1. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งหน้าที่อะไรในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยและได้ทำผลงานอะไรให้กับโรงเรียน
2. ท่านคิดว่าอาจารย์จันทร์แรมเอาจริงเอาจังในการทำงานอย่างไร
3. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรที่มากกว่าการสอนดนตรีบ้าง
4. อาจารย์จันทร์แรมมีส่วนสำคัญในการสร้างศิษย์รุ่นต่อรุ่นให้ก้าวไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในด้านดนตรีหรือไม่ อย่างไร
5. ความประทับใจที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม

1. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งหน้าที่อะไรในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยและได้ทำผลงานอะไรให้กับโรงเรียน

ก่อนอื่นครูก็ขอบคุณพระเจ้าที่โรงเรียนวัฒนาเป็นโรงเรียนของพระเจ้า และผู้ที่ได้มาอยู่ที่โรงเรียน โดยเฉพาะผู้ที่เป็นคริสเตียนก็จะเป็นผู้ที่ทำเพื่อถวายเกียรติแด่พระเจ้าและทุ่มเทงานในการรับใช้พระองค์จริง ๆ ยกตัวอย่างก็คือ อาจารย์จันทร์แรม อันที่ 1 ครูขอบคุณพระเจ้า อันที่ 2 ครูขอบคุณครูที่เป็นคริสเตียนและมารับใช้ในโรงเรียนของพระเจ้า ในคริสตจักรของพระเจ้า ในสถานที่ ๆ ประกาศพระนามของพระองค์ แต่สิ่งที่ประทับใจที่ครูได้รู้จักอาจารย์จันทร์แรมก็คือ อาจารย์จันทร์แรมเคยเรียนต่างประเทศ จากการที่ครูทราบดีเพราะรู้จักคุณพ่อเป็นอย่างดีคือศาสนาจารย์ทองคำ พันธวงศ์ ซึ่งเป็นอดีตประธานสภาคริสตจักร และครูก็มีโอกาสเป็นผู้ติดตามเป็นอนุชนออกไปประกาศออกไปร้องเพลง นั่นคือแรงจูงใจที่เห็นว่าครอบครัวพันธวงศ์เป็นครอบครัวตัวอย่าง และอาจารย์จันทร์แรมที่เป็นลูกสาวคนเล็ก ก็ได้สืบทอดเจตนารมณ์ของคุณพ่อ คือ มีเสียงที่ไพเราะและรักดนตรี แล้วก็ไปเรียนเปียโน ไปเรียนคอนดักเตอร์ที่อเมริกา แล้วเมื่ออาจารย์กลับมาครูก็ไม่แน่ใจว่าอาจารย์สอนที่ไหนมาก่อน แต่ที่ทราบมาก็คือมาอยู่วัฒนาหลังจากที่คุณหญิงมาลัยวัลย์ บุญยะรัตเวชซึ่งเป็น

อดีตผู้อำนวยการเพลงได้ถึงวาระเกษียณ ก็ได้เชิญอาจารย์จันทร์แรมเป็นอาจารย์พิเศษ ไม่ได้เป็นอาจารย์ประจำ เพราะอาจารย์คงสอนหลายแห่ง ได้มาสอนภาษาอังกฤษก่อนเพราะอาจารย์จบต่างประเทศ สำเนียงก็ดีมากอยู่แล้ว แล้วภาษาอังกฤษของนักเรียนเราก็ได้เป็นผู้ที่ออกเสียงถูกต้อง ต่อมา อาจารย์ก็ได้เป็นหัวหน้างานขับร้องประสานเสียง อาจารย์ได้สอนดนตรีศึกษาในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมปลาย อาจารย์ก็ได้ทำผลงานประวัติการร้องเพลงประสานเสียงของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย นักเรียนที่อาจารย์ได้สอนก็ได้ไปถวายเพลงสรรเสริญพระเจ้าในงานต่าง ๆ เทศกาลต่าง ๆ ในคริสตจักร และในชุมชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นการประกาศพระกิตติคุณของพระเจ้าในตัวด้วย อันนี้คือสิ่งที่เราคริสตชนภาคภูมิใจ เพราะว่าอาจารย์เป็นลูกพระเจ้าและอาจารย์ได้ถวายตัวอุทิศตัวเพื่อพระองค์ ด้วยดนตรีและเสียงเพลง อันนี้คือสำคัญเพราะบางคนจบทางด้านเรียนวิชาชีพอย่างนั้นมาแต่ไปทำงานอย่างอื่น แต่ครูซึ่งเรียนครู ป่าตายเป็นครูคุณพ่อเป็นครู ป่าตาก็มีอาชีพครูเลยถึงแม้ใครบอกจะจ้างไปทำงานบริษัทเงินเดือนสูงก็ไม่ไปแต่เรารักที่จะเป็นครู อาจารย์จันทร์แรมเป็นอีกท่านหนึ่งที่เป็นตัวอย่างเป็นแบบอย่างของการเป็นครู เป็นครูที่แท้จริงก็คือว่าให้ในสิ่งที่ท่านมีกับลูกศิษย์หมดหัวใจ ทำงานด้วยหัวใจ ไม่ได้ทำงานด้วยเงินเดือน เพราะฉะนั้นลูกศิษย์ของเราก็จะได้เรียนรู้เรื่องดนตรีศึกษา การออกเสียงภาษาอังกฤษจากเพลง การได้เรียนพระวาระของพระเจ้าจากเพลงอันนี้คือสำคัญ นอกจากดนตรีศึกษาที่อาจารย์สอนในชั้นเรียนแต่ละชั้นแล้ว เราก็ได้เรียนเชิญให้อาจารย์สอนในห้องประชุมด้วยเป็นชั้นใหญ่ในห้องประชุม ซึ่งทุกคนก็สนุกมากในการที่จะได้ร้องเพลงทุกๆ เข้าเราเข้าโบสถ์ได้ร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้าด้วยบทเพลง นอกจากนั้นอาจารย์ก็ยังสอนกลุ่มเล็กๆ เป็นนักร้องประสานเสียงระดับต่าง ๆ เช่น ประถม มัธยม กลุ่มต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน ผลงานที่อาจารย์จันทร์แรมทำก็คือ สอนดนตรีศึกษา แล้วก็สอนขับร้องเพลงประสานเสียงของแต่ละกลุ่มต่าง ๆ สำหรับผู้ที่มีความสามารถด้านการร้องเพลงจริง ๆ มีเสียงไพเราะ ก็ได้คัดเลือกเพราะคณะนักร้องประสานเสียงจะต้องเป็นคณะที่ชัดเจน เป็นตัวแทนของโรงเรียน คือนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยทุกคนได้ร้องเพลงหมด ร้องเพลงพระเจ้า ร้องเพลงในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันครู เป็นต้น ทุกคนได้ร้องเพลงหมด แต่ก็จะมีกลุ่มที่ว่าร้องเพลงเพราะจริงๆ ก็ทำเป็นคณะนักร้องเพลงประสานเสียงของโรงเรียนซึ่งอาจารย์จันทร์แรมก็ได้เป็นผู้ที่บุกเบิกและสืบทอดจากคุณหญิงมาลัยวัลย์ บุญยะรัตเวช ก็เป็นคณะนักร้องประสานเสียงโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย แล้วก็ออกไปร้องเพลงในคริสตจักร ไปแข่งขันภายในประเทศ ไปแข่งขันในต่างประเทศด้วย รู้สึกปีแรกจะไปอเมริกาซึ่งอาจารย์พรรณมหา วุฒิวโรภาสเป็นหัวหน้าทีมไป ต่อมาเราก็ไปยุโรป ไปรัสเซีย ไปสเปน เป็นต้น ก็อาจารย์เสริมศรีก็ไป

ด้วย แต่อาจารย์จันทร์แรมนี้เป็นผู้ที่อดทน ถึงแม้ต่างประเทศจะมีทั้งคนรวยและคนจนแต่เราก็สามารถอยู่ได้และฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย

2. ท่านคิดว่าอาจารย์จันทร์แรมเอาจริงเอาจังในการทำงานอย่างไร

อาจารย์เป็นอาจารย์พิเศษ บางวันท่านสอนแค่สองชั่วโมงแต่ท่านมาแต่เช้า มาถึงโรงเรียนก่อน 8.00 น. แล้วถ้างานของท่าน เช่น ท่านอาจจะแต่งเพลงสำหรับงานวันแม่ แต่งเพลงพ่อ แต่งเพลงวันไหว้ครู ท่านก็ทำงานบางทีถึงเย็นถึงค่ำ โดยที่ท่านไม่ได้คิดค่าชั่วโมงนอกเหนือจาก 2 ชั่วโมงจริงๆที่ท่านสอนตามตาราง นั่นคือความทุ่มเท นี่คือตัวอย่างของชีวิตครูของอาจารย์จันทร์แรม คือว่างานเสร็จเรียบร้อยโดยไม่คำนึงถึงว่าฉันจะต้องเบิกเงินตามเวลาที่ใช้อยู่ในโรงเรียน อันนี้คือตัวอย่างที่สัตย์ซื่อและประทับใจ เป็นคนเอาจริงเอาจังให้งานเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ เป็นความภาคภูมิใจ

3. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรที่มากกว่าการสอนดนตรีบ้าง

อาจารย์ไม่ได้เป็นผู้ที่ทำหน้าที่เฉพาะครูสอนวิชาซีพเท่านั้น แต่ยังสอนชีวิตด้วยคือให้เด็กมีระเบียบวินัย มีความประพฤติที่เหมาะสม รู้จักกาลเทศะ ตอนไหนฝึก ตอนไหนเล่น ตอนไหนร้อง เวลาไหนควรจะทำอะไร เป็นต้น อันนี้คือสำคัญเพราะว่าครูบางท่านก็สอนแต่เฉพาะเนื้อหาวิชา แต่อันนี้สอนชีวิต และท่านก็เป็นแบบอย่างของการใช้ชีวิตของนักดนตรีด้วย อันนี้คือสิ่งที่โรงเรียนวัฒนาภาคภูมิใจ และโดยเฉพาะครูเสริมศรีภูมิใจในอาจารย์จันทร์แรม และบุคลิกของท่านก็เป็นบุคลิกที่น่าประทับใจคือท่านจะเป็นผู้อำนวยเพลง ก็จะยืนตัวตรงสง่างามชัดเจนในจังหวะในภาษาที่ออกเสียงเพลงภาษาอังกฤษก็ต้องร้องให้ถูกต้องตามคำภาษาอังกฤษ ภาษาไทยก็ต้องพูดต้องตามคำควบกล้ำ ร.เรื่อ ล.ลิง อย่างนี้เป็นต้น เพราะว่าบางวิชาครูก็ไม่ค่อยได้เน้นอย่างนี้ ซึ่งทำให้เด็กรุ่นใหม่ก็ไม่ค่อยได้ใส่ใจเท่าที่ควร แต่ครูเก่า ๆ ตัวอย่างเช่น ครูจันทร์แรมเป็นผู้ที่เอาจริงเอาจัง แล้วการฝึกร้องถ้าผิดจังหวะไปหน่อยหรือว่าเกินโน้ตไปหน่อยท่านก็จะแนะนำทันที ด้วยความรักห่วงใยเพื่อให้เสียงออกมาอย่างถูกต้อง อันนี้คือสำคัญไม่ใช่ว่าละเลย อันนี้คือตำแหน่งหน้าที่ที่อาจารย์ได้ทำคือได้ทำด้วยชีวิตและด้วยตัวอย่างของท่านที่ทำให้พวกเราประทับใจ

4. อาจารย์จันทร์แรมมีส่วนสำคัญในการสร้างศิษย์รุ่นต่อรุ่นให้ก้าวไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในด้านดนตรีหรือไม่ อย่างไร

บางคนก็เห็นแววว่าคนนี้ คือในโรงเรียนวัฒนาจะมีโอกาสให้นักเรียนได้เล่นเปียโนในวันศุกร์ ใครที่เล่นเปียโนเก่งเป็นพิเศษก็จะให้เล่นในวันศุกร์ เพลงนมัสการ เพลงวันแม่ วันพ่อ วันครู วันอะไรต่างๆ ก็เป็นการทำให้เด็กกล้าขึ้น หรือถ้านักเรียนจะรับDiploma จะกล่าวเป็นภาษาอังกฤษอาจารย์ก็จะช่วยในการออกเสียงให้ถูกต้อง หรือภาษาที่ใช้ให้เป็นภาษาที่สละสลวยประทับใจผู้ปกครองที่มาฟังว่าลูกฉันพูดภาษาอังกฤษไพเราะเก่ง อาจารย์จันทร์แรมก็เป็นทั้งผู้ฝึกสอนและเป็นครูที่สัมผัสจิตใจของนักเรียน คือครูถ้าเราสัมผัสเขาด้วยหัวใจ ไม่ใช่สัมผัสเขาด้วยเฉพาหน้าที่จะมีความภาคภูมิใจและเด็กก็ได้สัมผัสสิ่งเหล่านี้จากอาจารย์จันทร์แรม คือว่าอุทิศการทำงานด้วยหัวใจ หัวใจแห่งการทำงานรับใช้พระเจ้าสำคัญ เราไม่ได้รับใช้เพราะเราทำหน้าที่เป็นครูอย่างเดียว อาจารย์จันทร์แรมก็เป็นเช่นนั้น รับใช้พระเจ้าด้วยหัวใจมีความระลึกถึงขอบคุณพระองค์ ที่พระองค์ทรงให้ของประทานเป็นพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ด้านดนตรี ด้านการแต่งเพลง ด้านการร้องเพลง การขับร้องเพลงประสานเสียงที่อาจารย์เสริมศรีประทับใจ แล้วก็ได้สร้างลูกศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่าออกไป แล้วเขาก็กลับมาเป็นคณะนักร้องประสานเสียง อันนี้คือผลผลิตที่อาจารย์จันทร์แรมได้สร้างขึ้นและต่อมาก็อาจารย์สถิตย์ก็ช่วยกัน อันนี้คือความน่ารักที่ครูดนตรีของเราเนี่ยได้ช่วยกัน ไม่ใช่คิดว่าฉันเก่ง แต่ทำงานด้วย คือเราลูกพระเจ้า เราทำงานด้วยกัน เราแบ่งปันของประทาน มันจะสร้างพลังให้เกิดขึ้นในสถาบันในคริสตจักรและในชุมชน เพราะเราไม่ได้คิดว่าฉันเก่ง เทอเก่ง แต่เพราะเรารักกันและเรามีพระเยซูคริสต์เป็นพระเจ้าของเรา พระองค์ทรงรักเราก่อน และเราสามารถรักคนอื่นได้ก็เพราะพระองค์ทรงรักเราก่อน

เป็นที่กล่าวขานว่าคณะนักร้องประสานเสียงโรงเรียนวัฒนาไปไหนก็ชนะเลิศทุกครั้งที่เรามีโอกาสได้แข่งขัน ก็ไม่เชิงทุกครั้งแต่มันอยู่ในสิบอันดับ เป็นโรงเรียนที่ทุกคนกล่าวขานว่าถ้าขับร้องเพลงประสานเสียงต้องโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย บางทีไปร้องเพลงแข่งขันถ้าบอกว่าโรงเรียนวัฒนาลงอะ เราไม่ลง แพ้อยู่แล้ว แต่เราก็เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาส เพราะแต่ละรุ่นก็อยากให้เขาได้มีโอกาสออกสู่เวทีข้างนอกบ้าง ซึ่งอาจารย์ก็ได้ให้การสนับสนุนถึงแม้อาจารย์จะเกษียณไปแล้ว อาจารย์ก็ให้การสนับสนุน จนกระทั่งทุกวันนี้อาจารย์ก็ได้รับเชิญให้มาสอนเพลงนักเรียนในห้องประชุมให้กับนักเรียนวันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ หรือทุกวันพฤหัสบดีตอนเช้า เพราะโรงเรียนวัฒนาจะเข้าโบสถ์ตอนเช้า เราจะมาสรรเสริญพระเจ้าทุกเช้าก่อนที่เราจะเรียนวิชาอื่นสมัยครูเสริมศรีนะ คริสตมาสด้วยโดย

เฉพาะที่อาจารย์จันทร์แรมเป็นผู้สอนเพลงคริสตมาสให้เรา ทำให้คริสตมาสเป็นช่วงเวลาแห่งความสุขของนักเรียนทุกคน พระเยซูคริสต์ทรงบังเกิด Diploma ก็ปลายสุดท้ายเลย เพลงคริสตมาสอาจารย์จันทร์แรมก็สอนให้เราอ่านภาษาอังกฤษได้ชัดเจน เพราะเพลงคริสตมาสถ้าร้องภาษาอังกฤษมันก็รู้สึกไพเราะดี ทราบซึ้ง เพลงไทยเราก็อ่าน

5. ความประทับใจที่มีต่ออาจารย์จันทร์แรม

ประทับใจถึงการทุ่มเทของอาจารย์จันทร์แรมทางด้านดนตรีและเพลง การแต่งเพลง แล้วก็ประทับใจในเรื่องบุคลิกของท่านเวลาท่านอำนวยเพลง หรือเวลาท่านอยู่เฉยๆ ท่านตัวตรง เดินตัวตรง ไม่เหมือนผู้ใหญ่บางคนก็หลังค่อมกันแล้ว ท่านอายุ 70 กว่า แต่ท่านยังสง่างาม มีบุคลิกสง่างาม และประทับใจในของประทานที่ท่านได้รับจากพระเจ้าและท่านก็ใช้ของประทานนั้นเกินร้อย เพื่อนักเรียน เพื่อชนรุ่นหลังก็จะดีเป็นนักดนตรีที่ดีต่อไป ท่านก็ยังสร้างอยู่ สร้างๆต่อไป

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
 ในมุมมองของลูกศิษย์

วัน/เดือน/ปี ในการสัมภาษณ์.....

ชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

1. ท่านรู้จักครูจันทร์แรมได้อย่างไร อาจารย์จันทร์แรมทำงานอะไรให้กับโรงเรียน
 วัฒนาวิทยาลัย

.....
 .....

2. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรบ้างที่มากกว่าการสอนดนตรี

.....
 .....

3. ทำไมท่านถึงตัดสินใจเรียน/ทำงานทางด้านดนตรี อาจารย์จันทร์แรมมีส่วนในการผลักดัน
 หรือไม่ ได้รับแรงบันดาลใจจากอาจารย์จันทร์แรมอย่างไร

.....
 .....

4. ชีวิตอาจารย์จันทร์แรมมีความหมายหรือคุณค่าอย่างไรต่อชีวิตของท่าน

.....
 .....

5. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

.....
 .....

บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของลูกศิษย์

สัมภาษณ์คุณศศิภา รัศมิทัต นักเปียโนเล่นประกอบ
และนักเปียโนวงออร์เคสตราสังกัดบางกอก ซิมโฟนี ออร์เคสตรา
วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2557

1. ท่านรู้จักครูจันทร์แรมได้อย่างไร อาจารย์จันทร์แรมทำงานอะไรให้กับโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
2. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรบ้างที่มากกว่าการสอนดนตรี
3. ทำไมท่านถึงตัดสินใจเรียน/ทำงานทางด้านดนตรี อาจารย์จันทร์แรมมีส่วนในการผลักดันหรือไม่ ได้รับแรงบันดาลใจจากอาจารย์จันทร์แรมอย่างไร
4. ชีวิตอาจารย์จันทร์แรมมีความหมายหรือคุณค่าอย่างไรต่อชีวิตของท่าน
5. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

1. ท่านรู้จักครูจันทร์แรมได้อย่างไร อาจารย์จันทร์แรมทำงานอะไรให้กับโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ที่เรียนอยู่ก็เห็นอย่างแรกคือ เป็นคอนดักเตอร์ในวงประสานเสียงในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย นอกจากนั้นก็เห็นว่าครูจันทร์แรมทำเสียงประสานด้วย เขียนเสียงประสานมาให้วงขับร้องประสานเสียงร้องด้วย ก็คือมากกว่าแค่ครูสอนขับร้องประสานเสียงที่เราเห็นทั่วไป เราเข้าวัฒนาวิทยาลัยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2538 นี้ก็ 20 ปี เกือบ 20 ปีแล้วที่เห็นอาจารย์จันทร์แรมทำงาน อย่างน้อย ๆ ก็ 6 ปีที่คลุกคลีอย่างเข้มข้นในโรงเรียน มีบางนิตหน่อยที่ได้เรียนวิชาดนตรีกับครูจันทร์แรม แต่ที่จะได้คลุกคลีเยอะ ๆ คือในคาบที่เรียนขับร้องประสานเสียงมากกว่า

2. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรบ้างที่มากกว่าการสอนดนตรี

คิดว่าครูจันทร์แรมอาจจะไม่ได้สอนโดยตรง แต่ว่าครูจันทร์แรมสอนโดยพฤติกรรม พฤติency ต่าง ๆ ที่ครูจันทร์แรมทำออกมาอย่างนั้น เป็นเรื่องของความมีวินัยและความรับผิดชอบ เป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับนักร้องประสานเสียง เพราะว่าถ้าเราไม่มีวินัย ขาดไปสักคนสองคน เสียงมันก็หายไปใช่ไหม คือมันต้องมีวินัยในการฝึกซ้อม มีความรับผิดชอบร่วมกัน อันนี้คือสิ่งที่ครูจันทร์แรม

สอนเรา แล้วก็อีกสิ่งหนึ่งที่คิดว่าครูจันทร์แรมให้ คือ เห็นแบบอย่างความเป็นครู เวลาที่เขาทำคือเขาทุ่มเททุกอย่าง ไม่ได้หมายความว่าทำเฉพาะให้นักเรียน แต่หมายความว่าทำให้ทุก ๆ ที่ที่เขาไป ทุก ๆ งานที่เขาเข้ามา เขาทำดีที่สุด นั่นคือแบบอย่างของความเป็นครู ที่ทำให้เรารู้ว่า ถ้าเราไปสอน นี่แหละคือครูที่ดีที่ทุ่มเทให้นักเรียนที่ไม่คิดเฉพาะตัวเองเท่านั้น

3. ทำไมท่านถึงตัดสินใจเรียน/ทำงานทางด้านดนตรี อาจารย์จันทร์แรมมีส่วนในการผลักดันหรือไม่ ได้รับแรงบันดาลใจจากอาจารย์จันทร์แรมอย่างไร

จุดเริ่มต้น เริ่มตั้งแต่เข้าโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เลือควัฒนาเพราะที่บ้านเป็นศิษย์เก่า อยากเข้าเอง แต่พอเข้ามาแล้วก็คิดถึงบ้าน แต่ก็สู้นะ คือจะอยู่ แต่คิดถึงบ้านร้องไห้ทุกวัน แล้วไปห้องแนะแนวทุกวัน ไปหาครูแนะแนว แล้วคลุกคลีกับครูแนะแนวจนรู้สึกว่ายากเป็นนักจิตวิทยา แต่ในขณะเดียวกัน นอกเหนือจากนั้นเราก็ทำกิจกรรมทุกอย่างที่โรงเรียนมี คือ รำไทย คอรัส คือทำทุกอย่าง เขาให้ทำไรก็ทำหมด ดุริยางค์ก็เป็น ที่นี้พอเข้ามาอยู่คอรัสเห็นครูเล่นเปียโน เห็นเขาออร์มเสียง เห็นเขาทำอะไร เราก็ลองกลับไปหัดดูที่บ้าน ลองนั่งเล่นดู เราก็เล่นได้นี่ ก็ลองดู ทั้งที่ตอนนั้นยังเป็นเด็กมาก ยังเล่นเพลงเล็ก ๆ แบบ Fur Elise ง่าย ๆ อย่างนี้ ก็ลองกลับไปหัดดูแล้วก็มาขอครูจันทร์แรมว่าอยากเล่นบ้าง ขอเล่นเปียโนประกอบบ้าง คืออาจหาญมาก ฝีมือไม่มีอะไรเลย ไม่มีจริง ๆ แล้วก็แบบ คือไม่รู้ด้วยอะไร ครูจันทร์แรมก็ยื่นงานชิ้นแรกให้เป็นการ เล่นเปียโนประกอบวงคอรัสที่ต้องร้องในพิธีสำเร็จการศึกษาของพี่ม.6 ปีนั้น ซึ่งตื่นเต้นมาก แล้วก็รู้สึกว่าครูยื่นงานใหญ่แล้ว แล้วก็ป็นโน้ตที่เป็นคนละครดับกับที่เราเรียนเลย ณ เวลานั้น คือโน้ตทุกตัวในแผ่น 6 แผ่น “I remember you to the years” โน้ตทุกตัวในแผ่นนั้นนะมีตัวชื่อโน้ตกำกับอยู่หมด เพราะเราต้องเขียนทุกตัว เพราะเราไม่สามารถอ่านโน้ตฉบับหลังได้เลยในเวลานั้น เราก็รู้สึกว่าเมื่อครูไว้วางใจจะให้เราเล่น เราก็เล่น แล้วพอเราเล่นเราก็รู้สึกว่ามันทำได้ แล้วหลังจากนั้นครูก็คอยป้อนงานให้เรื่อย ๆ จนกึ่งหนึ่งก็เหมือนกับว่าแทนที่เราเข้าไปเป็นนักร้องอย่างเดียวก็ไปเป็นนักเปียโนให้กับคอรัสด้วย เป็นนักเปียโนให้โรงเรียนด้วย พอทำมาก ๆ เข้าก็เริ่มรู้สึกว่าจริง ๆ เราไม่อยากเรียนอย่างอื่น จิตวิทยาที่เคยอยากเรียนมันห่างไกลไปเลย เราอยากอยู่กับดนตรีมากกว่า คือชอบเล่นมาก ก็เลยรู้สึกว่าวันนี้ก็เลือกทางนี้ไป ตอนสอบก็สอบหลายที่ แต่เลือกเรียนที่เกษตร แล้วก็พอเล่นที่เกษตรด้วยความที่เรามีพื้นฐานทางด้านเล่นเปียโนประกอบมาก่อน ไปอยู่นู่นจริง ๆ ตอนแรกไปขออาจารย์ว่าเรียน เล่นเปียโนประกอบได้ไหม อาจารย์บอกประเทศไทยยังไม่มีเธอ เธอจะเรียนอะไร เราก็สาขาการแสดงดนตรีก็ได้ ในขณะเดียวกันเกษตร

เด็กเครื่องอื่นเยอะกว่าเปียโนมาก คือรุ่นหนึ่งมี 20 กว่าคน แล้วสักประมาณ 15-16 คนที่เป็นเครื่องดนตรีอื่นหมด แล้วคนอื่นไม่ได้มีประสบการณ์เล่นเปียโนประกอบเราก็ชอบเล่นไง เขาเอาเพลงมาให้เราก็เล่นเปียโนประกอบ เทอมหนึ่งรับประมาณ 40 เพลง เล่นรอบหนึ่งเยอะมาก แล้วก็คือเล่นก็ไม่ได้ดีอะไร แต่ก็เล่นไป มันก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทักษะการอ่านโน้ตฉบับพลันก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทุกอย่างมันก็ดีขึ้น คือทักษะมันเก็บมาจากความจริง แล้วพอเรียนจบก็มีคนมาถามให้เข้าไปเล่นกับบางกอก ซิมโฟนี ออร์เคสตรา ก็เลยตกลง แล้วก็รู้สึกว่าเป็นเราทุกวันนี้ คือถ้าวันนั้นครูไม่ได้ให้โอกาส มันก็คงไม่ได้เหยียบมาทางนี้แน่ ๆ แล้วก็ยังขอบคุณคุณครูมาตลอด เพราะมันเป็นสิ่งที่ใหญ่ที่สุดในชีวิตที่เหมือนเปลี่ยนชีวิตไปเลย ถ้าวันนั้นครูไม่ให้เล่น ไม่รู้เหมือนกันว่าจะเลือกอะไร

4. ชีวิตอาจารย์จันทร์แรมมีความหมายหรือคุณค่าอย่างไรต่อชีวิตของท่าน

ไม่เคยเห็นชีวิตครูจันทร์แรมในด้านอื่นเลยนอกจากดนตรี เราก็คิดว่าทุกๆวันของเขามีแต่ดนตรี ดูเขามีความสุขมากที่เขาได้ทำ เราก็เลยคิดว่า ถ้าถามว่าเก็บตรงนั้นมาคิดใหม่ ตอนที่เลือกดนตรีไม่ได้คิด เพราะคิดแต่ที่เราเจอสิ่งที่เราชอบเราจะคว้ามมาให้ได้ในเวลานั้น แต่ว่าพอย้อนกลับไปมองชีวิตของเขามันเป็นสิ่งที่เขามีความสุขที่จะอยู่ มันทำให้เรารู้ว่าถ้าเราเลือกสิ่งที่เราชอบสิ่งที่เรามีความสุข เราก็จะอยู่กับมันได้ไปตลอด แล้วก็ทุ่มเทเหมือนที่เขาทำ

5. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

จริงๆมีหลายครั้ง แต่ว่าสิ่งที่ประทับใจที่สุด เรื่องใหญ่ที่สุดคือความเชื่อมั่นที่ครูมีต่อเรา อย่างที่บอกว่าการแรกที่ครูให้ก็เป็นงานที่เล่นให้คอร์รัสในงานสำเร็จการศึกษาของพี ม.6 ก็คือประทับใจครูมากๆในเวลานั้นเพราะรู้สึกว่าครูเชื่อมั่นในตัวเราถึงแม้ว่าครูจะยังไม่เคยเห็นฝีมือของเรา แล้วถ้าเราทำงานเขาพังละ มันเทียบไม่ได้เลยอะ ยังไงเจ๊งคือเจ๊ง งานนั้นเจ๊งทั้งเขาและเรา แต่เขาก็ยังให้โอกาสเรา คือ ความเชื่อมั่นที่เขามีต่อเรา มันส่งต่อให้เราตั้งใจที่จะทำสิ่งเหล่านั้นให้เราอยากทำได้ นอกจากนั้นมันก็มีอีกเรื่องหนึ่งที่ทำได้แม่นคือตอนที่เริ่มเล่นคล่องขึ้นหน่อยหนึ่ง เริ่มเข้ามาเล่นให้พิธีนั้สการของโรงเรียนทุกวันศุกร์ตอนเช้า แต่เมื่อก่อนสมัยนั้น ชั่วโมงแรกของทุกวันจะเป็นชั่วโมงที่ซ้อมเพลงของนักเรียนในโรงเรียน ก็คือครูจันทร์แรมก็จะขึ้นไปสอนร้องเพลงให้นักเรียนทุกคน ก็จะมีโจทย์ต่าง ๆ มาให้ มันก็มีวันที่ครูจันทร์แรมหัดเพลงไทยนั้สการเล่มแดง ๆ ให้นักเรียนร้องเป็นเพลง

ใหม่ แล้วก็ทุกสัปดาห์วันจันทร์วันอังคาร คุณครูก็จะเอาเพลงให้เราก่อน ว่าอะเฟิร์นไปหัดเพลงนี้นะ สามสี่เพลงนี้นะ เตี่ยวันพฤหัสบดีโดยประมาณ ส่วนใหญ่จะอยู่วันพฤหัสบดีหรือวันพุธเช้า วันพุธเช้า เป็นคาบคริสตธรรม ส่วนใหญ่เป็นวันพฤหัสบดีเช้าจะเป็นวันที่เขาหัดเพลงให้นักเรียน ก็คือเราก็มีเวลา หัด 2-3 วัน ดูโน้ตนิดหนึ่งเพื่อความคล่องตัว แล้วก็ไปเล่นให้เขาสอนนักเรียนร้องเพลง แต่ว่ามันก็จะมียู่ประมาณ 2 ครั้งได้ ที่หัดเสร็จเร็วนักเรียนส่วนใหญ่ร้องได้เร็ว ครูบอกว่าเก่งจังเลย จังเตี่ยเรามาคู เพลงนี้นะ แล้วก็เปิดไปอีกเบอร์หนึ่งซึ่งเราไม่เคยเล่น คือ ณ เวลานั้นประสบการณ์ที่เราจะทำอะไร ฉับพลันทันทีมันไม่มีอะ แล้วมันก็เป็นความซื่อค เพราะเรารู้สึกว่านักเรียนตั้ง 800-900 คน ให้เรามานั่ง อ่านโน้ตเอาในเวลานี้ มันจะรอดไหมเนี่ย ก็คิดว่าเป็นเรื่องที่คุณครูรู้สึกเชื่อมั่นในเรานะ ว่าเราต้องทำได้ คุณครูก็หันมาบอกเรา “เฮ้..เฟิร์นเพลงเบอร์นี้นะคะ เตี่ยดูเพลงนิดหนึ่ง” เจียบไปสักพัก เจียบกันทั้งห้องประชุม เสร็จแล้วสักพักก็ “โอเคนะ เราเริ่มร้องกัน” แล้วก็ไปเลย เราก็อธิบายว่าครูนี่ตกลงทีนะ เพราะลองดูสิ นี่ถ้าเราเล่นไม่ได้ขึ้นมาเนะ ก็ขอขอบคุณ ขอขอบคุณพระเจ้าเนะที่ทำได้ เพียงแต่แค่รู้สึกประทับใจเขาคือความเชื่อมั่นที่เขาให้เรา ทั้ง ๆ ที่เขาไม่รู้ว่าเราจะทำได้ไหมมันเยอะมากจนเราแบบ โห..เราขอบคุณเขาอะ เพราะถ้ามันไม่มีตรงนี้ของเขา เราก็ไม่สามารถมั่นใจที่จะทำอะไรอย่างนี้ได้เลย จนถึงวันนี้มันก็ได้ เพราะทุกวันนี้ที่ประกอบอาชีพอยู่มันก็เป็นสายงานโดยตรง คนอื่นอาจจะสอนเปียโนหรืออะไร แต่ว่าที่เป็นคนที่ได้เล่นเปียโนประกอบตลอด เล่นเปียโนประกอบแล้วก็เล่นกับ ออร์เคสตราก็เป็นลักษณะเดียวกัน คือเราก็ต้องเล่นประกอบอะไรบางอย่างอยู่ตลอดเวลา คือไม่ใช่โซโล่ ไม่ใช่ครูสอนอย่างนี้ คือมันตรงสายมาตั้งแต่แรก เหมือนเราถูกเทรนมาโดยเฉพาะ แล้วในงานมันก็คือโดนอย่างนี้ตลอด คอนดักเตอร์บางทีมีงานด่วนมา ก็ยื่น “อะ..เตี่ยวันนี้” ยื่นให้ทุกคนโนวงแล้วก็นับจังหวะแล้วก็เล่นเลย คือมันเป็นประสบการณ์เดียวกัน เหมือนถูกเทรนมาจากครูจันท์แรม ถ้าเราไม่มีความมั่นใจ ไม่มีความรู้สึกว่าเขามอบความเชื่อมั่นให้เรา แล้วเรารู้สึกว่าต้องทำให้ดี วันนี้เราก็ทำอย่างนี้ไม่ได้

บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอ

ในมุมมองของลูกศิษย์

สัมภาษณ์คุณรวีอร สวัสดิสุข และ คุณณัฐธิดา วงศ์พรหม

ผู้เข้าประกวดรายการ The Voice Season 1

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557

1. ท่านรู้จักครูจันทร์แรมได้อย่างไร อาจารย์จันทร์แรมทำงานอะไรให้กับโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
2. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรบ้างที่มากกว่าการสอนดนตรี
3. ทำไมท่านถึงตัดสินใจเรียน/ทำงานทางด้านดนตรี อาจารย์จันทร์แรมมีส่วนในการผลักดันหรือไม่ ได้รับแรงบันดาลใจจากอาจารย์จันทร์แรมอย่างไร
4. ชีวิตอาจารย์จันทร์แรมมีความหมายหรือคุณค่าอย่างไรต่อชีวิตของท่าน
5. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

1. ท่านรู้จักครูจันทร์แรมได้อย่างไร อาจารย์จันทร์แรมทำงานอะไรให้กับโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

รู้จักครูจันทร์แรมตอนที่เป็นคณะกรรมการประสานเสียงของที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ตอนแอมอยู่ ป.6 จำอยู่ ป.5 แล้วก็ได้ไปแข่ง จริง ๆ ตอนนั้นครูจันทร์แรมสอนมัธยม แต่ตอนนั้นคล้าย ๆ กับว่ามีงานเข้ามาว่าเป็นงานประกวดร้องเพลงเด็กประถมกลุ่มหนึ่ง ครูก็เลยเรียกเด็กไปอดิชั่นแล้วก็รวบรวมเด็กขึ้นมากลุ่มหนึ่ง 16 คน แล้วก็ไปแข่งชิงถ้วยพระราชทานพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ และได้รางวัลชนะเลิศ ซึ่งในช่วงเวลานั้นเป็นเวลาที่ฝึกหนักมาก ซ้อมเยอะมาก อยู่ด้วยกันเยอะมาก หลาย ๆ คนใน 16 คนนั้นก็ยังเป็นเพื่อนกันอยู่จนทุกวันนี้ซึ่งเป็นเวลา 10 กว่าปีมาแล้ว

2. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรบ้างที่มากกว่าการสอนดนตรี

ก็มีนะคะ จริง ๆ ในเรื่องของการซ้อมร้องเพลง ก็จะมีในเรื่องของการสอนระเบียบวินัยอยู่ในนั้นด้วยอยู่แล้ว เวลาซ้อมร้องเพลงมันต้องมีระเบียบ ที่เห็นก็คือครูมีความใจเย็นค่ะ หมายถึงว่าคุณครู

ใจดี คุณครูมีการสอนที่มีความอ่อนโยนอยู่ในนั้น คุณครูไม่ดุแต่จะค่อย ๆ สอนไปเรื่อย ๆ แล้วก็รู้สึก ว่านอกจากความรับผิดชอบต่องานในการต้องมาซ้อมมันก็สอนเราในเรื่องของการแบ่งเวลาในชีวิต เพราะว่าช่วงนั้น มันยากมากสำหรับเด็ก ป.5-ป.6 ที่ต้องกลับบ้าน 3 ทุ่ม แล้วก็ต้องมาเรียนแล้วอยู่ ซ้อมจนถึง 3 ทุ่ม แต่ว่ามันก็เป็นการฝึกหัดให้เราต้องรับผิดชอบตัวเองให้ได้ แล้วก็การร้องเพลงก็เป็น กิจกรรมที่ดี เพราะช่วยให้มีสมาธิ สมองดีกันทุกคนและหุดีด้วย

3. ทำไมท่านถึงตัดสินใจเรียน/ทำงานทางด้านดนตรี อาจารย์จันทร์แรมมีส่วนในการผลักดัน หรือไม่ได้รับแรงบันดาลใจจากอาจารย์จันทร์แรมอย่างไร

จริงๆ มันก็คล้ายๆกับว่าครูจันทร์แรมเป็นคนปลุกฝังมาตั้งแต่เด็ก จริง ๆ ทุกคนไม่ว่าจะเป็น ครูสตีล ครูจันทร์แรม หรือว่าคนอื่น ๆ ด้วยก็เป็นคนที่ปลุกฝัง แล้วก็ซึมเข้าไปในตัวเราแล้ว คล้าย ๆ กับว่ามันกลายเป็นยีนส์อย่างหนึ่งของร่างกายไปแล้วที่จะต้องร้องประสาน อยู่ไม่ได้ ฟังทำนองอย่าง เดียวไม่ได้ ต้องขอร้องประสานเข้าไปด้วย คือตอนนี้ถ้าเปิดวิทยุไม่ได้ร้องทำนองนะ ก็จะฝึกร้องเป็น แนวประสานไป แล้วทีนี้พอมันกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของเรา เราก็เลยคิดว่าอยากจะทำอะไรเพื่อให้มัน สานต่อไป ทำอะไรให้มันมีประโยชน์ขึ้นมานอกจากจะอยู่แคในตัวเอง ก็สารภาพเลยว่าตอนที่ไป แข่งเดอะ วอยส์ ก็อยากเป็นจุดเริ่มต้นให้คนหันมาฟังเพลงประสานเสียงเยอะ ๆ นี่ก็จุดมุ่งหมาย สำคัญมาก ๆ ที่ตัดสินใจไปเป็นคู่ และเพลงที่เอาไปออดิชั่นก็เป็นเพลงตอน ป.5-ป.6 เรียกว่าเป็นเพลง ไหว้ครู ร้องกันตลอดเวลา ร้องได้จนไม่รู้จะได้อย่างไรแล้ว ก็เอาเพลงนี้ไปออดิชั่นก่อนเพลงที่เอาไปร้อง ก็คือเป็นเพลงเปรี้ยวใจซึ่งเป็นเพลงที่เอาไปแข่งตอน ป.5-ป.6 แล้วก็เพลงที่คุณครูจันทร์แรมเป็น คนเขียนแนวประสาน

4. ชีวิตอาจารย์จันทร์แรมมีความหมายหรือคุณค่าอย่างไรต่อชีวิตของท่าน

คงจะเป็นเรื่องของดนตรี หมายถึงว่าถ้าเกิดไม่มีครูในวันนั้น เราก็อาจจะไม่เดินมาถึงทุกวันนี้ คืออาจจะไม่มีการร้องประสานเสียงต่อมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะว่าคือทุกอย่างการที่ร้องอย่างจริงจังที่ ทุกวันนี้ยังทำอยู่เป็นเพราะว่าเกิดจากตรงจุดนั้นที่ครูให้เราซ้อมทุกวัน ๆ จนมันซึมซับแล้วเรารู้สึกว่า เรามีความสุขมากกับการที่เราทำตรงนี้ คือมีความสุขจริงๆ แล้วในเรื่องของการสอน ที่ทุกวันนี้เข้าไป สอนน้อง ๆ ในโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยก็ยิ่งเอาไปใช้ได้อยู่ ก็รู้สึกว่าคุณครูเป็นจุดเริ่มต้นของการที่ทำให้ ตัวเองยังอยู่ในวงการร้องเพลง ในวงการประสานเสียงอยู่

สำหรับเรา เราก็เห็นครูมาเห็นสิ่งที่ครูทำเห็นสิ่งที่ครูสอนกับเรากับที่สอนข้างนอก ก็เห็นครูไปสอนในคุกก็รู้สึกว่ามันเป็นอะไรที่ดีมาก ๆ มันคือการให้ต่อส่วนรวม สำหรับเราเราคิดว่าถ้าเรามีอะไรที่ครูให้เราแล้วเราสามารถให้กับคนอื่นได้เราก็อยากจะทำ มันก็เหมือนเป็นแรงผลักดันหรืออะไรสักอย่างที่ทำให้เราอยากจะทำเพื่อคนอื่น ๆ เพื่อตอบแทนบุญคุณครูบ้าง

จริงๆตรงจุดนี้ก็เป็นคุณสมบัติของคุณครูที่ดี คือ การให้ การมีจิตใจที่ดี ไม่มีอคติ พร้อมทั้งจะให้ จริง ๆ จุดนี้ก็เป็นจุดที่ครูจันทร์แรมทำให้ทุก ๆ คนเห็นเหมือนกัน

5. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

ตอนสมัยที่เป็น ป.5-ป.6 ตอนที่เราประกวดชนะเลิศมาแล้ว เราก็จะได้ร่วมงานกับพี่มัธยมตลอดเวลา แล้วก็ความที่เป็นเด็กประถมก็จะชนมากชนแบบพูดไม่รู้เรื่องเลย แล้วก็โดนพี่มัธยมกลุ่มหนึ่งเขม่นและต่อว่าก็เลยมีเรื่องกันขึ้นมา หลังจากที่เกิดเรื่องครูเดินเข้ามาตอนแรกก็นึกว่าจะโดนอะไรแบบมีเรื่อง แต่สุดท้ายแล้วครูก็เป็นกลางไม่ได้เข้าเราและไม่ได้เข้าข้างพี่ ก็คือเป็นกลางโดยครูไม่ได้ทำให้มันกลายเป็นเรื่องใหญ่ คือจริง ๆ เราก็ผิดจริง ๆ นั้นแหละ เพราะเราก็ชนจริง ๆ แต่ครูก็ไม่ได้ดูเราและก็ได้ว่าพี่ตัวว่าทำไมพูดกับน้องแบบนี้ กลายเป็นว่าเรื่องก็จบไป

ก็ประทับใจหลายอย่างนะ หลังจากที่เลิกเรียนกับครูไปเลิกฝึกกับครูไปก็ยังติดต่อกันอยู่บ่อย แล้วก็คุยกันในเรื่องต่าง ๆ ก็รู้สึกอบอุ่นดี บางทีครูก็ชวนมาร้องเพลงที่โบสถ์ก็สนุกดี รู้สึกดีมากช่วงคริสตมาสคุณครูชวนมาตีใจ แล้วก็ต้องมาให้ได้ ต้องบังคับทุกคนมา พอหลังๆทุกครั้งที่เราเจอจะรู้สึกบอกไม่ถูก แบบดีใจมาก ดีใจมาก เพราะไม่ได้เจอครูนานแล้ว ทุกครั้งที่เจอก็จะนึกไปถึงตอนที่เรายังเด็ก ๆ ตลอดเวลา

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของผู้ปกครองนักเรียน

วัน/เดือน/ปี ในการสัมภาษณ์.....

ชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

1. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรที่มากกว่าการสอนขับร้องเพลงประสานเสียง

.....

.....

.....

2. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้ท่านรู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

.....

.....

.....

บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของผู้ปกครองนักเรียน

สัมภาษณ์คุณวิจิตรรัตน์ พินธุโสภณการ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
และสมาชิกคณะนักร้องคริสตจักรวัฒนา

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2557

1. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรที่มากกว่าการสอนขับร้องเพลงประสานเสียง
2. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้ท่านรู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

1. อาจารย์จันทร์แรมให้อะไรที่มากกว่าการสอนขับร้องเพลงประสานเสียง

ลูกสาวได้มาเรียนอยู่ที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย แล้วลูกสาวของคุณอาาก็มาเป็นนักร้องที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โดยที่อาจารย์จันทร์แรมท่านได้เป็นคนสอน ก็รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรมมากเลย เพราะอาจารย์จันทร์แรมท่านจะสอนหลาย ๆ อย่าง สอนทั้งดนตรีและการขับร้องและวิธีการร้อง แต่ที่สำคัญยิ่งกว่านั้น คือ อาจารย์จะสอนเกี่ยวกับวินัยด้วย แก่จะมีหลายสิ่งทีแก็เห็นว่าจะมีประโยชน์กับนักเรียน ถึงจะไม่ใช่นักร้องแต่ก็สอนให้ว่าควรจะทำอะไร ทำสิ่งไหนถึงจะมีประโยชน์ แล้วก็รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรมมาก เมื่อมีโอกาสมาร้องเพลงที่คริสตจักรวัฒนา ก็รู้สึกว่าเราอยากจะทำเสียงให้กับพระเจ้า แต่ก็รู้สึกอาจารย์ท่านก็สอนให้โดยที่ท่านไม่เคยคิดอะไรเลย ถ้าเรามีความสนใจและต้องการร้องเพลงจริง ๆ อาจารย์จันทร์แรมท่านก็จะยินดีสอนโดยที่ไม่คิดอะไร ผิดกับบางที บางครั้งเราต้องการจะไปร้องเพลงแต่ที่ไหน ๆ ก็จะมีเงื่อนไข แต่อาจารย์จันทร์แรมถึงแม้ท่านจะมีกฎระเบียบ แต่ท่านจะคอยแนะนำให้ด้วยว่าเรามีอะไรที่ควรปรับปรุง หรือว่าบางครั้งมีเรื่องบางเรื่องเราก็สามารถปรึกษาอาจารย์ได้ ท่านเป็นผู้ใหญ่ที่น่ารัก และท่านก็ให้คำปรึกษาที่ตินอกจากที่ท่านจะสอนเพลง ก็รู้สึกว่าท่านเป็นผู้ใหญ่ที่คนอาประทับใจ แล้วก็ขอบคุณที่ได้มีโอกาสได้มาเจอกับอาจารย์จันทร์แรมท่าน แล้วก็ตั้งใจว่าถ้าเป็นไปได้เราก็จะร้องเพลงเพื่อถวายเกียรติแด่พระเจ้าและจะเป็นนักร้องที่ดี และจะเชื่อฟังอาจารย์ด้วย

มีช่วงปีใหม่ที่ผ่านมมา คุณอาเพชรก็ค่อนข้างจะยุ่ง ๆ เลยไม่มีเวลาไปซ้อมร้องประสานเสียง อาจารย์จันทร์แรมก็จะไม่ให้ขึ้นร้องเพราะไม่ได้ซ้อมเลย คืออาจารย์จันทร์แรมก็จะค่อนข้างเข้มงวด

และมีกฎระเบียบสำหรับคณะนักร้อง ซึ่งเราก็เข้าใจและเราจะไม่ถือ หลายครั้งท่านก็ดูบ้าง แต่เราก็จะเข้าใจไม่ว่าอะไร เพราะเรายกให้ท่านเป็นอาจารย์

2. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้ท่านรู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

เห็นเวลาอาจารย์ท่านไปสอนที่เรือนจำ ท่านก็ไปสอนที่คณะนักร้องที่โรงเรียนและที่อื่น ๆ อาจารย์ท่านก็เป็นคนที่น่ารักและท่านก็สอนอย่างดี และท่านก็เป็นห่วงนักเรียนที่ท่านสอน ก็มีเรื่องหนึ่งที่ประทับใจมาก คือ เมื่อสมัยที่ลูกสาวเป็นคณะนักร้องอาจารย์ท่านก็จะคุยด้วยว่า ไม่ใช่นักร้องที่เสียงดีเท่านี้ที่ท่านจะคัดเลือก พอดีลูกสาวจะจบ ม.6 แล้วเขาก็จะเลือกนักเรียนที่จะมาร้องเพลงจบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วอาจารย์ท่านก็เลือกลูกสาว ก็เลือกน้องหญิงให้ร้องเพลง ให้เป็นเสียงนำให้กับคณะนักร้อง ม.6 ก็รู้สึกดีใจและประทับใจ ก็เลยถามอาจารย์ว่าทำไมถึงเลือกลูกสาวก็คือ น้องหญิงคะ อาจารย์ก็บอกว่าที่เลือกเพราะอย่างหนึ่งคือ เห็นว่าน้องหญิงเขามีความตั้งใจ แล้วเขาก็เป็นนักเรียนของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยตั้งแต่ อ.1 จนจบ ม.6 เลย อาจารย์ก็เลือกเด็กนักเรียนที่มีความตั้งใจแล้วก็เลือกนักเรียนที่เป็นศิษย์เก่าตั้งแต่ต้นจนจบ ม.6 มันเป็นจำนวนน้อยนะคะที่จะเรียนตั้งแต่ต้นจนจบ ก็ทำให้คุณารู้สึกว่าอาจารย์ท่านไม่เลือกแต่คนที่เสียงดีเท่านั้นแต่เลือกคนที่มีความตั้งใจ แต่ลูกสาวก็เสียงดีนะคะไม่ใช่ว่าไม่ดี เพียงแต่รู้สึกประทับใจที่อาจารย์คิดในหลาย ๆ เรื่อง คิดในหลาย ๆ อย่างแล้วก็เลือก ก็ขอบคุณอาจารย์มาก ๆ รู้สึกประทับใจอาจารย์ตั้งแต่ตอนที่ยังไม่ได้มาร้องเพลง นั่นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้หลังจากที่น้องหญิงเขาจบไปแล้ว คุณพ่อกับคุณอากลับมาที่วัฒนา ก็เพราะน้องหญิงบอกว่าคิดถึงอยากฟังเสียงนักร้องประสานเสียงที่อาจารย์จันทร์แรมอำนวยเพลงอีก ก็เลยมาฟัง พอมาเจออาจารย์จันทร์แรมและอาจารย์ก็จำน้องหญิงได้ก็เลยชวนให้มาร้องด้วยกัน ตอนนี้อายุได้มัธยม คุณอาประสิทธิ์ก็พาคุณพ่อของน้องหญิงก็เลยเข้ามาร้องในคณะนักร้องด้วย แต่ตอนนั้นคุณอา ยังไม่ได้เข้ามาสักพักหนึ่งคุณอาถึงเข้ามา ตอนนั้นน้องหญิงเขาก็ทำเกี่ยวกับเครื่องประดับและอัญมณี ทำให้ต้องเดินทางเที่ยวบินไปอเมริกา ไปฮ่องกงตลอด แกก็มาร้องได้พักใหญ่ช่วงหนึ่งแล้วก็ห่างไป เสร็จแล้วคุณอาประสิทธิ์ก็เลยเป็นนักร้องประจำ แล้วคุณอาค่อยตามมาทีหลัง คิดว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เรามา ก็เพราะอาจารย์ อันนี้จริง ๆ เลยนะว่าทำไมเราถึงมาเป็นนักร้อง ก็จากนี้แหละคะ

ภาคผนวก จ.

ทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของมูลนิธิเพื่อสังคม

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของมูลนิธิเพื่อสังคม

วัน/เดือน/ปี ในการสัมภาษณ์.....

ชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

1. มูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนมีความเป็นมาอย่างไรและอาจารย์จันทร์แรมเข้าไปช่วยทำพันธกิจนี้ได้อย่างไร

.....
.....

2. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งหน้าที่อะไรในมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนและได้ทำผลงานอะไรให้กับมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนบ้าง

.....
.....

3. อาจารย์จันทร์แรมเอาจริงเอาจังในการทำงานด้านดนตรีเพื่อมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนอย่างไร

.....
.....

4. เมื่อมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนเอาดนตรีประสานเสียงเข้าไปสอนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

.....
.....

5. นอกจากอาจารย์จันทร์แรมมีครูสอนดนตรีท่านอื่นเข้ามาเป็นวิทยากรอีกหรือไม่

.....
.....

6. ผู้ตั่งข้งที่พันโทษแล้วยังคงเอาจริงเอาจังด้านการร้องประสานเสียงต่อไปหรือไม่

.....
.....

7. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

.....
.....

**บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการอุทิศตนเพื่อสังคมของอาจารย์จันทร์แรม สตรอสบอก
ในมุมมองของมูลนิธิเพื่อสังคม**

สัมภาษณ์ศาสตราจารย์ สุนทร สุนทรธรรารวงศ์ ประธานมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียน

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2557

1. มูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนมีความเป็นมาอย่างไรและอาจารย์จันทร์แรมเข้าไปช่วยทำพันธกิจนี้ได้อย่างไร
2. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งหน้าที่อะไรในมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนและได้ทำผลงานอะไรให้กับมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนบ้าง
3. อาจารย์จันทร์แรมเอาจริงเอาจังในการทำงานด้านดนตรีเพื่อมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนอย่างไร
4. เมื่อมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนเอาดนตรีประสานเสียงเข้าไปสอนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง
5. นอกจากอาจารย์จันทร์แรมมีครูสอนดนตรีท่านอื่นเข้ามาเป็นวิทยากรอีกหรือไม่
6. ผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้วยังคงเอาจริงเอาจังด้านการร้องประสานเสียงต่อไปหรือไม่
7. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

1. มูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนมีความเป็นมาอย่างไรและอาจารย์จันทร์แรมเข้าไปช่วยทำพันธกิจนี้ได้อย่างไร

มูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนเราเป็นมูลนิธิที่จัดบุคลากรเข้าไปให้ความรู้การช่วยเหลือผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำด้วยการอบรมพัฒนาชีวิต เป้าหมายหลักใหญ่ก็คือว่าเราเข้าไปในเรือนจำแล้วผู้ต้องขังทั้งหมดนี้ก็เข้ามารับการอบรมและพัฒนาชีวิต จุดประสงค์ของเราคือ เราต้องการเปลี่ยนแปลงชีวิตของผู้ต้องขังให้เป็นคนดี ฉะนั้นทุกอาทิตย์เราจะเข้าไปจัดอบรมเขา สอนเขา โดยใช้คุณธรรมในเรื่องของพระเจ้าเป็นหลักใหญ่เน้นะครับ ฉะนั้นภายหลังการอบรมไปสักระยะใหญ่ ๆ เรามาค้นพบว่าวิธีการอบรมเนี่ย ถ้าเราเข้าไปพูดกับผู้ต้องขังเรื่อย ๆ อย่างนี้เขาก็จะเริ่มเบื่อ เลยเริ่มคิดถึงเรื่องที่จะใช้ดนตรีที่มานี้เนาะเราก็เลยเริ่มคิดถึงเรื่องดนตรี ว่าดนตรีเป็นอุปกรณ์อีกแบบหนึ่งที่จะช่วยขัดเกลา ปรับเปลี่ยน พัฒนาชีวิตของคนที่เป็นผู้ต้องขังได้ ดังนั้นเราก็เลยเริ่มนวัตกรรมการใช้ดนตรี

เขาเรียกว่าดนตรีบำบัดด้านจิตใจให้กับผู้ต้องขัง พอทางเรือนจำเขาเห็นด้วยกับวิธีการอย่างนี้ เราก็เลยมองหาใครบ้างที่มีความรู้ด้านดนตรีที่จะเข้ามาช่วย แต่ว่าการเข้าไปช่วยผู้ต้องขังในเรือนจำไม่ใช่คนทั่วไปอยากจะเข้า คนจำนวนมากก็จะค่อนข้างรังเกียจด้วยซ้ำไป ฉะนั้นเราก็คิดว่าคงจะยาก ก็เลยมองหาดูว่ามีใครบ้างที่เป็นนักดนตรี เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและสามารถที่จะอุทิศตัวมาช่วยผู้ต้องขังให้มีชีวิตที่ดีผ่านทางด้านดนตรีและเสียงเพลง ก็เลยมาเจออาจารย์จันทร์แรม อาจารย์จันทร์แรมท่านพอรู้ข่าวก็ขอพิจารณาดูเพื่อจะปรับตารางเวลาบ้างอะไรต่ออะไรบ้าง ในที่สุดก็ตอบรับที่จะเข้ามาเป็นวิทยากรให้ผม เพราะฉะนั้นมูลนิธิพันธกิจเรือนจำก็ได้อาจารย์จันทร์แรมเขาเข้ามาช่วย 12 ปีมาแล้ว ตั้งแต่อาจารย์จันทร์แรมยังไม่เกษียณ เพราะว่าตอนนั้นสอนอยู่ที่โรงเรียนวัฒนาไปด้วย แล้วก็แบ่งเวลามาช่วยผมอาทิตย์ละหน อาทิตย์หนึ่งครั้งหนึ่งก็จะมา ผมก็จะพาเข้าไปเรือนจำ แล้วอาจารย์ก็จะเริ่มไปฝึกสอน นั่นเป็นจุดเริ่มต้นของการที่เอาดนตรีเข้าไปครั้งแรกเลยนะ แล้วก็นักเรียนผู้ต้องขังแต่ละคนที่เข้ามาเรียนรู้นี้ก็เป็นเรื่องใหม่สำหรับเขา หลายคนก็ตื่นตื่นเวลานั้น คำว่าร้องเพลงประสานเสียงนี้ไม่มี ไม่มีในประเทศไทย จนกระทั่งอาจารย์จันทร์แรมทำคณะนักร้องชุดนี้ขึ้นมา มีประมาณเกือบร้อยคน มีเกือบร้อยคน ร้องเพลงประสานเสียงชายหญิง จนเราสามารถนำคณะนักร้องเหล่านี้ออกมาร้องให้สังคมได้เห็น ก็เอามาทำบำเพ็ญประโยชน์ในสังคมข้างนอกด้วยอะไรด้วย กลายเป็นชื่อเสียงอย่างหนึ่งของประเทศไทยเลย ก็คือมีงานกุศลที่ไหน มีงานอะไรที่ไหน นักร้องเหล่านี้ก็ไปออกงาน งานฉลองที่ไหน นักร้องพวกนี้ก็ไป ซึ่งเป็นเรื่องแปลก ซึ่งไม่เคยมีในประเทศไทย คนเหล่านี้ยังเป็นนักโทษอยู่ แต่ทางหน่วยงานของกรมราชทัณฑ์สามารถอนุญาตให้เขาออกไปได้ แต่นั่นเป็นเรื่องของทางราชการ แต่สิ่งที่สำคัญก็คือว่า การใช้ดนตรีและเสียงเพลงทำให้คนเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงชีวิตใหม่ คนเหล่านี้เคยก้าวร้าวใช้ไหม คนที่เป็นนักโทษอยู่ในคุกอยู่ในเรือนจำ อารมณ์อย่างหนึ่งก็คือความเป็นคนก้าวร้าว ดุดัน มุทะลุ ถึงแม้ไปอยู่ในคุกแล้วก็ตาม ไม่ใช่ชีวิตเขาจะดีขึ้น เพราะฉะนั้นการอยู่รวมกันกับคนเป็นร้อยเป็นพันเนี่ย สภาพจิตใจเรื่องอารมณ์ เพราะฉะนั้นเมื่อเราใช้ดนตรีและเสียงเพลงเข้าไปบำบัดฟื้นฟูชีวิตจิตใจของเขาเนี่ย ค่อนข้างจะได้ผล ทำให้เราได้รับความสำเร็จในหลาย ๆ อย่างในการใช้ดนตรี และนั่นก็คือจุดเริ่มต้นที่อาจารย์จันทร์แรมได้เข้ามาช่วยมูลนิธิเรา ในการสอนร้องเพลงกับพวกนักโทษทั้งหลาย นั่นคือจุดเริ่มต้น

2. อาจารย์จันทร์แรมมีตำแหน่งหน้าที่อะไรในมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนและได้ทำผลงานอะไรให้กับมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนบ้าง

จริง ๆ แล้วอาจารย์จันทร์แรม เราถือว่าท่านเป็นวิทยากรอาสาสมัครของมูลนิธิเรา ท่านไม่ได้เป็นลูกจ้าง ไม่ได้กินเงินเดือน ไม่ได้อะไร แต่มาช่วยเราในฐานะที่เป็นวิทยากรอาสาสมัคร เป็นผู้ที่มีความน้ำใจให้กับคน ท่านไม่เคยเรียกร้องค่าตอบแทน ไม่เคยขอค่าตอบแทนอะไร เป็นวิทยากรจิตอาสาเลย

ละ ก็ทำ เพราะฉะนั้นเข้าไปในเรื่องจำก็ไม่ใช่ง่าย ๆ นะ สภาพในเรื่องจำบางครั้งก็ร้อนมากนะ แล้วท่านก็เป็นผู้อาวุโสคนหนึ่งด้วยนะ แต่ยังมีน้ำใจ ฉะนั้นถ้าถามเรื่องตำแหน่ง ท่านเป็นวิทยากรอาสาสมัครของมูลนิธิเรานะครับ ที่ทำงานช่วยเรา จนมาถึงวันนี้ ปีนี้ปีที่ 13 แล้ว ท่านก็ยังช่วยเราอยู่ ปีนี้ก็ช่วยเราอยู่ อาทิษฐ์ละหน ๆ ท่านก็ยังจัดเวลามาช่วยเรา ผมก็พาเข้าไปในเรื่องจำ แล้วก็สอน

ตลอด 12 ปีมานี้ อาจารย์จันทร์แรมช่วยเรามากจนกระทั่ง ในสังคมไทยเนี่ยมีปรากฏการณ์อย่างหนึ่งขึ้นที่ไม่เคยมีเลย อาจจะเป็นในโลกด้วยซ้ำมั้ง อาจารย์จันทร์แรมได้ตั้ง คณะนักร้องประสานเสียงนักโทษครั้งแรกของประเทศไทย ทั้งหมดเลยเป็นนักโทษอยู่แต่เป็นคณะนักร้องประสานเสียงสามร้อยคน แล้วก็สามารถออกมาร้องเพลงถวายพระเทพฯ พระเทพฯเสด็จทอดพระเนตร แล้วก็มีการเชื้อพระวงศ์หลายท่าน พระเทพฯเป็นพระองค์แรกที่เสด็จมาทอดพระเนตรดูคณะนักร้องประสานเสียงนักโทษ หลังจากนั้นก็มีพระเจ้าพี่นางเธอฯ พระเจ้าพี่นางเธอฯ ท่านทรงโปรดมากเลย ประทับใจมากเลย แล้วท่านก็เสด็จสั่งให้มาดูคณะนักร้องนักโทษเนี่ยนักร้องประสานเสียงร้องเพลง เราก็เลยจัดคอนเสิร์ตทุกปีเลย ตั้งแต่นั้นมาเนี่ยเราทำคอนเสิร์ตทุกปี เราเรียกว่าคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติ ก็คือว่าเมื่อใกล้วันที่ 5 ธันวาคม เราก็จะจัดคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติ บางทีก็เป็นช่วงวาระของ สิงหาคมบ้าง กันยายนบ้าง เพราะฉะนั้นเราก็จะเอานักโทษทั้งหมดที่อาจารย์จันทร์แรมสอนเนี่ยมาจัดเป็นคอนเสิร์ต บางครั้งทางหน่วยงานราชการมีกิจกรรมระดับชาติเนี่ย เขาก็เชิญ อย่างล่าสุดในปีนี้อาจารย์จันทร์แรมกำลังฝึกคณะนักร้องนักโทษผู้หญิงทั้งหมด 60 คน จะไปร้องในการประชุมของกระทรวงยุติธรรม ของประเทศไทย ซึ่งเรากำลังซ้อมกันอยู่ทุกวันนี้ ฉะนั้นถ้าพูดถึง 12 ปีมานี้ ท่านทำผลงานเยอะ ในการช่วยให้คณะนักร้องประสานเสียงที่เป็นนักโทษ สามารถออกไปแสดงให้สังคมเกิดการยอมรับ เพราะว่ามีการร้องเพลงข้างนอกคนมากมายได้เห็น แล้วก็มาเห็นภาพนี้ว่านักโทษไม่เห็นน่ากลัวอะไรเลย ทำให้สังคมยอมรับบรรดาชีวิตของคนที่เป็นนักโทษมากขึ้นด้วย

3. อาจารย์จันทร์แรมเอาจริงเอาจังในการทำงานด้านดนตรีเพื่อมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนอย่างไร

อาจารย์จันทร์แรมค่อนข้างที่จะเป็นคนพิถีพิถัน แล้วก็ละเอียดอ่อน ผมเข้าใจ ผมรู้จักอาจารย์จันทร์แรมมา 20 ปีแล้ว ไม่ว่าจะอาจารย์จันทร์แรมสอนนักเรียน หรือสอนในคริสตจักร หรือสอนในชุมชนที่ไหน หรือที่ไหนคณะไหนก็แล้วแต่ สไตล์เดียวกันคือละเอียดมาก ตั้งใจมาก พุ่มเทมาก

เพราะฉะนั้นที่มาสอนคณะนักร้องผู้ต้องขังด้วยแล้ว ยิ่งต้องทำงานหนักกว่าปกติทั่วไป เพราะว่าคนเหล่านี้ไม่เคยมีความรู้เรื่องดนตรีมาก่อน ไม่เคยร้องเพลงมาก่อน ไม่เคยรู้โน้ตมาก่อน ฉะนั้นอาจารย์จันทร์แรมจะต้องเริ่มต้น ตั้งแต่สอนโน้ต เร มี ทั้งหลายเนี่ย ต้องวางพื้นตั้งแต่เริ่มต้นเลย แล้วก็มาฝึกการฟังของแต่ละคนด้วย เพราะว่าบางคนเนี่ยฟังไม่เป็น ต้องเริ่มต้นซึ่งค่อนข้างจะยาก ถ้าคนที่ไม่ได้ทุ่มเท ไม่ได้ตั้งใจ หรือมีจิตวิญญาณของการอยากจะช่วยคนจริง ๆ เนี่ย ทำงานแบบนี้ไม่ได้ ไม่มีทาง เพราะฉะนั้นต้องยกความดีความชอบให้กับความตั้งใจของท่าน เพราะฉะนั้นอาจารย์จันทร์แรมก็จะช่วยเราตรงนี้ ก่อนที่จะเข้ามาในแต่ละวัน ก็จะมีการเตรียมตัว ทั้งซีทเพลง โน้ตเพลง อะไรต่ออะไร เตรียมและมีขั้นตอนแต่ละขั้นตอน ในการเริ่มต้นทีละกลุ่มทีละคน บางทีผมก็คิดว่ามันยาก แต่โดยประสบการณ์และความสามารถของท่านทำแล้วดูว่าง่ายดี เพราะฉะนั้นการประสบความสำเร็จก็ถือว่าตั้งใจมากสำหรับอาจารย์

4. เมื่อมูลนิธิพันธกิจเรือนจำคริสเตียนเอาดนตรีประสานเสียงเข้าไปสอนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

ในการเอาดนตรีประสานเสียงเข้าไปสอนไม่ค่อยมีการต่อต้านหรือปฏิเสธจากผู้ต้องขัง ส่วนใหญ่เมื่ออาจารย์จันทร์แรมเข้าไป ไม่ค่อยมีการปฏิเสธ ไม่ค่อยมีการต่อต้าน มีแต่ความร่วมมือ แต่ว่าสิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาใหญ่ก็คือว่าคนเหล่านี้ไม่มีภูมิความรู้เรื่องแบบนี้มาก่อนเลย นี่คือเรื่องยากมาก ยากมากเลย เนื่องจากเรามีผู้ที่เลือกมาสอนร้องเพลงเยอะ เพราะฉะนั้นบางคนเราก็ต้องให้ไป คืออาจารย์จันทร์แรมพยายามแล้วพยายามเล่าก็ไม่ได้เสียที สมมติว่าอาจารย์จันทร์แรมไล่คีย์ของเปียโนอย่างนี้ แล้วเขาก็ตามไม่ได้ ก็ครั้งก็ครั้งก็ตามไม่ได้ ทำนาที่สิบนาทีกี่ตามไม่ได้ ก็ต้องให้เขาไป แต่ก็ยังพยายามทำ บางคนก็พยายามจะสอน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอุปสรรคในการที่อาจารย์จันทร์แรมเข้ามาช่วยตรงนี้ ผมคิดว่า ความไม่รู้ของคนที่เป็นผู้ต้องขังเป็นเรื่องที่ยากที่สุด ที่อาจารย์จันทร์แรมจะต้องอดทน ทุ่มเท ตั้งใจ และพยายามถึงจะพบความสำเร็จได้

5. นอกจากอาจารย์จันทร์แรมมีครูสอนดนตรีท่านอื่นเข้ามาเป็นวิทยากรอีกหรือไม่

ก็จะมียางท่านที่เข้ามาช่วยเราบ้าง แต่อาจารย์จันทร์แรมค่อนข้างที่จะเป็นหลักตลอด 12 ปี ที่ผ่านมานี้เลยนะ แต่บางช่วงที่เรากำลังจะมีคอนเสิร์ต ผมก็จะไปเชิญผู้อำนวยการบางแห่ง บางทีมาช่วยเป็นครั้งคราว พอเสร็จงานเขาก็จะไปทำงานส่วนของเขา แต่อาจารย์จันทร์แรมยังอุทิศเวลาอย่าง

นี้ให้ผมมาตลอด 12 ปีมานี้ ช่วยตลอดเลย ไม่เคยบ่นเลย ชีวิตของท่านไม่เคยบ่นเลย ไม่เพียงแต่เข้าไปสอนดนตรีและการร้องเพลงเนี่ยนะ บางทีอาจารย์ยังอบรมจริยธรรมแก่คนเหล่านั้นด้วยซ้ำไป เพราะว่าด้วยจิตวิญญาณที่มีครอบครัวที่มาจากคนที่ทำงานด้านนี้มาก่อนใช้ไหม เพราะฉะนั้นอาจารย์จันทร์แรมบางทีสอนร้องเพลงไปสักพักหนึ่ง ก็จะพูดให้กำลังใจ เพราะว่าคนเหล่านี้เป็นคนด้อยโอกาส ใจ เป็นนักโทษใจ เพราะฉะนั้นบางคนดูน่าสงสาร อาจารย์จันทร์แรมคงสัมผัสได้ ท่านก็จะหยุดสักพักหนึ่ง แล้วก็ให้กำลังใจ พูดให้กำลังใจกัน พวกเราต้องเข้มแข็งอดทนนะ ก็จะให้กำลังใจแบบผู้อาวุโสที่มีความรัก และความเมตตาต่อคนด้วย เพราะฉะนั้นการสอนร้องเพลงไม่ใช่งานอย่างเดียว ท่านสอนคุณธรรมด้วย ให้กำลังใจด้วย แล้วก็สอนชีวิตด้วย

6. ผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้วยังคงเอาจริงเอาจังด้านการร้องประสานเสียงต่อไปหรือไม่

บางคนออกมาแล้วไปทำงานแล้ว บางคนก็ไปเป็นนักร้องคริสตจักร แต่ไม่ใช่ไปเอาดีทางการ เป็นนักร้องอาชีพนี่ไม่มี อันนั้นยังไม่เคยมี แต่ที่มีมากก็คือ คนเหล่านี้มาเป็นนักร้องของคริสตจักร ไปตามคริสตจักรต่าง ๆ แล้วเขาก็ไปมีชีวิตที่ดีตามท้องถิ่นต่าง ๆ แล้วเขาก็ไปร่วมกับคริสตจักรต่าง ๆ แล้วก็กลายเป็นนักร้อง ของคริสตจักรไป แต่พื้นฐานนี่ก็คือฝึกมาจากอาจารย์จันทร์แรมขณะที่นักร้องเหล่านั้นยังอยู่ในเรือนจำ

7. เหตุการณ์อะไรที่ทำให้รู้สึกประทับใจอาจารย์จันทร์แรม

หลาย ๆ ครั้งผมคิดว่า อาจารย์จันทร์แรม 12 ปีมานี้ ท่านอายุมากขึ้น บางครั้งก็อยากจะบอกว่า หยุดเถอะ ให้ท่านพักผ่อน แต่ว่าเห็นน้ำใจ ถ้าถามว่าความประทับใจของผมกับอาจารย์จันทร์แรมนี้ ค่อนข้างจะประทับใจเรื่อง ความเสียสละและการให้ต่อผู้อื่น ฉะนั้นอย่างปี่เนี่ย เราคิดว่าจะไม่มีการสอนร้องเพลงกันอีกแล้ว เพราะว่าค่อนข้างจะเหนื่อย พอดีทากรมราชทัณฑ์ขอมาให้เรามีคณะนักร้องร้องเพลงในการประชุมนานาชาติแห่งหนึ่ง พอถามอาจารย์จันทร์แรมว่า อาจารย์ยังพร้อมไปสอนไปฝึกอีกไหม อาจารย์จันทร์แรมก็ยินดีทันทีเลย นั่นหมายความว่า เป็นความประทับใจที่มีอยู่ในตัวของอาจารย์นะว่าอะไรที่สามารถทำประโยชน์ให้คนและท่านไม่ได้ติดอะไรแล้วเนี่ย ท่านก็มักจะให้ อันนั้นคือความประทับใจ แล้วก็เวลาที่มาแล้วก็ไปด้วยกันเนี่ย ท่านไม่ค่อยบ่น ร้อน เหนื่อย หนัก ไม่บ่น และท่านยังคงเน้นคุณภาพ สมมติเราไปในเรือนจำแล้ว แล้วบางทีเขาเตรียมสถานที่ฝึกสอนให้เราไม่ดี ให้เราไปอยู่กลางแจ้ง อาจารย์จันทร์แรมก็จะให้หาห้องให้หน่อย เพราะท่านเน้นคุณภาพมาก

เน้นความสำเร็จที่มีคุณภาพที่ดี เพราะฉะนั้นวันนี้ผมมาเปิดคริสตจักร คณะนักร้องในคริสตจักรของผม 80 เปอร์เซ็นต์ คือนักร้องที่เคยอยู่ในคุก วันนั้นะ ฉะนั้นก็เรามีคณะนักร้องที่เมื่อ 5 ปี 6 ปีที่แล้วเขาอยู่ในคุกมาก่อน ร้องเพลงข้างใน วันนี้เขาออกมาทำมาหากินข้างนอกแล้ว มีชีวิตที่ดีแล้ว แล้วเขาก็ยังมีสัมพันธ์ที่ดี เจออาจารย์จันทร์แรมก็เข้าไปกอด ๆ มีสายสัมพันธ์ที่ดี ผมคิดว่าชีวิตอาจารย์จันทร์แรมเป็นพระพรกับคนเยอะ ในสังคมข้างนอก ผมก็คิดว่าท่านก็ทำกับหลาย ๆ แห่ง ประสบการณ์ส่วนตัวระหว่างผมกับท่าน ผมคิดว่าท่าน สำหรับการช่วยเหลือคนที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำ ท่านทำไว้มาก แล้วก็คนที่เป็นผู้ต้องขังเหล่านี้ก็รักท่าน ทั้งการสอนที่มีน้ำใจ การสอนที่มีคติของชีวิต ทำให้คนเหล่านี้ได้ประโยชน์เยอะ ฉะนั้นผมถือว่ามีหลายส่วนเยอะที่มีความประทับใจในชีวิตของท่าน แต่ที่สำคัญคือความเสียสละ แล้วก็ความดีที่ทำให้กับคนด้อยโอกาส ผมถือว่าคนที่เป็นนักโทษเนี่ยเป็นผู้ด้อยโอกาส เราไปว่าจ้างผู้อำนวยการเพลงจากทางข้างนอกมา แล้วให้มาอำนวยเพลงสอนนักโทษในคุกเนี่ย ต่อให้จ่ายเงินเขาก็ยังไม่เอาเลย จริง ๆ บางคนกลัวเข้าไปในคุก กลัวอันตราย บางคนเข้าไปในคุกกลัวติดโรค บางคนเข้าไปในคุกกลัวความสกปรก ในเรือนจำเนี่ยมันมีอะไรที่คนกลัว ฉะนั้นถ้าเราจะไปว่าจ้าง เชื้อเชิญใครเนี่ย ผมว่าหายาก แต่สำหรับการเชิญอาจารย์จันทร์แรม อาจารย์จันทร์แรมไม่ค่อยปฏิเสธ ผมอาจจะพูดอย่างนี้ว่า เพราะความรักของพระเจ้าด้วยนะ ที่อยู่ในตัวของท่าน ทำให้ท่านเห็นคนอื่นมีคุณค่า เพราะฉะนั้นท่านจึงอุทิศตัวมาช่วยเราตลอด 12 ปีมานี้

ภาคผนวก ฉ.
แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครุชนรุ่นใหม่
ก่อนและหลังรับชมวีดิทัศน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องการอุทิศตนเพื่อสังคมสำหรับครูดนตรีรุ่นใหม่
ก่อนและหลังรับชมวิดีโอทัศน

ข้อ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ		ค่าเฉลี่ย	
	ก่อนชม	หลังชม	ก่อนชม	หลังชม	ก่อนชม	หลังชม	ก่อนชม	หลังชม
ทัศนคติด้านการทำหน้าที่ครูดนตรีให้สมบูรณ์								
1	4.35	4.70	3.83	4.58	4.00	4.79	4.06	4.69
2	4.30	4.65	3.50	4.75	3.93	4.64	3.91	4.68
3	4.39	4.83	3.67	4.67	4.29	4.71	4.11	4.74
4	4.22	4.57	3.75	4.67	4.36	4.71	4.11	4.65
5	4.22	4.78	3.75	4.75	4.36	4.86	4.11	4.80
6	4.39	4.74	3.75	4.67	3.86	4.79	4.00	4.73
7	4.17	4.65	3.67	4.67	3.93	4.86	3.92	4.73
8	4.30	4.83	3.33	4.83	3.93	5.00	3.86	4.89
ทัศนคติด้านความตั้งใจจริงในการทำงาน								
9	4.22	4.78	3.75	4.83	3.64	5.00	3.87	4.87
10	4.26	4.87	3.58	4.50	3.79	4.86	3.88	4.74
11	4.35	4.78	3.83	4.83	3.86	4.71	4.01	4.78
12	3.96	4.78	3.50	4.58	3.79	4.79	3.75	4.72
13	4.22	4.78	3.42	4.58	3.71	5.00	3.78	4.79
14	4.39	4.96	3.75	4.83	3.93	4.86	4.02	4.88
ทัศนคติด้านการมุ่งประโยชน์ของสังคมส่วนรวม								
15	4.35	4.83	3.92	4.83	4.14	4.93	4.14	4.86
16	4.09	4.78	3.75	4.83	4.21	4.93	4.02	4.85
17	3.70	4.74	3.75	4.75	4.07	4.71	3.84	4.73
18	4.09	4.87	3.75	4.83	4.07	4.71	3.97	4.81
19	4.17	4.91	3.83	4.92	4.07	4.86	4.03	4.90
20	4.35	4.78	4.00	4.83	4.07	4.86	4.14	4.82

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวณัฐชา มิตรกุล เกิดวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2533 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) เกียรตินิยมอันดับ 1 วิชาเอกเปียโน แขนงวิชาดุริยางคดนตรี ภาควิชาดุริยางคศาสตร์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2555 ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2556 มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอนเปียโน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 มีผลงานเพลงกับค่ายครอสโอเวอร์มิวสิก (Crossover Music) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 และในปีพ.ศ. 2555 ได้ทำผลงานเพลงร่วมค่ายลีซอว์เรคคอร์ด (LeeSaw Record)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY